Міністерство юстиції України Ministry of Justice of Ukraine

НАУКОВЦІ ВИЩОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»

HIGHLY QUALIFIED SCIENTISTS of National Scientific Centre «Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute»

Харків Право 2020

Kharkiv "Pravo" 2020

УДК 343.98
Н34

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» (протокол № 9 від 2 вересня 2020 р.)

Recommended for publication by the decision of Academic Council of National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute" (Minutes № 9, dated on September 2, 2020)

Автори-укладачі:
О. М. Клюєв — директор Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса», доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України;
Е. Б. Сімакова-Єфремян — заступник директора з наукової роботи Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса», доктор юридичних наук, старший науковий співробітник, заслужений діяч науки і техніки України;
В. В. Хоша — завідувач відділу аспірантури та докторантури Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса», кандидат юридичних наук, старший дослідник

Compiled by:
Oleksandr Kliuiev, Director of National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute", Doctor of Law, Professor, Honored Lawyer of Ukraine;

Ella Simakova-Yefremian, Deputy Director for Academic Affairs of National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute", Doctor of Law, Senior Researcher, Honored Worker of Science and Technology of Ukraine;

Vadym Khosha, Department Head at Graduate of National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute", PhD in Law, Senior Researcher

Н34 **Науковці** вищої кваліфікації Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» (довідкове видання) / авт.-укл. : О. М. Клюєв, Е. Б. Сімакова-Єфремян, В. В. Хоша. — Харків : Право, 2020. — 143, [1] с. : фото.

ISBN .

У виданні подано узагальнені відомості про науковців вищої кваліфікації — докторів наук, професорів, кандидатів наук (докторів філософії), старших наукових співробітників, старших дослідників та доцентів, які працювали або нині працюють у Національному науковому центрі «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса».

Наведено інформацію про життєвий та професійний шлях понад 100 вчених, які здійснили вагомий внесок у розвиток наукового потенціалу провідної наукової установи в галузі судової експертизи.

УДК 343.98

This publication provides generalized information about highly qualified scientists: Doctors, Professors, PhDs, Senior Researchers, Senior Researchers and Docents who worked or are currently working National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute".

Information on the life and professional path of more than 100 scientists who have made a significant contribution to the scientific potential development of a leading scientific institution in the field of forensic science.

ISBN

© О. М. Клюєв, Е. Б. Сімакова-Єфремян, В. В. Хоша, укладання, 2020
© ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса», 2020

ПЕРЕДМОВА

FOREWORD

Шановні читачі!

Книга, яку ви тримаєте у руках, є цінним культурним артефактом для дослідників — істориків, правників, судових експертів. Опис біографій та творчих здобутків науковців вищої кваліфікації Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» — це надзвичайно цікавий скарб для пізнання минувшини та сьогодення інституту.

Цінність наведеної інформації для мене особисто однакова незалежно від часу, особи вченого, його досягнень. За сторінкою біографічного тексту криється завзятість, наполегливість, якщо хочете — пасіонарність науковців установи.

Я схиляю голову перед науковим і життєвим подвигом Миколи Сергійовича Бокаріуса, засновника не тільки нашого інституту, а й ініціатора відновлення роботи Київського та Одеського кабінетів науково-судової експертизи, що 1925 року були реорганізовані в інститути науково-судової експертизи.

На сторінках цієї книги ви ознайомитеся із життєписом М. М. Бокаріуса, Л. Ю. Ароцкера, Г. Л. Грановського, М. В. Салтевського, а також із понад 100 біографіями наших сучасників. Навіть із тем дисертаційних досліджень науковців, найменувань найважливіших монографій і статей складається величезне та величне панно питань, що входять до предмета та завдань судової експертизи, об'єктів і методів судово-експертного дослідження, державницького аспекту з питань експертного забезпечення правосуддя.

Власне, завданням авторів було зібрати всі ці відомості з різних джерел української судової експертизи, із різних статей — власних, ближніх і дальніх сусідів. На жаль, ми не мали змоги отримати світлини Галини Дмитрівни Маркової, Леоніда Никифоровича Мороза, Ісака Абрамовича Сапожникова. Але навіть із виходом друком цього видання пошуки та робота зі вшанування заслуг наших співробітників не припиняться.

Сьогодні в Національному науковому центрі «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» працюють майже 50 докторів і кандидатів юридичних, психологічних, технічних, філологічних, економічних, біологічних, хімічних та інших наук. Щорічно реалізація наукових здобутків учених інституту дорівнює кільком сотням (2019 року — 356) наукових статей

Dear readers!

The book you are holding in your hands is a valuable cultural artifact for researchers: historians, lawyers, forensic experts. Description of biographies and creative achievements of highly qualified scientists of National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute" is a highly engaging "treasure" for discovering the past and present of the institute.

To me personally, the value of the information covered is the same regardless of time, personality of a scientist, his/her achievements. Behind the page of the biographical text there are perseverance, persistence, passion of the scientists of the institution, if you like.

I bow my head in respect of the scientific and lifetime feat of Mykola Serhiyovych Bokarius, the founder of not only our institute, but also of the Kiev and Odessa Offices of Scientific and Forensic Examination, which in 1925 were reorganized into Research Institutes of Forensic Examinations.

On the book pages you will get acquainted with the biographies of Mykola Serhiyovych Bokarius, Lev Yukhymovych Arotsker, Hryhorii Lazarovych Hranovskyi, Mykhailo Vasylovych Saltevskyi, as well as with more than 100 biographies of our contemporaries. Even the topics of dissertation research of scientists, the titles of the most vital monographs and articles make up a huge and majestic range of issues that are a part of the subject and object of forensic examination, methods of forensic examination, the state aspect on expert ensuring of justice.

In fact, the authors' task was to gather all the information from various sources of Ukrainian forensic science, from different articles: their own, near and far neighbors. Unfortunately, we could not get photos of Halyna Dmytrivna Markova, Leonid Nykyforovych Moroz, Isak Abramovych Sapozhnykov. But even after the issue of this publication, the search and work on honoring the achievements of our employees does not stop.

Today over 50 Doctors and PhDs in Legal, Psychological, Technical, Philological, Economic, Biological, Chemical, and other sciences work at National Scientific Centre «Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute». Every year the implementation of scientific achievements of the institute scientists equals to several hundred (2019 — 356) research articles in professional publications of the world, which

у фахових виданнях світу, що індексовано багатьма провідними наукометричними базами, десятками найменувань надрукованих монографій, підручників, навчальних посібників і довідників. Інститут є повноправним членом найпотужнішої організації Європейської мережі судово-експертних установ (ENFSI), а його працівники — членами робочих груп ENFSI за різними напрямами експерної діяльності.

Науковці ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» є членами Президії, керівниками та членами секцій Науково-консультативної та методичної ради з проблем судової експертизи при Міністерстві юстиції України.

Високий фаховий рівень наукового та експертного складу інституту зумовив доручення ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» виконати понад половину тем наукових досліджень, що внесені до тематичного плану НДР НДУСЕ Міністерства юстиції України на 2020 рік.

Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» успішно пройшов державну атестацію.

За результатами атестації отримано відповідне свідоцтво серії ДА за № 00014. Інституту надано І найвищу класифікаційну групу наукових установ-лідерів, що мають високий рівень результатів діяльності, визнання в Україні та світі, демонструють неабиякий науковий потенціал та ефективно його використовують, інтегровані у світовий науковий та Європейський дослідницький простір з урахуванням національних інтересів.

Незалежні експерти оцінювали наукову установу за новими правилами на основі єдиних прозорих критеріїв, зважаючи на специфіку наукової установи.

Під час оцінювання враховувалися такі показники: рівень кваліфікації наукових працівників, міжнародне співробітництво, практична цінність результатів для держави, наукометричні та фінансово-економічні показники, публікаційна активність, матеріально-технічна база, кадровий потенціал, результати наукової діяльності та стратегія розвитку.

Розуміємо, що це видання не є статичним, завершеним, остаточним. Ми висловлюємо щиру вдячність за наданий матеріал родинам, близьким та друзям науковців, яких уже немає поруч із нами, та всім, хто доклав зусиль для видання цієї книги.

О. М. Клюєв,
директор Центру

are indexed by many leading scientometric databases, dozens of titles of published monographs, textbooks, training manuals, and reference books. The Institute is a full member of the most powerful organization The European Network of Forensic Science Institutes (ENFSI), and its employees are members of ENFSI working groups in various areas of forensic examination.

NSC "Hon. Prof. M. S. Bokarius FSI" scientists are members of the Presidium, Heads and members of the Sections of the Scientific Advisory and Methodological Council on the Issues of Forensic Examination at the Ministry of Justice of Ukraine.

The Ministry of Justice of Ukraine entrusted the Institute to conduct more than half of research examinations which are included in the thematic plan of R&D RIFE of the Ministry of Justice of Ukraine for 2020, due to the high professional level of its scientific and expert staff.

National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute" successfully passed the governmental certification.

According to the results of certification, the institute obtained the corresponding certificate of series DA by No. 00014. The Institute was granted the I highest classification group of leading research institutions, which show a high level of performance, are recognized in Ukraine and the world, demonstrate remarkable scientific potential and effectively use it, are integrated into world scientific and European research space considering national interests.

Independent experts evaluated the scientific institution in agreement with new rules on the basis of unified transparent criteria, taking into account the specifics of the scientific institution.

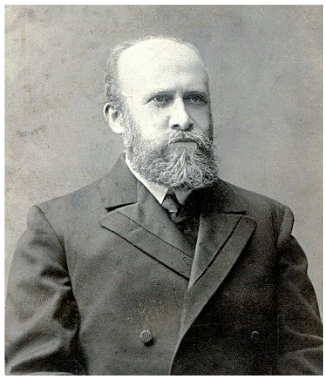
While assessing, the following indicators were taken into consideration: the level of qualification of researchers, international cooperation, practical value of results for the state, scientometric and financial-economic indicators, publication activity, material and technical base, human resources, research results, and development strategy.

We understand that the edition is not static, complete and final. We sincerely express our gratitude for the materials provided to the families, relatives, and friends of the scientists who are no longer with us, and to all of those who have made efforts to publish this book.

O. M. Kliuiev
Director of the Centre

ДОКТОРИ НАУК, ПРОФЕСОРИ

DOCTORS OF SCIENCE, PROFESSORS



БОКАРІУС
Микола Сергійович
(1869—1931)

BOKARIUS
Mykola Serhiyovych
(1869—1931)

Микола Сергійович Бокаріус народився 19 (31) березня 1869 р. в м. Одесі. Його батько, Сергій Пилипович Бокаріус, викладав географію в Рішельєвській гімназії, яку Микола закінчив 1890 р. Того самого року він вступив на медичний факультет Харківського університету. Микола Сергійович був учнем одного із засновників судової медицини України, доктора медицини (1880), ординарного професора, завідувача кафедри судової медицини Харківського університету (1887—1910),— Феодосія Олексійовича Патенка.

Перші кроки своєї педагогічної та наукової діяльності після закінчення навчання в університеті та здобуття диплома лікаря М. С. Бокаріус зробив 1895 р. під керівництвом відомого хірурга, заслуженого ординарного професора та директора клініки Харківського університету, засновника й голови Харківського медичного товариства В. Ф. Грубе, який запросив талановитого учня до університетської хірургічної клініки на посаду позаштатного ординатора.

1897 р. Микола Сергійович перейшов на кафедру судової медицини на посаду помічника прозектора. Відтоді майже до останнього дня свого життя впродовж 34 років він працював на кафедрі судової медицини, де його багатогранна наукова й педагогічна діяльність набула подальшого розвитку, завдяки чому вчений зажив світової слави. 1901 р. М. С. Бокаріуса обрали прозектором кафедри, а за рік у Московському університеті він успішно захистив докторську дисертацію за темою *«Кристаллы Florence'a, их химическая природа и судебно-медицинское значение»*. Із 1903 р. Микола Сергійович — приват-доцент, із 1910 р.— професор, завідувач кафедри судової медицини.

М. С. Бокаріус викладав судову медицину на юридичному факультеті. Він був заступником начальника Харківської державної медичної академії (1920—1921), завідувачем відділу медичної освіти Народного комісаріату охорони здоров'я Української Радянської

Mykola Serhiyovych Bokarius was born on March 19 (31), 1869, in the city of Odessa. His father, Serhii Pylypovych Bokarius, was a teacher of geography at the Rishelievska Gymnasium, which Mykola Serhiyovych finished in 1890. That same year, he entered the Medical Faculty of Kharkiv University. Mykola Serhiyovych was a student of one of the founders of forensic medicine in Ukraine, Doctor of Medicine (1880), Honored Professor, the Head of the Department of Forensic Medicine of Kharkiv University (1887—1910) Feodosii Oleksiyovych Patenko.

The first steps of his pedagogical and scientific activity after graduating from the university and being qualified as a doctor Mykola Bokarius took in 1895 under the guidance of a famous Russian surgeon, Honored Full Professor and Director of the Clinic of Kharkiv University, the founder and Chairman of the Wilhelm Fiodorovich Grube Kharkiv Medical Society, who invited the talented student to the university surgical clinic of Kharkiv University for the position of freelance medical worker.

In 1897, Mykola Serhiyovych transferred to the Department of Forensic Medicine to the position of anatomist assistant. From that time until almost the last day of his life for 34 years he had been working at the Department of Forensic Medicine, where his multifaceted scientific and pedagogical activities were further developed which later brought the scientist world fame. In 1901, Mykola Bokarius was elected as department anatomist, and during one year he successfully defended his doctoral dissertation on the topic: *Florence's Crystals, their chemical nature and the value for the forensic medicine* at Moscow University. Since 1903, Mykola Serhiyovych was a Private Docent, since 1910, worked as a Professor, Head of the Department of Forensic Medicine.

Mykola Bocarius taught forensic medicine at the Faculty of Law. He was the Deputy Director of Kharkiv State Medical Academy (1920—1921), Head of Medical Education Department of the People's Commissar for Public Health of

Соціалістичної Республіки, директором Українського заочного медичного інституту. Також у складі Харківського університету він створив Інститут судової медицини (1913), що за висновками спеціальної комісії 1920 р. *«за своїм блискучим станом взагалі і в науково-навчальному відношенні зокрема став гордістю Харківського університету»*. У керівництвах із судової медицини, які вийшли друком упродовж 1928—1931 рр., зазначено, що кафедра судової медицини як за своїм улаштуванням та обладнанням, так і за методикою викладання може конкурувати з кращими інститутами Західної Європи.

1923 р. Микола Сергійович ініціював заснування Харківського, Київського та Одеського кабінетів науково-судової експертизи, що 1925 р. були реорганізовані в інститути науково-судової експертизи. Він був першим керівником Харківського кабінету науково-судової експертизи, згодом — директором Харківського інституту науково-судової експертизи.

Від 1923 р. М. С. Бокаріус — Головний державний судово-медичний експерт УСРР. Він провів понад 5000 досліджень речових доказів і понад 3000 розтинів. Саме тоді Микола Сергійович очолював науково-технічний кабінет карного розшуку м. Харкова та виконував обов'язки консультанта Головного управління міліції та розшуку УСРР.

1925 р. Уряд УСРР нагородив Миколу Сергійовича почесним званням «Заслужений професор», а 1931 р. (по смерті засновника інституту) його ім'ям було названо Харківський науково-дослідний інститут судових експертиз (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»).

Першим в Україні фаховим періодичним науковим виданням став журнал *«Архив криминологии и судебной медицины»*, присвячений питанням криміналістики й інших галузей судової науки. Задум про видання цього журналу виник 1924 р. під час проведення Другого Всеукраїнського з'їзду працівників судово-експертних установ та органів юстиції. Перше видання журналу вийшло друком 1926 р. за активної участі доктора медичних наук, професора М. С. Бокаріуса — українського криміналіста й судового медика, директора однієї з трьох провідних тоді судово-експертних установ України — Харківського інституту науково-судової експертизи, який був відповідальним редактором журналу.

Для заснування цього видання існували вагомі причини. З одного боку, поступове (хоча й повільне) створення українських інститутів науково-судової експертизи, розширення кола проблем, що вони розв'язували, давали багато матеріалів для обміну досвідом між фахівцями й ознайомлення працівників органів юстиції зі станом та досягненнями науково-судової експертизи в Україні.

З іншого боку, ані Перша світова, ані Громадянська війни, ані зміна державного ладу не зупинили розвитку криміналістики та судової медицини (хоча й значно

the Ukrainian Soviet Socialist Republic, and the Director of the Ukrainian Correspondending Medical Institute. He, as a member of Kharkiv University, also founded the Institute of Forensic Medicine (1913), which, according to the conlusions of special commission (1920), "became the pride of Kharkiv University due to its brilliant condition in general and in scientific and educational terms in particular". The manuals on forensic medicine, published in 1928—1931, stated that the Department of Forensic Medicine can compete with the best institutions of Western Europe in terms of its organization, equipment and teaching methods.

In 1923, Mykola Serhiyovych initiated the establishment of the Kharkiv, Kiev and Odessa Offices of Scientific and Forensic Examination, which in 1925 were transformed into research institutes of forensic examinations. He was the first Head of the Kharkiv Office of Scientific and Forensic Examination, then held the position of Director of Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations.

Since 1923, Mykola Serhiyovych Bokarius was a Chief State Forensic Expert in the USSR. He conducted about 5,000 examinations of physical evidence and over 3,000 autopsies. At that time, Mykola Bokarius was the Head of the Scientific and Technical Offices of the Criminal Investigation Department in Kharkiv and served as a consultant at the Central Police and Criminal Investigation Department of the USSR.

In 1925, the Government of the USSR awarded Mykola Serhiyovych the honorary title of *Honored Professor*, and in 1931 (after the death of the founder of the Institute) the Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (*currently*, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") was named after him.


КРИСТАЛЛЫ FLORENCE'A,

ИХЪ ХИМИЧЕСКАЯ ПРИРОДА

и

СУДЕБНО-МЕДИЦИНСКОЕ ЗНАЧЕНІЕ.

Диссертація
на степень доктора медицины
М. С. Бокаріусъ.

ХАРЬКОВЪ.
Паровая Типо-Литографія М. Зильберберга и С-вья.
1902.

Кристаллы Florence'a, их химическая природа и судебно-медицинское значение (1902)

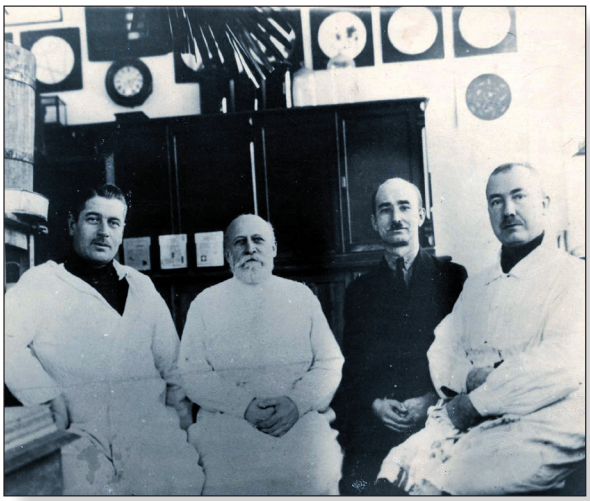
Florence's Crystals, their chemical nature and the value for the forensic medicine (1902)

уповільнили темп робіт). Необхідно було зробити ці знання надбанням усіх зацікавлених питаннями науково-судової експертизи й ознайомити їх зі світовими та вітчизняними здобутками у цій галузі за 1923—1926 рр. Остання обставина була суттєвою, оскільки фахівці тодішнього Радянського Союзу тривалий час були майже відірвані від наукових досягнень своїх іноземних колег. Якщо будь-які відомості про роботу в галузі науково-судової експертизи й доходили до України, то вони були відомими обмеженому колу осіб, характеризувалися неповнотою та мали несистемний характер.

Крім того, представники судової експертизи (зокрема, судово-медичної), які працювали в той період у провінції, поступово втрачали кваліфікацію, відставали не тільки від світових досягнень, а й від тогочасного стану науки в державі.

Підготовку нових працівників у галузі судової експертизи вищі навчальні заклади здійснювали незадовільно, тому необхідно було потурбуватися про відновлення й підвищення кваліфікації експертних кадрів. Спеціалізований журнал мав сприяти виконанню цього завдання.

На Другому Всеукраїнському з'їзді працівників судово-експертних установ та органів юстиції з'ясувалися тенденції до дедалі більшої матеріалізації слідства, що свідчили про неухильне зростання кількості звернень з боку органів дізнання, слідства та суду до установ науково-судової експертизи з вимогами щодо проведення експертиз. Порядок і способи дотримання вимог щодо проведення судово-експертних досліджень часто виявляли недостатній рівень ознайомлення працівників дізнання та слідства як з методами роботи



М. С. Бокаріус зі співробітниками Харківського кабінету науково-судової експертизи (1925)

M. S. Bokarius with employees of the Kharkiv Office of Scientific and Forensic Examination (1925)

The first professional periodical scientific publication in Ukraine was the journal: *Archives of Criminologie and Forensic Medicine*, which covered the issues of criminalistics and other areas of forensic science. The idea to publish the magazine originated in 1924 during the Second All-Ukrainian Congress of Forensic Institutions Workers and Judicial Authoritiers. The first edition of the journal was published in 1926 with an active participation of Doctor of Medicine, Professor Mykola Serhiyovych Bokarius, a Ukrainian criminalist and forensic medical examiner, Director of one of the three leading forensic institutions of Ukraine at that time, Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations, who was an executive editor of the journal.

The foundation of the publication had weighty reasons. On the one hand, the gradual (although slow) establishment of Ukrainian institutes of forensic examination, expansion of the range of problems they solved, provided a lot of material that needed to be used to exchange experience between specialists and acquaint judicial authorities with state and achievements of forensic science in Ukraine.

On the other hand, neither the First World War, nor the Civil War, nor a different state system were able to stop the development of criminalistics and forensic medicine (although they significantly slowed down the pace of work). This knowledge should have become the heritage for everyone interested in forensic science issues and for those who should have been informed about the world and domestic achievements in the field of 1923—1926. The latter circumstances were significant, as the then Soviet Union was almost detached from the scientific achievements of foreign specialists for quite a long time. If any information on the work in the field of forensic science reached Ukraine, only a limited number of people possessed it and it was incomplete and unsystematic in nature.

In addition, forensic examination specialists (in particular, forensic-medical examination specialists), who worked at that time in a province, gradually lost their qualifications, not keeping pace with not only the then state of science in the country but also with world achievements. The training of new employees in the field of forensic science in higher education establishments was insufficient, therefore it was crucial to take care of re-establishment and further training of expert personnel. A specialized journal could facilitate the accomplishment of this task.

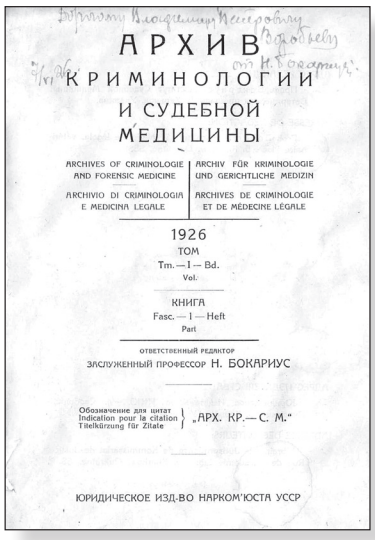
At the Second All-Ukrainian Congress of Forensic Institutions Workers and Judicial Authoritiers, the tendencies towards broadening the materialization of the investigation had been covered, which indicated about the steadily increasing in the number of appeals by criminal, investigation and judicial bodies to institutions of forensic examination with examination requirements. The procedure and ways of meeting the forensic examination requirements often revealed an insufficient level of acquaintance of criminal and investigation bodies both with the methods of work of forensic examination

установ науково-судової експертизи, так і з умовами, що забезпечували правильне ведення слідства й суду.

Інструкції та циркуляри, що регламентували питання техніки пошуку, виявлення, фіксування, зберігання та спрямування речових доказів до судово-експертних установ, не були спроможні розв'язати це завдання. Крім того, брошури й підручники з питань техніки розслідування злочинів лише поверхнево ознайомлювали працівників дізнання та слідства з основними завданнями й методами роботи установ науково-судової експертизи. Досягнення галузевих наук мав змогу донести лише фаховий журнал.

Виконанню цих завдань (як було зазначено у зверненні редакції) мав служити заснований тоді журнал *«Архив криминологии и судебной медицины»*. Упродовж 1926—1927 рр. вийшли друком 2 випуски у трьох томах, що містили 5 книг. Журнал виходив друком у Харкові. У передмові до першого тому журналу зазначено, що основними джерелами для нього мають бути судово-експертна практика, досвід органів дізнання та слідства. Журнал друкував статті з кримінології, судової експертизи, криміналістики як вітчизняних, так і зарубіжних фахівців, а також реферати й рецензії на праці вітчизняних і зарубіжних учених, огляди юридичної преси та ін. Видавали журнал російською мовою та водночас дублювали мовою авторів матеріалів (українською, німецькою, французькою, італійською та ін.).

Через негативні рецензії в центральних засобах масової інформації («Революційне право») щодо неординарного напряму діяльності журналу й висвітлення на його сторінках окремих нетипових проблем, незважаючи на тогочасний брак якісних фахових видань,


АРХИВ
КРИМИНОЛОГИИ
И СУДЕБНОЙ
МЕДИЦИНЫ
ARCHIVES OF CRIMINOLOGIE AND FORENSIC MEDICINE | ARCHIV FÜR KRIMINOLOGIE UND GERICHTLICHE MEDIZIN
ARCHIVIO DI CRIMINOLOGIA E MEDICINA LEGALE | ARCHIVES DE CRIMINOLOGIE ET DE MÉDECINE LÉGALE
1926
ТОМ
Tm. — I — Bd.
Vol.
КНИГА
Fasc. — I — Heft
Part
ОТВЕТСТВЕННЫЙ РЕДАКТОР
ЗАСЛУЖЕННЫЙ ПРОФЕССОР Н. БОКАРИУС
Обозначение для цитат / Indication pour la citation / Titelkürzung für Zitate } „АРХ. КР. — С. М."
ЮРИДИЧЕСКОЕ ИЗД-ВО НАРКОМ'ЮСТА УССР

Архив криминологии и судебной медицины. Том I (1926)

Archives of Criminologie and Forensic Medicine. Volume I (1926)

institutions, and the conditions that ensured proper investigation and court proceedings. The instructions and circulars which regulated the issues of search technique, detection, fixation, storage, and direction of the physical evidence to forensic institutions, could not provide a solution to this task. Moreover, brochures and textbooks on crime investigation techniques acquainted criminal and investigation bodies with the main tasks and methods of forensic institutions work only at a superficial level. Only a professional journal could widely publicize the achievements in the fields.

The journal: *Archives of Criminologie and Forensic Medicine*, founded at that time, had to serve the accomplishment of these tasks (as was stated in the editorial board appeal). During 1926—1927 2 issues were published: 3 volumes containing 5 books. The magazine was issued in Kharkiv. In the introduction part of the first volume of the journal it was stated that the main sources of information for it should be forensic practice, the experience of criminal and investigation bodies. The magazine published articles on criminology, forensic science, criminalistics of both domestic and foreign criminalists, as well as reports and reviews on papers by domestic and foreign scientists, overview of legal press, etc. The journal was published in Russian and at the same time duplicated into the language of the authors of the materials (Ukrainian, German, French, Italian, etc.).

Due to the negative reviews in the mainstream media *(Revolutionary Law)* concerning an extraordinary direction of its activity and coverage on its pages of some uncommon problems, despite the then complete lack of quality professional publications, the journal was closed. The official reason for it, as was mentioned in the domestic periodical legal press, was that the journal's editorial board was not principled in selecting scientific materials and attempted to extend a strong bourgeois methodology to Soviet criminalistics. In particular, reviewers accused the journal of publishing false, from the scientific point of view, articles of a foreign representative of the reactionary bourgeois criminal anthropological school Enrico Ferri, and of other authors who adhered to the positions of the school.

Another professional periodical publication, the founder and editor of which was Mykola Serhiyovych Bokarius, *Issues of Criminalistics and Forensic Science,* a body of the People's Commissariat for Justice of the USSR. This legal journal was published between 1931—1932 in Ukrainian, Kharkiv. A total of seven issues were published: six — three editions of 2 issues in each magazine (No. 1—2, 3—4 and 5—6 — containing 80—90 pages each) in 1931, and one issue (No. 7) in 1932.

The editorial board of the journal considered it particularly important to make of it a real "adviser" for every practitioner in the field of law enforcement activity on the issues of criminalistics and forensic science. The journal had a dual task: discussion of theoretical issues, sometimes narrowly specialized, and coverage on its pages errors with

журнал було закрито. Офіційним приводом, як зазначалося у вітчизняній періодичній юридичній пресі, стало те, що редакція журналу не була принциповою у добиранні наукових матеріалів і намагалася протягнути в радянську криміналістику міцну буржуазну методологію. Зокрема, рецензенти звинувачували журнал у тому, що його шпальти було надано для публікації неправдивих із наукового погляду статей закордонного представника реакційної буржуазної кримінально-антропологічної школи Енріко Феррі (*Enrico Ferri*) та інших авторів, які перебували на позиціях цієї школи.

Іще одне фахове періодичне видання, засновником і редактором якого був М. С. Бокаріус,— *«Питання криміналістики та науково-судової експертизи»*, орган Народного комісаріату юстиції УСРР. Цей юридичний журнал виходив друком упродовж 1931—1932 рр. українською мовою у Харкові, усього сім номерів: шість — трьома випусками по два номери у кожному часопису (№ 1—2, 3—4 і 5—6 — обсягом 80—90 сторінок кожний) 1931 р. та один (№ 7) — 1932 р. (по смерті М. С. Бокаріуса).

Редакція журналу вважала особливо важливим створити його справжнім порадником кожного практика в галузі правоохоронної діяльності з питань криміналістики й науково-судової експертизи. Журнал виконував подвійне завдання: на його шпальтах обговорювали теоретичні питання, іноді й вузькоспеціальні, і викривали практичні помилки — щоб надалі їх не припускатися. На думку засновника і редактора цього видання М. С. Бокаріуса, висловлену на сторінках першого випуску, *«питання криміналістики і науково-судової експертизи так щільно переплітаялися між собою, що навряд чи можна знайти багато таких моментів у практиці розслідування, де б завдання їх були цілком відокремлені»*.

Однією з основних тогочасних проблем як у Радянському Союзі загалом, так і в Україні зокрема, де успішно діяли три судово-експертні установи — Харківський, Київський та Одеський інститути науково-судової експертизи,— була відсутність друкованих засобів із питань криміналістики і науково-судової експертизи. Тому задля підвищення рівня знань у працівників правоохоронних органів з питань криміналістики і науково-судової експертизи на сторінках першого випуску цього журналу М. С. Бокаріус висловив думку про необхідність створення в Україні Всеукраїнського заочного інституту криміналістики — на початку хоча б із півторарічним терміном навчання.

Видання *«Питання криміналістики та науково-судової експертизи»* мало усунути проблему з відсутністю друкованих періодичних видань у зазначеній галузі, однак йому, як і *«Архиву криминологии и судебной медицины»*, не судилося довге життя. Після смерті М. С. Бокаріуса (23.12.1931) журнал *«Питання криміналістики та науково-судової експертизи»* з політичних причин, як і перше видання, припинив існувати.

Журнал містив публікації українських учених-криміналістів, зокрема наукових співробітників

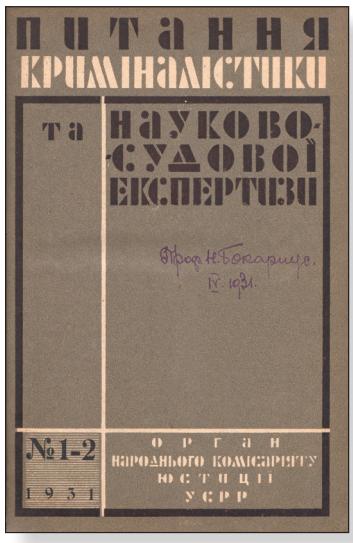
the purpose to avoid them in the future. According to the view of the founder and editor of the publication Mykola Serhiyovych Bokarius, expressed on the pages of the first edition: "...the issues of criminalistics and forensic science were so closely interwoven with each other, so it was hard to find a lot of moments in investigation practice where the tasks would be considered separately".

One of the main problems of that time both in the former Soviet Union and in Ukraine in particular, where three forensic institutions successfully operated, Kharkiv, Kyiv and Odessa Institutes of Forensic Examination, was a lack of printed materials on the issues of criminalistics and forensic science.

Therefore, with a view to enhancing the competence of law enforcement agencies on criminalistics and forensic science Mykola Serhiyovych Bokarius expressed the opinion on the pages of the first issue of the magazine on the need to create in Ukraine the All-Ukrainian Corresponding Institute of Criminalistics, at first with at least a year and a half period of study.

The publication of *Issues of Criminalistics and Forensic Science* was supposed to eliminate the problem of lack of printed periodical publications in the area, but similar to *Archives of Criminologie and Forensic Medicine*, this journal was not destined to live a long life. After the death of Mykola Serhiyovych Bokarius (December 23, 1931) the journal *Issues of Criminalistics and Forensic Science* for political reasons, same as the first edition, ceased to exist.

This journal published papers of Ukrainian scientists-criminalists, including the papers of researchers from the Odessa Institute of Forensic Examinations — Head of the



Питання криміналістики та науково-судової експертизи. № 1—2 (1931)

Issues of Criminalistics and Forensic Science. No. 1-2 (1931)

Одеського інституту науково-судової експертизи — завідувача відділу криміналістичної ідентифікації, професора Сергія Миколайовича Матвєєва (*«Про ідентифікацію підписів», «Про судове дослідження вогнепальної зброї, гільз та куль», «Про судове дослідження розбитих та пострілених шибок»*), ученого секретаря Андрія Костянтиновича Папаспіракі (*«Про психологію показань свідків»*) та інших авторів.

М. С. Бокаріус — автор багатьох нормативних актів та видань з питань судової медицини, судово-медичної та криміналістичної експертиз.

Робота у царині судово-експертної й науково-дослідної діяльності завжди була складною — через те, що влада не приділяла цій галузі достатньо уваги, а функціонувала здебільшого завдяки ентузіазму співробітників. Негативно на діяльності судово-експертних установ позначалося й тогочасне політичне становище країни — зміна політичного режиму після подій 1917 р. та Громадянська війна. Ці два негативні фактори спричинили складне економічне становище.

Як справедливо зазначено в преамбулі Закону України *«Про реабілітацію жертв політичних репресій в Україні»,* після 1917 р., у період Громадянської війни й наступні десятиріччя на землі України пролилося багато крові. Мільйони безвинних людей на підставі антигуманних і антидемократичних законів та внаслідок прямого беззаконня і свавілля зазнали переслідувань через свою політичну діяльність, висловлювання й релігійні переконання. Особливо тяжкою спадщиною минулого стали масові репресії, які чинили в республіці сталінський режим і його поплічники.

Під час судових і позасудових розглядів справ грубо нехтувалися норми Конституції, які були покликані охороняти права та свободи громадян, а також елементарні норми судочинства. Найкривавіші злочини комуністичного режиму в Україні — масові розстріли української інтелігенції у 1930-ті рр. з метою знищення інтелектуальної еліти народу.

Через зазначені причини найскладнішими у діяльності українських інститутів науково-судової експертизи був період 1930—1941 рр., що залишився в історії людства як час масових репресій і нерідко безпідставного притягнення до кримінальної відповідальності громадян нашої держави. «Полювання на відьом» розпочалося безпосередньо з центру. Так, 1930 р. проведено обслідування судово-експертної та науково-дослідної роботи в Харківському інституті науково-судової експертизи, за результатами якого Колегія Народного комісаріату юстиції УСРР у червні 1930 р. оприлюднила Постанову *«Про стан діяльності Харківського інституту науково-судової експертизи»*. У Постанові зазначалося, що Харківський інститут науково-судової експертизи не використав можливостей для притягнення до роботи в ньому радянських працівників вищої школи. Не маючи у своєму штаті аспірантів, практикантів та стажистів, інститут науково-судової експертизи не може висувати нових працівників на роботу у своїх лабораторіях.

Department of Forensic Identification, Professor Serhii Mykolaiovych Matvieiev (*On the identification of signatures, On the forensic examination of firearms, cartridge cases and bullets, On forensic examination of broken and shot windshields*), academic secretary Andrii Kostiantynovych Papaspiraki (*On the psychology of witnesses testimony*), and other authors.

Mykola Serhiyovych Bokarius is the author of many regulatory acts and publications on forensic medicine, forensic medical and criminalistics examinations.

The work in the field of forensic science and research activity had always been difficult as the government didn't paid sufficient attention to the field and, predominantly, functioned thanks to the enthusiasm of workers. Political situation of the country at that time, the change of political regime after the events of 1917 and the Civil War, negatively affected the activity of forensic institutions. These two factors resulted in a difficult economic situation.

As rightly pointed out in the preamble of the Law of Ukraine: *On rehabilitation of victims of political repression in Ukraine*, after 1917, during the Civil War and the following decades, a plenty of blood was spilled on the Ukrainian land. Millions of innocent people had been persecuted for their political activities, statements and religious beliefs on the basis of inhumane and anti-democratic laws, direct lawlessness and arbitrariness. A particularly miserable legacy of the past was the massive repression perpetrated by the Stalinist regime and its allies in the Republic.

While legal and outside legal proceedings, the norms of the Constitution, which intended to protect the rights and freedoms of citizens, the basic norms of justice, had been grossly neglected. The bloodiest crimes of the communist regime in Ukraine were the mass shootings of Ukrainian intellectuals in the 1930s aimed at destroying the intellectual elite of the nation.

For the reasons indicated, the most challenging in the activities of Ukrainian institutes of forensic science was the period of 1930—1941, which left the mark on the history of mankind as a period of mass repression and often unjustified criminal prosecution of citizens of our state. The "witch-hunting" began directly from the center. Thus, in 1930 forensic and research work was analyzed at Kharkiv Institute of Forensic Examinations, which resulted in promulgating the Decree: *On the activity state of Kharkiv Institute of Forensic Examinations* by the Board of the People's Commissariat of Justice of the USSR in June 1930.

The Decree stated that Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations did not use the chance to engage Soviet employees of the higher school for work. The Research Institute of Forensic Examinations can not hire new employees for work in its laboratories without postgraduate students, practitioners and trainees in its staff.

In the work of the Research Institute of Forensic Examinations and the Inspectorate of Forensic Medicine,

У роботі інституту науково-судової експертизи й інспектури судової медицини відзначався паралелізм в обслуговуванні експертизою судово-слідчих органів, що шкідливо позначалося на роботі судово-експертних структур. У зв'язку з цим Колегія Народного комісаріату юстиції УСРР визнала за потрібне обміркувати спільно з Народним комісаріатом охорони здоров'я УСРР та Народним комісаріатом внутрішніх справ УСРР питання про доцільність створення Інституту кримінології та судової медицини за участю компетентних працівників галузі.

Відзначаючи не цілком задовільне керівництво діяльністю Харківського інституту науково-судової експертизи з боку Народного комісаріату юстиції УСРР, Колегія запропонувала організаційно-інструкторському відділові Народного комісаріату юстиції та прокуратурі Найвищого суду УСРР підсилити керівництво, визначити конкретні плани роботи цього інституту й методи керівництва.

У цій Постанові констатувалося, що досі Харківський інститут науково-судової експертизи не використав усіх можливостей для підвищення якості проведення попереднього розслідування. Інститут науково-судової експертизи зовсім не брав участі у розроблянні питань матеріалізації слідства і техніки розслідування.

Тому організаційно-інструкторський відділ Народного комісаріату юстиції УСРР повинен був разом із прокуратурою Найвищого суду УСРР скласти плани роботи інституту науково-судової експертизи, спрямованої на підвищення якості проведення попереднього слідства, матеріалізації й техніки розслідування.

Необхідно було також спланувати конкретні методи залучення українських інститутів науково-судової експертизи до участі в роботі щодо вдосконалення розслідування. Зауважувалося, що Харківський інститут науково-судової експертизи не узагальнював досвід своєї роботи і зовсім незначною мірою використовував методи обміну досвідом науково-дослідної роботи не тільки з іншими науковими закладами, а й навіть з іншими інститутами науково-судової експертизи.

Як негативне явище Колегія Народного комісаріату юстиції УСРР відзначала також відсутність у Харківському інституті науково-судової експертизи будь-якого плану науково-дослідної роботи, тому директор цього інституту був зобов'язаний розробити піврічний план такої роботи та налагодити діловий зв'язок як з іншими науковими закладами, так і з іншими інститутами науково-судової експертизи.

Колегія Народного комісаріату юстиції УСРР також констатувала як цілком негативне явище млявий темп виконання експертиз, що робило діяльність Харківського інституту науково-судової експертизи малоефективною, хоча об'єктивні умови

certain parallelism had been traced in the examination of forensic investigation bodies, which had a detrimental effect on the work of forensic experts. In this regard, the Board of the People's Commissariat of Justice of the USSR considered it vital to discuss with the People's Commissariat of Health of the USSR and the People's Commissariat of Internal Affairs of the USSR the issue on the feasibility the feasibility of establishing the Institute of Criminology and Forensic Medicine with the participation of competent workers in the field.

Recognizing the insufficient management of Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations by the People's Commissariat of Justice of the USSR, the Board suggested the Organization and Instruction Department of the People's Commissariat of Justice and the Prosecutor's Office of the Supreme Court of the USSR strengthening its leadership by outlining concrete work plans of the institute and methods of its management.

So far, as was stated in the Decree, Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations has not used all opportunities to improve the quality of preliminary investigation.

The Institute of Forensic Examinations did not participate at all in the development of materialization issues of investigation and investigation techniques.

Therefore, the Organizational and Instructional Department of the People's Commissariat of Justice of the USSR, along with the Prosecutor's Office of the Supreme Court of the USSR, had to make up work plans for the Research Institute of Forensic Examinations aimed at improving the quality of preliminary investigation, materialization and investigation techniques.

It was also necessary to plan specific methods of involvement of Ukrainian institutes of forensic examinations in the work with the purpose to advance investigation. It was stated that Kharkiv Institute of Forensic Examinations did not generalize the experience of its work and didn't make significant use of the methods of sharing experience of research work not only with other research institutions, but even with other institutes of forensic examinations.

As a negative phenomenon, the Board of the People's Commissariat of Justice of the USSR also stressed a lack of any kind of research work plan in Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations, so the Director of the Institute of Forensic Examination was obliged to develop a six-month plan of such work and establish business contacts both with other research institutions and institutes of forensic examinations.

The Board of the People's Commissariat of Justice of the USSR also admitted such a negative phenomenon as the sluggish pace of examinations which made the activity of Kharkiv Research Institute of Forensic Examination ineffective. Therefore, that the objective conditions of work of the Research Institute of Forensic Examinations did not justified the need of such a delay in examinations. In this regard, the Director of the Institute

роботи інституту не давали підстав для такої затримки досліджень. Тому директора інституту науково-судової експертизи зобов'язали негайно усунути це негативне явище, запровадити спеціальний контроль за виконанням окремими секціями доручених досліджень. Організаційно-інструкторському відділові Народного комісаріату юстиції УСРР було доручено щоквартально перевіряти темпи виконання експертиз.

У цій Постанові Колегії Народного комісаріату юстиції УСРР підкреслювалося, що судово-слідчі органи припускалися значних дефектів у збиранні матеріалів для експертиз та надсиланні їх до інституту науково-судової експертизи. Нерідко ці дефекти унеможливлювали проведення судово-експертних досліджень. Тому Колегія Народного комісаріату юстиції УСРР доручила прокуратурі Найвищого суду УСРР разом з організаційно-інструкторським відділом Народного комісаріату юстиції скласти спеціального інструктивного листа щодо зазначеної проблеми.

Також Колегія Народного комісаріату юстиції УСРР доручила організаційно-інструкторському відділові розробити питання та погодити з відповідними органами проведення об'єднання криміналістичного музею Харківського інституту науково-судової експертизи з музеями управління головного розшуку й розшуку округів.

Така оцінка і ставлення з боку Народного комісаріату юстиції УСРР щодо судово-експертної і науково-дослідної діяльності Харківського інституту науково-судової експертизи негативно позначилася на його працівниках.

Так, 8 жовтня 1930 р. в 40-річному віці помер Сергій Семенович Савченко, який працював у Харківському інституті науково-судової експертизи завідувачем секції судово-фотографічних досліджень із 1 січня 1924 р., був одним із засновників цієї судово-експертної установи і взагалі одним з реорганізаторів судово-експертних установ в Україні. Згодом, 23 грудня 1931 р., у 62-річному віці помер інший фундатор Харківського інституту науково-судової експертизи — Микола Сергійович Бокаріус.

(За матеріалами В. О. Комахи)

Основні наукові праці: *«О значении странгуляционной борозды при повешении»* (1904), *«Судебно-медицинские микроскопические и микрохимические исследования вещественных доказательств»* (1910), *«Краткий курс судебной медицины»* (1911), *«Судебная медицина в изложении для юристов»* (1915), *«Сведения и практические работы студентов по судебной медицине»* (10 збірників за 1916—1928 рр.), *«Справочный подручный альбом для работников уголовного розыска и милиции при составлении словесного портрета»* (1924), *«Первоначальный наружный осмотр трупа при милицейском и розыскном дознании»* (1925), *«Первоначальный наружный осмотр трупа на месте происшествия или обнаружения его»* (1929), *«Судебная медицина для медиков и юристов»* у 2-х частинах (1930) та ін.

of Forensic Examinations was obliged to immediately eliminate this negative phenomenon, establish special control over the conduct of the entrusted examinations by separate sections. The Organization and Instruction Department of the People's Commissariat of Justice of the USSR had to check the pace of examinations on a quarterly basis.

In the Decree of the Board of the People's Commissariat of Justice of the USSR, it was emphasized that the forensic investigation bodies made significant defects while collecting materials for examinations and sending them to the Research Institute of Forensic Examinations. Oftentimes such kind of defects made it impossible to conduct forensic examinations.

Therefore, the Board of the People's Commissariat of Justice of the USSR instructed the Prosecutor's Office of the Supreme Court of the USSR along with the Organization and Instruction Department of the People's Commissariat of Justice to prepare a special letter of instruction on this issue.

The Board of the People's Commissariat of Justice of the USSR also entrusted the Organization and Instruction Department to work out and agree issues of joining of the Criminalistics Museum of Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations to the museums of the Central Department of Criminal Investigation and Criminal District Search with the relevant body.

Such an assessment and attitude from the People's Commissariat of Justice of the USSR regarding forensic and research activities of Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations could not help but affect its employees.

Thus, on October 8, 1930, at the age of 40, died Serhii Semenovych Savchenko. He worked at Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations as the Head of the Section of Forensic Photographic Examination from January 1, 1924. He was one of the founders of this forensic institution and in general one of reorganizers of forensic institutions in Ukraine. Later, on December 23, 1931, at the age of 62, another founder of the Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations, Mykola Serhiyovych Bokarius, died.

(Contributions of V. O. Komaha)

The main research papers: *On the Importance of strangulation furrow at hanging* (1904), *Forensic microscopical and microchemical study of physical evidence* (1910), *Short Course of forensic medicine* (1911), *Forensic medicine for lawyers* (1915), *Information and practical work of students in forensic medicine* (10 collections were published from 1916 to 1928), *The reference at hand album for criminal investigators and police officers when compiling a verbal portrait* (1924), *Initial external examination of the corpse while police and investigative inquiry* (1925), *Initial external inspection of the corpse at the scene or its discovery* (1929), *Forensic Medicine for Medical Workers and Lawyers* in 2 parts (1930), etc.



БОКАРІУС
Микола Миколайович
(1899—1966)

BOKARIUS
Mykola Mykolayovych
(1899—1966)

М. М. Бокаріус народився 28 червня 1899 р. в м. Харкові. 1917 р. із відзнакою закінчив гімназію та вступив на медичний факультет Імператорського Харківського університету (*нині* — Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна), який закінчив 1924 р. Того самого року призначений завідувачем секції ідентифікації, а згодом — секції судово-біологічних досліджень у Харківському кабінеті науково-судової експертизи. 1925 р.— помічник директора Харківського інституту науково-судової експертизи (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»).

1928 р. у Кваліфікаційній комісії Харківського медичного інституту лікар М. М. Бокаріус захистив стаж-роботу за темою *«К микродиагностике у входного кожного пулевого просвета при судебно-медицинском исследовании трупа»*. Комісія визнала цю роботу першою зразковою серед усіх захищених раніше робіт.

1931 р. М. М. Бокаріус здобув вчене звання професора. Того самого року по смерті батька прийняв від нього естафету фактично на всіх посадах — завідувача кафедри судової медицини 1-го та 2-го Харківських медичних інститутів, Українського інституту удосконалення лікарів (1930—1932), директора Харківського інституту науково-судової експертизи ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (1931—1941, 1944—1946), обласного судово-медичного експерта (1932—1932, 1943—1952), головного судово-медичного експерта Наркомату охорони здоров'я УСРР й УРСР (1933—1934, 1936—1937), завідувача судово-медичним моргом м. Харкова (1933—1937), вченого секретаря Ради професорів медичного інституту (1933—1937).

Важливе значення для становлення Миколи Миколайовича як вченого-криміналіста мала його робота в Харківському юридичному інституті (*нині* — Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого). У цьому закладі він здолав шлях від асистента (1925—1928), доцента (1928—1931) до професора (1931—1940, 1944—1948). У 1940—1941 рр.— завідувач кафедри криміналістики та судової медицини. У 1940—1950 рр.— член Вченої ради юридичного інституту із захисту кандидатських і докторських дисертацій за спеціальністю «Юридичні науки».

Під час евакуації в роки Другої світової війни викладав судову медицину у Чкаловській філії Всесоюзного заочного юридичного інституту (*нині* — м. Оренбург). Тривалий час був проректором Харківського

Mykola Mykolayovych Bokarius was born on June 28, 1899, in the city of Kharkiv. In 1917, graduated with honors from a gymnasium and entered the Medical Faculty of Imperial Kharkiv University (currently, V. N. Karazin Kharkiv National University), which he finished in 1924. In the same year, he became the Head of the Section of Identification, and later, the Head of the Section of Forensic Biological Examinations at the Kharkiv Office of Scientific and Forensic Examinations. Since 1925, was the Assistant Director of Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute").

In 1928, Dr. Mykola Mykolayovych defended his internship work at the Qualification Commission of Kharkiv Medical Institute, on the topic: *On micro diagnostics of bullet wound lumen while forensic medical examination of a corpse*. By the decision of the commission the paper was acknowledged as the first exemplary among all early defended papers.

In 1931, Mykola Mykolayovych Bokarius received the academic title of Professor. That same year, after the death of his father, he became his successor in practically all positions: the Head of the Department of Forensic Medicine of the 1st and 2nd Kharkiv Medical Institutes, of the Ukrainian Institute for Advanced Training of Physicians (1930—1932), Director of Hon Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (1931—1941; 1944—1946), regional Forensic-medical Expert (1932—1932; 1943—1952), Chief Forensic Expert of the People's Commissariat of Health of the USSR (1933—1934, 1936—1937), Head of the forensic medical morgue in Kharkiv (1933—1937), Academic Secretary of the Council of Professors of the Medical Institute (1933—1937).

His work at the Kharkiv Law Institute (currently, Yaroslav Mudryi National Law University) contributed to the development of Mykola Mykolayovych as a scientist-criminalist. While working at this institution, he had made a long way from assistant (1925—1928), Associate Professor (1928—1931) to Professor (1931—1940; 1944—1948). From 1940 to 1941 he was the Head of the Department of Criminalistics and Forensic Medicine. For the period 1940—1950 he was a member of the Academic Council of the Law Institute for the defense of PhDs and Doctoral dissertations in the specialty *Legal Sciences*.

During the evacuation in World War II he taught forensic medicine at the Chkalovsk branch of the All-Union Correspondence Law Institute (currently, Orenburg). For a long

медичного інституту з навчальної роботи (1952—1956, 1957—1960, 1962—1964).

Підготував 4 докторів і 26 кандидатів наук. Головував у Харківському науковому товаристві судових медиків і криміналістів, перебував у складі правління і президії Харківського наукового медичного товариства, правління Всесоюзного та Українського наукового товариства судових медиків і криміналістів, редакційної ради журналу *«Судово-медична експертиза»*.

Нагороджений орденами Леніна, Трудового Червоного Прапора, медалями.

Автор майже 200 наукових праць (більшість із яких присвячено експертизі вогнепальних ушкоджень, методикам судово-медичних і криміналістичних досліджень, проблемам танатології, судово-медичної травматології, вивченню різних аспектів речових доказів).

Основні наукові праці: *«К микродиагностике у входного кожного пулевого просвета при судебно-медицинском исследовании трупа»* (1928), *«Практические указания к технике научного расследования преступлений»* (1931), *«Супутник робітника міліції під час огляду трупа на місці події або виявлення його»* (1933), *«Нове в методиці судово-медичних і криміналістичних досліджень»* (1936), *«Лекция по судебной медицине — Процессуальная часть»* (1937), *«Лекция по судебной медицине — Асфиксия»* (1937), *«Судебно-медицинская экспертиза и ее значение»* (1940), *«К истории Харьковского научно-исследовательского института судебной экспертизы им. Засл. проф. Н. С. Бокариуса»* (1947), *«XXV лет работы Харьковского научно-исследовательского института судебной экспертизы им. Засл. проф. Н. С. Бокариуса»* (1948), *«Жизнь и деятельность Заслуженного профессора Николая Сергеевича Бокариуса»* (1966) та ін.

(За матеріалами В. О. Ольховського та В. Ю. Шепітька)

time he was the Vice-rector of the Kharkiv Medical Institute for educational work (1952—1956; 1957—1960; 1962—1964).

Mykola Mykolayovych supervised 4 Doctors and 26 PhDs. He was the Chairman of the Kharkiv Scientific Community of Forensic Medical Workers and Criminalists, was a board and presidium member of the Kharkiv Scientific Medical Community, of the All-Union and Ukrainian Scientific Community of Forensic Medical Workers and Criminalists, an editorial board member of the journal: *Forensic Medical Examination*.

Mykola Mykolayovych was rewarded with the Orders of Lenin, of the Red Banner of Labor, and with medals.

The author of about 200 research papers (most of them are devoted to gunshot wounds examination, methods of forensic and criminalistics examinations, problems of thanatology, forensic medical traumatology, as well as the study of various aspects of physical evidence).

The main research papers: *On micro diagnostics of bullet wound lumen while forensic medical examination of a corpse* (1928), *Practical guidelines to the technique of scientific investigation of crimes* (1931), *Supervisor of a police worker during investigation of a corpse at the scene or its identification* (1933), *Innovations in the methodology of forensic and criminalistics examinations* (1936), *The lecture on forensic medicine — Procedural part* (1937), *The lecture on forensic medicine — Asphyxia* (1937), *Forensic medical examination and its significance* (1940), *On the history of Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations* (1947), *XXV years of work of Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations* (1948), *The Life and activity of the Honored Professor Nikolaj Sergeevich Bokarius* (1966), etc.

(Contributions of V. O. Olkhovskyi and V. Yu. Shepitko)



М. М. Бокаріус зі співробітниками ХНДІСЕ (1935)
M. M. Bokarius with KhRIFE employees (1935)



АРОЦКЕР
Лев Юхимович
(1927—1980)

AROTSKER
Lev Yukhymovych
(1927—1980)

Л. Ю. Ароцкер народився 3 травня 1927 р. в м. Харкові. Після закінчення середньої школи вступив до юридичної школи при Народному комісаріаті юстиції УРСР, яку закінчив із відмінним атестатом і продовжив навчання на заочному відділенні Харківського юридичного інституту (*нині* — Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого).

Паралельно з навчанням (в евакуації під час Другої світової війни) працював токарем на Ташкентському авіаційному заводі. Після закінчення 1947 р. із відзнакою Харківського юридичного інституту Лев Юхимович продовжив трудову діяльність у Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»), де працював понад 30 років.

Із вересня 1947 р. обіймав посаду молодшого наукового співробітника, а в листопаді того самого року його було призначено на посаду старшого наукового співробітника відділу ідентифікації.

1952 р. Л. Ю. Ароцкер успішно захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою «*Следственный эксперимент в советской криминалистике*», у якій уперше в радянській криміналістичній літературі дав теоретичне обґрунтування сутності слідчого експерименту як самостійної процесуальної дії, розробив його умови та методику проведення. Рішенням Вищої атестаційної комісії від 16 березня 1957 р. Л. Ю. Ароцкеру присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника за спеціальністю «Криміналістика».

Значну увагу Лев Юхимович приділяв роботі зі студентами, викладаючи криміналістику в Харківському юридичному інституті та Харківській юридичній школі, читав цикл лекцій на курсах підвищення кваліфікації працівників установ Мін'юсту й курсах перепідготовки працівників прокуратури. Його талант виявлявся в багатьох напрямах діяльності, зокрема: він був членом редакційної колегії та заступником відповідального редактора збірника наукових праць «Криміналістика і судова експертиза», заступником голови Координаційного бюро секції «Судова експертиза» наукової ради «Закономірності розвитку держави, управління і права» при відділенні філософії й права Академії наук Союзу Радянських Соціалістичних Республік, заступником голови Всесоюзного координаційного бюро з проблем криміналістичної експертизи, заступником голови

Lev Yukhymovych Arotsker was born on May 3, 1927, in the city of Kharkiv. After graduating from middle school he entered the law school at the People's Commissariat of Justice of the USSR, which he finished with honors and continued his studies at the Correspondence Department of the Kharkiv Law Institute (currently, Yaroslav Mudryi National Law University).

In parallel with his studying (while the evacuation during the Second World War) he worked as a turner at the Tashkent Aircraft Plant. After graduation with honors in 1947 from the Kharkiv Law Institute, Lev Yukhymovych continued his work at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") where he had worked for more than 30 years.

Since September 1947, he held the position of Junior Researcher, and in November of that same year he was appointed as a Senior Researcher of the Identification Department.

In 1952, Lev Arotsker successfully defended his dissertation for the degree of PhD in Law on the topic: *Investigative experiment in Soviet criminalistics*, in which, for the first time in the Soviet criminalistics literature, gave a theoretical justification for the essence of the investigative experiment as an independent procedural action, developed its conditions and methods of conducting. By the Decree of the Higher Attestation Commission of March 16, 1957, Lev Yukhymovych Arotsker was awarded the academic title of Senior Researcher in the specialty *Criminalistics*.

Lev Yukhymovych paid great attention to working with students, teaching criminalistics at the Kharkiv Law Institute and the Kharkiv Law School, gave a series of lectures at post-graduate school for employees of the Ministry of Justice and while prosecutors refresher training. His talent was manifested in many areas of activity, in particular he was a member of the editorial board and deputy editor-in-chief of the collection of research papers: *Criminalistics and Forensics*, Deputy Chairman of the Coordination Bureau of the Section *Forensic Science* of the Academic Council *Regularities of the development of state, management and law* at the Department of Philosophy and Law of the Academy of Sciences of the Union of Soviet Socialist Republics, Deputy Chairman of the All-Union Coordination Bureau for Criminalistics Examination Issue, Deputy Chairman of the Scientific and Methodological Council at the All-

науково-методичної ради при Всесоюзному науково-дослідному інституті судових експертиз з проблем почеркознавчої та авторознавчої експертиз тощо.

Лев Юхимович також виконував громадську роботу, зокрема був членом правління районного відділення товариства «Знання», керівником теоретичного семінару з філософії.

За час роботи в Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України Лев Юхимович зарекомендував себе талановитим експертом і науковцем. Під його керівництвом відділ криміналістичної ідентифікації особи суттєво покращив показники роботи, підготувавши значну кількість науково-аналітичних оглядів і довідок із судово-експертної роботи. За зразкове виконання своїх службових обов'язків, плідну науково-педагогічну діяльність Л. Ю. Ароцкера неодноразово нагороджено почесними відзнаками Міністерства юстиції УРСР. 1967 р. йому вручено орден «Знак Пошани».

У серпні 1964 р. призначено на посаду заступника директора з наукової роботи Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса. У цей час Лев Юхимович плідно поєднував організаційну й науково-дослідну роботу. Він підготував цілу низку фундаментальних наукових праць, які зберігаються у фондах наукової бібліотеки інституту й дотепер незмінно цікавлять судових експертів, аспірантів, викладачів, студентів. Серед них: *«Некоторые вопросы идентификации личности по цифровому письму»* (1952), *«Криминалистическое исследование подписей, выполненных с подражанием»* (1954), *«В помощь прокурору и следователю. Криминалистическая экспертиза цифрового письма»* (1954), *«Идентификационное значение монограммы при криминалистическом исследовании подписей»* (1954), *«Признаки автоподлога подписей»* (1956), *«Применение данных криминалистики при судебном разбирательстве уголовных и гражданских дел»* (1962), *«Об использовании криминалистической экспертизы при расследовании и судебном разбирательстве дел об особо опасных преступлениях»* (1962), *«Обобщение следственной и судебной практики по вопросам использования судебной экспертизы о групповой принадлежности»* (1964), *«Вопросы криминалистической экспертизы в практике Верховного суда УССР»* (1966), *«Теоретические проблемы оценки экспертом признаков почерка»* (1973), *«Некоторые вопросы оценки следователем и судом обоснованности выводов эксперта-почерковеда при применении методов математического моделирования»* (1978), *«Общие положения оценки и использования следователем и судом заключения судебного эксперта»* (1978), *«Вопросы психологии в судебно-экспертной деятельности»* (1978), *«Разработка оптимальных условий получения цветного фотографического изображения при цветоразличении»* (1979) та ін.

Union Research Institute of Forensic Examinations on Handwriting and Autographic Examinations, etc.

Lev Arotsker also conducted a great public work, in particular he was a member of the board of the District Office of the Community *Knowledge*, Head of the theoretical seminar on philosophy.

During his work at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine Lev Yukhymovych proved to be a talented expert and scientist. Under his supervision, Criminal Identification Department has significantly improved its performance by preparing a considerable number of scientific and analytical reviews and certificates on forensic examination. For exemplary performance of his work responsibilities, fruitful scientific and pedagogical activity, Lev Arotsker was repeatedly awarded honorary awards of the Ministry of Justice of the Ukrainian SSR. In 1967, he was awarded the Order of the *Badge of Honor*.

In August 1964, he was appointed Deputy Director for Academic Affairs at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine. At this time Lev Yukhymovych fruitfully combines organizational and research work. He prepared a number of fundamental research papers, which are stored in the funds of the scientific library of the institute and are still popular among forensic experts, graduate students, teachers, students.

Among them are: *Some issues of personal identification by digital writing* (1952), *Criminalistics examination of signatures executed by imitation* (1954), *To assist the prosecutor and investigator. Criminalistics examination of digital writing* (1954), *Identification value of a monogram while criminalistics examination of signatures* (1954), *Signs of auto-forgery of signatures* (1956), *Application of criminalistics data while criminal and civil proceedings* (1962), *On the use of forensic examination while the investigation and court proceedings of cases of especially dangerous crimes* (1962), *Overview of investigative and judicial practice on the issues of the use of forensic examination on group affiliation* (1964), *The issues of criminalistics examination in the practice of the Supreme Court of the USSR* (1966), *Theoretical problems of handwriting assessment by an expert* (1973), *Some issues of the investigator and court's assessment of the validity of handwriting expert's conclusions while using mathematical modeling methods* (1978), *General provisions of the assessment and use of a forensic expert's opinion by court and investigator* (1978), *Psychology issues in forensic activity* (1978), *Development of optimal conditions for obtaining a color photographic image while color discrimination* (1979), etc.

He is the author of papers in the field of forensic authorship, use of the methods of mathematical linguistics, as well as the introduction into forensic science of computer technologies.

Він є автором праць у галузі судового авторознавства, використання методів математичної лінгвістики, а також впровадження в судову експертизу комп'ютерних технологій.

Однією з найважливіших для розвитку криміналістики також можна вважати монографію Л. Ю. Ароцкера за темою «*Криміналістичні методи в судовому розгляді кримінальних справ*» (1964). Це дослідження знайшло втілення в дисертації. Рішенням Вищої атестаційної комісії від 11 грудня 1965 р. Л. Ю. Ароцкеру присуджено науковий ступінь доктора юридичних наук, а рішенням Президії ВАК Міністерства вищої та середньої освіти СРСР від 24 грудня 1966 р.— вчене звання професора зі спеціальності «Криміналістика».

Лев Юхимович багато часу та зусиль приділяв роботі з молодими фахівцями, передаючи їм свої знання та досвід. Під його науковим керівництвом було підготовлено й успішно захищено понад 20 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук. Саме він започаткував розробляння багатьох складних питань криміналістики. Зокрема, він першим опрацював питання тактики проведення допиту з урахуванням моральних принципів і етичних вимог здобуття інформації. Особливу увагу Лев Юхимович приділяв у своїх роботах внутрішньому переконанню експерта під час формування висновків, розглядав етичну сторону взаємин експерта й керівника експертної установи. Значну кількість його здобутків у цій сфері експерти застосовують і сьогодні, зокрема працівники Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» під час надання пропозицій до «Кодексу етики судового експерта».

One of the most important papers for the development of criminalistics can also be considered the monograph by Lev Yukhymovych Arotsker on the topic: *Criminalistics methods while court proceedings of criminal cases* (1964). The mentioned research was later outlined in his dissertation.

By the Decision of the Higher Attestation Commission of December 11, 1965, Lev Yukhymovych Arotsker was awarded the degree of Doctor of Law, and by the Decision of the Presidium of the Higher Attestation Commission of the Ministry of Higher and Secondary Education of the USSR of December 24, 1966, he became a Professor specialized in the field of *Criminalistics*.

Lev Yukhimovych devoted a lot of time and effort to work with young professionals, transferring them his knowledge and experience. Under his scientific guidance more than 20 dissertations for obtaining the degree of PhD in Law were prepared and successfully defended. He was the first to developed many complex issues of criminalistics. In particular, the issues of interrogation tactics were introduced by him, taking into account the moral principles and ethical requirements of obtaining information.

In his papers Lev Yukhymovych paid special attention to inner conviction of an expert while formulating conclusions, considered the ethical side of the relationships between an expert and a Head of a forensic institution.

A majority of his achievements in this field are still used today, in particular, by employees of National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute" when submitting proposals to the *Code of Ethics of a Forensic Expert*.



Співробітники ХНДІСЕ з директором М. В. Скориком та заступником директора з наукової роботи Л. Ю. Ароцкером (1976)
M. V. Skoryk, the Director, and L. Yu. Arotsker, the Deputy Director for Academic Affairs, with KhRIFE staff (1976)



ВАСИЛЬЄВ
Володимир Миколайович
(народився 1961)

VASYLIEV
Volodymyr Mykolaiovych
(Birth year: 1961)

В. М. Васильєв народився 18 серпня 1961 р. в с. Пєскі Поворінського району Воронезької області. 1983 р. закінчив Челябінське вище військове автомобільне інженерне училище імені Головного маршала бронетанкових військ П. О. Ротмістрова за спеціальністю «Автомобільна техніка» та здобув кваліфікацію офіцера із вищою військово-спеціальною освітою, військового офіцера-механіка.

2000 р. закінчив Університет внутрішніх справ (*нині* — Харківський національний університет внутрішніх справ) за спеціальністю «Правознавство» та здобув кваліфікацію юриста.

2013 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Правове регулювання фінансової діяльності державного підприємства»*, а 2019 р.— на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за темою *«Адміністративно-правовий механізм протидії правопорушенням у сфері підприємницької діяльності в Україні»*.

У 1993—2013 рр. Володимир Миколайович обіймав керівні посади на підприємствах і установах. У 2013—2018 рр.— доцент кафедри адміністративного, кримінального права і процесу Приватного вищого навчального закладу «Міжнародний університет бізнесу і права», у 2018 р.— заступник директора з юридичних питань ТОВ «Укрпромінвест-К».

У 2006—2010 рр.— депутат Харківської обласної ради V скликання.

2019 р. В. М. Васильєва прийнято до штату Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») на посаду провідного наукового співробітника. 2020 р. його переведено на посаду головного наукового співробітника.

Основні наукові праці: *«Профілактична спрямованість дозвільно-ліцензійного провадження щодо правопорушень у сфері підприємницької діяльності»* (2015), *«Особливості застосування адміністративно-правових заходів запобігання у сфері підприємницької діяльності»* (2017), *«Процедурні питання накладення адміністративно-господарських санкцій і заходів адміністративної відповідальності»* (2018), *«Місце та роль громадськості в механізмі протидії правопорушенням у сфері підприємницької діяльності»* (2019) та ін.

Volodymyr Mykolaiovych Vasyliev was born on August 18, 1961, in the village of Pieski, Povorinsky Raion, Voronezh Oblast. In 1983, he graduated from the Chelyabinsk Higher Military Automobile Command Engineering School named after the Chief Marshal of the Armored Forces P. A. Rotmistrov in the speciality Automotive Engineering.

In 2000, he graduated from the University of Internal Affairs (currently, Kharkiv National University of Internal Affairs) majoring in *Jurisprudence* and obtained the qualification of a lawyer.

In 2013, he defended his dissertation for the degree of Phd in Law on the topic: *Legal regulation of financial activities of state enterprise*, and in 2019 for the degree of Doctor of Law on the topic: *Administrative and legal mechanism for counteracting offenses in the field of entrepreneurship in Ukraine*.

From 1993 to 2013 Volodymyr Mykolaiovych held the position at enterprises and institutions.

From 2013 to 2018 as an Associate Professor of the Department of Administrative, Criminal Law and Procedure of a private higher educational institution *The International University of Business and Law*, in 2018, as the Deputy Director for Legal Affairs of the LLC *Ukrprominvest-K*.

From 2006 to 2010 he was the Deputy of the Kharkiv regional Council of the 5th convocation.

In 2019, V. M. Vasiliev was appointed to the staff of Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") as a Leading Researcher. In 2020 he was transferred to the position of Chief Researcher.

The main research papers: *Preventive orientation of permissive licensing proceedings on offenses in the field of enterpreneurship* (2015), *Peculiarities of application of preventive administrative and legal measures in the field of enterpreneurship* (2017), *Procedural issues of imposing administrative and economic sanctions and measures of administrative punishment* (2018), *The place and role of public in the mechanism of combating crime in the field of entrepreneurship* (2019), etc.



ВАСЮКОВ
Олександр Євгенович
(народився 1952)

VASIUKOV
Oleksandr Yevhenovych
(Birth year: 1952)

О. Є. Васюков народився 30 вересня 1952 р. у роз'їзді Ульшина Ізносковського району Калузької області. Після закінчення Московського хіміко-технологічного інституту імені Д. І. Менделєєва (1975) Олександра Євгеновича відрядили на роботу до Всесоюзного НДІ з охорони вод.

Із 2007 до 2012 р.— професор кафедри екологічної безпеки та екологічної освіти екологічного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Із 2008 р. до 2011 р.— професор, потім завідувач кафедри загальної хімії Харківського національного аграрного університету імені В. В. Докучаєва. Із 2011 до 2014 р.— професор, потім завідувач кафедри охорони праці і техногенно-екологічної безпеки Харківського національного університету цивільного захисту. 1990 р. Олександрові Євгеновичу присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника.

2006 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора хімічних наук за темою *«Хімічний аналіз в оцінюванні екологічного стану поверхневих водних об'єктів»*, а 2012 р. йому присвоєно вчене звання професора кафедри охорони праці і техногенно-екологічної безпеки.

У 2013—2017 рр. працював у Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») на посадах старшого, провідного та головного наукового співробітника. Під час роботи в інституті ним було виконано біля 100 складних та особливо складних інженерно-екологічних експертиз та експертних досліджень. Практичне значення роботи О. Є. Васюкова полягає в тому, що він був одним із засновників нового експертного напрямку — судової інженерно-екологічної експертизи.

Під час роботи в ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» ним розроблені комплексні методики експертного дослідження із визначення розміру збитків внаслідок скидів забруднюючих речовин, розміру шкоди, зумовленої хімічним забрудненням земель промисловості та розміру шкоди, зумовленої засміченням земельних ресурсів тощо.

Основні наукові праці: *«Шкода внаслідок виникнення надзвичайної ситуації і розрахунок збитків від втрати деревини та лісових ресурсів»* (2015, у співавт.), *«Судовий захист цивільних прав та охоронюваних законом інтересів у галузі державної реєстрації речових прав на нерухоме майно»* (2015), *«Методичні питання дослідження бутильованих мінеральних вод»* (2016, у співавт.), *«Оцінка впливу антропогенної діяльності на стан поверхневих вод водоймищ за параметром питомої електропровідності»* (2017, у співавт.) та ін.

Oleksandr Yevhenovych Vasiukov was born on September 30, 1952, at the passing loop of Ulshin, Iznoskovsky Raion, Kaluga Oblast. After graduating from D. Mendeleev University of Chemical Technology of Russia (1975) Oleksandr Yevhenovych was sent to work at the All-Union Scientific Research Institute for Water Protection.

From 2007 to 2012 he held the position of Professor of the Department of Ecological Safety and Ecological Education V. N. Karazin Kharkiv National University. Between 2008 to 2011 he was a Professor, then the Head of the Department of General Chemistry, Kharkiv national agrarian university named after V. V. Dokuchaiev. From 2011 to 2014 he was a Professor, then the Head of the Faculty of Technogenic and Environmental Safety of Kharkiv National University of Civil Defence of Ukraine. In 1990, Oleksandr Yevhenovych was awarded the academic title of Senior Researcher.

In 2006, he defended his dissertation for obtaining the degree of Doctor of Chemical Sciences on the topic: *Chemical analysis while assessing the ecological status of surface water bodies*, and in 2012 he was promoted to the title of Professor of the Department of Labour protection, Technogenic and Ecological Safety.

From 2013—2017 he worked at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") as a Senior, Leading and Principal Researcher. During his work in the Institute he conducted over 100 complex and overly complex engineering and environment examinations and expert researchers. Practical significance of the legacy of Oleksandr Yevhenovych Vasiukov is that he is one of the founders of a new expert area — forensic engineering and environment examination.

During his work at NSC "Hon. Prof. M. S. Bokarius FSI", he developed integrated methods of forensic examination to determine the amount of damage caused as a result of pollutant discharges, its scope of damage, conditioned by chemical pollution of industrial lands and the amount of damage caused by land pollution, etc

The main research papers: *Damage due to an emergency and the calculation of losses from the loss of wood and forest resources* (2015, co-authored), *Judicial protection of civil rights and legally protected interests in the field of state registration of property rights on immovable property* (2015), *Methodological issues of bottled mineral water examination* (2016, co-authored), *Assessment of the influence of anthropogenic activity on the state of surface waters in reservoirs on the parameters of electrical conductivity* (2017, co-authored), etc.



ГРАНОВСЬКИЙ
Григорій Лазарович
(народився 1920)

HRANOVSKYI
Hryhorii Lazarovych
(Birth year: 1920)

Г. Л. Грановський народився 5 червня 1920 р. у м. Харкові. Упродовж 1929—1939 рр. навчався в середній школі, потім служив у Робітничо-Селянській Червоній Армії в 1-й Московській мотострілецькій дивізії (Пролетарська дивізія) рядовим та молодшим командиром.

Із 27 червня 1941 р. брав участь у боях на Західному фронті. У лютому 1943 р. після тяжкого поранення демобілізований.

У травні 1943 р. Григорія Лазаровича відрядили навчатися на юридичних курсах при Свердловській обласній прокуратурі, закінчивши які, із серпня 1943 р. по серпень 1944 р. працював помічником прокурора Кушвінського району Свердловської області, із грудня 1944 р. до травня 1945 р.— секретарем Військового суду в Херсонській області.

У 1945—1949 рр. навчався в Харківському юридичному інституті (*нині* — Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого).

Із 1949 р. працював у Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»): спочатку на посаді молодшого наукового співробітника, потім — старшого наукового співробітника, у 1964—1969 рр. очолював відділ криміналістичної ідентифікації особи.

За час роботи в інституті Г. Л. Грановський опублікував понад 80 наукових праць, основний напрям яких — теорія криміналістичної експертизи, трасологічні та дактилоскопічні дослідження, а також дослідження в галузі почеркознавства.

1955 р. Г. Л. Грановський захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Основные положения советской криминалистической экспертизы папиллярных узоров»*.

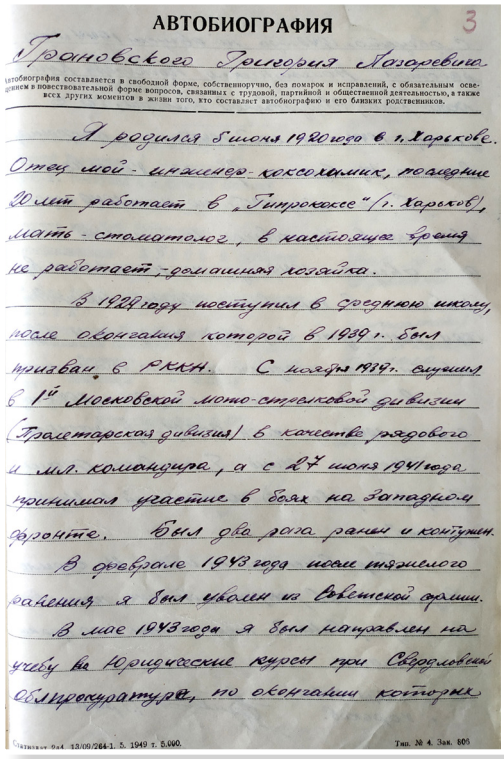
Багато положень, запропонованих у цій науковій роботі, прийнято до використання в практиці криміналістичної експертизи в експертно-криміналістичних установах системи Міністерства юстиції Радянського Союзу (*«Примерная схема акта экспертизы следов папиллярных узоров»*, *«Методика иллюстрации актов»* та ін.).

1968 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за темою *«Теоретические основы и методы трасологической идентификации личности»*.

Hryhorii Lazarovych Hranovskyi was born on June 5, 1920, in the city of Kharkiv. From 1929 to 1939 he studied at middle school, then served in The Workers' and Peasants' Red Army in the 1st Moscow Motor Rifle Division (Proletarian Division) as a Private and Junior Leader. Since June 27, 1941, he participated in battles on the Western Front. In February 1943, he was demobilized after a serious injury.

In May 1943, Hryhorii Lazarovych was sent to study law at the Sverdlovsk Regional Prosecutor's Office, having finished his studies, from August 1943 to August 1944 he worked as a Prosecutor Assistant of the Kushvinsky Raion, Sverdlovsk Oblast, and between December 1944 to March 1945 held the position of secretary of the Military Court in the Kherson Oblast.

From 1945 to 1949 he studied at the Kharkiv Law Institute (currently, Yaroslav Mudryi National Law University).



АВТОБИОГРАФИЯ

Грановского Григория Лазаревича

Я родился 5 июня 1920 года в г. Харькове. Отец мой - инженер-коксохимик, последние 10 лет работает в „Гипрококс" (г. Харьков), мать - стоматолог, в настоящее время не работает, - домашняя хозяйка.

В 1929 году поступил в среднюю школу, после окончания которой в 1939 г. был призван в РККА. С ноября 1939 г. служил в 1-й Московской мото-стрелковой дивизии (Пролетарская дивизия) в качестве рядового и мл. командира, а с 27 июня 1941 года принимал участие в боях на Западном фронте. Был два раза ранен и контужен.

В феврале 1943 года после тяжелого ранения я был уволен из Советской армии.

В мае 1943 года я был направлен на учебу на Юридические курсы при Свердловской облпрокуратуре, по окончании которых

Автобіографія (1949)

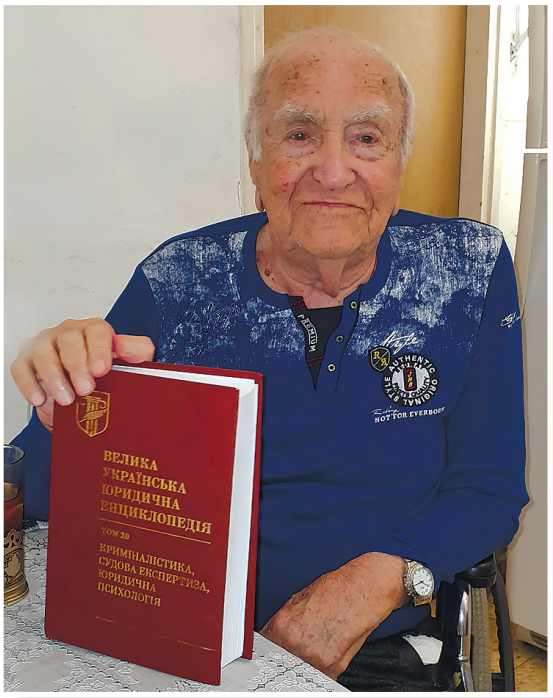
Autobiography (1949)

У 1969—1974 рр. Григорій Лазарович — заступник начальника відділу Всеросійського науково-дослідного інституту Міністерства внутрішніх справ СРСР.

1974 р. завідував сектором трасологічної ідентифікації особи, згодом — лабораторією Всесоюзного науково-дослідного інституту судової експертизи Міністерства юстиції СРСР.

Нині Григорій Лазарович проживає в Ізраїлі.

Основні наукові праці: *«Папиллироскопическая идентификация личности»* (1961), *«Основы трасологии. Общая часть»* (1965), *«Локализация отобразившегося в следе участка папиллярного узора и оценка идентификационной значимости его признаков»* (1967), *«Новые приемы и средства моделирования в трасологии»* (1969), *«Криминалистическое исследование следов ног»* (1970), *«Некоторые методологические и правовые вопросы использования математических моделей в криминалистике»* (1973), *«Статистические методы определения следообразующего участка папиллярного узора»* (1974), *«Основы трасологии. Особенная часть»* (1974), *«Алгоритмические и эвристические методы решения экспертных задач»* (1980), *«Классификация задач комплексных экспертиз»* (1984), *«Методология решения криминалистических задач»* (1986), *«О математических методах трасологической идентификации»* (1989) та ін.



Напередодні ювілею (2020)

On the eve of anniversary (2020)

In 1949, he worked at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"): at the beginning as a Junior Researcher, later as a Senior Researcher, during 1964—1969 he headed the Department of Criminalistics Personal Identification.

Over the period of his work at the institute Hryhorii Lazarovych published more than 80 research papers, the main direction of which is the theory of forensic examination, trasological and dactyloscopic examination, as well as examination in the field of handwriting.

In 1955, Hryhorii Hranovskyi defended his dissertation for the degree of PhD in Law on the topic: *Basic provisions of the Soviet criminalistics examination of papillary patterns*.

Many of the provisions covered in the research paper had been used in the practice of criminalistics examination in forensic institutions of the Ministry of Justice of the Union of Soviet Socialist Republics (*An approximate scheme of the act of papillary patterns' traces examination, The methodology of acts illustration,* etc.).

In 1968, he defended his dissertation seeking the degree of Doctor of Law on the topic: *Theoretical foundations and methods of trasological identification of a personality*.

From 1969 to 1974 Hryhorii Lazarovych was a Deputy Head of the Department of the All-Union Scientific-Research Institute of Forensic Expertise of the Ministry of Internal Affairs of the USSR.

In 1974, he headed the Sector of Trasological Personal Identification, later became the Head of Laboratory of the All-Union Scientific-Research Institute of Forensic Expertise of the Ministry of Justice of the USSR.

The main research papers: *Papillaroscopic personal identification* (1961), *The fundamentals of trasology. General part* (1965), *Localization of the area of papillary pattern reflected in a trace and evaluation of the identification significance of its features* (1967), *New techniques and means of modeling in trasology* (1969), *Criminalistics examination of footprints* (1970), *Some methodological and legal issues of using mathematical models in criminalistics* (1973), *Statistical methods for defining the trace-forming area of the papillary pattern* (1974), *The foundations of trasology. Special part* (1974), *Algorithmic and heuristic methods of solving expert problems* (1980), *Classification of the tasks of complex examinations* (1984), *Methodology of solving criminalistics tasks* (1986), *On mathematical methods of trasological identification* (1989), etc.



ДАНЬШИН
Максим Валерійович
(народився 1976)

DANSHYN
Maksym Valeriiovych
(Birth year: 1976)

М. В. Даньшин народився 18 лютого 1976 р. в м. Харкові. 1998 р. із відзнакою закінчив навчання на слідчо-криміналістичному факультеті Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого (*нині* — Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого).

1998 р. навчався в аспірантурі, яку закінчив достроковим захистом дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Класифікація способів приховування злочинів у криміналістиці»*. 2008 р. здобув вчене звання доцента.

2014 р. Максим Валерійович захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за темою *«Місце криміналістики у системі юридичних наук»*, а 2015 р. здобув вчене звання професора.

У 2000—2001 рр.— асистент кафедри криміналістики. 2001 р. працював в органах Служби безпеки України на різних посадах офіцерського складу.

2006 р.— доцент кафедри кримінально-правових дисциплін юридичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Упродовж 2009—2019 рр.— заступник декана з наукової роботи юридичного факультету того самого університету.

Із 2009 р. Голова секції «Правознавство» Малої академії наук України відділення Харківської області.

2019 р. професор кафедри права Національної безпеки та правової роботи Військово-юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.

Із 2017 р. М. В. Даньшин працює у Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»). Активно досліджує шляхи оптимізації процесу стримування та протидії злочинності в Україні. Викладає низку дисциплін криміналістичної та кримінально-процесуальної спрямованості в аспірантурі ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса». Здійснює наукове керівництво за темами дисертаційних досліджень співробітників інституту та інших фахівців за профілем судово-експертної та кримінально-процесуальної спрямованості. Є рецензентом результатів наукових робіт, виконаних в установі.

Теоретичні розробки та наукові дослідження ґрунтуються на практичному досвіді співробітника правоохоронних органів України. Сферою наукових інтересів є проблематика сучасних підходів до оптимізації

Maksym Valeriiovych Danshyn was born on February 18, 1976, in the city of Kharkiv. In 1998, he graduated with honors from the Investigation and Criminalistics Faculty of Yaroslav Mudryi National Law Academy of Ukraine (currently, Yaroslav Mudryi National Law University).

In 1998, he studies at graduate school, he graduated from it by defending his dissertation on pre-term basis for the degree of Candidate of Law on the topic: *Classification of ways of concealing crimes in criminalistics*. In 2008, he obtained the academic title of Docent.

In 2014, he defended his dissertation for obtaining the degree of Doctor of Legal Sciences on the topic: *The place of criminalistics in the system of legal sciences*, and in 2015 obtained the academic title of Professor.

From 2000 to 2001 he was an assistant at the Department of Criminalistics. In 2001, he worked in the Security Service of Ukraine in different positions of officer staff.

In 2006, he was a Docent of Criminal and legal subjects department of the School of Law of V. N. Karazin Kharkiv National University. During the period of 2009—2019 he held the position of Deputy Dean for Academic Affairs at the School of Law of V. N. Karazin Kharkiv National University.

In 2009, he was the Head of the Section *Jurisprudence* of Junior Academy of Sciences, the Kharkiv region branch.

In 2019, Maksym Danshyn was a Professor of the Department of National Security and Legal Work of the Military Law Institute of Yaroslav Mudryi National Law University.

In 2017, Maksym Valeriiovych Danshyn worked at Hon. Prof. M. S. Bokarius Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"). Actively seeks the ways of optimizatation of the process of containment and combating crime in Ukraine. Conducts a range of disciplines of criminalistics and criminal procedure orientation at graduate school of NSC "Hon. Prof. M. S. Bokarius FSI". Provides scientific guidance on the topics of dissertations for the Institute staff and other specialists in the field of forensic and criminal procedure orientation. He is a reviewer of the research papers' results executed in the Institution.

Theoretical developments and research are based on the practical experience of a law enforcement official of Ukraine. The area of his research interests includes modern approaches to optimizing the process of combating

процесу протидії злочинності. Основні наукові праці присвячені питанням визначення тенденцій та новітніх завдань криміналістичної науки в сучасних умовах протидії злочинності. Коло наукових інтересів: місце криміналістики у системі наукового знання; проблематика криміналістики як навчальної дисципліни у системі навчального процесу; зв'язок криміналістичної тактики і методики розслідування злочинів; психологія оперативно-розшукової та процесуальної діяльності; проблеми кримінальної й пенітенціарної психології; соціологія правового конфлікту; питання соціологічного знання в теоретичному правознавстві.

Провадить активну науково-дослідну роботу. Започаткував власну наукову школу з дослідження окремих теоретико-методологічних основ криміналістичної науки.

Максим Валерійович є членом редакційних колегій збірника наукових праць «Теорія та практика судової експертизи та криміналістики» Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» та фахового науково-теоретичного правничого журналу «Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: "Право"». Член Наукової ради МОН України з наукової і науково-технічної експертизи проектів фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок закладів вищої освіти та наукових установ, що належать до сфери управління Міністерства освіти та науки України та член комісії МОН України з атестації наукових установ.

Автор понад 300 наукових публікацій із питань кримінально-процесуального права, криміналістики, теорії оперативно-розшукової діяльності, кримінальної психології та соціології злочинності (зокрема, одноосібна монографія та навчальний посібник, 27 навчально-методичних комплексів, 6 навчальних посібників та підручників, виданих у співавторстві).

Основні наукові праці: «Проблема системного забезпечення криміналістичної науки: історичний аспект» (2011), «Криміналістика і теорія оперативно-розшукової діяльності: співвідношення і зв'язок» (2012), «Міжнаукові зв'язки криміналістики з кримінально-виконавчим правом» (2013), «Преступная деятельность как объект познания в криминалистике» (2013), «Співвідношення кримінально-процесуального права та криміналістики» (2015), «Необхідність окремої правової регламентації криміналістичної діяльності» (2015), «Щодо встановлення співвідношення предметних зв'язків криміналістики з кримінологією» (2015), «Поняття злочинів проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту як предмет криміналістичного дослідження» (2016) (у співав.), «Наглядова та контрольні функції у досудовому розслідуванні: призначення і шляхи удосконалення» (2017), «*Interaction in the Course of Economic Crime Investigation: Theoretical Background*» (2018), «Сучасні виклики та окремі тенденції розвитку криміналістики» (2019), «*Iatrogenic Crimes: Issues of the Investigation Technique*» (2019) та ін.

crime. The main research papers are dedicated to the issues of defining the tendencies and innovative tasks of criminalistics science in modern conditions of combating crime. The scope of research interests: the place of criminalistics in the system of scientific knowledge; a range of problems of criminalistics as an academic discipline in the system of educational process; the connection between criminalistics tactics and methods of crime investigation; psychology of operative-search and procedural activity; problems of criminal and penitentiary psychology; sociology of legal conflict; issues of sociological knowledge in theoretical jurisprudence.

Conducts an active research work. He established his own scientific school to investigate certain theoretical and methodological foundations of criminalistics science.

Maksym Valeriiovych is a member of the editorial boards of the collection of scientific papers: *Theory and Practice of Forensic Science and Criminalistics* of National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute" and the specialized scientific-theoretical legal journal: *V. N. Karazin Kharkiv National University Bulletin. Series: Law.* He is a member of the Academic Council of the Ministry of Education and Science of Ukraine on scientific and scientific-technical examination of fundamental and applied research projects and scientific-technical (experimental) developments of higher education and research institutions which belong to the sphere of management of the Ministry of Education and Science of Ukraine, and a member of the committee of the Ministry of Education and Science of Ukraine on certification of research institutions.

The author of more than 300 scientific publications on the issues of criminal procedure law, criminalistics, theory of operational and investigative activities, criminal psychology and sociology of crime (in particular, an indvidual monograph and a training manual, 27 educational and methodological complexes, 6 training manuals and textbooks published in co-authorship).

Main scientific papers: *The problem of system support in criminalistics: historical aspect* (2011), *Criminalistics and the theory of operative investigative activity: relation and connection* (2012), *Interdisciplinary links between criminalistics and Criminal-executive law* (2013), *Criminal activity as an object of cognition in criminalistics* (2013), *Correlation of criminal procedure law and criminalistics* (2015), *The need for a separate legal regulation of forensic activity* (2015), *As to the establishment of relations between subject links in criminalistics and criminology* (2015), *The concept of crimes against road safety and vehicle operation as a subject of forensic examination* (2016) (co-authored), *Supervisory and control functions while pre-trial investigation: purpose and ways of improvement* (2017), *Interaction in the Course of Economic Crime Investigation: Theoretical Background* (2018), *Current Challenges and Some Trends in Forensic Science Development* (2019), *Iatrogenic Crimes: Issues of the Investigation Technique* (2019), etc.



ДЕМИДОВ
Ігор Миколайович
(народився 1950)

DEMYDOV
Ihor Mykolaiovych
(Birth year: 1950)

І. М. Демидов народився 30 серпня 1950 р. в м. Харкові. Після закінчення 1973 р. Харківського ордена Леніна політехнічного інституту імені В. І. Леніна (*нині* — Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут») влаштувався на роботу до Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») на посаду молодшого наукового співробітника.

У 1975—1976 рр.— завідувач лабораторії інституту.

Під час роботи в ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» виконав на високому науковому рівні значну кількість експертиз у напрямі криміналістичного дослідження матеріалів, речовин та виробів із них. Розробник наукових тем з досліджень речовин за вмістом жирів та парафінів.

1983 р. Ігор Миколайович захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата хімічних наук за темою *«Використання титанвмісного каталізатору при окисненні парафіну до жирних кислот»*, а 1984 р. йому присвоєно вчене звання доцента кафедри технології жирів.

1993 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора технічних наук за темою *«Ланцюгові вільно-радикальні реакції і проблема ресурсозбереження в технології жирів»*, а 2003 р. присвоєно вчене звання професора кафедри технології жирів.

Має понад 270 друкованих наукових праць, серед яких 10 підручників, наукових посібників та монографій, понад 20 патентів. Поміж них: *«Изучение возможности использования экстрактов растений как антиоксидантов окисления жиров»* (1992, у співавт.), *«Использование этанола в масложировой промышленности»* (2004), *«Перспективные технологии в масложировой промышленности»* (2008), *«О перспективах получения биодизельного горючего в Украине»* (2012, у співат.), *«Дослідження фракціонування пальмової олії»* (2012, у співавт.), *«Development of technology obtaining fatty acid of butyl esters»* (2012, у співавт.), *«Визначення строку зберігання олій прискореним методом»* (2015), *«Перспективні напрямки удосконалення переетерифікації олій та жирів»* (2015, у співавт.) та ін.

Ihor Mykolaiovych Demydov was born on August 30, 1950, in the city of Kharkiv. After graduating in 1973 from the Kharkiv V. I. Lenin Polytechnic Institute (currently, *National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute"*) got a job at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Foresic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") as a position of Junior Researcher.

From 1975 to 1976 he was Laboratory Head at the Institute.

While working at NSC "Hon. Prof. M. S. Bokarius FSI", he conducted a significant number of examinations at a high scientific level in the area of criminalistics examination of materials, substances and articles thereof. The developer of research topics on the research of substances consisting of fats and paraffins.

In 1983, Ihor Mykolaiovych defended his dissertation for the degree of PhD in Chemical Sciences on the topic: *The use of titanium-containing catalyst while the oxidation of paraffin to fatty acids*, and in 1984 he was awarded the title of Docent of the Department of Fats Technology.

In 1993, he defended his dissertation seeking the degree of Doctor of Technical Sciences on the topic: *Chain free radical reactions and the issue of resource conservation in technology of fats*, and in 2003 he was awarded the title of Professor of the Department of Fats Technology.

He has more than 270 published research papers, including 10 textbooks, research manuals and monographs, more than 20 patents. Among which are: *The study of possibility of the use of plant extracts as antioxidants of fats oxidation* (1992, co-authored), *The use of ethanol in the oil-and-fat industry* (2004), *Promising technologies in the fat-and-oil industry* (2008), *On the prospects of biodiesel fuel extraction in Ukraine* (2012, co-authored), *The examination of palm oil fractionation* (2012, co-authored), *Development of technology obtaining fatty acid of butyl esters* (2012, co-authored), *Defining oils' shelf life by accelerated method* (2015), *Promising directions for advancement of the transesterification of oils and fats* (2015, co-authored), etc.



ЄВДОКІМЕНКО
Світлана Вікторівна
(народилася 1960)

YEVDOKIMENKO
Svitlana Viktorivna
(Birth year: 1960)

С. В. Євдокіменко народилася 25 травня 1960 р. в м. Харкові. 1984 р. закінчила Харківський інженерно-економічний інститут («Економіка та організація машинобудівної промисловості», інженер-економіст); 1996 р.— Українську інженерно-педагогічну академію (спецфакультет економічної безпеки); 2009 р.— Харківський національний аграрний університет імені В. В. Докучаєва (інженер-землевпорядник); 2016 р.— Харківський національний університет внутрішніх справ («Правознавство», юрист).

Упродовж 1999—2009 рр. Світлана Вікторівна — позаштатний співробітник Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»), а з 2010 р. здійснює експертну діяльність на приватних засадах.

У листопаді 2019 р. зарахована до відділу підвищення кваліфікації ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» на посаду завідувача. Звільнилася 2020 р. Вона організовувала підготовку (стажування) судових експертів згідно із затвердженими планами, удосконалювала локальні нормативно-правові акти, пов'язані з роботою відділу, контролювала виконання підрозділом запланованих робіт, удосконалювала освітні програми в аспекті виконання ліцензійних вимог Міністерства освіти і науки України за програмою «Теоретичні, організаційні і процесуальні питання судової експертизи» та за експертними спеціальностями тощо.

Заслужений експерт-оцінювач земель, майна, майнових прав та бізнесу. Член Державних Екзаменаційних комісій при Держгеокадастрі та Фонду державного майна України з 2006 р.

2003 р. С. В. Євдокіменко захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою «*Злочинна діяльність: сутність та криміналістичні аспекти боротьби з нею*», 2017 р.— на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за темою «*Судово-економічна експертиза: теоретико-методологічні засади і практика реалізації*», а 2019 р. їй присвоєно вчене звання доцента кафедри фінансів, обліку і аудиту.

Автор понад 65 опублікованих наукових та навчально-методичних праць.

Svitlana Viktorivna Yevdokimenko was born on May 25, 1960, in the city of Kharkiv. In 1984, she graduated from the Kharkiv Engineering and Economic Institute (*Economics and Organization of the Machine-Building Industry*, engineer-economist). In 1996, she finished Ukrainian Engineering Pedagogics Academy (Special Faculty of Economic Security); and in 2009 graduated from Kharkiv National Agrarian University named after V.V. Dokuchaiev (surveying engineer). In 2016 she earned a degree at Kharkiv National University of Internal Affairs (*Jurisprudence,* Lawyer).

During 1999—2009 Svitlana Viktorivna was a part-time employee at Hon. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"), and since 2010, has been conducting expert activity on a private basis.

In November 2019, she took up a position at Postgraduate Department of NSC "Hon. Prof. M. S. Bokarius FSI" as a Head. She organizes training (internships) of forensic experts in accordance with approved plans, improves local regulatory acts related to the work of the department, monitors the accomplishment of the work plan by the department, advances educational programs in terms of correspondence with the licensing requirements of the Ministry of Education and Science of Ukraine, by the program: *Theoratical, organizational and procedural issues of forensic examination* and by expert specialties, etc.

Honored appraiser of land, property, property rights, and business. She has been a member of the State Examination Commissions at the StateGeoCadastre and State Property Fund of Ukraine since 2006.

In 2003, Svitlana Viktorivna Yevdokimenko defended her dissertation for the degree of PhD in Law on the topic: *Criminal activity: its essence and criminalistics aspects of combating it*, in 2017 completed her dissertation for obtaining the degree of Doctor of Law on the topic: *Forensic economic examination: theoretical and methodological principles and practice of its implementation*, and in 2019 she was awarded the academic title of Associate Professor of Finance, Accounting and Auditing.

The author of more than 65 published research and educational-methodological papers.



ЗОЗУЛЯ
Ігор Вікторович
(народився 1954)

ZOZULIA
Ihor Viktorovych
(Birth year: 1954)

І. В. Зозуля народився 18 лютого 1954 р. у м. Жмеринці Вінницької області. 1979 р. закінчив Харківський інститут радіоелектроніки (*нині* — Харківський національний університет радіоелектроніки) за спеціальністю «Електронні обчислювальні машини», здобувши кваліфікацію інженера-системотехніка. 2006 р. закінчив Національний університет внутрішніх справ (*нині* — Харківський національний університет внутрішніх справ) за спеціальністю «Правознавство», здобувши кваліфікацію юриста.

1989 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук, тема з грифом «Для службового використання» (спеціальності 05.25.05 — автоматизовані інформаційні системи; 05.26.01 — техніка безпеки та протипожежна техніка), а 1993 р. йому присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника зі спеціальності «Охорона праці та пожежна безпека».

2011 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за темою *«Теорія і практика реформування системи органів внутрішніх справ МВС України: адміністративно-правові засади»*, а 2014 р. йому присвоєно вчене звання професора кафедри загальноправових дисциплін.

У 2018—2019 рр. працював у Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») на посадах наукового та головного наукового співробітника.

Під час роботи в установі здійснював редакційно-видавниче забезпечення фахового видання «Теорія та практика судової експертизи і криміналістики», брав активну участь у рецензуванні матеріалів, що надходили до редакційної колегії, виконував роботи з перевірки наданих матеріалів на унікальність статей та доброчесність авторів тощо. За період роботи в інституті брав участь як співвиконавець тем наукових досліджень організаційної та теоретичної спрямованості.

Напрямами наукової діяльності І. В. Зозулі є нормативно-правове забезпечення та засоби управління безпекою людини, суспільства й держави; управління реформуванням правоохоронної системи України; інновація правоохоронних технологій.

Видав друком понад 400 наукових праць, поміж них: монографій — 5, навчальних посібників — 4, статей — понад 200, тез доповідей — майже 100, захищених авторськими свідоцтвами та патентами винаходів — 38.

Ihor Viktorovych Zozulia was born on February 18, 1954, in the city of Zhmerynka, Vinnytsia Oblast. In 1979, he graduated from the Kharkiv Institute of Radio Electronics (currently, Kharkiv National University of Radio Electronics), in the speciality *Electronic Computing Machines*, having obtained the qualification of a system engineer. In 2006, he graduated from National University of Internal Affairs (currently, Kharkiv National University of Internal Affairs),majoring in *Jurisprudence*, and was qualified as a lawyer.

In 1989, he defended his dissertation for the degree of PhD in Technical Sciences, topic marked as *For official use* (specialty 05.25.05 Automated Information Systems; 05.26.01 Safety Technique and Firefighting Technology), and in 1993 he was awarded the academic title of Senior Researcher in the specialty *Labour Protection and Fire Safety*.

In 2011, Ihor Viktorovych defended his dissertation seeking the degree of Doctor of Legal Sciences on the topic: *Theory and practice of reforming the system of internal affairs agencies of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine: administrative and legal principles*, and in 2014 he was granted the academic title of Professor of the Department of General Law Disciplines.

From 2018—2019 he worked at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Foresic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") in positions of Researcher and Senior Researcher.

While working at the Institute, he ensured editing and publishing of the professional publication: *Theory and Practice of Forensic Science and Criminalistics*, actively participated in materials' revision, which were sent to editorial board, conducted work on the revision of provided materials, their authenticity and on good faith of authors. Over the period of work at the Institute, Ihor Zozulia, as a co-executor, participated in the development of organizational and theoretical research topics.

The areas of scientific activity of Ihor Viktorovych Zozulia are regulatory and legal ensuring and means of management of safety of a person, society and state; management of reforming of the law enforcement system in Ukraine; innovation of law enforcement technologies.

He has published more than 400 research papers, including monographs — 5, training manuals — 4, articles — more than 200, and reports — almost 100, the ones protected by copyright certificates and patents for inventions — 38.



КЛЮЄВ
Олександр Миколайович
(народився 1963)

KLIUIEV
Oleksandr Mykolaiovych
(Birth year: 1963)

О. М. Клюєв народився 29 грудня 1963 р. в м. Харкові. 1991 р. закінчив Харківський інженерно-економічний інститут (*нині* — Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця), 1997 р.— ад'юнктуру Харківського інституту внутрішніх справ (*нині* — Харківський національний університет внутрішніх справ), 2018 р.— Класичний приватний університет.

1998 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Правові та організаційно-управлінські аспекти діяльності карного розшуку України»*. 2004 р. О. М. Клюєву присвоєно вчене звання доцента кафедри управління в органах внутрішніх справ.

2004 р. обрано членом-кореспондентом, а 2008 р.— дійсним членом (академіком) Міжнародної Кадрової Академії.

Указом Президента України 2009 р. О. М. Клюєву присвоєно почесне звання «Заслужений юрист України».

2010 р. Олександр Миколайович захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за темою *«Проблеми взаємодії підрозділів органів внутрішніх справ на регіональному рівні»*, 2011 р. йому присвоєно вчене звання професора кафедри адміністративного, кримінального права та процесу.

Упродовж 1986—2006 рр. Олександр Миколайович служив в органах внутрішніх справ України та в органах податкової міліції Державної податкової адміністрації у Харківській області.

У 2006—2008 рр. працював заступником голови Харківської обласної ради, 2010 р.— завідувачем лабораторії з проблем наукової організації навчального процесу навчально-наукового інституту права, економіки та соціології Харківського національного університету внутрішніх справ.

У 2011—2016 рр.— проректор з наукової роботи з виконанням обов'язків професора кафедри адміністративного, кримінального права і процесу Приватного вищого навчального закладу «Міжнародний університет бізнесу і права» (м. Херсон).

2016 р. О. М. Клюєв очолив Харківський науково-дослідний інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»). Із призначенням Олександра Миколайовича на цю посаду в установі значно підвищено ефективність проведення експертної та науково-дослідної роботи.

Oleksandr Mykolaiovych Kliuiev was born on December 29, 1963, in the city of Kharkiv. In 1991, he graduated from the Kharkiv Engineering and Economic Institute (currently, Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics), in 1997, he finished postgraduate military course at Kharkiv Institute of Internal Affairs (currently, Kharkiv National University of Internal Affairs), in 2018 earned a degree at Classic Private University.

In 1998, he defended his dissertation seeking the degree of PhD in Law on the topic: *Legal and organizational-management aspects of criminal investigation in Ukraine*. In 2004, Oleksandr Mykolaiovych Kliuiev obtained the title of Docent of the Department of Management in internal affairs agencies.

In 2004, he was chosen to be a correspondent member, and in 2008 Oleksandr Mykolayovich became a current member (Academician) of International Personnel Academy.

In 2009, by the Order of the President of Ukraine, O. M. Kliuiev was awarded the honorary title of *Honored Lawyer of Ukraine*.

In 2010, Oleksandr Mykolaiovych defended dissertation for the degree of Doctor of Law on the topic: *Problems of interaction of internal affairs agencies units*



О. М. Клюєв відкриває пам'ятник М. С. Бокаріусу

O. M. Kliuiev unveils a monument to M. S. Bokarius

Такі зміни на краще пов'язані з оновленням матеріально-технічної бази інституту, поліпшенням умов праці, що є особливо важливим, оскільки проведено масштабні заходи в умовах жорсткого дефіциту фінансових ресурсів, з одного боку, та покращенням матеріального становища кожного співробітника — з іншого.

Завдяки ініціативності та наполегливості О. М. Клюєва інститут успішно пройшов перевірку та оцінку системи управління якості, за результатами якої 2018 р. Національним агентством з акредитації України прийнято рішення щодо видачі атестата про акредитацію на відповідність вимогам міжнародного стандарту *ISO* 17025, а 2020 р.— на відповідність вимогам міжнародного стандарту *ISO/IEC* 17020.

Крім того, з метою удосконалення комунікації з судовими експертами різних країн світу та забезпечення обміну досвідом у роботі з новітніми технологіями 2018 р. інститут став повноправним членом Європейської мережі судово-експертних установ *ENFSI*.

У цей період у ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» відкрито аспірантуру й докторантуру, а також нові напрями судових експертиз та введено низку нових видів експертних спеціальностей, які до цього часу не проводила жодна науково-дослідна установа судових експертиз, а саме: електротранспортної експертизи, експертизи технічного стану ліфтів, гемологічної експертизи, ветеринарної експертизи, а також «Дослідження обставин і механізму техногенних вибухів», «Дослідження наявності пестицидів у навколишньому середовищі» та ін.



Виступ на конференції

Presentation at the conference

at the regional level, in 2011, he was awarded the title of Professor of Administrative, Criminal Law and Procedure.

From 1986 to 2006 Oleksandr Mykolayovich served in internal affairs agencies of Ukraine and in tax police bodies of the State Tax Administration in the Kharkiv region. Between 2006—2008 he worked as the Deputy Chairman of Kharkiv Regional Council, in 2010, was the Head of the Laboratory on the problems of Scientific Organization of the Educational Process of the Educational-Research Institute of Law, Economics and Sociology of Kharkiv National University of Internal Affairs.

From 2011 to 2016 he was the Vice-Rector for Academic Affairs executing responsibilities of Professor of the Department of Administrative, Criminal Law and Procedure of a private higher educational institution *The International University of Business and Law* (Kherson).

Since 2016, Oleksandr Kliuiev has been heading Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"). Upon the appointment of Oleksandr Mykolaiovych to this position, the Institution efficiency of conducting expert and research work has been significantly increased.

Such changes for better are related to updating the material and technical base of the institute, improving working conditions, which is particularly important as the large-scale measures have been taken in conditions of severe shortage of financial resources, on the one hand, and improvement of the financial situation of each employee, on the other.

Thanks to the initiative and persistence of Oleksandr Mykolaiovych Kliuiev, the Institute successfully passed reforming assessment of the management system, due to the results of which in 2018, the National Accreditation Agency of Ukraine decided to issue an accreditation certificate in correspondence with international standard ISO 17025, and in 2020 — in accordance with the requirements of the international standard ISO / IEC 17020.

In addition, in order to enhance communication with forensic experts from different countries of the world and ensure the exchange of experience while working with the latest technologies, in 2018, the institute became a full member of The European Network of Forensic Science Institutes (ENFSI).

Over this period, graduate and doctoral schools were opened in NSC "Hon. Prof. M. S. Bokarius FSI", as well as new areas of forensic examinations and a number of new types of expert specialties, which had not been conducted by any forensic research institution, were introduced, namely: electric transport expertise, examination of the technical condition of elevators, gemological examination, forensic veterinary, as well as new expert specialties: *Investigation of the circumstances and mechanism of man-made*

О. М. Клюєв є головою спеціалізованої вченої ради К 64.896.01 у ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук.

Із 2012 р.— заступник головного редактора наукового юридичного журналу «Правові новели», із 2016 р.— співголова редакційної колегії періодичного спеціалізованого видання — збірника наукових праць «Теорія та практика судової експертизи і криміналістики», із 2020 р.— голова редакційної колегії періодичного видання — наукового журналу «Архів кримінології та судових наук».

2016 р. Олександра Миколайовича обрано дійсним членом Міжнародної Академії Економіки і Екотехнологій (МАЕЕТ), почесним професором кафедри адміністративного, кримінального права і процесу Приватного вищого навчального закладу «Міжнародний університет бізнесу і права» (м. Херсон), 2017 р.— дійсним членом Міжнародної Академії Права і Адвокатури.

Під його науковим керівництвом і консультуванням захищено понад 10 дисертацій на здобуття наукових ступенів кандидата та доктора юридичних наук.

Має значні особисті досягнення у дослідженні актуальних проблем у галузі адміністративного права та процесу, кримінального процесу, оперативно-розшукової діяльності, а також у галузі правового забезпечення судово-експертної діяльності в Україні.

Автор понад 75 опублікованих наукових та навчально-методичних праць, основними з яких є: *«Взаємодія підрозділів органів внутрішніх справ на регіональному рівні»* (2005), *«Проблеми розвитку громадського контролю за правоохоронною діяльністю органів внутрішніх справ»* (2006), *«Особливості контролю за виконанням управлінських рішень суб'єктами правоохоронної діяльності»* (2011), *«Сутність та місце профілактичних заходів у правоохоронній діяльності»* (2013), *«До питання правоохоронної діяльності в Україні: теоретичний аспект»* (2014), *«Правове регулювання судової експертизи у справах про адміністративні правопорушення: сучасний стан та перспективи розвитку»* (2016), *«Научная деятельность Харьковского научно-исследовательского института судебных экспертиз им. Засл. проф. Н. С. Бокариуса»* (2017), *«Удосконалення експертного забезпечення правосуддя: теоретичні, правові та організаційні аспекти»* (2019) та ін.

explosions, Examination for the presence of pesticides in the environment, etc.

Oleksandr Kliuiev is the Head of the Specialized Academic Council K 64.896.01 at NSC "Hon. Prof. M. S. Bokarius FSI" with the right to accept for consideration and conduct dissertations' defense for obtaining the degree of PhD in Law.

Since 2012, he has a Deputy Editor-in-Chief of the scientific legal journal *Pravovi Noveli,* since 2016, he has been a Co-Chairman of the Editorial Board of a periodical specialized publication — the collection of research papers: *Theory and Practice of Forensic Science and Criminalistics*, since 2020, became the Chairman of the editorial board of a periodical specialized publication — scientific journal: *Archives of Criminology and Forensic Sciences*.

In 2016, Oleksandr Mykolaiovych was chosen to be a full member of the International Academy of Economics and Ecotechnologies (IAEET), Honorary Professor of the Department of Administrative, Criminal Law and Procedure of the *International University of Business and Law* (Kherson), in 2017 became a full member of the International Academy of Law and Advocacy.

Under his guidance and management over 10 dissertations were defended for obtaining the degrees of PhD in Law and Doctor of Law.

He has significant personal achievements in investigation of current issues in the field of administrative law and procedure, criminal procedure, operational and investigative activities, as well as in the field of legal support of ensuring forensic activities in Ukraine.

The author of more than 75 published educational-methodological papers, the main of which are: *Interaction of interanal affairs agencies units at the regional level* (2005), *Problems of public control development over law enforcement activities of internal affairs agencies* (2006), *Peculiarities of control over implementation of managerial decisions by law enforcement entities* (2011), *The essence and place of preventive measures in law enforcement activity* (2013), *To the question of law enforcement activity in Ukraine: a theoretical aspect* (2014), *Legal regulation of forensic science in cases of administrative offenses: current status and prospects for development* (2016), *Scientific activities of Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations* (2017), *Advancement of expert ensuring of justice: theoretical, legal and organizational aspects* (2019), etc.



КОЛМАКОВ
Віктор Павлович
(1913—1973)

KOLMAKOV
Viktor Pavlovych
(1913—1973)

В. П. Колмаков народився 29 вересня 1913 р. в с. Велика Іня Мінусинського району Красноярського краю в селянській родині. Із 1927 р. працював у колгоспі, згодом за комсомольською путівкою перейшов на роботу до шахти. Після закінчення 1932 р. робітфаку при Ленінградському державному університеті вступив до Ленінградського юридичного інституту.

1935 р. ЦК ВЛКСМ відрядив В. П. Колмакова на слідчу роботу до Сибіру, що зумовило його переведення на заочне відділення Свердловського юридичного інституту, який він і закінчив 1936 р.

Невдовзі Віктор Павлович став кращим слідчим Західно-Сибірського краю. У наступні передвоєнні роки працював прокурором району, військовим слідчим, помічником прокурора м. Новоросійська, заступником директора Харківського філіалу Всесоюзного юридичного заочного інституту, помічником прокурора Харківської області.

У 1938—1941 рр.— аспірант кафедри криміналістики і судової медицини Харківського юридичного інституту (*нині* — Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого). Тоді ж розпочав і педагогічну діяльність.

23 червня 1941 р. В. П. Колмаков успішно захистив кандидатську дисертацію за темою *«Методика расследования дел об убийствах с расчленением трупа»*.

Під час Другої світової війни служив на посадах прокурора дивізії, слідчого військової прокуратури 4-го Українського фронту, був експертом-криміналістом судово-медичної лабораторії.

Із 1945 р. В. П. Колмаков — старший науковий співробітник Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України *(нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»), а з 1946 р. протягом наступних 20 років — його директор.

Водночас у 1946—1952 рр. працював доцентом кафедри кримінального процесу, а в 1952—1957 рр.— завідувачем кафедри криміналістики Харківського юридичного інституту.

Крім того, викладав криміналістику на Харківських Всесоюзних курсах Прокуратури СРСР, першим директором яких він водночас був.

1957 р. радянський уряд відрядив В. П. Колмакова до Китайської Народної Республіки, де він викладав криміналістику та сприяв організації експертно-криміналістичних установ. Деякі його праці в цей період вийшли друком китайською мовою.

Viktor Pavlovych Kolmakov was born on September 29, 1913, in the village of Velyka Inya, Minusynski Raion, Krasnoyarsk Krai, in a family of country-people. Since 1927, he worked at a collective farm, later, upon getting Komsomol travel ticket he started to work in a mine. After graduating in 1932, from the rabfak at Leningrad State University, he entered the Leningrad Law Institute. In 1935, the Central Committee of the Komsomol sent V. P. Kolmakov to work in Siberia, what conditioned his moving to the Correspondence Department of the Sverdlovsk Law Institute, which he finished in 1936.

Later Victor Pavlovych became the best investigator of the West Siberian Krai. In the following pre-war years he worked as a district prosecutor, military investigator, assistant prosecutor in Novorossiysk, Deputy Director of the Kharkiv branch of the All-Union Correspondence Law Institute, assistant prosecutor of the Kharkiv Oblast. From 1938 to 1941 he was a graduate student at the Department of Criminalistics and Forensic Medicine of the Kharkiv Law Institute (currently, Yaroslav Mudryi National Law University). At that time he started teaching.

On June 23, 1941, Viktor Pavlovych successfully defended his dissertation for the degree of PhD in Law on the topic: *Methods of investigating cases of murder with dismemberment of a corpse*.

During the Second World War he served as a prosecutor of the division, investigator of the Military Prosecutor's Office of the 4th Ukrainian Front, and was an expert-criminalist of the Forensic Laboratory.

Since 1945, Victor Kolmakov was a Senior Researcher at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Foresnic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"), from 1946 and over the following 20 years — its Director.

At the same time, between 1946—1952, he worked as an Associate Professor at the Department of Criminal Procedure, and from 1952 to 1957 as the Head of the Department of Criminalistics at the Kharkiv Law Institute. In addition, he taught criminalistics at the Kharkiv All-Union Courses of the USSR Prosecutor's Office, he became the first Director of these courses.

In 1957, the Soviet government sent Viktor Pavlovych Kolmakov to the People's Republic of China, where he taught criminalistics and facilitated the organization of forensic institutions. Some of his papers during this period were published in Chinese.

1962 р. В. П. Колмаков захистив докторську дисертацію, присвячену методиці розслідування і попередження злочинів проти життя, 1964 р. йому присвоєно вчене звання професора.

1967 р. життя В. П. Колмакова тісно пов'язане з Одеським державним університетом імені І. І. Мечникова, де він очолив кафедру криміналістики, кримінального права і процесу та був деканом юридичного факультету (*нині* — Національний університет «Одеська юридична академія») до дня своєї смерті 20 березня 1973 р.

Саме тут В. П. Колмаков проявив себе як видатний учений, блискучий організатор юридичної науки. За його активної участі на факультеті було поновлено денну форму навчання юристів, значного розгалуження набула мережа наукових і навчальних підрозділів факультету, створено лабораторію соціально-правових досліджень.

Упродовж 1967—1973 рр. на факультеті було відроджено аспірантуру. Почалася інтенсивна підготовка молодих наукових і педагогічних працівників практично для всіх вищих навчальних закладів і криміналістичних структур країни. Під керівництвом В. П. Колмакова пройшли аспірантську підготовку й успішно захистили кандидатські дисертації викладачі та співробітники експертно-криміналістичних установ Грузії, Азербайджану, Вірменії, Молдови, Білорусії, багато хто з них згодом очолив інститути судових експертиз республік, кафедри криміналістики, став провідним ученим.

Зрозуміло, що основну увагу Віктор Павлович приділяв підготовці високопрофесійних учених-криміналістів для України. Під його керівництвом виконали серйозні монографічні дослідження В. О. Коновалова, М. В. Салтевський, В. К. Лисиченко, Г. Л. Грановський, Л. Ю. Ароцкер, І. В. Постіка, В. В. Тіщенко, С. І. Новиков — гордість криміналістичної науки України.

Завдяки невтомній організаторській діяльності В. П. Колмакова юридичний факультет став одним із найпрестижніших факультетів Одеського державного університету. Саме в період роботи В. П. Колмакова на факультеті визначено найважливіші напрями наукових досліджень у різних галузях юридичної науки, почали формуватися наукові школи у сфері державного права, адміністративного права і управління, цивільного і аграрного права.

Слід зазначити, що на всіх ділянках своєї роботи, незважаючи на величезне творче й організаторське навантаження, Віктор Павлович Колмаков блискуче впорався з усіма поставленими завданнями, виявляючи непохитний ентузіазм, уміння керувати великим колективом наукових і педагогічних організацій та установ, постійно надаючи допомогу молодим ученим, судовим експертам, слідчим своїми мудрими порадами й рекомендаціями.

Майже 130 наукових праць В. П. Колмакова вийшли друком як у СРСР, так і в державах Східної

In 1962, Victor Kolmakov defended his doctoral dissertation dedicated to the methodology of investigation and prevention of crimes against life, in 1964, he was awarded the academic title of Professor.

In 1967, Viktor Pavlovych's life was closely connected with Odessa I. I. Mechnikov State University, where he headed the Department of Criminalistics, Criminal Law and Procedure and was the Dean of the Faculty of Law (currently, National University Odessa Law Academy) until the day of his death on March 20, 1973.

Here Viktor Pavlovych Kolmakov proved himself to be an outstanding scientist, a brilliant organizer of legal science. Thanks to his active participation in the work of the faculty, the full-time form of lawyers training was renewed at the faculty, the network of scientific and educational units of the faculty was significantly expanded, the Laboratory of Social and Legal Examinations was created.

From 1967 to 1973 he graduate education was renewed at the faculty. Intensive training of scientific and teaching employees for almost all higher education institutions and criminalistics structures of the country started. Teachers and workers of forensic institutions of Georgia, Azerbaijan, Armenia, Moldova, and Belarus successfully underwent graduate training under the guidance of Victor Kolmakov, many of them later headed the institutes of forensic examinations of the republics, the departments of criminalistics, having become Leading Scientists.

It is clear that Viktor Pavlovych focused on training highly professional criminalistics scientists for Ukraine. Under the auspices of Viktor Kolmakov, comprehensive monographic examinations were performed by V. O. Konovalova, M. V. Saltevskyi, V. K. Lysychenko, H. L. Hranovskyy, L. Yu. Arotsker, A. A. Zakharov, I. V. Postika, V. V. Tishchenko, S. I. Novikov — the pride of criminalistics in Ukraine.

Thanks to the tireless organizational activity of Viktor Pavlovych Kolmakov, the Faculty of Law has become one of the most prestigious faculties of Odessa State University. Over the period of Viktor Pavlovych's work at the faculty the most important areas of scientific research in various branches of legal science were outlined, and scientific schools in the field of state law, administrative law and management, civil and agrarian law began to develop. It should be noted that in all areas of his work, despite the huge creative and organizational load, Victor Pavlovych Kolmakov brilliantly accomplished all assigned tasks, showing unwavering enthusiasm, ability to manage a large team of scientific and pedagogical organizations and institutions, constantly assisting young scientists, experts, investigators by providing them with pieces of advice and recommendations.

Almost 130 research papers by Viktor Kolmakov were published both in the USSR and in the countries of Eastern Europe and China. He studied and popularized the experience of criminalistics practitioners and the achievements of foreign scientists.

Європи та Китаї. Він вивчав і популяризував досвід роботи криміналістів-практиків і досягнення іноземних учених.

Був членом Усесоюзного наукового товариства судових медиків і криміналістів, Усесоюзного координаційного бюро з криміналістики, Науково-консультативної ради Верховного Суду України, членом редколегій та редактором багатьох збірників наукових праць, виданих у Москві, Києві, Харкові та Одесі, відповідальним редактором Українського республіканського міжвідомчого збірника *«Криминалистика и судебная медицина»,* організатором багатьох наукових конференцій.

Він — автор розділів у багатьох підручниках із криміналістики різних років видань (1952, 1953, 1958, 1962, 1963), один з авторів і редактор першого українського підручника «Радянська криміналістика» (1973).

В. П. Колмаков мав неабиякий науковий потенціал та рідкісний організаторський талант, значний досвід прокурорської, слідчої і експертної роботи, успішно зрощував наукові і викладацькі кадри.

Його праці з криміналістики широко відомі й визнані фахівцями в Україні й далеко за її межами.

Основні наукові праці: *«Тактика производства следственного осмотра и следственного эксперимента»* (1956), *«Расследование убийств»* (1958), *«Некоторые вопросы криминалистической профилактики преступлений»* (1961), *«Следственный осмотр»* (1969), *«Введение в курс науки советской криминалистики»* (1973), *«Радянська криміналістика (криміналістична техніка і слідча тактика)»* (1973), *«Идентификационные действия следователя»* (1977) та ін.

He was a member of the All-Union Scientific Society of Forensic Physicians and Criminalists, All-Union Criminalistics Coordinating Bureau, Scientific Advisory Board of the Supreme Court of Ukraine, a member of editorial boards and editor of many collections of research papers published in Moscow, Kiev, Kharkiv, and Odessa, a responsible editor of the republican interdepartmental scientific and methodological collection: *Criminalistics and Forensic Medicine*, an organizer of many scientific conferences.

He is the author of sections in many textbooks on criminalistics of different years (1952, 1953, 1958, 1962, 1963), one of the authors and editor of the first Ukrainian textbook: *Soviet Criminalistics* (1973).

Victor Pavlovych Kolmakov had a remarkable scientific potential and rare organizational talent, considerable experience in prosecutorial, investigative and expert work, successfully merged scientific and teaching personnel.

His papers on criminalistics are widely known and recognized by experts in Ukraine and far beyond its borders.

The main research papers: *Tactics of carrying out investigative inspection and investigative experiment* (1956), *Investigation of murders* (1958), *Some issues of criminalistics prevention of crimes* (1961), *Investigative inspection* (1969), *Introduction to the course of Soviet criminalistics* (1973), *Soviet criminalistics (criminalistics techniques and investigative tactics)* (1973), *Identification actions of the investigator* (1977), etc.



Обговорення складної експертизи за участю директора ХНДІСЕ В. П. Колмакова

Discussion on a complex examination with the participation of V. P. Kolmakov, the Director of KhRIFE



КОНОВАЛОВА
Віолета Омелянівна
(народилася 1927)

KONOVALOVA
Violeta Omelianivna
(Birth year: 1927)

В. О. Коновалова народилася 30 березня 1927 р. в с. Черкаські Тишки Липецького (*нині* — Харківський) району Харківської області.

У 1945—1949 рр. навчалася в Харківському юридичному інституті (*нині* — Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого). До 1950 р. працювала слідчим прокуратури м. Ворошиловська (*нині* — Алчевськ) Ворошиловградської області.

Подальше життя й діяльність В. О. Коновалової цілком пов'язані з Національним юридичним університетом імені Ярослава Мудрого, де вона здолала шлях від асистента до професора кафедри криміналістики, а впродовж 1981—1996 рр. очолювала цю кафедру.

Свою професійну діяльність в університеті поєднувала з науково-дослідною роботою в Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса *(нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») у 2000—2003 рр. Вона була науковим керівником і науковим консультантом дисертацій багатьох науковців інституту, співорганізатор багатьох наукових заходів з питань судової експертизи.

1953 р. В. О. Коновалова захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Тактика допроса свидетелей в советских органах расследования»*. 1959 р. їй присвоєно наукове звання доцента. 1966 р. відбувся захист її докторської дисертації на тему *«Теоретические проблемы следственной тактики (познавательная функция логики и психологии)»*. 1969 р. В. О. Коноваловій присвоєно вчене звання професора. 1993 р. В. О. Коновалову обрано академіком Національної академії правових наук України.

Паралельно з проблемами криміналістичної тактики В. О. Коновалова досліджує широке коло питань методики розслідування окремих видів злочинів, про що свідчать її праці: *«Организация расследования хищений государственного и общественного имущества»* (1984), *«Криминалистическая характеристика преступлений»* (1985), *«Экологические преступления: квалификация и методика расследования»* (1994), *«Убийство: искусство расследования»* (2001, 2006) та роботи її учнів.

На особливу увагу заслуговує внесок В. О. Коновалової у становлення й розвиток вітчизняної юридичної психології. Без перебільшення можна констатувати, що

Violeta Omelianivna Konovalova was born on March 30, 1927, in the village of Cherkaski Tyshky, Lypetskyi Raion (currently, Kharkiv), Kharkiv Oblast.

From 1945 to 1949 she studied at the Kharkiv Law Institute (currently, Yaroslav Mudryi National Law University). Until 1950 she worked as an investigator for the Prosecutor's Office of Voroshilovsk (currently, Luhansk), Voroshilovgrad Oblast.

The further life and activity of Violeta Omelianivna Konovalova were totally connected with Yaroslav Mudryi National Law University, where she had gone from an assistant to a Professor of the Department of Criminalistics, and during 1981—1996 she headed this Department.

She combined her professional activity at the university with research work at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") (2000—2003). She was also an academic adviser and academic supervisor of dissertations of many scientists of the institute.

In 1953, Violeta Omelianivna Konovalova defended her dissertation for the degree of PhD in Law on the topic: *Tactics of interrogation of witnesses in the Soviet investigative bodies*. In 1959, she was awarded the academic title of Docent. In 1966, she defended her doctoral dissertation on the topic: *Theoretical problems of investigative tactics (cognitive function of logic and psychology)*. In 1969, Violeta Konovalova was awarded an academic title of Professor. In 1993, Violeta Omelianivna was elected to be the Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine.

In parallel with the problems of forensic tactics Violeta Omelianivna Konovalova explores a wide range of methods of investigation of certain types of crimes, as evidenced by her papers: *Organization of the investigation of stealing of state and public property* (1984), *Criminalistics characterization of crimes* (1985), *Environmental Crimes: Qualification and Methods of Investigation* (1994), *Murder: The Art of Investigation* (2001, 2006), and papers of her students.

The contribution of Violeta Omelianivna Konovalova to the formation and development of domestic legal psychology deserves particular attention. It is would be no exaggeration to state that Professor V. O. Konovalova is the founder of the school of psychology and law in Ukraine. Her papers: *Problems of logic and psychology*

професор В. О. Коновалова є фундатором психолого-юридичної школи в Україні. Її праці *«Проблемы логики и психологии в следственной тактике»* (1970), *«Организационные и психологические основы деятельности следователя»* (1973), *«Психология в расследовании преступлений»* (1978), *«Правовая психология»* (1997), *«Юридична психологія. Академічний курс»* (2004), *«Основы юридической психологии»* (2005) стали не тільки джерелом подальших наукових розробок у цій галузі, а й базою для забезпечення викладання навчальної дисципліни «Юридична психологія» у вищих навчальних закладах як нашої держави, так і багатьох інших країн.

В. О. Коновалова багато років плідно займається підготовкою наукових кадрів вищої кваліфікації. Серед її учнів — 3 доктори та 25 кандидатів юридичних наук, які успішно працюють у наукових установах і вищих навчальних закладах та правоохоронних органах.

Вона була членом Президії Національної академії правових наук України, головою Координаційного бюро з проблем криміналістики, юридичної психології та судової експертизи Національної академії правових наук України (зараз є заступником голови).

Завдяки її зусиллям значно активізувалася співучасть різних наукових криміналістичних шкіл нашої країни в координації наукового пошуку, визначенні пріоритетних завдань, що постають сьогодні перед науковцями в боротьбі зі злочинністю.

В. О. Коновалова бере участь у роботі редакційної колегії періодичного спеціалізованого видання — збірника наукових праць *«Теорія та практика судової експертизи і криміналістики»*.

1981 р. їй присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки України».

Підсумком багаторічної плідної наукової діяльності В. О. Коновалової є 200 друкованих наукових праць, зокрема 15 монографій і 7 підручників, чим науковець зробила значний внесок у розвиток вітчизняної юридичної науки.

Серед них такі: *«Тактика допроса при расследовании преступлений»* (1978), *«Следственная тактика: принципы и функции»* (1983), *«Расследование хищений государственного и общественного имущества»* (1987), *«Допрос: тактика и психология»* (1999, 2006), *«Версия: концепция и функции в судопроизводстве»* (2000, 2007), *«Убийство: искусство расследования»* (2001, 2006).

Вона є співавтором 7 видань підручника *«Криміналістика»* (1973, Київ; 1988, Київ; 1998, Харків; 2000, Баку; 2001, Харків; 2001, Харків; 2004, Харків), науково-практичного видання *«Настільна книга слідчого»* (2003, 2007, 2011), науково-практичного посібника *«Керівництво з розслідування злочинів»* (2009), навчальних посібників *«Тактика допроса свидетелей и обвиняемых»* (1956), *«Правова психологія»* (1996), *«Криминалистическая тактика: теории и тенденции»* (1997), *«Обыск: тактика и психология»* (1997) та ін.

in investigative tactics (1970), *Organizational and psychological foundations of the investigator activity* (1973), *Psychology in the investigation of crimes* (1978), *Legal psychology* (1997), *Legal psychology. Academic Course* (2004), *Foundations of Legal Psychology* (2005). These papers became not only a source of further research in this field, but also a basis for teaching the subject *Legal Psychology* in higher education institutions of our country and many others countries.

For many years Violeta Omelianivna has been fruitfully working on the training of scientific personnel of the highest qualification. Among her students are 3 Doctors and 25 PhDs in Law who successfully work not only in scientific institutions.

She was a member of the Presidium of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine, Chairman of the Coordinating Bureau on Criminalistics, Legal Psychology and Forensic Science Issues of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (currently, Deputy Chairman).

Thanks to her efforts, the participation of various scientific criminalistics schools of our country in the coordination of scientific research, determination of priority tasks addressed to scientists in the fight against crime, has been signficantly activated.

Violeta Omelianivna Konovalova is a member of the editorial boards of a specialized publication — the collection of research papers: *Theory and Practice of Forensic Science and Criminalistics*.

In 1981, she was awarded the honorary title of *Honored Scientist of Ukraine*.

The result of many years of fruitful Violeta Omelianivna Konovalova's scientific activity is 200 published research papers, including 15 monographs and 7 textbooks, thanks to which the scientist has made a significant contribution to the development of domestic legal science.

Among them are: *Interrogation tactics while investigating crimes* (1978), *Investigative tactics: principles and functions* (1983), *Investigation of the theft of state and public property* (1987), *Interrogation: tactics and psychology* (1999, 2006), *Version: Concept and Functions in Judicial Proceedings* (2000, 2007), *Murder: The Art of Investigation* (2001, 2006).

She is the co-author of 7 editions of the textbook *Criminalistics* (1973, Kyiv; 1988, Kyiv; 1998, Kharkiv; 2000, Baku; 2001, Kharkiv; 2001, Kharkiv; 2004, Kharkiv), scientific and practical publication: *Investigator's Desk Book* (2003 , 2007, 2011), scientific and practical manual: *Guide to investigation of crimes* (2009), training manual: *Tactics of interrogation of witnesses and accused* (1956), *Legal psychology* (1996), *Criminalistic tactics: theories and trends* (1997), *Search: Tactics and Psychology* (1997), etc.



КРАЙНОВ
Ігор Павлович
(народився 1943)

KRAINOV
Ihor Pavlovych
(Birth year: 1943)

І. П. Крайнов народився 7 квітня 1943 р. в м. Ярославлі. 1968 р. закінчив фізико-технічний факультет Харківського державного університету імені О. М. Горького (*нині* — Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна).

Кандидат технічних наук із 1978 р., доктор технічних наук із 1991 р., старший науковий співробітник за спеціальністю «Органічна хімія» з 1982 р., професор кафедри екології з 2011 р. У 1969—1994 рр. працював в Інституті монокристалів на посадах молодшого наукового співробітника, старшого наукового співробітника, начальника сектору, заступника генерального директора з наукової роботи. У 1994—2003 рр.— директор Міжвідомчого екологічного центру, у 1997—2001 рр.— генеральний директор Національного центру поводження з небезпечними відходами, із 2009 р.— завідувач кафедри екології Державної екологічної академії післядипломної освіти та управління (Київ).

Від 2016 р. Ігор Павлович — головний науковий співробітник Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»). Під час роботи в установі виконує найскладніші експертні дослідження обставин та організаційно-технічних причин і наслідків надзвичайних екологічних ситуацій. І. П. Крайнов — науковий керівник та відповідальний виконавець тем науково-дослідних робіт з розробляння теоретичних та методичних положень у згаданій галузі судової експертизи. Член редакційної колегії періодичного спеціалізованого видання — збірника наукових праць *«Теорія та практика судової експертизи і криміналістики»*.

2018 р. Указом Президента України І. П. Крайнову присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України». Провадить наукові дослідження у галузях фізичної й органічної хімії, електроніки органічних матеріалів, практичного матеріалознавства, екологічної безпеки та поводження з відходами.

Автор понад 60 наукових і навчально-методичних праць, основними серед яких є: *«Межмолекулярные взаимодействия и электрические свойства молекул»* (1994), *«Контроль загрязнения атмосферного воздуха»* (1997), *«Современные методы обращения с опасными отходами. Управление экосистемами»* (1998), *«Фосфоритный фосфогипс: свойства, основные направления переработки и эколого-гигиеническая оценка»* (2009), *«Концепція вдосконалення сфери поводження з відходами в Україні на інноваційних засадах»* (2011) та ін.

Ihor Pavlovych Krainov was born on April 7, 1943, in the city of Yaroslavl. In 1968, he graduated from the Department of Physics and Technology of Kharkiv A. M. Gorky State University (currently, V. N. Karazin Kharkiv National University).

Since 1978, he has been a PhD in Technical Sciences, since 1991, a Doctor of Technical Sciences. Since 1982, became a Senior Researcher in the specialty *Organic Chemistry*, Professor of the School of Ecology since 2011. During 1969 to 1994 Ihor Pavlovych worked at the Institute of Single Crystals as a Junior Researcher, Senior Researcher, Head of sector, and Deputy General Director for Academic Affairs. From 1994 to 2003 he was the Director of the Interdepartmental Environmental Center), during 1997—2001 worked as a General Director of the National Center for Hazardous Waste Management and in 2009, held the position of Head of the Department of Ecology of the State Ecological Academy of Postgraduate Education and Management (Kyiv).

Since 2016, Ihor Pavlovych has been a Principal Researcher of Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"). While working at the institution conducts the most complex examinations of circumstances and organizational-technical causes and consequences of environmental situations. I. P. Krainov is an academic adviser and responsible executor of research papers topics on the development of theoretical and methodological provisions in the mentioned field of forensic science. A member of the editorial board of a periodical specialized publication — the collection of research papers: *Theory and Practice of Forensic Science and Criminalistics*.

In 2018, by Decree of the President of Ukraine, Ihor Pavlovych Krainov was awarded the honorary title of *Honored Worker of Science and Technology of Ukraine*.

Conducts research in the fields of physical and organic chemistry, organic materials electronics, practical materials science, environmental safety and waste management.

The author of more than 60 educational-methodological papers, the main of which are: *Intermolecular interactions and electrical properties of molecules* (1994), *Air pollution control* (1997), *Modern methods of hazardous waste management. Ecosystem Management* (1998), *Phosphorite phosphogypsum: its properties, main areas of processing and ecological-hygienic assessment* (2009), *The concept of improving waste management in Ukraine on innovative principles* (2011), etc.



МІХІЛЬОВ
Олександр Дмитрович
(1936—2020)

MIKHILEV
Oleksandr Dmytrovych
(1936—2020)

О. Д. Міхільов народився 28 липня 1936 р. в с. Петровському Петровського (*нині* — Балаклійського) району Харківської області. Після служби в армії (1955—1958) навчався в Харківському державному університеті імені О. М. Горького (*нині* — Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна), де закінчив із відзнакою відділення російської мови та літератури філологічного факультету (1964) і відділення французької мови та літератури факультету іноземних мов (1974). Крім того, закінчив дворічні курси французької мови при Туніському філіалі Сорбонни (1969).

Після закінчення Харківського державного університету Олександр Дмитрович — викладач кафедри історії зарубіжної літератури університету.

У 1966—1969 рр. працював викладачем російської мови і культури Туніського університету та Культурного центру в Тунісі; у 1970—1972 рр. викладав російську мову та літературу в Паризьких університетах VII, X, XI та Гірничій школі (Франція).

Упродовж 1972—2013 рр. працював у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна на посадах старшого викладача, доцента, завідувача кафедри історії зарубіжної літератури з 1982 р., із 1992 р.— професора, завідувача кафедри історії зарубіжної літератури та класичної філології.

1974 р. О. Д. Міхільов захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук за темою *«Становление драматургии Ромена Роллана и значение в ней комического»*, а 1979 р. йому присвоєно вчене звання доцента кафедри історії зарубіжної літератури.

1990 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора філологічних наук за темою *«Проблемы развития сатиры во французской литературе XX века (послевоенная проза)»*, а 1991 р. йому присвоєно вчене звання професора кафедри історії зарубіжної літератури.

Академік Академії наук вищої освіти України з 1993 р.

У Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») О. Д. Міхільов працював із 2019 р. на посадах головного наукового співробітника, завідувача сектору. Під час роботи Олександр Дмитрович

Oleksandr Dmytrovych Mikhilev was born on July 28, 1936, in the village of Petrovske, Petrovsky (currently, Balakliiskyi) Raion, Kharkiv Oblast. After serving in the army (1955—1958) he studied at Kharkiv A. M. Gorky State University (currently, V. N. Karazin Kharkiv National University), that he graduated with honors from the Department of The Russian Language and Literature of the Faculty of Philology (1964) and the Department of The French Language and Literature of the Faculty of Foreign Languages (1974). He also completed a two-year French language course at the Tunisian branch of the Sorbonne (1969).

After graduating from Kharkiv State University, Oleksandr Dmytrovych became a lecturer at the Department of History of Foreign Literature of the University.

From 1966 to 1969 he worked as a lecturer of Russian language and culture at the University of Tunis and the Cultural Center in Tunisia; from 1970 to 1972 he taught Russian language and literature at the Universities of Paris VII, X, XI, and the Mining School (France).

From 1972 to 2013 he worked at V. N. Karazin Kharkiv National University as a Senior Lecturer, Associate Professor, Head of the Department of History of Foreign Literature since 1982. Since 1992, he held the position of Professor, Head of the Department of History of Foreign Literature and Classical Philology.

In 1974, Oleksandr Mikhilev defended his dissertation for the degree of PhD in Philological Science on the topic: *The formation of Romain Rolland's dramaturgy and the significance of comic in it*, and in 1979 he was awarded the academic title of Docent of Foreign Literature Department.

In 1990, he defended his dissertation seeking the degree of Doctor of Philology on the topic: *Problems of the development of satire in French literature of the twentieth century (postwar prose)*, and in 1991 he was awarded the title of Professor of History of Foreign Literature.

Since 1993, he was the Academician of the Academy of Higher Education Sciences of Ukraine.

Oleksandr Dmytrovych Mikhilev worked as a Principal Researcher, Head of sector at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") since 2019. While working Oleksandr Dmytrovych applies his professional knowledge of philology, in particular knowledge of foreign languages, in editorial, publishing

застосовував свої професійні знання філолога, зокрема знання іноземних мов, у редакційно-видавничій та експертній діяльності. Він мав кваліфікацію судового експерта за спеціальністю «Лінгвістичне дослідження писемного мовлення» та виконував найскладніші судові авторознавчі й лінгвістичні експертизи.

Підготував 25 кандидатів наук, із яких 3 — за спеціальністю «Філософська антропологія і філософія культури».

У 1996—2000 рр.— голова і член Координаційної ради з проблем валеологічної освіти при Міністерстві освіти України. У 2006—2010 рр.— депутат Харківської обласної ради V скликання, заступник голови Постійної комісії з прикордонного, міжрегіонального та міжнародного співробітництва Харківської обласної ради.

Головні наукові результати: створено наукові школи «Комічне в світовому літературному процесі» та «Розвиток і взаємодія художньо-естетичних систем XX—XXI ст.»; вийшло друком понад 250 його наукових праць, серед яких 4 монографії, навчальні посібники для вищої та середньої школи та ін.

and expert activities. He has the qualification of a forensic expert in the specialty Linguistic research of written speech and performs the most complex forensic authorship and linguistic examinations.

He has prepared 25 PhDs in Science, 3 of which in the specialty: *Philosophical Anthropology and Philosophy of Culture*.

From 1996 to 2000 he was the Chairman and member of the Coordinating Council for Valeological Education Problems at the Ministry of Education of Ukraine. Between 2006—2010 he held the position of Deputy of the Kharkiv Regional Council of the 5th convocation.

The main scientific results: scientific schools *Comic in the world literary process* and *Development and interaction of artistic and aesthetic systems of the XX—XXI centuries* were established; more than 250 research papers are published, including 4 monographs, training manuals for high and middle schools, guidelines and developments.



Виступ на загальних зборах трудового колективу ХНДІСЕ (2019)



ПЕТРОВА
Ірина Анатоліївна
(народилася 1958)

PETROVA
Iryna Anatoliivna
(Birth year: 1958)

І. А. Петрова народилася 15 липня 1958 р. в м. Харкові. 1983 р. закінчила Харківський політехнічний інститут (*нині* — Національний технічний університет «ХПІ») за спеціальністю «Технологія лаків, фарб та лакофарбових покрить», 2007 р.— Харківський національний університет внутрішніх справ за спеціальністю «Правознавство».

1989 р. захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за темою *«Тонкі гідрофобні покриття на основі епоксидних олігомерів»*, а 2004 р. їй присвоєно вчене звання доцента кафедри економічної безпеки.

2012 р. захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за темою *«Теоретико-правові та організаційно-методологічні засади регулювання судово-товарознавчих експертиз споживчих товарів»*, 2015 р. їй присвоєно вчене звання професора кафедри інформаційної та економічної безпеки.

Із 2017 р. І. А. Петрова працює в Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») (завідувач лабораторії, головний науковий співробітник). Під час роботи в інституті Ірина Анатоліївна є відповідальним виконавцем та науковим керівником тем науково-дослідних робіт з питань теоретичного, організаційно-процесуального та освітянського напрямів. Активно рецензує наукові звіти науковців установи. Здійснює наукове керівництво за темами дисертацій аспірантів ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса». Член редакційних колегій періодичного спеціалізованого видання — збірника наукових праць *«Теорія та практика судової експертизи і криміналістики»* та журналу *«Архів кримінології та судових наук»*. Член спеціалізованих вчених рад у ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» та Харківському національному університеті внутрішніх справ.

Науковий доробок Ірини Анатоліївни — понад 150 наукових праць, серед яких: 3 монографії; 3 науково-практичні посібники; 13 навчальних посібників; 62 статті у фахових виданнях; 75 тез доповідей на конференціях, семінарах, «круглих столах». Поміж наукових праць найбільш значущі: *«Правові та процесуальні засади судово-товарознавчої експертизи споживчих товарів»* (2011), *«Основи підприємницької діяльності»* (2013), *«Правовий та економічний захист малого та середнього бізнесу»* (2015), *«До питання об'єктивної необхідності та значення ділової оцінки працівників судово-експертних установ»* (2019) та ін.

Iryna Anatoliivna Petrova was born on July 15, 1958, in the city of Kharkiv. In 1983, she graduated from Kharkiv Polytechnic Institute (currently, National Technical University Kharkiv Polytechnic Institute) majoring in Technology of varnishes, paints and painting coats, in 2007, finished Kharkiv National University of Internal Affairs with a degree in *Jurisprudence*.

In 1989, she defended her dissertation seeking the degree of PhD in Technical Sciences on the topic: *Thin hydrophobic coatings based on epoxy oligomers*, and in 2004 was awarded the title of Associate Professor of the Department of Economic Security.

In 2012, she defended her dissertation for the degree of PhD in Law on the topic: *Theoretical-legal and organizational-methodological principles of regulation of forensic examinations of consumer goods*, and in 2015 was awarded the title of Professor of Information and Economic Security.

Since 2017, Iryna Anatoliivna Petrova has been working at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") (Head of Laboratory, Principal Researcher). While working at the institute, Iryna Anatoliivna proved to be a responsible executor and academic adviser of research topics on the issues of theoretical, organizational-procedural and educational directions. Actively reviews research reports of scientists of the institution. Provides scientific guidance on the topics of theses of NSC "Hon. Prof. M. S. Bokarius FSI" post-graduate students. Member of the editorial board of a periodical specialized publication a collection of research papers: *Theory and practice of forensic science and criminalistics* and journal: *Archives of Criminology and Forensic Science*. A member of Specialized Academic Councils in NSC "Hon. Prof. M. S. Bokarius FSI" and Kharkiv National University of Internal Affairs.

Scientific achievements of Irina Anatoliyivna are more than 150 research papers, including: 3 monographs; 3 scientific and practical manuals; 13 training manuals; 62 articles in professional publications; 75 reports' theses at conferences, seminars, "round tables". Among the most significant research papers: *Legal and Procedural Principles of Forensic-Commodity Examination of Consumer Goods* (2011), *The Foundations of Entrepreneurship* (2013), *Legal and economic protection of small and medium-sized businesses* (2015), *To the question of the objective necessity and significance of business assessment of forensic institutions employees* (2019), etc.



ПЕТЮНІН
Геннадій Павлович
(1948—2016)

PETIUNIN
Hennadii Pavlovych
(1948—2016)

Г. П. Петюнін народився 24 січня 1948 р. в м. Пермі. Закінчивши 1970 р. Харківський фармацевтичний інститут (*нині* — Національний фармацевтичний університет), вступив до аспірантуру, а згодом захистив дисертацію (1973) на здобуття наукового ступеня кандидата фармакологічних наук.

У 1970—1973 рр. працював у Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») на посадах наукового та старшого наукового співробітника. Під час роботи в інституті Геннадій Павлович виконав значну кількість судових експертиз у галузі криміналістичного дослідження матеріалів, речовин та виробів із них. Провадив наукові дослідження з питань діагностики й ідентифікації лікарських засобів.

1982 р. у 34-річному віці Г. П. Петюнін захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора фармакологічних наук за темою *«Синтез, превращения и биологическая активность оксаминовых кислот и их производных»*.

1983 р. йому присвоєно звання професора. 1992 р. створив першу та єдину в Україні кафедру судово-медичної токсикології на базі Харківської медичної академії післядипломної освіти, яку очолював до 2016 р. Під його керівництвом уперше в Україні було організовано підготовку експертів-токсикологів для бюро судово-медичних експертиз і лікарів-лаборантів для токсикологічних та наркологічних відділень лікарень.

На запрошення Міністерства охорони здоров'я Арабської Республіки Ємен у 2002—2007 рр. Геннадій Павлович періодично працював у Національному університеті м. Сана, де організував підготовку національних кадрів судових токсикологів і викладачів за цією спеціальністю.

Найбільш значущі наукові праці: *«Основные амиды N-замещенных оксаминовых кислот»* (1972), *«Синтез, превращения и биологическая активность оксаминовых кислот и их производных»* (1982), *«Создание катионно-анионных веществ — способ повышения эффективности поиска биологически активных соединений»* (1984), *«Оксамоиламинокислоты — новая группа биологически активных соединений»* (1988), *«Тести автоматизованого контролю знань за фахом "Судово-медична токсикологія"»* (2001), *«Наркотичні засоби, психотропні речовини та прекурсори. Довідник»* (2006), *«Методи виявлення наркотичних засобів та психотропних речовин у біологічних рідинах людини»* (2006) та ін.

Hennadii Pavlovych Petiunin in was born on January 24, 1948, in the city of Perm. After graduating from the Kharkiv Pharmaceutical Institute in 1970 (currently, the National University of Pharmacy), he entered a graduate school, and later defended his dissertation (1973) for the degree in *Pharmacological Sciences*.

During the period of 1970—1973 he worked at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") as a Researcher and Senior Researcher. While working at the institute, Hennadii Pavlovych conducted a significant number of forensic examinations in the field of criminalistics examination of materials, substances and articles thereof. He carried out research on the diagnostics and identification of drugs.

In 1982, at the age of 34, Hennadii Pavlovych Petiuninin defended his dissertation for the degree of Doctor of Pharmacological Sciences on the topic: *Synthesis, transformations and biological activity of oxamic acids and their derivatives.*

In 1983, he was awarded the title of Professor. In 1992, he established the first and only in Ukraine Department of Forensic Medical Toxicology on the basis of Kharkiv Medical Academy of Postgraduate Education, which he headed until 2016. Under his guidance, for the first time in Ukraine, training of toxicologists for forensic bureau and laboratory doctors for toxicological and narcological departments of hospitals was organized.

At the invitation of the Ministry of Health of the Arab Republic of Yemen between 2002 to 2007 Hennadii Pavlovych periodically worked at the National University of Sanaa, where he organized the training of national personnel of forensic toxicologists and teachers by this specialty.

The most significant research papers: *Basic amides of N-substituted oxamic acids* (1972), *Synthesis, transformations and biological activity of oxamic acids and their derivatives* (1982), *Creation of cationic-anionic substances — a way to increase the efficiency of search for biologically active compounds* (1984), *Oxamoylamino acids — a new group of biologically active compounds* (1988), *Tests of automated control of knowledge in the specialty Forensic Medical Toxicology* (2001), *Drugs, psychotropic substances and precursors. Handbook* (2006), *Methods of detection of drugs and psychotropic substances in human biological fluids* (2006), etc.



ПОПОВИЧ
Євген Миколайович
(народився 1969)

POPOVICH
Evgen Mykolaiovych
(Birth year: 1969)

Є. М. Попович народився 12 травня 1969 р. в м. Маріуполі Донецької області. 1994 р. закінчив Українську державну юридичну академію (*нині* — Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого) за спеціальністю «Правознавство».

2003 р. Євген Миколайович захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Нагляд і контроль за дотриманням трудового законодавства України»*, 2010 р.— дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за темою *«Управління органами прокуратури України: організаційно-правові проблеми»*, 2012 р. йому присвоєно вчене звання доцента кафедри адміністративного, кримінального права та процесу.

Указом Президента України 2013 р. Є. М. Поповичу присвоєно почесне звання «Заслужений юрист України».

Із 2017 р. Євген Миколайович обіймає посаду головного наукового співробітника Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»). Бере активну участь у науково-дослідній роботі з організаційних, теоретичних та загально-методичних питань судової експертизи.

Член редакційних колегій періодичного спеціалізованого видання — збірника наукових праць *«Теорія та практика судової експертизи і криміналістики»* та журналу *«Архів кримінології та судових наук»*. Член спеціалізованої вченої ради у ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук. Має значні особисті досягнення у дослідженні актуальних проблем у галузі адміністративного права та процесу, кримінального процесу, прокурорської та адвокатської діяльності, а також у галузі правового забезпечення судово-експертної діяльності в Україні.

Наказом Міністерства освіти і науки України йому присвоєно вчене звання професора.

Автор понад 40 наукових і навчально-методичних праць, основними з яких є: *«Шляхи розвитку прокуратури України»* (2009), *«Дисциплінарна відповідальність працівників органів прокуратури України: правові проблеми та шляхи їх вирішення»* (2012), *«Незалежність і партнерство експертної установи як об'єктивна умова її функціонування»* (2017), *«Теоретико-правовий аналіз взаємодії органів досудового розслідування з науково-дослідними експертними установами»* (2018), *«Єдність науки та практики у судово-експертній діяльності»* (2019) та ін.

Evgen Mykolaiovych Popovich was born on May 12, 1969, in the city of Mariupol, Donetsk Oblast. In 1994, he graduated from the Ukrainian National Law Academy (currently, Yaroslav Mudryi National Law University) in the speciality *Jurisprudence*.

In 2003, Evgen Mykolaiovych defended his dissertation of the degree of PhD in Law on the topic: *Supervision and control over correspondence with labor legislation of Ukraine*, in 2010 completed his dissertation of the degree of Doctor of *Law* on the topic: *Management of the Prosecutor's Office bodies of Ukraine: organizational and legal issues*, and in 2012 was awarded the academic title of Docent of the Department of Administrative, Criminal Law and Procedure.

By the Decree of the President of Ukraine of 2013, Evgen Mykolaiovych Popovich was awarded the honorary title of Honored Lawyer of Ukraine.

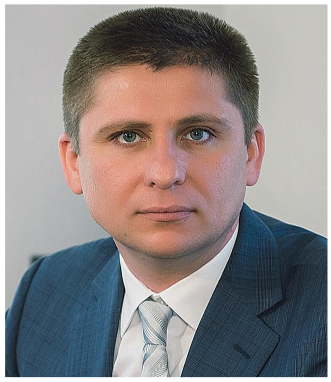
Since 2017, Evgen Mykolaiovych has been working as a Senior Researcher at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"). He actively participates in research work on organizational, theoretical and generally methodological issues of forensic examination.

An editor board member of a periodical specialized publication — the collection of research papers: *Theory and Practice of Forensic Science and Criminalistics* and journal: *Archives of Criminology and Forensic Science*.

A Member of the Specialized Academic Council at NSC "Hon. Prof. M. S. Bokarius FSI" with the right to take into consideration and conduct dissertations' defense for obtaining the degree of PhD in Law. His personal achievements significantly contributed to the study of current issues in the field of administrative law and procedure, criminal procedure, prosecution and advocacy, as well as in the field of legal support of forensic activity in Ukraine.

He was honored the title of Professor by the Decree of the Ministry of Education and Science of Ukraine.

The author of more than 40 research and educational-methodological papers, the main of which are: *Ways of the development of the Prosecutor's Office in Ukraine* (2009), *Disciplinary liability of prosecutors in Ukraine: legal issues and ways to solve them* (2012), *Independence and partnership of the expert institution as an objective condition for its functioning* (2017), *Theoretical and legal analysis of the interaction of pre-trial investigation bodies with research expert institutions* (2018), *Unity of science and practice in forensic activities* (2019), etc.



РУСЕЦЬКИЙ
Анатолій Анатолійович
(народився 1976)

RUSETSKYI
Anatolii Anatoliiovych
(Birth year: 1976)

А. А. Русецький народився 12 січня 1976 р. в с. Андріївці Балаклійського району Харківської області. 2004 р. закінчив Національну юридичну академію імені Ярослава Мудрого (*нині* — Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого) за спеціальністю «Правознавство» та здобув кваліфікацію юриста. 2009 р. закінчив Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна за спеціальністю «Міжнародні економічні відносини» та здобув кваліфікацію «Спеціаліст із міжнародних економічних відносин із поглибленим знанням іноземної мови»; 2013 р.— Національну академію державного управління при Президентові України за спеціальністю «Державне управління», здобувши кваліфікацію «Магістр державного управління».

2013 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Особливості притягнення юридичних осіб до адміністративної відповідальності»*, 2014 р. йому присвоєно вчене звання доцента кафедри адміністративного, кримінального права та процесу. 2013 р. А. А. Русецького обрано членом-кореспондентом Міжнародної Кадрової Академії.

2017 р. Указом Президента України присвоєно почесне звання «Заслужений юрист України».

2019 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за темою *«Адміністративно-правове забезпечення взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів на регіональному рівні в Україні»*.

Із 2018 А. А. Русецький працює на посадах провідного та головного наукового співробітника ХНДІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса *(нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»). Напрям наукових досліджень, які провадить Анатолій Анатолійович, стосується різнопрофільних питань теорії та практики судової експертизи.

Основні наукові праці: *«Класифікація суб'єктів, що застосовують заходи адміністративного впливу до юридичних осіб»* (2014), *«Сутність та особливості регіону як об'єкту адміністративно-правової охорони та місця організації взаємодії та координація діяльності правоохоронних органів»* (2015), *«Поняття та особливості правоохоронних органів України»* (2017), *«Про організацію судово-експертної діяльності: міжнародний аспект»* (2017), *«Місце судових експертиз у системі протидії кіберзагрозам у сфері інформаційної безпеки України»* (2018), *«Напрямки взаємодії та координації діяльності правоохоронних органів на регіональному рівні»* (2019) та ін.

Anatolii Anatoliiovych Rusetskyi was born on January 12, 1976, in the village Andriyivka, Balaklia Raion, Kharkiv Oblast. In 2004, he graduated from Yaroslav Mudryi Law Academy of Ukraine (currently, Yaroslav Mudryi National Law University) majoring in *Jurisprudence* and was qualified as a lawyer. In 2009, he finished from V. N. Karazin Kharkiv National University, in the speciality *International Economic Relations* and obtained the qualification of Specialist in *International Economic Relations, with in-depth knowledge of a foreign language*. In 2013, he earned a degree at the National Academy of Public Administration under the President of Ukraine, majoring in *Public Administration,* obtaining the qualification of *Master of Public Administration*.

In 2013, he defended his dissertation for the Degree of PhD in Law on the topic: *Peculiarities of bringing legal entities to administrative responsibility*, in 2014 he was awarded the academic title of Docent of the Department of Administrative, Criminal Law and Procedure. In 2013, he was elected to be a correspondent member of the International Personnel Academy.

In 2017, by the Decree of the President of Ukraine he was awarded the honory title of *Honored Lawyer of Ukraine.*

In 2019, he defended his dissertation seeking the degree of Doctor of Law on the topic: *Administrative and legal ensuring of interaction and coordination of law enforcement agencies at the regional level in Ukraine*.

Since 2018, Rusetskyi Anatolii Anatoliiovych worked as a Leading and Principal Researcher at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"). The direction of scientific research conducted by Anatolii Anatoliiovych concerns various issues of the theory and practice of forensic science.

The main research papers: *Classification of entities that apply measures of administrative influence to legal entities* (2014), *The essence and peculiarities of a region as an object of administrative and legal protection and the place of organization of interaction and coordination of the activity of law enforcement agencies* (2015), *Concept and characteristics of law enforcement agencies of Ukraine* (2017), *On the organization of forensic activities: the international aspect* (2017), *The place of forensic examinations in the system of cyber threats counteraction in the field of information security of Ukraine* (2018), *Directions of interaction and coordination of law enforcement agencies at the regional level* (2019), etc.



САЛТЕВСЬКИЙ
Михайло Васильович
(1917—2009)

SALTEVSKYI
Mykhailo Vasylovych
(1917—2009)

М. В. Салтевський народився 8 листопада 1917 р. в с. Григор'євці Новосибірської області.

Після школи в червні 1935 р. вступив до медичного технікуму в м. Томську, а по його закінченні — на фізико-математичний факультет Томського державного педагогічного інституту, який закінчив 1940 р.

Під час Другої світової війни, у червні 1942 р., добровольця Михайла Салтевського відрядили до Сибірського військового округу рядовим 104-го Запасного стрілецького полку, де він пройшов курс бійця — винищувача танків.

Незабаром у званні старшого сержанта вирушив на Ленінградський фронт командиром відділення артилерійської розвідки. Безпосередньо брав участь у прориві блокади Ленінграда, потім — у проведенні низки бойових операцій, форсуванні річок Нарви, Вісли, Одеру, звільненні Варшави від фашистських окупантів, а у квітні 1945 р.— у штурмі Берліна.

Батьківщина високо оцінила його внесок у Перемогу, нагородивши 14 орденами та медалями.

Після війни доля закинула М. В. Салтевського до Харкова, де з жовтня 1946 р. почав працювати в Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») старшим науковим співробітником.

Відтоді судова експертологія та криміналістика стали частиною його наукового життя. Однак, надзвичайний інтерес до обраного виду діяльності вимагав глибоких знань криміналістики й судової експертизи. М. В. Салтевський вирішив здобути юридичну освіту та вступив до Харківського юридичного інституту (*нині* — Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого), який закінчив 1951 р.

М. В. Салтевський опанував професію експерта-криміналіста, досліджував проблеми судової експертизи, надавав практичну допомогу працівникам органів внутрішніх справ, прокуратури, суду. Майже 10 років він очолював у ХНДІСЕ відділ фотофізичних досліджень. 1956 р. захистив кандидатську дисертацію за темою *«Криминалистическая экспертиза замков и пломб»*, 1957 р. йому присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника.

У 1962—1971 рр. науково-педагогічна діяльність пов'язала М. В. Салтевського з кафедрою криміналістики Харківського юридичного інституту, де він працював доцентом, завідувачем кафедри, професором.

Mykhailo Vasylovych Saltevskyi was born on November 8, 1917, in the village of Grigorievka, Novosibirsk Oblast. In June 1935, after school, he entered the medical college in Tomsk, and after graduation enrolled into the Faculty of Physics and Mathematics of the Tomsk State Pedagogical Institute, that he graduated from in 1940.

During World War II, in June 1942, while being a volunteer Mykhailo Saltevskyi was sent to the Siberian Military District as a soldier of the 104th Reserve Rifle Regiment, where he took course of a tank destroyer.

Soon, as a Senior Sergeant, he went to the Leningrad Front as a Commander of the artillery reconnaissance unit. He personally took part in breakthrough of the blockade of Leningrad, then in conduct of a series of military operations, opposed crossing the rivers: the Narva, the Vistula, the Oder, liberating of Warsaw from the fascist occupiers, and in April 1945 — in a storm of Berlin.

His homeland highly appreciated his contribution to the Victory, awarding him 14 orders and medals.

After the war, Mykhailo Vasylovych Saltevskyi was brought for a reason to Kharkiv, where in October 1946 he started working at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") as a Senior Researcher.

Since then, forensic examination and criminalistics have become part of his research work. However, the enhanced interest in the chosen type of activity required knowledge of criminalistics and forensic science. Mykhailo Vasylovych Saltevskyi decided to obtain a degree in Law and entered the Kharkiv Law Institute (currently, Yaroslav Mudryi National Law University), which he graduated from in 1951.

Mykhailo Vasylovych Saltevskyi mastered a profession of expert criminalist, investigated the problems of examination, provided practical assistance to internal affairs bodies, prosecutors, court. For almost 10 years he had headed the Department of Photophysical Research at KhRIFE. In 1956, he defended his dissertation on the topic: *Criminalistics examination of locks and seals*, in 1957 was awarded the academic title of Senior Researcher.

While 1962—1971 Mykhailo Vasylovych's scientific and pedagogical activity was connected with the Department of Criminalistics of the Kharkiv Law Institute, where he worked as an Associate Professor, Head of the department and Professor.

1970 р. захистив докторську дисертацію за темою *«Теоретические основы установления групповой принадлежности в судебной экспертизе (методологические и правовые проблемы)»*, за 2 роки здобув вчене звання професора.

1971 р. М. В. Салтевський зарахований на посаду начальника кафедри криміналістики Київської вищої школи МВС СРСР, яку обіймав понад 9 років.

Він зарекомендував себе талановитим організатором, активним дослідником, новатором, винахідником. На цій кафедрі М. В. Салтевський працював до 1988 р. і закінчив службу в органах внутрішніх справ у званні полковника міліції.

У 1988—1996 рр. Михайло Васильович — професор кафедри криміналістики Харківського юридичного інституту.

У 1996—2003 рр. працював в науково-дослідному інституті вивчення проблем злочинності Академії правових наук України, спочатку — завідувачем лабораторії використання сучасних досягнень науки та техніки в боротьбі зі злочинністю, а з 1999 р.— головним науковим співробітником.

1998 р. М. В. Салтевському присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України». Останні роки працював на кафедрі криміналістики Харківського національного університету внутрішніх справ.

М. В. Салтевський багато часу й сил віддавав підготовці науково-педагогічних кадрів. Під його керівництвом захищено 5 докторських і майже 40 кандидатських дисертацій.

Упевнено можна говорити про наукову школу професора М. В. Салтевського, силами якої глибоко та всебічно розроблено комплекс заходів, пов'язаних як зі збиранням і дослідженням матеріальних слідів злочину, так і з їх розслідуванням загалом.

Нагороджений трьома бойовими орденами — Вітчизняної війни II ст., Червоної Зірки, «За мужність» — і 17 медалями. Лауреат премії Фонду юридичної науки академіка права В. В. Сташиса (2002), відмінник освіти України.

Наукові праці М. В. Салтевського добре знають і високо цінують не тільки вчені-криміналісти, а й фахівці-практики.

Автор понад 220 наукових праць, серед яких: *«Идентификация и установление групповой принадлежности»* (1965), *«Вопросы судебной фотографии и киносъемки»* (1974), *«Криминалистическая одорология»* (1976), *«Собирание криминалистической информации техническими средствами на предварительном следствии»* (1980), *«Использование запаховых следов для раскрытия и расследования преступлений»* (1982), *«Специализированный курс криминалистики»* (1987, у співавт.), *«Криміналістика: у 2 ч.»* (2001) та ін.

In 1970, he defended his doctoral dissertation on the topic: *Theoretical foundations of group affiliation in forensic science (methodological and legal issues)*, within 2 years he received the academic title of Professor.

In 1971, Mykhailo Vasylovych Saltevskyi was enrolled in the position of Head of the Department of Criminalistics of the Kyiv High School of the Ministry of Internal Affairs of the USSR, which he had held for over 9 years.

He proved to be a talented organizer, active researcher, innovator, inventor. Mykhailo Vasylovych Saltevskyi worked at this department until 1988 and finished the service in internal affairs bodies with the title of Police Colonel.

From 1988—1996 Mykhailo Vasylovych was a Professor at the Department of Criminalistics of the Kharkiv Law Institute.

Between 1996—2003 he worked at Scientific Research Institute for the Study of Crime Problems, National Academy of Law Sciences of Ukraine, firstly, as the Head of the Laboratory for the use of modern advances in science and technology in the fight against crime, and as a Principal Researcher since 1999.

In 1998, Mykhailo Vasylovych Saltevskyi was awarded the honorary title of *Honored Worker of Science and Technology of Ukraine*. In recent years he worked at the Department of Criminalistics of Kharkiv National University of Internal Affairs.

Mykhailo Vasylovych Saltevskyi devoted a lot of time and energy to a training of scientific and pedagogical personnel. Under his guidance 5 doctoral and almost 40 PhD dissertations had been defended.

Surely we can admit the scientific school of Professor Mykhailo Vasylovych Saltevskyi, where a set of measures related to the collection and investigation of physical evidence of a crime and their investigation in general was deeply and comprehensively developed.

He was awarded three military orders of the Second World War, of the Red Star, *For Courage* and 17 medals. Laureate of the Prize of the Foundation of Legal Science of Academician of Law V. V. Stashis (2002), high-achiever of education in Ukraine.

Mykhailo Vasylovych Saltevskyi's research papers are well known and highly valued not only by criminalists, but also by practitioners.

The author of more than 220 research papers, including *Identification and establishment of group affiliation* (1965), *Questions of forensic photography and filming* (1974), *Criminalitics odorology* (1976), *Collecting criminalistics information by technical means while preliminary investigation* (1980), *The use of odorous traces for the detection and investigation of crimes* (1982), *Specialized course in criminalistics* (1987, co-authored), *Criminalistics: in 2 p.* (2001), etc.



СІМАКОВА-ЄФРЕМЯН
Елла Борисівна
(народилася 1961)

SIMAKOVA-YEFREMIAN
Ella Borysivna
(Birth year: 1961)

Е. Б. Сімакова-Єфремян народилася 12 лютого 1961 р. на ст. Казанці Казанківського району Миколаївської області. У Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») працює з 1979 р.

1986 р. без відриву від виробництва закінчила Харківський юридичний інститут імені Ф. Е. Дзержинського (*нині* — Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого).

У 1989—1993 рр. без відриву від виробництва навчалася у заочній аспірантурі Всесоюзного науково-дослідного інституту судових експертиз, після закінчення якої захистила 1994 р. дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Теоретичні основи та загальні положення методики комплексної криміналістичної ґрунтознавчо-трасологічної експертизи»*.

Після здобуття диплома кандидата юридичних наук за конкурсом обійняла посаду провідного наукового співробітника. У 1997—1998 рр. працювала завідувачем лабораторії. 1998 р. призначена на посаду заступника директора інституту з наукової роботи. 2001 р. Е. Б. Сімаковій-Єфремян присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника зі спеціальності «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза».

2017 р. Елла Борисівна захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за темою *«Теоретико-правові та методологічні засади комплексних судово-експертних досліджень»*.

Заступник Голови спеціалізованої вченої ради К 64.896.01 у ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» та член спеціалізованої вченої ради Д 64.086.01 у Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого.

Голова конкурсної та атестаційної комісій Національного наукового центру «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса», відповідальний секретар збірника наукових праць «Теорія та практика судової експертизи і криміналістики». Член редколегії журналу «Архів кримінології та судових наук».

Член секції та президії Науково-консультативної та методичної ради з проблем судової експертизи при Міністерстві юстиції України, бере активну участь у розробляннні й удосконаленні нормативно-правових і науково-методичних положень судової експертизи.

Є членом Координаційного бюро з проблем криміналістики, судової експертизи та юридичної

Ella Borysivna Simakova-Yefremian was born on February 12, 1961, Kazanka railway station, Kazanka Raion, Mykolaiv Oblast. She has been working at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") since 1979.

In 1986, while undergoing on-the-job training she graduated from the Kharkiv Law Institute of Feliks Dzerzhinsky (currently, Yaroslav Mudryi National Law University).

From 1989—1993 underwent on-the-job training at correspondence graduate school at the All-Union Scientific Research Institute of Forensic Expert Examination, after graduation she defended her dissertation in 1994 — for the degree of PhD in Law on the topic: *Theoretical foundations and general provisions of the methodology of complex criminalistics soil-study-trasological examination*.

Having obtained the degree of PhD in Law, she worked as a Leading Researcher on a competitive basis. During 1997—1998 she held the position of Head of Laboratory. In 1998, she was appointed the Deputy Director for Academic Affairs of the institute. In 2001, she was awarded the title of Senior Researcher majoring in *Criminal Proceedings and Criminalistics; Forensic Science*.

In 2017, Ella Borysivna defended her dissertation seeking the degree of Doctor of Law on the topic: *Theoretical, Legal and Methodological foundations of complex forensic examinations*.

Deputy Chairman of the Specialized Academic Council K 64.896.01 at NSC "Hon. Prof. M. S. Bokarius FSI" and a member of the Specialized Academic Council D 64.086.01 at Yaroslav Mudryi National Law University.

Chairman of the Competition and Certifying Commissions of National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute", an executive secretary of the collection of research papers: *Theory and Practice of Forensic Science and Criminalistics*. A member of the editorial board of the journal: *Archives of Criminology and Forensic Sciences*.

A member of the section and presidium of the Scientific Advisory and Methodological Council on the issues of forensic examination at the Ministry of Justice of Ukraine, actively participates in the development and improvement of regulatory-legal and scientific-methodological provisions of forensic science.

She is a member of Coordinating Bureau on Criminalistics, Forensic Science and Legal Psychology

психології Національної академії правових наук України. Очолювала Державну екзаменаційну комісію юридичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Указом Президента України 2020 р. їй присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України».

Брала участь у підготовці статей для юридичної енциклопедії, є автором монографій *«Комплексні судово-експертні дослідження: теорія та практика»* (2016), *«Теорія і методологія комплексної експертизи контактно-слідової взаємодії об'єктів»* (2004) тощо та автором і співавтором посібників для експертів *«Основи судової експертизи: навчальний посібник для фахівців, які мають намір здобути або підтвердити кваліфікацію судового експерта»* та ін.

Автор понад 170 наукових праць, серед яких: *«Об экспертном исследовании механизма образования почвенных наслоений на предметах-носителях»* (1992), *«О классификации задач комплексных криминалистических почвоведческо-трасологических исследований»* (1993), *«О комплексном исследовании отпечатков материалов одежды на почве»* (1995), *«Питання проведення ґрунтознавчо-трасологічної експертизи на місці події»* (2000), *«Деякі проблеми та шляхи вдосконалення правового регулювання судово-експертної діяльності»* (2001), *«Об'єкти комплексної експертизи контактної взаємодії»* (2003), *«Загальна теорія судової експертизи як основа методології проведення комплексних судово-експертних досліджень»* (2006), *«Связь интеграционных процессов в судебных экспертизах с разработкой их классификации»* (2007), *«Проблеми нормативно-правового регулювання судово-експертної діяльності в адміністративному судочинстві України»* (2008), *«Усовершенствование школы интеграции специальных знаний в научных разработках Харьковского научно-исследовательского института судебных экспертиз имени Заслуженного проф. Н. С. Бокариуса (Украина)»* (2009) *«Проблемні питання застосування нового Кримінального процесуального кодексу України під час призначення та проведення судової експертизи»* (2013), *«Проблеми методичного забезпечення комплексних експертних досліджень»* (2013), *«Интеграция специальных знаний как основа разработки новых и изменения (аннулирования) действующих методик экспертных исследований»* (2014), *«Шляхи вирішення проблем науково-методичного забезпечення експертної діяльності в Україні»* (2015), *«Інтеграційні процеси в судовій експертизі: сутність та проблемні питання комплексних досліджень»* (2016), *«Проблеми судово-експертної діяльності»* (2017), *«Проблеми нормативного регулювання судово-експертної діяльності в новому законодавстві України»* (2018), *«Про необхідність удосконалення законодавства щодо здійснення судово-експертної діяльності в Україні»* (2019), *«Зміни до підзаконних нормативних актів про судову експертизу та їх співвідношення із законами»* (2019), *«Про необхідність удосконалення законодавства щодо здійснення судово-експертної діяльності в Україні»* (2019) та ін.

Issues of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine. Appointed Chairman of the State Examination Commission of the School of Law of V. N. Karazin Kharkiv National University.

In 2020, she was awarded the honorary title: Honored Worker of Science and Technology of Ukraine by the Decree of the President of Ukraine.

Ella Borysivna participated in the preparation of articles for the legal encyclopedia, the author of monographs: *Comprehensive forensic examinations: theory and practice* (2016), *Theory and methodology of comprehensive examination of objects' contact-trace interaction* (2004), etc. The author and co-author of reference books for experts: *Foundations of forensic science: a training manual for professionals who intend to obtain or confirm the qualification of a forensic expert*, etc.

The author of more than 170 research papers, including *On the expert investigation of the mechanism of soil layers formation on objects-carriers* (1992), *On the classification of tasks of complex criminalistics soil-study-trasological examinations* (1993), *On a comprehensive examination of clothing articles marks on the ground* (1995), *Issues regarding the conduct of soil-study-trasological examination at the scene* (2000), *Some problems and ways to improve the legal regulation of forensic activity* (2001), *The objects of complex examination of contact interaction* (2003), *General theory of forensic science as a basis of the methodology of conduct of complex forensic examinations* (2006), *The connection of integration processes while forensic examinations with the development of their classification* (2007), *Problems of normative-legal regulation of forensic activity in the administrative proceedings of Ukraine* (2008), *Improvement of the school of specialized knowledge integration in the scientific developments of Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (Ukraine)* (2009), *Problematic issues of application of the new Criminal Procedure Code of Ukraine during the appointment and conduct of forensic examination* (2013), *Problems of methodological ensuring of complex expert examinations* (2013), *Integration of specialized knowledge as a basis for the development of new and changing (annulment) functioning expert examinations methods* (2014), *Ways to solve the problems of scientific and methodological ensuring of expert activity in Ukraine* (2015), *Integration processes in forensic science: the essence and problematic issues of complex research* (2016), *Problems of forensic activity* (2017), *Problems of normative regulation of forensic activity in the new legislation of Ukraine* (2018), *On the necessity to improve the legislation on forensic activity in Ukraine* (2019), *Amendments to bylaws on forensic examination and their relation to laws* (2019), *On the necessity to improve the legislation on the implementation of forensic activities in Ukraine* (2019), etc.



СНІГЕРЬОВ
Олександр Петрович
(народився 1952)

SNIGEROV
Oleksandr Petrovych
(Birth year: 1952)

О. П. Снігерьов народився 25 серпня 1952 р. в м. Харкові. 1974 р. закінчив Харківський інститут громадського харчування (*нині* — Харківський державний університет харчування та торгівлі), 1985 р.— Академію МВС СРСР з відзнакою, 1990 р.— ад'юнктуру Академії МВС СРСР.

1990 р. Олександр Петрович захистив дисертацію (спецтема) та здобув науковий ступінь кандидата юридичних наук за спеціальністю «Кримінальний процес, криміналістика, судова експертиза, оперативно-розшукова діяльність», 1996 р.— дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за темою *«Діяльність органів внутрішніх справ на залізничному транспорті щодо боротьби з організованими злочинними групами»*.

Від 1999 р.— професор кафедри оперативно-розшукової діяльності.

У 1974—1975 рр. служив в армії; у 1975—1977 рр. працював на підприємствах громадського харчування та торгівлі м. Харкова; у 1978—2010 рр. служив в органах внутрішніх справ України. У 1990—1992 рр.— старший викладач кафедри оперативно-розшукової діяльності Харківського юридичного інституту; у 1992—1995 рр.— доцент кафедри оперативно-розшукової діяльності Харківського інституту внутрішніх справ; у 1995—1996 рр.— перший проректор Донецького інституту внутрішніх справ (Донецький юридичний інститут МВС України, м. Кривий Ріг); у 1996—2000 рр.— на посадах професора, начальника кафедри оперативно-розшукової діяльності працював в Університеті внутрішніх справ у м. Харкові *(нині* — Харківський національний університет внутрішніх справ); у 2000—2001 рр.— заступник проректора з наукової роботи Академії податкової служби України (Національний університет державної податкової служби України), у 2001—2002 рр.— заступник ректора з наукової роботи Національної академії прикордонних військ України (Національна академія державної прикордонної служби України), у 2002—2003 рр.— начальник факультету № 4 Юридичної академії Міністерства внутрішніх справ України (Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ), у 2003—2008 рр.— на посадах заступника начальника інституту, проректора з міжнародних зв'язків працював у Харківському національному університеті внутрішніх справ; у 2008—2010 рр.— проректор з міжнародних зв'язків Академії управління МВС України.

Oleksandr Petrovych Snigerov was born on August 25, 1952, in the city of Kharkiv. In 1974, he graduated from Kharkiv Institute of Public Catering (currently, Kharkiv State University of Food Technology and Trade), in 1985 finished the Academy of the Ministry of Internal Affairs of the USSR with honors, and in 1990 — graduate military course of the Academy of the Ministry of Internal Affairs of the USSR.

In 1990, Oleksandr Petrovych defended his dissertation (special topic) and obtained the degree of PhD in Law in the specialty: *Criminal Procedure, Criminalistics, Forensic Science, Operative-Investigative Activity*, in 1996 completed the dissertation for the degree of Doctor of Law on the topic: *Activity of internal affairs bodies at railway transport on combating organized crime groups*.

Since 1999, he was a Professor at the Department of Operative Investigation Activity.

From 1974—1975 he served in the army; during 1975—1977 he worked at public catering and trading enterprises in Kharkiv; from 1978—2010 he served in internal affairs bodies of Ukraine. From 1990—1992 he was a Senior Lecturer at the Department of Operative-Investigation Activity of the Kharkiv Law Institute; while 1992—1995 was an Associate Professor of the Department of Operative Investigation Activity of Kharkiv Institute of Internal Affairs; between 1995—1996 was the first Vice-Principal of the Donetsk Institute of Internal Affairs (Donetsk Law Institute of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, Kryvyi Rih). From 1996—2000 he worked as a Professor, Head of the Department of Operative-Investigation Activity at the University of Internal Affairs in Kharkiv (currently, Kharkiv National University of Internal Affairs); during 2000—2001 he was the Deputy Vice-Principal for Academic Affairs of the Academy of Tax Service of Ukraine (National State Tax Service University of Ukraine), from 2001—2002 was a Deputy Vice-Principal for Academic Affairs of the National Academy of the Bordguard Troops of Ukraine (National Academy of the State Border Guard Service of Ukraine), while 2002—2003 — the Head of the Faculty № 4 of The Legal Academy of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine (Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs), between 2003—2008 — the Deputy Head of the institute, Vice-Principal for international relations, worked at Kharkiv National University of Internal Affairs; from 2008—2010 — the Vice-Principal for international relations of the Academy of Management of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine.

Із 2017 р. обіймає посаду головного наукового співробітника у Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»).

Бере активну участь у науково-дослідній роботі — є відповідальним виконавцем наукових тем у напрямі теоретичних, кримінально-процесуальних, організаційних проблем судової експертизи.

Є членом редакційної колегії фахового збірника наукових праць «Теорія та практика судової експертизи і криміналістики».

О. П. Снігерьов — член спеціалізованої вченої ради К 64.896.01 у ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук.

Чотири каденції був експертом Вищої атестаційної комісії України із захисту дисертацій (таємних і цілком таємних) з національної безпеки України. Має значні особисті досягнення у дослідженні актуальних проблем у галузі кримінального процесу та оперативно-розшукової діяльності, а також правового забезпечення судово-експертної діяльності в Україні. Під його науковим консультуванням і керівництвом захистили дисертації 15 осіб, із них 3 здобули науковий ступінь доктора юридичних наук.

Автор понад 50 наукових і навчально-методичних праць.

Since 2017, he has held the position of Principal Researcher at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute").

Takes an active part in research work — he is a responsible executor of scientific topics in the direction of theoretical, criminal procedural, organizational problems of forensic science.

He is a member of the editorial board of a professional collection of research papers: *Theory and Practice of Forensic Science and Criminalistics*.

Oleksandr Petrovych Snigerov is a member of the Specialized Academic Council K 64.896.01 in NSC "Hon. Prof. M. S. Bokarius FSI" with the right to accept for consideration and defend dissertations for the degree of PhD in Law.

Four times he was an expert of the Higher Attestation Commission of Ukraine on the defense of dissertations (secret and top secret) on national security of Ukraine. He has significant personal achievements in the study of current issues in the field of criminal procedure and operative investigation activities, as well as of legal ensuring of forensic activities in Ukraine. Under his scientific guidance and supervision, 15 people defended their dissertations, 3 of them received the degree of Doctors of Law.

The author of more than 50 research and educational-methodological papers.



Обговорення наукових робіт випускників Харківського національного університету внутрішніх справ

Discussion on research papers of graduates of Kharkiv National University of Internal Affairs



СОКОЛОВСЬКИЙ
Зіновій Мусійович
(1917—1975)

SOKOLOVSKYI
Zinovii Musiiovych
(1917—1975)

3. М. Соколовський народився 31 грудня 1917 р. в м. Харкові. 1935 р. після закінчення середньої школи вступив до Харківського машинобудівного інституту, 1936 р. перевівся на 2-й курс Харківського юридичного інституту (*нині* — Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого), закінчивши який 1939 р., залишився в аспірантурі при кафедрі кримінального процесу.

У липні 1941 р. Зіновій Мусійович пішов до діючої армії. Служив слідчим і начальником слідчого відділу в особливому відділі контрозвідки Народного комісаріату оборони СРСР («СМЕРШ»).

Після демобілізації 1946 р. повернувся до аспірантури Харківського юридичного інституту, по закінченні якої 1948 р. був призначений викладачем і начальником навчальної частини цього закладу.

1949 р. З. М. Соколовський захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Кассационные основания в советском уголовном процессе»*.

Із 1952 р. працював старшим науковим співробітником, з 1968 р.— керівником групи наукової інформації і узагальнення, з 1968 р.— завідувачем відділу криміналістичної ідентифікації, а з 1969 р. і до кінця своїх днів — завідувачем лабораторії судово-почеркознавчих досліджень Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»). 1968 р. Зіновій Мусійович захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за темою *«Проблема использования в уголовном судопроизводстве специальных знаний для установления причинной связи явлений (криминалистическое и процессуальное исследование)»*. Ця робота базується на узагальненні експертної практики багатьох установ судової експертизи.

Автор майже 60 наукових робіт, основними з яких є такі: *«О применении следователем криминалистических знаний при исследовании вещественных доказательств»* (1957), *«Оценка заключений криминалистической экспертизы письма»* (1959), *«Вопросы использования экспертом материалов дела»* (1964), *«Содержание понятий необходимого и достаточного условий при экспертном исследовании причинной связи»* (1964), *«Понятие образцов для сравнительного исследования»* (1965), *«Понятие специальных знаний»* (1969), *«Экспертное исследование причинной связи по уголовным делам»* (1970), *«Процессуальные и криминалистические вопросы использования математических методов в судебном почерковедении»* (1973) та ін.

Zinovii Musiiovych Sokolovskyi was born on December 31, 1917, in the city of Kharkiv. In 1935, after graduating from middle school, he entered Kharkiv Machine-Building Institute. In 1936, he transferred to the second year of study at the Kharkiv Law Institute (currently, Yaroslav Mudryi National Law University), having finished it in 1939 continued studying at graduate school at the Department of Criminal Procedure.

In July 1941, Zinovii Musiiovych joined the acting army. He served as an investigator and the Head of the Investigative Department in a Special Counterintelligence Department of the People's Commissariat of Defense of the USSR (*SMERSH*).

After demobilization in 1946, he returned to graduate school of the Kharkiv Law Institute, later in 1948 he was appointed a teacher and the Head of the educational part of the institution.

In 1949, Zinovii Musiiovych Sokolovskyi defended his dissertation for the degree of PhD in Law on the topic: *Cassational grounds in the Soviet criminal process*.

Since 1952, he worked as a Senior Researcher, since 1968, as the Head of the Scientific Information and Generalization Group. From 1969 till the end of his days he was the Head of the Laboratory of Handwriting Examinations at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute").

In 1968, Zinovii Musiiovych defended his dissertation for the degree of Doctor of Law on the topic: *The problem of the use of specialized knowledge in criminal proceedings for establishing the causality of phenomena (criminalistics and procedural investigation)*. The paper is based on the generalization of the expert practice of many forensic institutions.

The author of almost 60 research papers, the main of which are: *On the application of criminalistics knowledge by an investigator while studying physical evidence* (1957), *Evaluation of criminalistics expert opinion of writing* (1959), *The questions of the use of case materials by an expert* (1964), *The content of the concepts of necessary and sufficient conditions while expert investigation of causality* (1964), *The concept of samples for comparative research* (1965), *The concept of specialized knowledge* (1969), *Expert study of causality in criminal cases* (1970), *Procedural and criminalistics issues of the use of mathematical methods in forensic handwriting* (1973), etc.



СПІЦИНА
Ганна Олександрівна
(народилася 1980)

SPITSYNA
Hanna Oleksandrivna
(Birth year: 1980)

Г. О. Спіцина народилася 21 лютого 1980 р. в м. Полтаві. 2002 р. закінчила Харківський державний педагогічний університет (*нині* — Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди) за спеціальністю «Правознавство», 2005 р.— аспірантуру, а 2016 р.— докторантуру цього університету.

2006 р. захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за темою «*Формування рефлексивної культури у студентів педагогічних університетів*». Того самого року їй присвоєно вчене звання доцента кафедри державно-правових дисциплін та міжнародного права.

2017 р. захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за темою «*Сучасні тенденції правового регулювання праці в Україні та країнах Європейського Союзу*».

Упродовж 2006—2018 рр. Ганна Олександрівна працювала на посаді доцента кафедри державно-правових дисциплін та міжнародного права, деканом факультету по роботі з іноземними студентами, очолювала Центр міжнародної освіти Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, працювала на посаді професора кафедри державно-правових дисциплін та міжнародного права юридичного факультету університету.

Із серпня 2018 р. по листопад 2019 р. працювала у Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») на посаді завідувача лабораторії; станом на сьогодні — на посаді головного наукового співробітника.

Ганна Олександрівна здійснює наукові дослідження у галузі теорії та методології судової експертизи, особливу увагу приділяє редакційно-видавничій діяльності установи: вона є відповідальним секретарем відновленого 2020 р. журналу «Архів кримінології та судових наук» (назва у сучасній інтерпретації), який свого часу заснував М. С. Бокаріус).

Має значні особисті досягнення у дослідженні актуальних проблем у галузі трудового права та права соціального забезпечення.

Автор понад 80 наукових і навчально-методичних праць.

Hanna Oleksandrivna Spitsyna was born on February 21, 1980, in the city of Poltava. In 2002, she graduated from Kharkiv State Pedagogical University (currently, H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University) in the speciality *Jurisprudence*, in 2005 finished graduate school, and in 2016 earned a degree at doctoral school at this university.

In 2006, she defended her dissertation for the degree of PhD in Pedagogical Sciences on the topic: *Formation of Reflective Culture in Students of Pedagogical Universities*. Hanna Oleksandrivna was awarded the academic title of Docent of the Department of State and Legal Disciplines and International Law in the same year.

In 2017, Hanna Spitsyna defended her dissertation for obtaining the degree of Doctor of Law on the topic: *Current developments in legal regulation of labor in Ukraine and the European Union*.

During 2006—2018 Hanna Oleksandrivna worked as an Associate Professor of the Department of State and Legal Disciplines and International Law, Dean of the Preparatoty Department, headed The Centre for International Cooperation and International Education of H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, worked as a Professor at the Department of State and Legal Disciplines and International Law, of the Faculty of Law at the University.

From August 2018 to November 2019 she worked at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") as Head of laboratory; at present she holds the position of Principal Researcher.

Hanna Spitsyna conducts research in the field of theory and methodology of forensic science, focuses on editorial and publishing activities of the institution: she is the executive secretary of the renewed 2020 journal: *Archives of Criminology and Forensic Science* (title in its modern interpretation), which was founded by M. S. Bokarius.

She has significant personal achievements in the study of current issues in the field of labor law and social security law.

The author of more than 80 research and educational-methodological papers.



УГРОВЕЦЬКИЙ
Олег Петрович
(народився 1964)

UHROVETSKYI
Oleh Petrovych
(Birth year: 1964)

О. П. Угровецький народився 20 липня 1964 р. в с. Гути Богодуховського району Харківської області. 1986 р. закінчив Харківське вище військове училище тилу МВС СРСР, 1998 р.— Національну юридичну академію України імені Ярослава Мудрого (*нині* — Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого).

У 1982—1994 рр. служив у Збройних силах; у 1994—2005 рр.— в органах внутрішніх справ України. У 2006—2012 рр. працював у Державній податковій адміністрації Харківської області; у 2012—2013 рр.— завідувач кафедри адміністративного, кримінального права і процесу Приватного вищого навчального закладу «Міжнародний університет бізнесу і права» (м. Херсон), у 2013—2016 рр.— заступник генерального директора з фінансів та економіки ПАТ «Куряжський домобудівельний комплекс»; у 2016—2017 рр.— професор кафедри загальноправових дисциплін Харківського національного університету внутрішніх справ.

Із 2017 р. працює у Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») (головний науковий співробітник, перший заступник директора). Бере активну участь в організаційній, науково-дослідній та судово-експертній діяльності. У межах повноважень здійснює контроль за роботою підрозділів установи. Коло наукових інтересів О. П. Угровецького стосується питань організації та кадрового забезпечення судово-експертної діяльності.

2004 р. Олег Петрович захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Організаційно-правові засади охоронної діяльності Державної служби охорони при МВС України»*, а 2009 р.— дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за темою *«Система оподаткування в Україні: становлення, адміністрування, реформування»*. Із 2012 р.— доцент кафедри адміністративного, кримінального права і процесу.

2012 р. О. П. Угровецького обрано членом-кореспондентом Міжнародної Кадрової Академії.

2018 р. Указом Президента України присвоєно почесне звання «Заслужений юрист України».

Член спеціалізованої вченої ради К 64.896.01 у ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних

Oleh Petrovych Uhrovetskyi was born on July 20, 1964, in the village of Huty, Bohodukhiv Raion, Kharkiv Oblast. In 1986, he graduated from The Kharkiv Higher Military School of the MVD for Rear Services of the Ministry of Internal Affairs of the USSR, in 1998 received a degree at the National Law Academy of Ukraine (currently, Yaroslav Mudryi National Law University).

Between 1982—1994 he served in the Armed Forces; during 1994—2005 — in the Internal Affairs Bodies of Ukraine. From 2006 to 2012 he worked at the State Tax Administration of Kharkiv Oblast; from 2012 to 2013 was the Head of the Department of Administrative, Criminal Law and Procedure of a private higher educational institution *The International University of Business and Law* (Kherson). Between 2013—2016 he was the Deputy Director General for Finance and Economics of the JSC *Kuryazhsky house-building complex;* during 2016—2017 he was the Professor at the Department of General Legal Disciplines of Kharkiv National University of Internal Affairs.

Since 2017, he has been working at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") (Principal Researcher, first Deputy Director). He takes an active part in organizational, research and forensic activities. Within his authority, he supervises the work of the institution's divisions. The range of Oleh Petrovych scientific interests concerns the issues of organization of personnel ensuring of forensic activity.

In 2004, Oleh Uhrovetskyi defended his dissertation for the degree of Phd in Law on the topic: *Organizational and Legal Principles of Security Activities of the State Security Service at the Ministry of Internal Affairs of Ukraine*, and in 2009 completed the dissertation for obtaining the of Doctor of Law on the topic: *Taxation system in Ukraine: formation, administration, reform*. Since 2012, he has been the Associate Professor of the Department of Administrative, Criminal Law and Procedure.

In 2012, Oleh Petrovych was elected to be a correspondent member of the International Personnel Academy. In 2018, by the Decree of the President of Ukraine, he was granted the honorary title of *Honored Lawyer of Ukraine*.

A member of the Specialized Academic Council K 64.896.01 at NSC "Hon. Prof. M. S. Bokarius FSI" with the right to accept for consideration and defend dissertations for the degree of PhD in Law. A member

наук. Член редакційних колегій періодичного спеціалізованого видання — збірника наукових праць *«Теорія та практика судової експертизи і криміналістики»*, а також наукового журналу *«Архів кримінології та судових наук»*.

2019 р. обраний дійсним членом (Академіком) Міжнародної Академії Права і Справедливості (*IALA*).

Має значні особисті досягнення в дослідженні актуальних проблем у галузі адміністративного права, адміністративного та кримінального процесу, правоохоронної діяльності, а також правового забезпечення судово-експертної діяльності в Україні.

У 2006—2010 рр.— депутат Харківської обласної ради V скликання.

Наказом Міністерства освіти і науки України йому присвоєно вчене звання професора.

Автор понад 50 опублікованих наукових і навчально-методичних праць, основними серед яких є *«До окремих питань проекту Податкового кодексу»* (2007), *«Податковий контроль у системі податкового адміністрування»*, *«Реформування податкової служби — справа невідкладна»* (2009), *«Особливості правового регулювання компенсації витрат на проведення судових експертиз в адміністративному судочинстві»* (2017), *«До питання участі судового експерта в справах про адміністративні правопорушення»* (2019) та ін.

of the editorial board of a specialized periodical publication — the collection of research papers: *Theory and Practice of Forensic Science and Criminalistics,* as well as a scientific journal: *Archives of Criminology and Forensic Science*.

In 2019, he was chosen to be an acting member (Academician) of the International Academy of Law and Advocacy (IALA).

Oleh Uhrovetskyi significantly contributed to the study of current issues in the field of administrative law, administrative and criminal procedure, law enforcement activity, as well as to the legal ensuring of forensic science in Ukraine.

Between 2006—2010 he was a Deputy of the Kharkiv Regional Council of the 5th convocation.

He was honored the title of Professor by the Decree of the Ministry of Education and Science of Ukraine.

The author of more than 50 published research and educational-methodological papers, the main of which are: *To some questions of draft Tax Code* (2007), *Tax control in the tax administration system, Tax service reform — an urgent matter* (2009), *Peculiarities of legal regulation of compensation for the costs of forensic examinations conduct in administrative proceedings* (2017), *To the question of the participation of a forensic expert in cases of administrative offenses* (2019), etc.



Виступ на міжнародній науково-практичній конференції (2018)

Presentation at the International Scientific and Practical Conference (2018)



ЧЕРВЯКОВ
Іван Михайлович
(народився 1955)

CHERVIAKOV
Ivan Mykhailovych
(Birth year: 1955)

І. М. Червяков народився 18 січня 1955 р. в с. Порозок Великописарівського (*нині* — Краснопільського) району Сумської області. 1980 р. закінчив Харківський державний університет імені О. М. Горького (*нині* — Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна) за спеціальністю «Фінанси і кредит». 1996 р. закінчив з відзнакою Національну юридичну академію України імені Ярослава Мудрого» (*нині* — Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого) за спеціальністю «Правознавство».

Кандидат економічних наук із 1987 р., доктор економічних наук із 2016 р., доцент кафедри економічного аналізу та обліку з 1989 р. Із 2015 р.— член-кореспондент Міжнародної Кадрової Академії.

1984 р. Іван Михайлович прийнятий на службу до МВС України. Працював оперуповноваженим, викладачем, доцентом, начальником кафедри, заступником начальника курсів, заступником начальника спецфакультету, начальником кафедри та факультету Харківського інституту внутрішніх справ (*нині* — Харківський національний університет внутрішніх справ). У 2002—2003 рр.— головний консультант Головного управління з питань судової реформи, діяльності військових формувань та правоохоронних органів Адміністрації Президента України. У 2003—2004 рр.— заступник начальника Департаменту по роботі з персоналом — начальник управління освіти Міністерства внутрішніх справ України. У 2004—2005 рр.— перший проректор Національного університету внутрішніх справ (звільнений у відставку за віком). У 2006—2007 рр.— заступник начальника контрольно-ревізійного управління в Харківській області. У 2007—2008 рр.— заступник начальника Головного управління юстиції у Харківській області. У 2008—2011 рр. працював у контрольно-ревізійному управлінні в Харківській області. 2011 р. призначений на посаду директора із захисту ресурсів ТОВ «Торговий дім ВАТ "ХТЗ"» (2011—2016).

У ХНДІСЕ (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») І. М. Червяков обіймав посаду завідувача лабораторії (2016—2017). Здійснював контроль за якісними та кількісними показниками роботи підрозділу. Зважаючи на високий рівень обізнаності в різних напрямах економіки, особливу увагу приділяв проблемним питанням нормативного регулювання податкового й бухгалтерського обліку і звітності, економічної діяльності підприємств, банківської сфери тощо. Очолював наукові розробки з питань судово-економічної експертизи.

Автор понад 80 публікацій, зокрема монографій, підручників, навчальних посібників тощо.

Ivan Mykhailovych Cherviakov was born on January 18, 1955, in the village of Porozok, Velikopisarivsky (currently, Krasnopil) Raion, Sumy Oblast. In 1980, he graduated from Kharkiv A. M. Gorky State University (currently, V. N. Karazin Kharkiv National University) majoring in *Finance and Credit*. In 1996, he finished with honors Yaroslav Mudryi National Law Academy of Ukraine (currently, Yaroslav Mudryi National Law University), in the speciality *Jurisprudence*.

Since 1987, Ivan Mykhailovych has been a PhD in Economics. Since 2016, he has been Doctor in Economics, Associate Professor of the Department of Economic Analysis and Accounting since 1989. In 2015, he was elected to be a correspondent member of the International Personnel Academy.

In 1984, Ivan Cherviakov was hired by the Ministry of Internal Affairs of Ukraine as a criminal investigator, a teacher, Associate Professor, Head of department, Deputy Head of the courses, Deputy Head of a Special Faculty, the Head of the Department, the Head of the Faculty of the Kharkiv Institute of Internal Affairs (currently, Kharkiv National University of Internal Affairs). Between 2002—2003 he was the chief consultant of the Main Department on Judicial Reform, activities of military formations and law enforcement bodies of the Presidential Administration of Ukraine. From 2003—2004 he was the Deputy Head of the HR Department and the Head of the Department of Education of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine. For the period 2004 to 2005 he was the first Vice-Rector of the National University of Internal Affairs, who retired. During the period of 2006—2007 he was the Deputy Head of Control and Audit Department in the Kharkiv Oblast. Between 2007—2008 he was the Deputy Head of the Main Department of Justice in the Kharkiv Oblast. From 2008—2011 he worked at Control and Audit Office in the Kharkiv Raion. In 2011, he was appointed Recource Protection Director of the LLC *Torhovyi dim VAT "KhTZ"*.

Ivan Mykhailovych was a Head of laboratory at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") (2016—2017). He took control over the qualitative and quantitative indicators of the unit. Considering the high level of awareness in various areas of the economy, he paid special attention to the problematic issues of normative regulation of tax accounting, accounting and reporting, economic activity of enterprises, the sphere of banking, etc. He headed scientific developments on forensic-economic examination.

The author of more than 80 publications, including monographs, textbooks, training manuals, etc.



ШЕПІТЬКО
Валерій Юрійович
(народився 1960)

SHEPITKO
Valerii Yuriiovych
(Birth year: 1960)

В. Ю. Шепітько народився 20 грудня 1960 р. в м. Ромни Сумської області.

1979 р. закінчив Харківський радіотехнічний технікум, 1986 р.— Харківський юридичний інститут імені Ф. Е. Дзержинського (*нині* — Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого).

Учасник бойових дій (виконання інтернаціонального обов'язку в Республіці Афганістан).

У 1986—1988 рр.— стажист-дослідник, у 1988—1991 рр.— аспірант, із 1991 р. працював асистентом, доцентом кафедри криміналістики Харківського юридичного інституту.

У 1991—1994 рр.— докторант кафедри криміналістики Української державної юридичної академії, із 1996 р.— завідувач кафедри криміналістики Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого, з 1998 р.— завідувач лабораторії «Використання сучасних досягнень науки і техніки у боротьбі зі злочинністю» Інституту вивчення проблем злочинності Академії правових наук України.

1991 р. В. Ю. Шепітько захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Допрос несовершеннолетних: психология и тактика»*, 1996 р.— на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за темою *«Теоретичні проблеми систематизації тактичних прийомів у криміналістиці»*. 1997 р. присвоєно вчене звання професора кафедри криміналістики.

2000 р. обраний членом-кореспондентом Академії правових наук України (Національної академії правових наук України), 2009 р.— дійсним членом (академіком) НАПрН України.

Упродовж 1997—2019 рр.— вчений секретар відділення кримінально-правових наук, із 2019 р.— заступник академіка-секретаря відділення кримінально-правових наук НАПрН України. Голова Координаційного бюро з проблем криміналістики, судової експертизи, оперативно-розшукової діяльності та юридичної психології НАПрН України.

У 2000—2003 рр. Валерій Юрійович працював у Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») позаштатним судовим експертом та провідним науковим співробітником.

Під час роботи в інституті здійснював наукові дослідження за профілем технічної експертизи документів і судових психологічних досліджень. Брав участь

Valerii Yuriiovych Shepitko was born on December 20, 1960, in the city of Romny, Sumy Oblast.

In 1979, he graduated from Kharkiv Radio Engineering College, in 1986 finished the Kharkiv Law Institute named after Feliks Dzerzhinsky (currently, Yaroslav Mudryi National Law University).

Valerii Yuriiovych participated in hostilities (fulfillment of international duty in the Republic of Afghanistan).

Between 1986—1988 he held the position of trainee Researcher, from 1988—1991 he was a graduate student. Since 1991, he worked as an assistant, Associate Professor at the Department of Criminalistics of the Kharkiv Law Institute.

For the period 1991 to 1994 he was a doctoral student at Criminalistics Department of National Law Academy of Ukraine, and since 1996, he was the Head of Criminalistics Department at the National Law Academy of Ukraine. Since 1998, he headed the laboratory *The use of modern advances in science and technology in the fight against crime* of the Institute for the Study of Crime Problems, National Academy of Law Sciences of Ukraine.

In 1991, Valerii Shepitko defended his dissertation for obtaining the degree of PhD in Law on the topic: *Interrogation of Minors: Psychology and Tactics*, in 1996 completed the dissertation for the degree of Doctor of Law on the topic: *Theoretical issues of tactics systematization in criminalistics*. In 1997, he was awarded the academic title of Professor of Criminalistics.

In 2000, he was elected as a correspondent member of the Academy of Legal Sciences of Ukraine (National Academy of Legal Sciences of Ukraine), in 2009 he was an acting member (Academician) of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine.

From 1997 to 2019 he was the Academic Secretary of the Department of Criminal Law, and since 2019, he has been the Deputy Academician Secretary of the Department of Criminal Law of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine. Valerii Yuriiovych is a Chairman of the Coordinating Bureau on Criminalistics, Forensic Science, Operative Investigative Activity and Legal Psychology of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine.

During 2000—2003 Valerii Yuriiovych Shepitko worked at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") as an out-of-staff forensic expert and Leading Researcher.

While working at the institute, he carried out research in the field of technical examination of documents and

у проведенні експертиз за резонансними справами. Провадив науково-дослідну роботу. Здійснював наукове керівництво й консультування за темами дисертацій науковців ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса».

Є співголовою редакційної колегії періодичного фахового видання *«Теорія та практика судової експертизи і криміналістики»*, яке інститут видає спільно з Національним юридичним університетом імені Ярослава Мудрого. Починаючи з першого випуску видання, Валерій Юрійович виконує значний обсяг робіт з рецензування матеріалів.

Є засновником та Президентом Міжнародного Конгресу Криміналістів (*INGO «Criminalists Congress»*), Почесним членом Литовського товариства криміналістів, членом Кримінологічної Асоціації України, членом Міжнародної поліцейської асоціації (*IPA*), Почесним членом Союзу юристів України.

Указом Президента України 2003 р. В. Ю. Шепітьку присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України».

Вчений секретар (із 2002) і член спеціалізованої вченої ради Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, член експертної ради ВАК України з юридичних наук (1998—2004).

Коло наукових інтересів: загальнотеоретичні проблеми криміналістики, криміналістична техніка, інноваційні технології у боротьбі зі злочинністю, проблеми криміналістичної тактики, судової експертизи та юридичної психології.

Є автором понад 450 наукових праць. Основні наукові праці: *«Теоретические проблемы систематизации тактических приемов в криминалистике»* (1995), *«Криминалистическая тактика: теории и тенденции»* (1997, у співавт.), *«Криміналістика. Криміналістична тактика і методика розслідування злочинів»* (1998, 2001, у співавт.), *«Обыск в системе следственных действий (тактико-криминалистические проблемы)»* (1999, у співавт.), *«Криміналістика. Енциклопедичний словник»* (2000), *«Криміналістика»* (2001, 2004, 2008, 2016, 2019, у співавт.), *«Довідник слідчого»* (2001, 2003, 2008, 2011, 2013), *«Руководство по расследованию преступлений»* (2001, 2002, 2008, у співавт.), *«Теория криминалистической тактики»* (2002), *«Ідентифікація людини за ознаками зовнішності»* (2003, у співавт.), *«Криминалистика: курс лекцій»* (2003, 2005, 2006, 2008, 2009, 2010, 2011), *«Настільна книга слідчого»* (2003, 2007, 2011, у співавт.), *«Криміналістика. Словник термінів»* (2004), *«Юридична психологія»* (2004, 2008, 2019, у співавт.), *«Розслідування злочинів у сфері господарської діяльності: окремі криміналістичні методики»* (2006, у співавт.), *«Психологія судової діяльності»* (2006), *«Криміналістична тактика (системно-структурний аналіз)»* (2007), *«Типи вузлів і петель: довідник»*, (2007, у співавт.), *«Керівництво з розслідування злочинів»* (2009, 2010, у співавт.), *«Криміналістика»* (2010), *«Правова система України: історія, стан та перспективи»* (2011, у співавт.), *«Інтеграція права та інформатика:*

forensic psychological examination. Valerii Yuriiovych Shepitko took part in the examination of high-profile cases, conducted research work. He provided scientific guidance and supervised the dissertations of NSC "Hon. Prof. M. S. Bokarius FSI" scientists.

He is the Co-chair of the editorial board of a periodical professional publication: *Theory and Practice of Forensic Science and Criminalistics*, which the institute publishes along with Yaroslav Mudryi National Law University. Since the first issue of the publication, Valerii Yuriiovych has handled a significant amount of work on reviewing materials.

He is the Founder and President of the International Criminalists Congress (INGO *"Criminalists Congress"*), Honorary Member of the Criminalists Association of Lithuania, a member of the Criminological Association of Ukraine, of the International Police Association (IPA), Honorary Member of the Ukrainian Bar Association.

By the Decree of the President of Ukraine of 2003, Valerii Shepitko was awarded the honorary title of *Honored Worker of Science and Technology of Ukraine*.

He was an Academic Secretary (since 2002) and a member of the Specialized Academic Council of Yaroslav Mudryi National Law University, a member of the expert council of the Higher Attestation Commission of Ukraine on Legal Sciences (1998—2004).

The scope of research interests: general theoretical problems of criminalistics, criminalistics technology, innovative technologies in the fight against crime, problems of criminalistics tactics, forensic science, and legal psychology.

The author of more than 450 research papers. The main research papers: *Theoretical problems of systematization of tactical options in criminalistics* (1995), *Criminalistics tactics: theories and tendencies* (1997, co-authored), *Criminalistics. criminalistics tactics and methods of crime investigation* (1998, 2001, et al.), *Search in the system of investigative actions (tactical and criminalistics issues)* (1999, co-authored), Criminalistics. encyclopedic dictionary (2000), *Criminalistics* (2001, 2004, 2008, 2016, 2019, et al.), *Investigator's reference book* (2001, 2003, 2008, 2011, 2013), *Guide to crime investigation* (2001, 2002, 2008, et al.), *Theory of criminalistics tactics* (2002), *Identification of a person by appearance* (2003, co-authored), *Criminalistics:a course of lectures* (2003, 2005, 2006, 2008, 2009 , 2010, 2011), *Investigator's desk book* (2003, 2007, 2011, co-authored), *Criminalistics. A glossary* (2004), *Legal psychology* (2004, 2008, 2019, co-authored), *Investigation of crimes in the field of economic activity: some criminalistics methods* (2006, co-authored), *Psychology of judicial activity* (2006), *Criminalistics tactics (system-structural analysis)* (2007), *Types of knots and loops: a reference book* (2007, et al.), *Crime investigation guide* (2009, 2010, et al.), *Criminalistics* (2010), *Legal system of Ukraine: history, state and prospects* (2011, in co-authored), *Integration of law and information science: applied and substantive aspects* (2012, in co-authored), *Problem lectures on*

прикладний і змістовний аспекти» (2012, у співавт.), «*Проблемные лекции по криминалистике*» (2012), «*Правова доктрина України*» (2013, у співавт.), «*The Legal System of Ukraine: Past, Present, and Future: Volume V: Criminal-Law Science, Urgent Problems of Combatting Criminality*» (2013, у співавт.), «*Розслідування злочинів корупційної спрямованості*» (2013, у співавт.), «*Практикум з криміналістики*» (2013, у співавт.), «*Энциклопедия криминалистики в лицах*» (2014, у співавт.), «*Проблемы использования специальных знаний сквозь призму современного уголовного судопроизводства*» (2014), «*Textbook of Criminalistics. Volume I: General Theory*» (2016, у співавт.), «*Наркотичні засоби, психотропні речовини та прекурсори: словник-довідник*» (2016, у співавт.), «*Інноваційні засади техніко-криміналістичного забезпечення діяльності органів кримінальної юстиції*» (2017, у співавт.), «*Велика українська юридична енциклопедія. 20 т. Т. 20: Криміналістика, судова експертиза, юридична психологія*» (2018, у співавт.), «*Ukrainian Legal Doctrine: in Five Volume: Volume V (2): Judicial law, penal law, and Forensic Legal Science*» (2018, у співавт.).

Має 10 патентів на винаходи та авторські свідоцтва. Підготував 4 доктори та 33 кандидати юридичних наук.

criminalistics (2012), *Legal doctrine of Ukraine* (2013, co-authored), *The Legal System of Ukraine: Past, Present, and Future: Volume V: Criminal-Law Science, Urgent Problems of Combatting Criminality* (2013, et al.), *Investigation of corruption-related crimes* (2013, et al.), *Practical work on criminalistics* (2013, et al.), *Encyclopedia of criminalistics by persons* (2014, co-authored), *Problems of using specialized knowledge through the prism of modern criminal proceedings* (2014), *Textbook of Criminalistics. Volume I: General Theory* (2016, co-authored), *Drugs, psychotropic substances and precursors: a dictionary-reference book* (2016, co-authored), *Innovative principles of technical and criminalistics ensuring of the activity of criminal justice bodies* (2017, et al.), *The Great Ukrainian Legal Encyclopedia. 20 Vols. Vol. 20: Criminalistics, Forensic Science, Legal Psychology* (2018, co-authored), *Ukrainian Legal Doctrine: In Five Volume: Volume V (2): Judicial Law, Penal Law, and Forensic Legal Science* (2018, co-authored).

He has 10 patents for inventions and copyright certificates. Valerii Yuriiovych has prepared 4 Doctors and 33 PhDs in Law.



Виступ на міжнародному круглому столі «Інноваційні методи та цифрові технології в криміналістиці, судовій експертизі та юридичній практиці» (2019)

Presentation at the international Roundtable *Innovative methods and digital technologies in criminalistics, forensic science and legal practice* (2019)



ЩЕРБАКОВСЬКИЙ
Михайло Григорович
(народився 1951)

SHCHERBAKOVSKY
Mikhail Grigorovich
(Birth year: 1951)

М. Г. Щербаковський народився 20 січня 1951 р. в м. Харкові. 1973 р. закінчив Харківський державний університет імені О. М. Горького (*нині* — Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна) за спеціальністю «Фізика».

Упродовж 1975—1993 рр., після служби в армії, працював у Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса *(нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») на посадах молодшого, старшого, провідного наукового співробітника.

Під час роботи в інституті Михайло Григорович виконував значну кількість наукових робіт із дослідження матеріалів, речовин та виробів з них. Зокрема, щодо розробляння методики дослідження мікрокількостей металів та сплавів, слідів металізації, комплексного дослідження зруйнованих деталей транспортних засобів тощо.

Він безпосередньо виконав понад 1500 судових експертиз. Брав активну участь у громадській діяльності, а саме у дорадчих органах при Міністерстві юстиції з питань судової експертизи.

У 1986—1989 рр. навчався в очній аспірантурі Всесоюзного науково-дослідного інституту судових експертиз.

1989 р. Михайло Григорович захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Теоретические и методические положения комплексного криминалистического исследования металлов и сплавов»*. 1997 р. присвоєно наукове звання доцента кафедри криміналістики.

2016 р. М. Г. Щербаковський захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за темою *«Теоретико-методологічні та праксеологічні засади судових експертиз у кримінальному процесі»*. 2019 р. присвоєно вчене звання професора кафедри кримінального процесу, криміналістики та експертології.

Член спеціалізованої вченої ради К 64.896.01 у ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук. Член редакційної колегії періодичного спеціалізованого видання — збірника наукових праць «Теорія та практика судової експертизи і криміналістики».

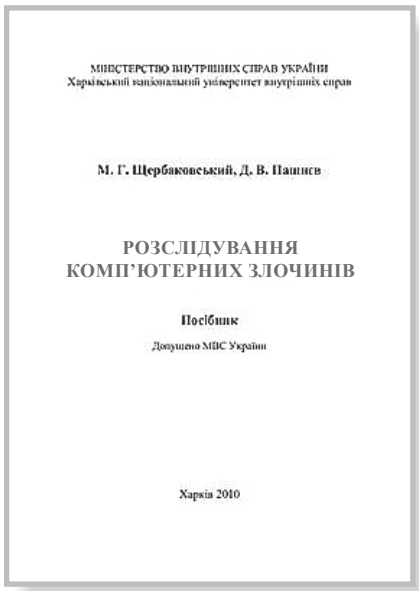
Підготував 13 кандидатів юридичних наук. Основний напрям наукової діяльності М. Г. Щербаковського пов'язаний із дослідженням теоретичних та практичних

Mikhail Grigorovich Shcherbakovsky was born on January 20, 1951, in the city of Kharkiv. In 1973, he graduated from Kharkiv A. M. Gorky State University (currently, Kharkiv V. N. Karazin National University) in the speciality *Physics*.

During 1975—1993 after serving in the army, he worked at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") as a Junior, Senior, Leading Researcher.

While working at the institute, Mikhail Grigorovich performed a significant amount of research in the direction of materials examinations, substances and articles thereof. In particular, regarding the development of methods for the study of microquantities of metals and alloys, traces of metallization, of a comprehensive study of destroyed parts of vehicles, etc.

He directly conducted more than 1,500 forensic examinations. Mikhail Shcherbakovsky actively participated in public activities, namely he was a member of the advisory bodies at the Ministry of Justice on Forensic Science.


МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
Харківський національний університет внутрішніх справ

М. Г. Щербаковський, Д. В. Пашнєв

РОЗСЛІДУВАННЯ
КОМП'ЮТЕРНИХ ЗЛОЧИНІВ

Посібник

Допущено МВС України

Харків 2010

Розслідування комп'ютерних злочинів (2010)

Investigation of computer crimes (2010)

проблем використання спеціальних знань, проведенням і використанням судових експертиз у кримінальному провадженні.

Автор та співавтор 26 монографій, підручників, посібників, понад 170 наукових публікацій з криміналістики та судових експертиз, основними з яких є посібники: *«Применение специальных знаний при раскрытии и расследовании преступлений»* (1999), *«Судебные экспертизы: назначение, производство, использование»* (2005), *«Судова експертологія»* (2009), «Призначення та проведення судових експертиз» (2011), монографія *«Проведення та використання судових експертиз у кримінальному провадженні»* (2015); статті — *«Джерела криміналістичної інформації про механізм злочину»* (1996), *«Проведення судової експертизи як слідча дія»* (2007), *«Гносеологічні та правові підстави класифікації об'єктів судової експертизи»* (2010), *«Процесуальні та гносеологічні підстави відмови експерта від давання висновку»* (2011), *«Процесуальна сутність об'єктів інформаційно-довідкових колекцій»* (2012), *«Компетенция и компетентность судебного эксперта»* (2013), *«Условия формирования достоверного заключения эксперта»* (2013), *«Общие положения тактики проведения судебных экспертиз»* (2015), *«Напрямки використання судових експертиз у кримінальному провадженні»* (2016), *«Методологія дослідження феномена судових експертиз»* (2016), *«Інформація як підстава диференціації предмета та об'єктів судових експертиз»* (2017), *«Консультаційна функція спеціаліста у кримінальному провадженні»* (2017), *«Сутність, структура та цілі використання спеціальних знань в судочинстві»* (2018), *«Обізнані особи у судочинстві України»* (2019) та ін.



Призначення та провадження судових експертиз (2011)

Appointment and conduct of forensic examinations (2011)

From 1986 to 1989 he studied full-time at graduate school of the All-Union Research Institute of Forensic Examinations.

In 1989, Mikhail Grigorovich defended his dissertation for the degree of PhD in Law on the topic: *Theoretical and methodological foundations of complex criminalistics examination of metals and alloys*. In 1997, he was awarded the academic title of Docent of the Department of Criminalistics.

In 2016, Mikhail Grigorovich Shcherbakovsky defended his dissertation for obtaining the degree of Doctor of Law on the topic: *Theoretical-methodological and praxeological foundations of forensic examinations in criminal proceedings*. In 2019, he was awarded the academic title of Professor of the Department of Criminal Procedure, Criminalistics and Expertise.

A member of the Specialized Academic Council K 64.896.01 at NSC "Hon. Prof. M. S. Bokarius FSI" with the right to accept for consideration and defend dissertations for the degree of PhD in Law. A member of the editorial board of a periodical specialized publication — the collection of research papers: *Theory and Practice of Forensic Science and Criminalistics*.

Mikhail Shcherbakovsky has trained 13 PhDs in Law. The main direction of Mikhail Grigorovich's scientific activity is connected with research of theoretical and practical problems of the use of specialized knowledge, carrying out and use of forensic examinations in criminal proceedings.

The author and co-author of 26 monographs, textbooks, reference books, and more than 170 scientific publications on criminalistics and forensic science, the main of which are reference books: *Implementation of specialized knowledge while detecting and investigating crimes* (1999), *Forensic examinations: purpose, conduct, use* (2005), *Forensic expertise* (2009), *Appointment and conduct of forensic examinations* (2011); the monograph: *Conducting and using forensic examinations in criminal proceedings* (2015); the articles: *Sources of criminalistics information on the mechanism of crime* (1996), *Forensic examination conduct as an investigative action* (2007), *Epistemological and legal grounds for the classification of the objects of forensic examination* (2010), *Procedural and epistemological grounds for the expert's refusal to give an opinion* (2011), *Procedural nature of the objects of information and reference collections* (2012), *Competence and forensic expert competence* (2013), *Conditions for the formation of a reliable expert opinion* (2013), *General provisions of forensic examinations tactics* (2015), *Directions of the use of forensic examinations while criminal proceedings* (2016), *Methodology of studying the phenomenon of forensic examinations* (2016), *Information as a basis for differentiation of the subject and objects of forensic examinations* (2017), *Advisory function of a specialist in criminal proceedings* (2017), *The essence, structure and objectives of the use of specialized knowledge while court proceedings* (2018), *Informed persons in the court proceedings of Ukraine* (2019), etc.



ЯЦЕНКО
Іван Володимирович
(народився 1971)

YATSENKO
Ivan Volodymyrovych
(Birth year: 1971)

І. В. Яценко народився 8 квітня 1971 р. в с. Солдатовому Гадяцького району Полтавської області. 1993 р. закінчив із відзнакою ветеринарний факультет Харківського зооветеринарного інституту (*нині* — Харківська державна зооветеринарна академія). У 1993—1996 рр. навчався в аспірантурі при кафедрі анатомії свійських тварин ХЗВІ. Після закінчення аспірантури був зарахований на посаду асистента цієї кафедри.

1997 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата ветеринарних наук за темою *«Морфо-клінічне обґрунтування захисної, резорбтивної та реконструктивної функцій сальників тварин»*, а 1998 р. йому присуджено науковий ступінь кандидата ветеринарних наук, 2002 р. йому присвоєно вчене звання доцента.

У 2008—2011 рр. навчався в Харківському національному університеті внутрішніх справ, який закінчив з відзнакою і отримав базову вищу освіту за напрямом підготовки «Правознавство» та здобув кваліфікацію бакалавра права.

2009 р. Іван Володимирович захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора ветеринарних наук за темою *«Структурні параметри скелета ссавців як об'єкти судово-ветеринарної експертизи при визначенні видової належності біологічного матеріалу»*.

Із 2010 р.— академік Академії наук вищої освіти України. 2012 р. І. В. Яценку присвоєно вчене звання професора кафедри ветеринарно-санітарної експертизи та судової ветеринарної медицини.

2014 р. призначений завідувачем Бюро судово-ветеринарних досліджень, яке функціонує при Харківській державній зооветеринарній академії.

2016 р. обраний заступником голови Науково-методичної комісії з аграрних наук та ветеринарії.

У 2017—2018 рр. навчався на юридичному факультеті Сумського національного аграрного університету, який закінчив з відзнакою і отримав ступінь магістра за спеціальністю «Право».

У Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») І. В. Яценко працює з 2017 р. на посаді провідного наукового співробітника. Практичне значення його роботи полягає в тому, що він є засновником нового експертного напряму — судово-ветеринарної експертизи. Він безпосередньо виконує найскладніші експертизи. Уперше у системі судово-експертних установ Міністерства юстиції України

Ivan Volodymyrovych Yatsenko was born on April 8, 1971, in the village of Soldatove, Hadiatskyi Raion, Poltava Oblast. In 1993, he graduated with honors from the Faculty of Veterinary Medicine of Kharkiv Zooveterinary institute (currently, Kharkiv State Zooveterinary Academy). Between 1993—1996 he studied at graduate school at the Department of Domestic Animals Anatomy of HDZVA. After finishing graduate school he was appointed to the post of assistant of the department.

In 1997, he defended his dissertation for the degree of Phd in Veterinary Sciences on the topic: *Morpho-clinical justification of protective, resorptive and reconstructive functions of animals omentums*, and in 1998 he obtained the degree of PhD in Veterinary Sciences. In 2002, he was awarded the academic title of Docent.

During 2008—2011, he studied at Kharkiv National University of Internal Affairs, which he finished with honors and received a basic higher education in the field of Law after obtained a bachelor's degree in law.

In 2009, Ivan Volodymyrovych defended his dissertation for obtainng the degree of Doctor of Veterinary Sciences on the topic: *Structural parameters of the mammals skeleton as objects of forensic-veterinary examination in determining the species of biological material*.

From 2010 he was an Academician of The National Academy of Higher Education Sciences of Ukraine. In 2012, I. V. Yatsenko received the academic title of Professor of Veterinary and Sanitary Examination and Forensic Veterinary Medicine. In 2014, he was appointed the Head of the the Bureau of Forensic Veterinary Research, which operates under Kharkiv State Zooveterinary Academy.

In 2016, he was elected Deputy Chairman of the Scientific and Methodological Commission for Agrarian Sciences and Veterinary Medicine.

Between 2017-2018 he studied at the Faculty of Law of Sumy National Agrarian University, graduated from it with honors and received a master's degree in the specialty *Law*.

Ivan Volodymyrovych has been working as a Leading Researcher at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") since 2017. The practical significance of his work lies in the fact that he is the founder of a new expert field — forensic-veterinary examination. He directly conducts the most complex examinations. For the first time in the system of forensic institutions of the Ministry of Justice

Іван Володимирович започаткував розробляння методик судової ветеринарної експертизи.

Ним вперше запропоновано методику визначення ступеня шкоди, спричиненої здоров'ю тварин; розроблено питання, які ставляться в ухвалі суду чи постанові слідчого під час призначення судово-ветеринарної експертизи за жорстокого поводження з тваринами; обгрунтовано ознаки тяжких тілесних ушкоджень, небезпечних для життя тварини.

І. В. Яценко підготував 5 кандидатів ветеринарних наук. Нині керує науковою роботою докторантів, аспірантів, магістрантів.

Автор понад 403 наукових і навчально-методичних праць, із яких 8 — статті, що індексовано в *Scopus* та *Web of Science*, 7 монографій, 64 навчально-методичних посібники (зокрема 2 атласи, 4 підручники, 2 словники, 2 довідники). Має 52 деклараційних патенти України на корисну модель та 4 Свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір.

Він є співавтором посібників: *«Практика судово-ветеринарної експертизи»* (2013), *«Основи судової ветеринарії»* (2014), *«Організаційні та процесуальні основи судово-ветеринарної експертизи в Україні»* (2015), *«Судово-ветеринарна експертиза у випадках асфіксії»* (2015), *«Судово-ветеринарна експертиза пошкоджень, що виникають внаслідок дії на організм тварин патогенних фізичних чинників»* (2015), *«Судово-ветеринарна танатологія»* (2017), *«Основи судово-ветеринарної експертизи трупів та живих тварин»* (2019), а також *«Тлумачний словник термінів ветеринарно-санітарної експертизи та судової ветеринарної медицини»* (2010), *«Експрес-довідник з ветеринарно-санітарної експертизи у запитаннях та відповідях»* (2010), *«Об'єкти мисливського промислу та їх ветеринарно-санітарний контроль в Україні»* (2011), *«Ветеринарно-санітарна експертиза рослинних харчових продуктів»* (2011), *«Ветеринарне правознавство України: підручник»* (2015), *«Гігієна рослинних харчових продуктів»* (2015), *«Ветеринарне законодавство України»* (2012—2013), *«Ветеринарно-санітарна експертиза молока і молочних продуктів в Україні»* (2013), *«Ветеринарно-санітарний контроль консервування та основи технології переробки риби і рибної ікри»* (2014), *«Довідник державного інспектора ветеринарної медицини на державному кордоні України»* (2014); атласів: *«Атлас ветеринарно-санітарної експертизи грибів»* (2014); *«Атлас ветеринарно-санітарного інспектування продуктів забою тварин»* (2015); *«Гігієна грибів і продуктів їх переробки»* (2017), *«Гігієна виробництва, безпечність та якість ікри риби»* (2019), *«Гігієна виробництва, безпечність, якість та експертиза рибних пресервів»* (2019); *«Гігієна і експертиза продуктів первинної переробки забійних тварин»* (2019), *«Безпечність і якість харчових яєць і яєчних продуктів»* (2020).

of Ukraine, Ivan Yatsenko began to cultivate methods of forensic-veterinary examination.

He was the first to offer a method for determining the degree of damage caused to animal health; developed the issues that are raised in court decision or in the investigator's decision-making while the appointment of forensic veterinary examination on abusive behavior against animals; signs of grievous bodily harm dangerous for the life of an animal are substantiated.

I. V. Yatsenko prepared 5 PhDs in Veterinary Sciences. He currently supervises the scientific work of doctoral students, graduate students, undergraduates.

The author of more than 403 research and educational papers, among which there are 8 articles indexed in Scopus and Web of Science, 7 monographs, 64 training manuals (including 2 atlases, 4 textbooks, 2 dictionaries, 2 handbooks). He has 52 declaratory patents of Ukraine for a utility model and 4 Certificates of copyright registration for a work.

He is a co-author of manuals: *Practice of forensic veterinary examination* (2013), *Fundamentals of forensic veterinary medicine* (2014), *Organizational and procedural foundations of forensic veterinary examination in Ukraine* (2015), *Forensic veterinary examination in cases of asphyxia* (2015), *Forensic veterinary examination of injuries caused as a result of the effect of pathogenic physical factors to an animal organism* (2015), *Forensic veterinary thanatology* (2017), *Fundamentals of forensic veterinary examination of corpses and live animals* (2019), as well as *Explanatory dictionary of the terms of veterinary examination and forensic veterinary medicine* (2010), *Express guide on veterinary-sanitary examination in questions and answers* (2010), *Hunting facilities and their veterinary control in Ukraine* (2011), *Veterinary and sanitary examination of plant food products* (2011), *Veterinary jurisprudence in Ukraine: textbook* (2015), *Hygiene of plant food products* (2015), *Veterinary legislation in Ukraine* (2012—2013), *Veterinary and sanitary examination of milk and dairy products in Ukraine* (2013), *Veterinary and sanitary control of canning and basics of reprocessing technology of fish and fish eggs* (2014), *Handbook of the State Inspector of Veterinary Medicine at the state border of Ukraine* (2014); atlases: *Atlas of veterinary and sanitary examination of mushrooms* (2014); *Atlas of veterinary and sanitary inspection of animal slaughter products* (2015); *Hygiene of mushrooms and products of their processing* (2017), *Hygiene of production, safety and quality of fish caviar* (2019), *Hygiene of production, safety, quality and examination of fish preserves* (2019); *Hygiene and examination of the products of primary processing of slaughter animals* (2019), *Safety and quality of edible eggs and egg products* (2020).

КАНДИДАТИ НАУК (ДОКТОРИ ФІЛОСОФІЇ), СТАРШІ НАУКОВІ СПІВРОБІТНИКИ, СТАРШІ ДОСЛІДНИКИ, ДОЦЕНТИ

PHDS, SENIOR RESEARCHERS, DOCENTS



АВДЄЄВА
Галина Костянтинівна
(народилася 1959)

AVDEEVA
Galyna Kostyantynivna
(Birth year: 1959)

Г. К. Авдєєва народилася 29 серпня 1959 р. в м. Харкові. 1982 р. закінчила Харківський політехнічний інститут (*нині* — Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут») за спеціальністю «Фізика металів», а 2004 р.— Українську Інженерно-педагогічну академію за спеціальністю «Інтелектуальна власність». У 1982—1987 рр. працювала в лабораторії зварювання на заводі імені В. О. Малишева на посаді інженера-технолога. 1983 р. здобула авторське свідоцтво на винахід «Состав покрытия для ограничения растекания припоя» (у співавт.), 1985 р.— нагрудний знак «Изобретатель СССР».

У 1987—2006 рр. Галина Костянтинівна працювала у Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса *(нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») на посадах молодшого, наукового та старшого наукового співробітника. У 1997—2006 рр. обіймала посаду завідувача лабораторії. Г. К. Авдєєва провела понад 2500 судових експертиз за різноманітними напрямами досліджень: криміналістичні експертизи матеріалів, речовин та виробів з них, судово-трасологічні експертизи, дослідження об'єктів інтелектуальної власності, за результатами яких створені новітні методики експертних досліджень, що успішно впроваджені в експертну практику. Під час роботи в інституті Галина Костянтинівна керувала науково-дослідними розробками.

2006 р. захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Проблеми судово-експертного дослідження контрафактної аудіовізуальної продукції (за матеріалами кримінальних справ)»*, а 2008 р. їй присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника.

2016 р. Г. К. Авдєєва є членом спеціалізованої вченої ради К 64.502.01 НДІ Вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України.

Напрями наукової діяльності: науково-технічні засоби й інноваційні технології в криміналістиці, нормативно-правове регулювання судово-експертної та слідчої діяльності, загальна теорія судової експертизи, її методи й окремі методики та ін.

Видала друком понад 250 наукових праць, серед яких 5 монографій (4 — у співавт.), 2 енциклопедії, 5 науково-практичних посібників, 14 навчально-методичних посібників і підручників, 12 програм навчальних дисциплін (усі — у співавт.). Має авторське свідоцтво СРСР на винахід та 5 авторських свідоцтв про реєстрацію авторського права на твори наукового характеру (Україна).

Galyna Kostyantynivna Avdeeva was born on August 29, 1959 in the city of Kharkiv. In 1982, she graduated from Kharkiv Polytechnic Institute (currently, *The National Technical University Kharkiv Polytechnic Institute*) majoring in *Metal Physics*, and in 2004 finished Ukrainian Engineering Pedagogics Academy in the speciality *Intellectual Property*. From 1982 to 1987 she worked in the Welding Laboratory at the State Enterprise Malishev Plant as a technological engineer. In 1983, she received an author's certificate for the invention: *Composition of a coating to limiting the spread of solder* (co-authored), in 1985 she was awarded the badge *Inventor of the USSR*.

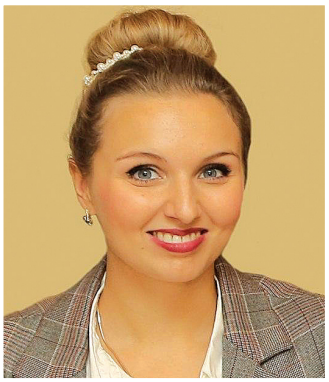
Between 1987—2006 Galyna Kostyantynivna worked at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") as a Junior Researcher, Researcher and Senior Researcher. From 1997 to 2006 she held the position of Head of laboratory. Galyna Avdeeva conducted more than 2,500 forensic examinations in various areas of research: criminalistics examinations of materials, substances and articles thereof, forensic-trasological examinations, intellectual property examinations, etc. Over the years of working at the institute, Galyna Kostiantynivna supervised research developments.

In 2006, she defended her dissertation for the degree of PhD in Law on the topic: *Problems of forensic examination of counterfeit audiovisual products (based on criminal cases materials),* and in 2008 she was awarded the title of Senior Researcher.

In 2016, Avdeeva is a member of the Specialized Academic Council K 64.502.01 of Academician Stashis Scientific Research Institute for the Study of Crime Problems National Academy of Law Sciences of Ukraine.

The areas of scientific activity: scientific and technical means and innovative technologies in criminalistics, normative-legal regulation of forensic expert and investigative activities, general theory of forensic examination, its methods and separate methods, etc.

She has published more than 250 research papers, including 5 monographs (4 — co-authored), 2 encyclopedias, 5 scientific-practical manuals, 14 training manuals and textbooks, 12 programs of academic disciplines (all — co-authored). She has the USSR Copyright Certificate for the invention and 5 copyright certificates for registration of copyright on papers of a scientific nature (Ukraine).



АГАПОВА
Олена Валеріївна
(народилася 1992)

AGAPOVA
Olena Valeriivna
(Birth year: 1992)

О. В. Агапова народилася 22 травня 1992 р. в м. Харкові. 2014 р. закінчила Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого за спеціальністю «Правознавство» та здобула кваліфікацію юриста.

2017 р. захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Адміністративно-правові засади діяльності Національної гвардії України»*.

Із вересня 2018 р. по серпень 2019 р. Олена Валеріївна працювала на посадах наукового та старшого наукового співробітника, а з серпня 2019 р. обіймає посаду завідувача відділу міжнародного співробітництва та роботи з іноземцями Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»). Як відповідальний виконавець бере участь у науково-дослідній діяльності. За результатами роботи видає друком наукові праці у фахових виданнях тощо.

Станом на сьогодні активно працює над дисертацією на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук.

Є членом редакційної колегії відновленого 2020 р. журналу *«Архів кримінології та судових наук»* (назва у сучасній інтерпретації), який свого часу заснував М. С. Бокаріус.

Основні наукові праці: *«Адміністративно-правовий статус головного експертно-криміналістичного центру Державної прикордонної служби України»* (2018), *«Суб'єкти публічного адміністрування у сфері експертного забезпечення правосуддя»* (2019), *«Освітня діяльність науково-дослідних установ у сфері експертного забезпечення правосуддя: актуальні питання адміністративно-правового регулювання»* (2019), *«Щодо необхідності розробки концепції розвитку сфери експертного забезпечення правосуддя в Україні»* (2020) та ін.

Olena Valeriivna Agapova was born on May 22, 1992, in the city of Kharkiv. In 2014, she graduated from Yaroslav Mudryi National Law University in the speciality *Jurisprudence*, and was qualified as a lawyer.

In 2017, she defended her dissertation for obtaining the degree of PhD in Law on the topic: *Administrative and legal principles of the activity of the National Guard of Ukraine.*

From September 2018 to August 2019 Olena Valeriivna worked as a Researcher and Senior Researcher, and she has held a position of Head of Department of International Cooperation and Work with Foreigners at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") since August 2019. Olena Ahapova, as a responsible executor, takes part in research activities. Based on the results of her work, she publishes research papers in professional publications, etc.

As of today, she is actively working on her dissertation for the degree of Doctor of Law.

She is a member of the editorial board of the renewed 2020 journal: *Archives of Criminology and Forensic Science* (title in its modern interpretation), which was founded by M. S. Bokarius.

The main research papers: *Administrative and legal status of the main forensic center of the State Border Guard Service of Ukraine* (2018), *Subjects of public administration in the field of expert ensuring of justice* (2019), *Educational activities of research institutions in the field of expert ensuring of justice: current issues of administrative and legal regulation* (2019), *In regard to need for working out the concept of development of expert ensuring of Justice in Ukraine* (2020), etc.



АКСЬОНОВА
Віолетта Василівна
(народилася 1934)

AKSONOVA
Violetta Vasylivna
(Birth year: 1934)

В. В. Аксьонова народилась 15 грудня 1934 р. в с. Скоморохи Житомирської області. 1955 р. закінчила Харківський гідрометеорологічний технікум Головного Управління гідрометслужби за спеціальністю «Метеорологія».

У 1955—1957 рр. працювала техніком-метеорологом геолого-розвідувального управління в смт. Батагаї Верхоянського району Якутської АРСР.

У 1958—1963 рр. працювала в Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») спочатку на посадах лаборанта, старшого лаборанта.

По закінченні 1963 р. Харківського юридичного інституту імені Ф. Е. Дзержинського (*нині* — Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого) за спеціальністю «Правознавство», В. В. Аксьонову переведено на посаду молодшого наукового співробітника. Із 1973 р. обіймала посаду старшого наукового співробітника ХНДІСЕ.

Під час роботи в інституті В. В. Аксьонова провела значну кількість судових експертиз за напрямом технічних досліджень документів із застосуванням передових технологій.

Вона здійснювала наукові дослідження із розв'язання проблем встановлення часових змін у документах тощо.

1973 р. Віолетта Василівна захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Криминалистическое исследование документов, подвергшихся естественным изменениям»*, 1978 р. їй присвоєно вчене звання доцента.

Основні наукові праці: *«Экспериментальные данные об оптическом изменении чернил в процессе старения на различных бумагах»* (1969), *«Предмет технико-криминалистической экспертизы документов, подвергшихся естественному изменению»* (1972), *«Некоторые возможности защиты документов от изменений»* (1977) та ін.

Violetta Vasylivna Aksonova was born on December 15, 1934, in the village of Skoromohy, Zhytomyr Oblast. In 1955, she graduated from Kharkiv Hydrometeorological Technical School of the Main Department Hydrometeorological Service with a degree in Meteorology.

From 1955 to 1957 she worked as a meteorological technician for the Geological-Investigative Department in the urban-type settlement of Batagay, Verkhoyansk Raion, the Yakut ASSR.

Between 1958—1963 she worked at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") first as a laboratory assistant, Senior Laboratory Assistant. At the end of 1963, after finishing Kharkiv Law Institute of Feliks Dzerzhinsky (currently, Yaroslav Mudryi National Law University) in the specialty *Jurisprudence*, Violetta Vasylivna Aksonova was transferred to the position of Junior Researcher. Since 1973, she held the position of Senior Researcher at KhRIFE.

While working at the institute, Violetta Vasylivna conducted a significant number of forensic examinations in the field of technical examinations of documents using advanced technologies.

She carried out research to solve problems of establishing temporary changes in documents, etc.

In 1973, Violetta Vasylivna defended her dissertation for the degree of PhD in Law on the topic: *Criminalistics examination of documents that have undergone natural changes*, in 1978 she was awarded the title of Docent.

The main research papers: *Experimental data on the optical change of ink while aging on various types of paper* (1969), *The subject of technical-criminalistics examination of documents that have undergone natural change* (1972), *Some possibilities of protecting documents from change* (1977), etc.



АНДРЕНКО
Світлана Олександрівна
(народилася 1970)

ANDRENKO
Svitlana Oleksandrivna
(Birth year: 1970)

С. О. Андренко народилася 29 липня 1970 р. в м. Харкові.

1992 р. закінчила Харківський інститут радіоелектроніки (*нині* — Харківський національний університет радіоелектроніки) за спеціальністю «Автоматизовані системи управління». 1998 р. здобула вищу юридичну освіту в Університеті внутрішніх справ (*нині* — Харківський національний університет внутрішніх справ).

Упродовж 1992—2015 рр. служила в органах внутрішніх справ України.

2015 р. Світлана Олександрівна захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою «*Адміністративно-правові засади кадрового забезпечення органів внутрішніх справ України*».

Із 2016 р. працює в Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») на посаді завідувача відділу.

Як відповідальний виконавець бере участь у науково-дослідній діяльності. За результатами роботи видає друком наукові праці у фахових часописах тощо.

Основні наукові праці: «*Адміністративне-правове регулювання кадрового забезпечення органів внутрішніх справ України*» (2010), «*Пріоритетні напрямки удосконалення кадрового забезпечення органів внутрішніх справ України в сучасних умовах*» (2014), «*Структура кадрового складу органів внутрішніх справ України: проблеми класифікації*» (2014), «*До питання з визначення поняття судової експертизи в адміністративному провадженні*» (2018, у співавт.) та ін.

Svitlana Oleksandrivna Andrenko was born on July 29, 1970, in the city of Kharkiv. In 1992, she graduated from the Kharkiv Institute of Radio Electronics (currently, Kharkiv National University of Radio Electronics) majoring in *Automated Control Systems*.

In 1998, she earned a degree at the University of Internal Affairs (currently, Kharkiv National University of Internal Affairs).

From 1992 to 2015 she served in the internal affairs bodies of Ukraine.

In 2015, Svitlana Oleksandrivna defended her dissertation for the degree of PhD in Law on the topic: *Administrative and legal principles of staffing of internal affairs bodies in Ukraine*.

Since 2016, she has been working at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") as a Head of Department.

Svitlana Andrenko, as a responsible executor, participates in research activities. Relying on the results of her work, she publishes research papers in professional publications, etc.

The main research papers: *Administrative and legal principles of staffing of internal affairs bodies in Ukraine* (2010), *Priority areas for improving the staffing of internal affairs bodies of Ukraine in modern conditions* (2014), *Staffing structure of internal affairs bodies in Ukraine: classification problems* (2014), *To the issue of defining the concept of forensic examination in administrative proceedings* (2018, co-authored), etc.



АНІЩЕНКО
Ольга Вікторівна
(народилася 1963)

ANISHENKO
Olga Viktorivna
(Birth year: 1963)

О. В. Аніщенко народилася 21 червня 1963 р. в м. Богодухові Харківської області. 1985 р. закінчила Харківський інститут громадського харчування (*нині* — Харківський державний університет харчування та торгівлі), 1998 р.— Український заочний економічний інститут, 2011 р.— Інститут післядипломної освіти Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

1985 р. працювала лаборантом кабінету хімії Харківського кооперативного технікуму, у 1985—1991 рр.— на вибірних посадах молодіжних організацій, 1991 р.— економіст Фізико-технічного інституту низьких температур Академії наук УРСР. У 1991—1993 рр. обіймала посади інженера-технолога, товарознавця Харківського управління торгівлі, у 1993—2000 рр.— головного бухгалтера торговельної організації.

У Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») О. В. Аніщенко працює з 2000 р.: спочатку на посаді наукового співробітника, із 2001 р.— на посаді завідувача сектору, із 2017 р.— завідувача лабораторії. Ольга Вікторівна провела значну кількість найскладніших судово-економічних експертиз із питань податкового й бухгалтерського обліку, економічної діяльності підприємств, кредитних операцій тощо. Як науковий керівник та відповідальний виконавець бере участь у науково-дослідній роботі.

2018 р. Ольга Вікторівна захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за темою «*Державне регулювання річкового транспорту України*».

Основні наукові праці: «*Судово-економічна експертиза: посібник*» (2007, у співавт.), «*Прогнозування як інструмент обґрунтування управлінських рішень*» (2010), «*Оцінка соціального маркетингу як фактора конкурентоспроможності регіону*» (2011), «*Основи судової експертизи (навчальний посібник для фахівців, які мають намір здобути або підтвердити кваліфікацію судового експерта)*» (2016, у співавт.), «*Оцінювання вартості акцій підприємств на сучасному етапі при проведенні судових експертиз*» (2017, у співавт.), «*Збитки як предмет судової економічної експертизи у кримінальному провадженні*» (2019, у співавт.) та ін.

Olga Viktorivna Anishenko was born on June 21, 1963, in the city of Bohodukhiv, Kharkiv Oblast. In 1985, she graduated from Kharkiv Institute of Public Catering (currently, Kharkiv State University of Food Technology and Trade), in 1998 she finished Correspondence Ukrainian Economic Institute, 2011 finished the Institute of Post-Graduate Studies of H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University.

In 1985, she worked as a laboratory assistant in the chemistry room of the Kharkiv Cooperative College, between 1985—1991 performed duties in elected positions of youth organizations. Since 1991, she was an economist at the Institute for Low Temperature Physics and Engineering of the Academy of Sciences of the USSR. From 1991 to 1993 she held the positions of engineer-technologist, commodity expert of the Kharkiv Department on Trade, during the period of 1993—2000 she was a chief accountant of the trade organization.

Olga Viktorivna Anishenko has been working at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") since 2000: first, as a Researcher, from 2001 as a Head of Sector, since 2017, as a Head of Laboratory. Olga Viktorivna conducted a significant number of the most complex forensic economic examinations on accounting and tax accounting, economic activity of enterprises, credit operations, etc. As a academic advisor and responsible executor she takes part in research work.

In 2018, Olga Viktorivna defended her dissertation for the degree of PhD in Economic Sciences on the topic: *State Regulation of River Transport in Ukraine*.

The main research papers: *Forensic-economic examination: a reference book* (2007, co-authored), *Prediction as a tool to justify management decisions* (2010), *Assessment of social marketing as the factor of the competitiveness of a region* (2011), *Fundamentals of forensic science (training manual for professionals who intend to obtain or confirm the qualification of a forensic expert)* (2016, co-authored), *Assessment of enterprises shares at the present stage while forensic examinations* (2017, co-authored), *Losses as a subject of forensic-economic examination in criminal proceedings* (2019, co-authored), etc.



БАЛИНЯН
Тетяна Євгенівна
(народилася 1946)

BALINYAN
Tatyana Yevgenyevna
(Birth year: 1946)

Т. Є. Балинян народилася 17 квітня 1946 р. в м. Іркутську. 1969 р. закінчила Харківський державний педагогічний інститут (*нині* — Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди).

У Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») працює з 1969 р.: спочатку на посаді молодшого наукового співробітника, із 1976 р.— старшого наукового співробітника, понад 20 років (1977—1998) — на посаді завідувача лабораторії, із 1998 р.— провідний науковий співробітник.

Багатий досвід Тетяни Євгенівни в експертній діяльності дає змогу виконувати дослідження на високому професійному рівні за усіма напрямами судових біологічних досліджень.

Як експерт вона проводить найскладніші експертизи комплексного характеру: за час роботи в інституті вона виконала понад 4000 судових експертиз. Т. Є. Балинян — науковий керівник та відповідальний виконавець наукових тем за різноманітними напрямами судово-біологічних досліджень, які впроваджуються в експертну практику.

1989 р. Тетяна Євгенівна захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук за темою *«Діагностичне значення ознак епідерми листя деревних рослин середньої смуги Європейської частини СРСР»*.

Автор понад 50 наукових праць, серед яких: *«Судово-експертні біологічні дослідження епідерми листя дерев та кущів: методичний посібник»* (2005), *«Судово-біологічна експертиза мікрочасток квіток покритонасінних рослин»* (2008), *«Криміналістичне дослідження препаратів, які містять психотропну речовину — сибутрамін»* (2011, у співавт.), *«Сучасні можливості комплексного дослідження пошкоджень матеріалів волокнистої структури»* (2018, у співавт.), *«До питання комплексного дослідження біологічних пошкоджень волокнистих матеріалів методом растрової електронної мікроскопії»* (2019, у співавт.) та ін.

Tetyana Yevhenyevna Balinyan was born on April 17, 1946, in the city of Irkutsk. In 1969, she graduated from the Kharkiv State Pedagogical Institute (currently, H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University).

Tetyana Yevhenyevna has been working at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") since 1969: first, as a Junior Researcher, since 1976, as a Senior Researcher. For more than 20 years (1977—1998) she had been laboratory head, since 1998, held the position of Leading Researcher.

Tetyana Yevhenyevna's rich experience in expert activity helps her to carry out research at a high professional level in all areas of forensic-biological examinations.

As an expert, she conducts the most complex examinations of a comprehensive nature: over the period of her work at the institute, she accomplished more than 4,000 forensic examinations. Tetyana Yevhenyevna Balinyan is an academic advisor and responsible executor of scientific topics in a variety of areas of forensic-biological research, which are implemented in expert practice.

In 1989, Tetyana Balinyan defended her dissertation for the degree of PhD in Biological Sciences on the topic: *Diagnostic significance of the epidermal features of the leaves of woody plants of the middle strip of the European Part of the USSR*.

The author of more than 50 research papers, including *Forensic biological examinations of the epidermis of leaves of trees and shrubs: a training manual* (2005), *Forensic-biological examination of microparticles of angiosperms flowers* (2008), *Criminalistics examination of drugs containing psychotropic substances — sibutramine* (2011, co-authored), *Current possibilities of complex research of damages of fibrous structure materials* (2018, co-authored), *To the question of complex research of biological damages of fibrous materials by the method of scanning electron microscopy* (2019, co-authored), etc.



БОБРИЦЬКИЙ
Сергій Михайлович
(1958—2017)

BOBRYTSKYI
Serhii Mykhailovych
(1958—2017)

С. М. Бобрицький народився 23 жовтня 1958 р. в м. Харкові. 1986 р. закінчив Ризький ордена Трудового Червоного Прапора політехнічний інститут імені А. Я. Пельше за спеціальністю «Автоматичний електрозв'язок».

1976 р. працював автослюсарем 3-го розряду в військовій частині № 65408. У 1976—1978 рр.— курсант 506-го Навчального Червонопрапорного загону підводного плавання імені С. М. Кірова (м. Ленінград, *нині* — Санкт-Петербург).

У 1978—1983 рр. служив у військових частинах Північного та Балтійського флотів у званні мічмана.

У 1984—1985 рр. працював електриком 5-го розряду на заводі «Радіодеталь», у 1985—1999 рр.— інженером-електриком Харківської міської телефонної мережі.

У Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») Сергій Михайлович працював у 1999—2013 рр. на посадах молодшого, старшого наукового співробітника, завідувача лабораторії.

Із 2016 р. С. М. Бобрицький обіймав посаду провідного наукового співробітника, водночас очолюючи Харківський науково-дослідний, проектно-конструкторський та технологічний інститут мікрографії (Державна архівна служба Міністерства юстиції).

2012 р. Сергій Михайлович захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за темою *«Методи аналізу показників якості передачі мовного трафіку в мережах з пакетною комутацією»*.

За час роботи в ХНДІСЕ показав себе талановитим експертом і науковцем, особисто виконавши понад 500 складних експертиз на високому професійному рівні, брав участь у розроблянні понад 10 наукових тем, написав 35 наукових статей і методичних рекомендацій із теоретичних та практичних питань судової експертизи, криміналістики, телекомунікацій і комп'ютерних технологій.

Основні наукові праці: *«Дослідження ознак монтажу записів, виконаних цифровими записуючими пристроями»* (2011, у співавт.), *«Дослідження мовленнєвого трафіку IP-мереж»* (2012), *«Концептуальні підходи та проблемні питання у побудові NGN-мереж в архівній справі (на прикладі забезпечення користувачів віддаленим доступом до документів НАФ Центрального державного науково-технічного архіву України)»* (2017, у співавт.) та ін.

Serhii Mykhailovych Bobrytskyi was born on October 23, 1958, in the city of Kharkiv. In 1986, he graduated from the Riga Order of the Red Banner of Labor Polytechnic Institute named after A. Ya. Pelše, majoring in *Automatic Telecommunications*.

In 1976, he worked as a car mechanic of the 3rd category in the military unit by No. 65408. From 1976 to 1978 he was a cadet of the 506th Training Red Banner Diving Team named after S. M. Kirov. (Leningrad, currently, St. Petersburg).

In the period from 1978 to 1983 he served in the military units of the Northern and Baltic Fleets as a midshipman.

Between 1984—1985 Serhii Mykhailovych worked as an electrician of the 5th category at the plant Radiodetal, during 1985—1999 held the position of electrical engineer of the Kharkiv city telephone network.

Serhii Mykhailovych Bobrytskyi worked at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") from 1999 to 2013 as a Junior, Senior Researcher, Head of Laboratory.

Since 2016, Serhii Bobrytskyi held a position of Leading Researcher, at the same time headed the Kharkiv Scientific, Design and Technology Institute of Micrography (State Archival Service of the Ministry of Justice).

In 2012, Serhii Mykhailovych defended his dissertation for the degree of Phd in Technical Sciences on the topic: *Methods of analysis of quality indicators of voice traffic transmission in packet-switching networks*.

Over the period of his work at KhRIFE, he proved to be a talented expert and scientist, personally having performed more than 500 complex examinations at a high professional level, participated in the development of more than 10 research topics, wrote 35 research articles and training manulas on theoretical and practical issues of forensics science, criminalistics, telecommunications, and computer technology.

The main research papers: *Examination of signs of records editing made by digital recording devices* (2011, co-authored), *Examination of speech traffic of IP-networks* (2012), *Conceptual approaches and problematic issues in creation of NGN-networks in archival case (on the example of providing users with remote access to NAF documents of the Central state scientific and technical archive of Ukraine)* (2017, co-authored), etc.



БОГДАНЮК
Ігор Васильович
(народився 1971)

BOHDANIUK
Ihor Vasylovych
(Birth year: 1971)

І. В. Богданюк народився 5 жовтня 1971 р. в м. Харкові. 1993 р. закінчив Харківське вище військове авіаційно-інженерне училище за спеціальністю «Літальні апарати та силові установки», 2003 р.— Національну юридичну академію імені Ярослава Мудрого (*нині* — Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого). У 1994—2000 рр. служив в органах внутрішніх справ України. У 2000—2016 рр. обіймав керівні посади на різних підприємствах. 2014 р. Ігор Васильович захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою «*Адміністративно-правові засади здійснення контролю Державною фінансовою інспекцією України*».

У Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») І. В. Богданюк працює з травня 2016 р. У червні 2016 р. призначений на посаду експерта. Із вересня 2016 р.— завідувач лабораторії. Здійснює дієвий контроль за якістю та строками виконання інженерно-технічних, екологічних, військових експертиз та експертних досліджень відео-, звукозапису. Він є науковим керівником і відповідальним виконавцем розробок новітніх експертних методик, ініціатором заснування нових експертних напрямів — досліджень обставин і механізму техногенних вибухів і досліджень технічного стану ліфтів та умов їх безпечної експлуатації.

Член спеціалізованої вченої ради у ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук. Член редакційної колегії періодичного спеціалізованого видання — збірника наукових праць «*Теорія та практика судової експертизи і криміналістики*». 2020 р. Ігореві Васильовичу присвоєно вчене звання старшого дослідника зі спеціальності «Право».

Автор (співавтор) понад 20 публікацій та монографії, основні з яких: «*Контроль як основний напрямок діяльності Державної фінансової інспекції України*» (2013), «*Фінансовий контроль в системі функцій державної фінансової інспекції України*» (2014), «*Судова інженерно-екологічна експертиза як джерело доказової інформації*» (2017), «*Щодо судово-експертного дослідження змісту прийнятого командиром рішення*» (2017), «*Деякі питання дослідження причинно-наслідкового зв'язку при виконанні комплексних судових інженерно-технічних експертиз в галузі охорони праці та електротехнічних експертиз*» (2019, у співавт.) та ін.

Ihor Vasylovych Bohdaniuk was born on October 5, 1971, in the city of Kharkiv. In 1993, he graduated from Kharkiv Higher Military Aviation Engineering School with a degree in Aircraft and Power Plants. In 2003 he finished Yaroslav Mudryi National Law Academy (currently, Yaroslav Mudryi National Law University). From 1994 to 2000 he served in the internal affairs bodies of Ukraine. During 2006—2007 he held managerial positions at various enterprises.

In 2014, Ihor Vasylovych defended his dissertation seeking the degree of PhD in Law on the topic: *Administrative and legal principles of control implementation by the State Financial Inspection of Ukraine*.

Ihor Vasylovych Bohdaniuk has been working at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") since May 2016. In June 2016, he was appointed an expert. Since September 2016, has held the position of Head of Laboratory. Ihor Bohdaniuk exercises an effective control over the quality and timing of engineering-technical, environmental, military examinations, and expert examination of video and sound recording. Accordingly, the area of Ihor Vasylovych's scientific research is connected with the mentioned types of examinations: he is an academic adviser and responsible executor of the developments of the latest expert methods.

A member of the Specialized Academic Council in NSC "Hon. Prof. M. S. Bokarius FSI" with the right to accept for consideration and defend dissertations for the degree of PhD in Law. A member of the editorial board of a periodical specialized publication — the collection of research papers: *Theory and Practice of Forensic Science and Criminalistics*. In 2020, Ihor Vasilovych was awarded the academic title of Senior Researcher in the specialty *Law*.

The author (co-author) of more than 20 publications and monographs, the main of which are: *Control as the main direction of the activity of the State Financial Inspection of Ukraine* (2013), *Financial control in the system of the state financial inspection of Ukraine functions* (2014), *Forensic engineering-environmental examination as a source of evidence* (2017), *On forensic examination of the content of the commander's decision* (2017), *Some issues of the analysis of cause-and-effect relationship while conducting complex forensic engineering-technical examinations in the field of labor protection and electrical-technical examinations* (2019, co-authored), etc.

Г. Б. Бродська працювала у Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») впродовж 1954—1975 рр. Основний напрям діяльності — судова почеркознавча експертиза.

1940 р. Ганна Борисівна захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Советский депутат — слуга народа»*.

Основні наукові праці: *«Криминалистическое исследование текста, выполненного с подражанием печатному тексту»* (1959), *«Криминалистическое исследование рукописей, выполненных искаженным почерком»* (1961), *«Пределы вариационности признаков в конструктивно простых почерках»* (1966), *«Вопросы судебно-экспертной психологии при исследовании почерка»* (1973) та ін.



БРОДСЬКА
Ганна Борисівна
(1911—1985)

BRODSKA
Hanna Borysivna
(1911—1985)

Hanna Borysivna Brodska worked at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") from 1954 to 1975. The main activity direction was forensic handwriting examination.

In 1940, Hanna Borysivna defended her dissertation for the degree of PhD in Law on the topic: *Soviet Deputy — a public servant*.

The main research papers: *Criminalistics examination of a text executed with imitation of a printed text* (1959), *Criminalistics examination of manuscripts executed in distorted handwriting* (1961), *Limits of variation of features in structurally simple handwriting* (1966), *Forensic psychology issues while handwriting examination* (1973), etc.



Обговорення складної експертизи завідувачем відділу
Г. Л. Грановським та Г. Б. Бродською (1967)

Discussion on a complex examination with the H. L. Hranovskyi, a Head of the Department, and H. B. Brodska (1967)



БУЙ
Ольга Дмитрівна
(народилася 1975)

BUY
Olga Dmitrovna
(Birth year: 1975)

О. Д. Буй народилася 16 вересня 1975 р. в м. Ізюмі Харківської області. 1999 р. закінчила Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна за спеціальністю «Хімія». У 2000—2012 рр. працювала у ХНУ імені В. Н. Каразіна на посадах інженера та молодшого наукового співробітника науково-дослідної частини хімічного факультету. Із 2012 р. працює у лабораторії аналітичних та фізико-хімічних досліджень ДУ «Інститут проблем ендокринної патології імені В. Я. Данилевского НАМНУ» на посаді молодшого наукового та наукового співробітника.

2016 р. Ольга Дмитрівна захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата хімічних наук за темою *«Реакції біциклічних похідних піримідинтіонів з 1,2-бієлектрофілами»*.

Із 2016 р. О. Д. Буй працює у Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») на посаді провідного наукового співробітника. Має кваліфікацію судового експерта за спеціальностями з досліджень нафтопродуктів, пально-мастильних матеріалів та спиртовмісних сумішей. Як відповідальний виконавець Ольга Дмитрівна, зважаючи на свої освітню та спеціальну підготовку, провадить наукову роботу в напрямі криміналістичного дослідження нафтопродуктів.

Основні наукові праці: *«Реакції біциклічних похідних піримідиніонів з 1,2-бієлекрофілами»* (2016), *«Криміналістичне дослідження напівсинтетичних моторних олив іноземного та вітчизняного виробництва»* (2017), *«Методика дослідження бінарних і складних сумішей нафтопродуктів»* (2017), *«One-Pot Synthesis of dispiropyrrolidines with thiazolidine fragment»* (2018), *«Ізатиніліден похідні тіазолін-4-онів»* (2019), *«Определение структурно-группового состава зажигательных смесей на основе нефтепродуктов методом тонкослойной хроматографии»* (2019) та ін.

Olga Dmytrovna Buy was born on September 16, 1975, in the city of Izyum, Kharkiv Oblast. In 1999, she graduated from V. N. Karazin Kharkiv National University, majoring in *Chemistry*. During 2000—2012 she worked at V. N. Karazin Kharkiv National University as an engineer and Junior Researcher of the Research Sector of the School of Chemistry. Since 2012, she has been working in the Laboratory of Analytical and Physical-Chemical Examinations of *State Institution "V. Danilevsky Institute for Endocrine Pathology Problems of the NAMS of Ukraine"* as a Junior Researcher and Researcher.

In 2016, Olga Dmytrovna defended her dissertation for obtaining the degree of PhD in Chemical Sciences on the topic: *Reactions of bicyclic derivatives of pyrimidinediones with 1,2-bielectrophiles*.

Since 2016, Olga Dmytrovna Buy has been working at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") as a Leading Researcher. She is a qualified forensic expert in the field of petroleum products, fuels and lubricant oils, alcohol-containing mixtures investigations. As a responsible executor, Olga Dmitrievna, taking into account her educational and special training, conducts scientific work in the area of criminalistics research of petroleum products.

The main research papers: *Reactions of bicyclic derivatives of pyrimidinediones with 1,2-bielectrophiles* (2016), *Criminalistics examination of semi-synthetic motor oils of foreign and domestic production* (2017), *Methods of research of binary and complex mixtures of petroleum products* (2017), *One-pot synthesis of dispiropyrrolidines with thiazolidine fragment* (2018), *isatinylidene derivatives of thiazolin-4-ones* (2019), *Defining the structural-group composition of incendiary mixtures based on petroleum products by the method of thin layer chromatography* (2019), etc.



БУЛАВІНА
Вікторія Сергіївна
(народилася 1984)

BULAVINA
Viktoriia Serhiivna
(Birth year: 1984)

В. С. Булавіна народилася 31 серпня 1984 р. в м. Харкові. 2006 р. закінчила ветеринарний факультет Харківської державної зооветеринарної академії за спеціальністю «Ветеринарна медицина» і здобула кваліфікацію лікаря ветеринарної медицини.

У 2007—2010 рр. навчалася в аспірантурі при кафедрі паразитології Харківської державної зооветеринарної академії з відривом від виробництва, а 2010 р. переведена на заочну форму навчання в аспірантурі у зв'язку з виробничою необхідністю.

2011 р. Вікторія Сергіївна захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата ветеринарних наук за темою «*Гіардіоз собак (поширення, патогенез, діагностика, лікування)*».

Із вересня 2010 р.— асистент кафедри хірургії імені професора І. О. Калашника Харківської державної зооветеринарної академії. Із 2011 р.— асистент кафедри паразитології, а з 2014 р.— старший викладач кафедри паразитології Харківської державної зооветеринарної академії.

Із 2019 р. В. С. Булавіна працює у Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса *(нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») на посаді старшого судового експерта. Має відповідну кваліфікацію за спеціальностями з ветеринарних досліджень, досліджень волокнистих матеріалів і виробів із них, а також досліджень харчових продуктів.

Як відповідальний виконавець Вікторія Сергіївна, зважаючи на свої освітню та спеціальну підготовку, провадить наукову роботу в напрямі розвитку методичної бази судової ветеринарної експертизи.

Основні наукові праці: «*Поширення кишкових гельмінтозів і протозоозів серед безпритульних собак Харківського регіону та підвищення ефективності їх копроскопічної діагностики*» (2016), «*Установление генотипов возбудителя Giardia intestinalis человека и собак в Украине, их роль при экспериментальном заражении животных*» (2016), «*Амебіаз тварин та людини (огляд літератури)*» (2017), «*Деякі найпростіші — небезпечні збудники зооантропонозів*» (2018), «*Епізоотична ситуація за дирофіляріозу собак в умовах мегаполісу м. Харків*» (2018), «*Трихомоноз домашніх собак і котів*» (2019), «*Забезпечення благополуччя домашніх і сільськогосподарських тварин та їх захист від жорстокого поводження в правовому полі Європейського союзу*» (2020) та ін.

Viktoriia Serhiivna Bulavina was born on August 31, 1984, in the city of Kharkiv. In 2006, she graduated from the Veterinary Faculty of Kharkiv State Zooveterinary Academy in the speciality *Veterinary Medicine* and was qualified as a veterinarian.

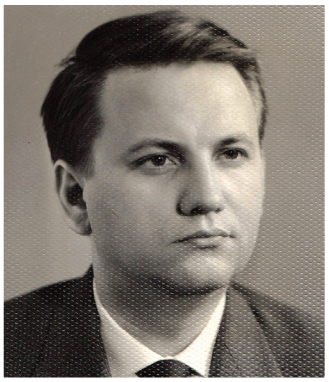
From 2007 to 2010 she undertook off-the-job training at graduate school at the Department of Parasitology of Kharkiv State Zooveterinary Academy, and in 2010 she was transferred to the Department of Correspondence studies at graduate school due to operational need.

In 2011, Viktoriia Serhiivna defended her dissertation seeking the degree of PhD in Veterinary Sciences on the topic: *Giardiasis in Dogs (Spread, Pathogenesis, Diagnostics, Treatment)*.

Since September 2010, she has been an assistant of the Department of Surgery named after I. O. Kalashnik of Kharkiv State Zooveterinary Academy. Since September 2011, Viktoriia Serhiivna was an assistant at the Department of Parasitology, and since November 2014, she was a senior lecturer at the Department of Parasitology of Kharkiv State Zooveterinary Academy.

Since 2019, Viktoriia Serhiivna Bulavina has been working at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") as a Senior Forensic Expert. She has an appropriate qualification in the specialties of veterinary examinations, examinations of fibrous materials and articles thereof, as well as examinations of foods. As a responsible executor Viktoriia Bulavina, considering her educational and special training, conducts scientific work in the direction of developing the methodological base of forensic veterinary examination.

The main research papers: *The spread of intestinal helminthiasis and protozal deseases among homeless dogs in the Kharkiv region and increase of the efficiency of their coproscopic diagnostics* (2016), *Establishment of genotypes of giardia intestinalis agents in humans and dogs in Ukraine, their role during experimental infection of animals* (2016), *Amoebiasis of animals and humans (literature review)* (2017), *Some of the simplest — dangerous pathogens of zooanthroponoses* (2018), *Epizootic situation on heartworm disease in dogs in the conditions of the megapolis of Kharkiv* (2018), *Trichomoniasis of domestic dogs and cats* (2019), *Ensuring the welfare of domestic and farm animals and their protection from brutal treatment in the legal field of the European Union* (2020), etc.



ВОЙНОВ
Василь Корнійович
(1938—2003)

VOINOV
Vasyl Korniiovych
(1938—2003)

В. К. Войнов народився 27 червня 1938 р. в с. Ільїнці Литвинівського району Ростовської області. 1960 р. з відзнакою закінчив російське відділення філологічного факультету Харківського державного університету імені О. М. Горького (*нині* — Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна).

У 1960—1963 рр. Василь Корнійович був аспірантом Інституту точної механіки й обчислювальної техніки АН СРСР у Москві за спеціальністю «Машинний переклад».

У 1963—1964 рр.— викладач кафедри англійської мови ХДУ імені О. М. Горького. У 1964—2003 рр. працював на кафедрі загального та прикладного мовознавства на посадах викладача (1964), старшого викладача (1968), доцента (1975, звання — з 1980). Неодноразово виконував обов'язки завідувача цієї кафедри.

1972 р. В. К. Войнов захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук за темою «*Количественный анализ текста для описания индивидуального стиля*».

У Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») В. К. Войнов працював у 1972—1973 рр. на посаді старшого наукового співробітника, із 1985 р.— наукового співробітника. Під час роботи в інституті Василь Корнійович основну увагу приділяв розробленню методичних основ судової почеркознавчої та авторознавчої експертиз. Виконав значну кількість найскладніших експертних ідентифікаційних досліджень авторських текстів.

Автор понад 65 опублікованих наукових та навчально-методичних праць.

Vasyl Korniiovych Voinov was born on June 27, 1938, in the village of Ilinka, Litvinovsky Raion, Rostov Oblast. In 1960, he graduated with excellence from the Russian Department of Philology of A. M. Gorky Kharkiv State University (currently, Kharkiv V. N. Karazin National University).

From 1960 to 1963 Vasyl Korniiovych was a graduate student of the Lebedev Institute of Precision Mechanics and Computer Engineering (IPMCE) of the Academy of Sciences of the USSR in Moscow, majoring in *Machine Translation*.

During 1963—1964 he was a lecturer at the English Language Department of A.M. Gorky Kharkiv State University. From 1964 to 2003 he worked at the Department of General and Applied Linguistics as a lecturer (1964), Senior Lecturer (1968), and Associate Professor (1975, title (Docent) since 1980). He repeatedly performed duties as a Head of Department.

In 1972, Vasyl Korniiovych Voinov defended his dissertation for obtaining the degree of PhD in Philological Sciences on the topic: *Quantitative analysis of a text for description of the individual style*.

From 1972 to 1973 Vasyl Voinov worked as a Senior Researcher, since 1985, as a Researcher at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"). Over the time of working at the institute, Vasyl Korniiovych focused on the development of methodological bases of forensic handwriting and forensic authorship examinations. Vasyl Korniiovych conducted a significant number of the most complex expert identification examinations of manuscripts.

The author of more than 65 published research and educational-methodological papers.



ВУЛ
Семен Мусійович
(1928—2014)

VUL
Semen Musiyovych
(1928—2014)

С. М. Вул народився 7 листопада 1928 р. в м. Бердичіві Житомирської області. 1946 р. вступив до філологічного факультету Харківського державного університету імені О. М. Горького (*нині* — Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна), який закінчив 1951 р., здобувши вищу освіту за спеціальністю «Класична філологія».

На початку трудової діяльності Семен Мусійович займався викладацькою роботою. У 1950—1957 рр. викладав психологію та логіку в середніх школах м. Харкова. У 1958—1967 рр. працював викладачем російської мови та літератури у Всесоюзному заочному інституті харчової промисловості, середній школі робітничої молоді, викладав курс логіки в Харківському державному університеті, Харківському юридичному інституті. Викладацьку діяльність С. М. Вул провадив до 1976 р.

Із 1967 р. життя й діяльність Семена Мусійовича були тісно пов'язані з Харківським науково-дослідним інститутом судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»). Працював на різних посадах, серед яких — завідувач сектору та ін.

Молодший науковий співробітник відділу криміналістичної ідентифікації особи, С. М. Вул одразу розпочав роботу над розробляннням складних проблем судової почеркознавчої експертизи. Його головне досягнення як ученого та судового експерта — створення основ нового напряму досліджень: судової авторознавчої експертизи.

Так, 1973 р. С. М. Вул розробив нове поняття «ознаки писемного мовлення» та запропонував нову класифікацію. На базі експериментальних досліджень Семен Мусійович довів можливості успішного використання статистичних методів для розв'язання питань про авторство документа.

1975 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Теоретические и методические вопросы криминалистического исследования письменной речи»*.

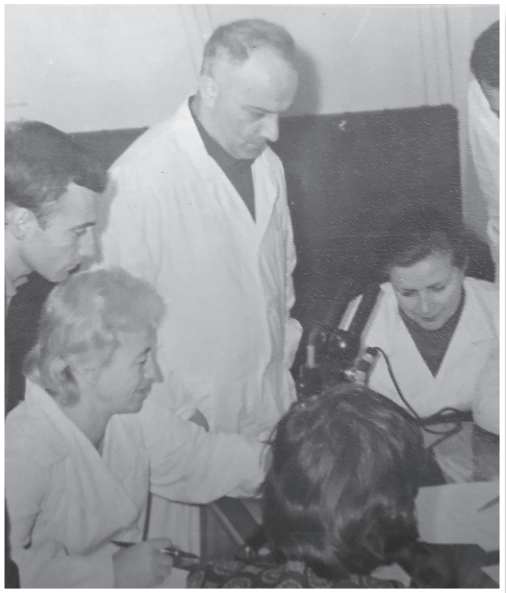
Його наукова діяльність відзначена різноспрямованістю: він розробив основні методики авторознавчої експертизи, що розв'язують ідентифікаційні, класифікаційні та ситуаційні завдання. С. М. Вул багато років очолював секцію судових почеркознавчої та авторознавчої експертиз Науково-консультаційної та методичної ради з проблем судової експертизи при Міністерстві юстиції України.

Semen Musiyovych Vul was born on November 7, 1928, in the city of Berdychiv, Zhytomyr Oblast. In 1946, he entered the Faculty of Philology of Kharkiv A. M. Gorky State University (currently, V. N. Karazin Kharkiv National University), which finished in 1951 with a degree in *Classical Philology*.

At the beginning of his career Semen Musiyovych was engaged in teaching. From 1950 to 1957 he taught psychology and logic at middle schools in Kharkiv. During the period of 1958—1967 he held the position of Russian language and literature teacher at the All-Union Correspondence Institute of Food Industry, at middle school for working youth, and conducted a course in logic at Kharkiv State University and Kharkiv Law Institute.

Semen Musiyovych Vul taught until 1976.

Since 1967, the life and work of Semyon Musiyovych was closely connected with the activity of Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"). He worked in various positions, including a Head of Sector, etc.



С. М. Вул під час проведення експертизи

S. M. Vul while conducting examination

Автор понад 100 наукових праць (зокрема, статей, науково-методичних посібників, підручників, конспектів лекцій). Серед них: *«Из практики использования данных лингвистики и физиологии в криминалистической экспертизе письма»* (1968), *«Об использовании признаков письменной речи в криминалистической экспертизе письма»* (1969), *«К вопросу об установлении экспертом личности автора текста»*, *«О влиянии прошлого опыта на восприятие и письменное воспроизведение звуковой стороны слова»*, *«Характер и пределы изменений письменной речи при ее преднамеренном искажении»*, *«О возможности установления факта выполнения рукописи в состоянии физической усталости»* (1970), *«Психолингвистическое исследование текста в криминалистической экспертизе письма»*, *«Текст документа как источник информации о личности его автора»* (1971), *«Психологические и психолингвистические вопросы криминалистического исследования признаков письменной речи»*, *«Криминалистическое исследование признаков письменной речи»* (1973), *«Теоретические и методические вопросы криминалистического исследования письменной речи»* (1977), *«Вопросы судебно-авторoведческой диагностической экспертизы»* (1984), *«Теоретические предпосылки диагностирования половой принадлежности автора документа»* (1987), *«О классификации идентификационных признаков письменной речи в судебно-авторoведческой экспертизе»*, *«Судово-авторознавча експертиза»* (2000), *«Судебно-авторoведческая идентификационная экспертиза. Методические основы»* (2007) та ін.



Судебно-авторoведческая идентификационная экспертиза. Методические основы (2007)

Forensic-authorship- identification examination. Methodical bases (2007)

While being a Junior Researcher at the Department of Criminalistics Identification, Semen Vul immediately started working on the development of complex issues of forensic handwriting examination. His main credit, as a scientist and forensic expert, is the creation of the foundations of a new area of research — forensic authorship examination.

Thus, in 1973 Semen Musiyovych Vul developed a new concept of features of written speech and proposed a new classification, on the basis of amount of experimental studies Semen Musiyovych proved the possibility of successful implementation of statistical methods in order to resolve issues on the authorship of a document.

In 1975, he defended his dissertation seeking the degree of PhD in Law on the topic: *Theoretical and methodological issues of criminalistics examination of written speech*.

His scientific activity developed in different directions, he elaborated the basic methods of auto-expert examination, which solve identification, classification and situational problems.

For many years, Semen Musiyovych Vul headed the Section of Forensic Handwriting and Forensic Authorship Examinations of the Scientific Advisory and Methodological Council on the problems of forensic examination at the Ministry of Justice of Ukraine.

The author of more than 100 research papers (including articles, training manuals, textbooks, lecture notes). Among them are: *From the practice of using data from linguistics and physiology in criminalistics examination of writing* (1968), *On the use of characteristics of written speech in criminalistics examination of writing* (1969), *To the question of establishing the identity of an author of a text, On the influence of the past experience on the perception and written reproduction of the sound side of the word, The nature and limits of changes of written speech while its deliberate distortion, On the possibility of establishing the fact of manuscript production in a state of physical fatigue* (1970), *Psycholinguistic study of a text in forensic examination of writing, The text of a document as a source of information about the identity of its author* (1971), *Psychological and psycholinguistic issues of criminalistics examination of signs of written speech, Criminalistics examination of signs of written speech* (1973), *Theoretical and methodological issues of criminalistics examination of written speech* (1977), *The issues of forensic-authorship diagnostic examination* (1984), *Theoretical prerequisites for diagnosing the gender of the author's document* (1987), *On the classification of identification characteristics of written speech in forensic-authorship examination, Forensic-authorship examination* (2000), *Forensic-authorship-identification examination. Methodical bases* (2007), etc.



ГАСПАРЯН
Серафима Геннадіївна
(народилася 1987)

HASPARIAN
Serafyma Hennadiivna
(Birth year: 1987)

С. Г. Гаспарян народилася 18 березня 1987 р. в м. Краматорську Донецької області. 2013 р. закінчила Приватний вищий навчальний заклад «Міжнародний університет бізнесу і права» за спеціальністю «Облік і аудит». 2017 р. закінчила той самий вищий навчальний заклад за спеціальністю «Правознавство».

У 2013—2016 рр. Серафима Геннадіївна працювала на посаді менеджера з персоналу в ТОВ «Спецпроект», 2016 р.— на посаді старшого інспектора відділу науково-технічної інформації Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України, у 2016—2017 рр.— на посаді начальника юридичного відділу ТОВ «Спецпроект».

Роботу у Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») С. Г. Гаспарян розпочала 2016 р. Обіймала посади наукового співробітника, помічника директора, старшого наукового співробітника. Станом на сьогодні обіймає посаду провідного наукового співробітника. Є відповідальним виконавцем науково-дослідних робіт з питань кадрового забезпечення судово-експертної діяльності та членом редколегії журналу *«Архів кримінології та судових наук»*. Активно провадить громадську роботу — є головою профспілкового комітету інституту.

2019 р. С. Г. Гаспарян захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Адміністративно-правові засади кадрового забезпечення судово-експертних установ України»*.

Основні наукові праці: *«Становлення та розвиток кадрового забезпечення експертної діяльності в Україні»* (2016), *«Передумови недержавної правоохоронної діяльності в Україні: теоретичний аспект»* (2016), *«Система функцій кадрового забезпечення експертних установ України»* (2017), *«Система принципів кадрового забезпечення експертних установ України»* (2018), *«Некоторые аспекты совершенствования кадрового обеспечения экспертных учреждений Украины»* (2018), *«Шляхи підвищення якості підготовки кадрів для судово-експертних установ Міністерства юстиції України»* (2018), *«Сутність та зміст кадрового забезпечення експертних установ України»* (2018), *«Вимоги до осіб, які можуть бути судовими експертами експертних установ України»* (2019), *«Місце адміністративно-правових норм у правовому регулюванні кадрового забезпечення судово-експертних установ України»* (2019) та ін.

Serafyma Hennadiivna Hasparian was born on March 18, 1987 in the city of Kramatorsk, Donetsk Oblast. In 2013, she graduated from the Private Institution of higher education *International University of Business and Law* according to the specialization Accounting and Auditing. In 2017, she graduated from the same Higher Education Institution majoring in *Jurisprudence*.

During 2013—2016 Serafyma Hennadiivna worked as a HR Manager at LLC Specproject. Since 2016, she worked as a Senior Inspector of the Scientific and Technical Information Department of the Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"). In 2016—2017, she worked as the Head of the Legal department at LLC "Specproject".

In 2016, Serafyma Hennadiivna started her work Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"). She held the positions of a Researcher, Executive Assistant, Senior Researcher. Currently, she holds the position of a Leading Researcher. She is a responsible executor of research works on staffing of forensic science institutions and a member of the editorial board of the *Archives of Criminology and Forensic Science*. She actively performs public work; she is the Chairman of the trade union committee of the institute.

In 2019, Serafyma Hennadiivna Hasparian defended her Dissertation for PhD degree in Law on the topic: *Administrative and legal principles of staffing of forensic institutions of Ukraine*.

Main research papers: *Formation and development of staffing of expert activities in Ukraine* (2016), *Prerequisites for non-state law enforcement in Ukraine: theoretical aspect* (2016), *System of staffing functions of forensic science institutions of Ukraine* (2017), *System of principles of staffing of forensic science institutions of Ukraine* (2018), *Some aspects of improving the staffing of forensic science institutions of Ukraine* (2018), *Ways to improve the quality of training for forensic science institutions of the Ministry of Justice of Ukraine* (2018), *Essence and content of staffing of expert institutions of Ukraine* (2018), *Requirements for potential forensic experts of forensic science institutions of Ukraine* (2019), *Ranking of administrative law in legal regulation staffing of forensic science institutions of Ukraine* (2019), etc.



ГРОХОЛЬСЬКИЙ
Вадим Петрович
(народився 1976)

GROKHOLSKYI
Vadym Petrovych
(Birth year: 1976)

В. П. Грохольський народився 7 жовтня 1976 р. в м. Дрездені (Німеччина). 1997 р. закінчив із відзнакою Харківський університет внутрішніх справ (*нині* — Харківський національний університет внутрішніх справ) за спеціальністю «Правознавство».

Упродовж 1997—2010 рр. працював у Харківському національному університеті внутрішніх справ на посадах викладача та наукового співробітника. У 2010—2016 рр. обіймав керівні посади в групі компаній Українсько-британського холдингу «Укрпродукт Груп».

2013 р. Вадим Петрович захистив дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою «*Адміністративно-правові засади охорони та використання морського континентального шельфу України*».

У Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») В. П. Грохольський працював у 2016—2017 рр. на посадах провідного наукового співробітника, завідувача лабораторії та помічника директора.

Під час роботи в інституті як відповідальний виконавець брав участь у науково-дослідній роботі з питань розвитку теоретичних, організаційно-правових, загально-методичних положень судової експертизи.

Основні наукові праці: «*Правові основи використання природних ресурсів морського континентального шельфу України*» (2010), «*Особливості адміністративної відповідальності за порушення в області охорони морського континентального шельфу України*» (2012), «*Особливості громадського контролю за діяльністю науково-дослідних установ судових експертиз*» (2017) та ін.

Vadym Petrovych Grokholskyi was born on October 7, 1976 in Dresden (Germany).

In 1997, he graduated with honors from Kharkiv University of Internal Affairs (currently, Kharkiv National University of Internal Affairs) majoring in *Jurisprudence*.

From 1997 to 2010 he worked at the Kharkiv National University of Internal Affairs as a Lecturer and Researcher.

In 2010—2016, he held leadership positions in the group of companies of the Ukrainian-British LLC "UKRPRODUCT GROUP".

In 2013, Vadym Petrovych defended his dissertation for PhD degree in Law on the topic: *Administrative and legal principles of protection and use of the maritime continental shelf of Ukraine.*

In 2016—2017, Vadym Petrovych Grokholskyi has being working as a Leading Researcher, Laboratory Head and Executive Assistant at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute").

While working at the Institute as a responsible executor he participated in research work on development of theoretical, organizational and legal, general and methodological provisions of forensic science.

Main research papers: *Legal basis for the use of natural resources of the maritime continental shelf of Ukraine* (2010), *Peculiarities of administrative liability for violations in the field of protection of the marine continental shelf of* Ukraine (2012), *Peculiarities of public control over forensic science institutions* (2017), etc.



ГРУЗКОВА
Валентина Гаврилівна
(народилася 1930)

HRUZKOVA
Valentyna Gavrylivna
(Birth year: 1930)

В. Г. Грузкова народилася 8 березня 1930 р. в м. Кривий Ріг Дніпропетровської області. Після закінчення 1952 р. Харківського юридичного інституту (*нині* — Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого) її прийнято на посаду молодшого наукового співробітника Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»). Упродовж 1956—1980 рр. працювала на посадах старшого наукового співробітника та завідувача лабораторії.

1967 р. Валентина Гаврилівна захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Основные положения идентификации личности по цифровому письму»*, 1972 р. їй присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника.

В. Г. Грузкова брала участь у розроблянні неідентифікаційних проблем судового почеркознавства та формування оцінних суджень експерта.

У період роботи в інституті В. Г. Грузкова неодноразово очолювала авторські колективи з наукових тем, присвячених дослідженню складних питань судової експертизи: психологічним та організаційно-методичним аспектам підготовки експертів-почеркознавців, підготовці матеріалів для судово-почеркознавчої експертизи, обсягам спеціальних знань судового експерта, класифікації судової експертизи у судовій експертології тощо.

Останні роки Валентина Гаврилівна приділяє увагу вивченню напрямів наукової та експертної діяльності видатних криміналістів.

Автор понад 40 наукових праць, основними з яких є: *«Взаимосвязь признаков цифрового и буквенного письма»* (1957), *«Криминалистическая экспертиза цифрового письма»* (1957), *«Основные положения идентификации личности по цифровому письму»* (1967), *«Возможности установления факта выполнения рукописи лицом, находившимся в необычном психофизиологическом состоянии»* (1972, у співавт.), *«Субъективные факторы, влияющие на оценочную деятельность эксперта-почерковеда»* (1975), *«Судебные экспертизы»* (1987, у співавт.), *«Об объеме специальных знаний судебного эксперта»* (1998), *«О классификации судебных экспертиз в судебной экспертологии»* (2002), *«Место предварительного исследования объектов в деятельности следователя»* (2003), *«К проблеме экспертной оценки результатов комплексного исследования объекта»* (2010) та ін.

Valentyna Gavrylivna Hruzkova was born on March 8, 1930 in Kryvyi Rih, Dnipropetrovsk Oblast. After graduating from the Kharkiv Law Institute (currently, Yaroslav Mudryi National Law University) in 1952, she was accepted as a Junior Researcher at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"). From 1956 to 1980 she worked as a Senior Researcher and Laboratory Head.

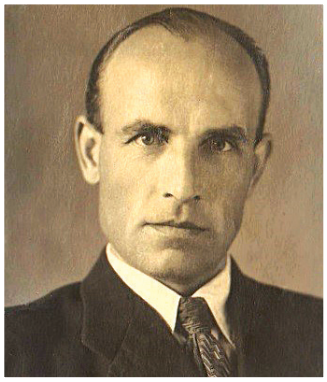
In 1967, Valentyna Gavrylivna defended her dissertation for the PhD degree in Law on the topic: *Basic principles of personality identification according to digital writing* and in 1972 she was awarded academic rank of Senior Researcher.

She participated in the development of non-identification issues of forensic handwriting examinations and the formation of forensic scientist value judgments.

During the period of work at the institute Valentina Gavrylivna has repeatedly headed the authoring team on scientific topics devoted to the research of complex issues of forensic science: psychological and organizational and methodological aspects of training handwriting experts, preparation of materials for forensic handwriting examinations, the scope of forensic expert specific expertise, classification of forensic examinations in forensic expertology, etc.

In recent years, Valentyna Gavrylivna pays attention to the study of scientific and expert activities of prominent forensic scientists.

Valentyna Gavrylivna has published over 40 scientific papers, the main ones are: *Relationship between the features of digital and alphabetic writing* (1957), *Forensic examination of digital writing* (1957), *Basic provisions of personal identification by digital writing* (1967), *Possibilities of establishing the fact of manuscript by a person in an unusual psychophysiological state* (1972, co-authored), *Subjective factors influencing the evaluative activity of a handwriting expert* (1975), *Forensic examinations* (1987, co-authored), *On the scope of specific expertise of a forensic expert* (1998), *On classification forensic examinations in forensic expertise* (2002), *The place of preliminary research of objects in the activities of the investigator* (2003), *On the problem of expert evaluation of the results of object multidisciplinary research* (2010), etc.



ГУЩІН
Василь Федорович
(1915—1995)

HUSHCHIN
Vasyl Fedorovych
(1915—1995)

В. Ф. Гущін народився 8 березня 1915 р. в с. Ряплові Московської області. Після закінчення педагогічного технікуму (1934) викладав математику, фізику в середніх школах Калінінської області та Краснодарського краю. 1939 р. був демобілізований із лав Червоної Армії, зарахований курсантом піхотного училища в м. Орджонікідзе (*нині* — Владикавказ). Учасник Другої світової війни. 1953 р. закінчив Харківський юридичний інститут (*нині* — Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого), потім — аспірантуру.

1956 р. Василь Федорович зарахований до штату Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»), де працював до 1976 р. Основний напрям наукової роботи — судова балістика.

Виконав значну кількість судових балістичних експертиз зі встановлення причин та умов настання пострілів без натиску на спусковий гачок, механізму утворення каналу ствола на рушничному снаряді, ідентифікації мисливської зброї за слідами на вистріляних снарядах із застосуванням розробленої ним методики роздільного дослідження об'єктів під час ототожнення зброї, вивчення металізації каналів стволів гладкоствольної зброї тощо.

1973 р. В. Ф. Гущін захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Криминалистическая идентификация гладкоствольного охотничьего оружия по следам на снарядах»*.

Відомими широкому загалу фахівців у галузі судової балістики та затребуваними експертною практикою стали «снаряди Гущіна», за розробляння яких В. Ф. Гущін здобув авторські свідоцтва на винаходи,— пристрої для експериментального віднайдення слідів з метою проведення ідентифікаційних досліджень гладкоствольної мисливської зброї.

Основні наукові праці вченого: *«Криминалистическое исследование причин самопроизвольных выстрелов, происходящих при заряжении ружей»* (1961), *«О выстрелах из пистолета образца 1930—1938 гг. при ударах дульной частью о преграду»* (1964), *«Значение металлизации каналов ствола гладкоствольных ружей и судебно-баллистических исследований»* (1973), *«Идентификация гладкоствольных ружей по следам канала ствола на снарядах»* (1973) та ін.

Vasyl Fedorovych Hushchin was born on March 8, 1915 in the Riaplovo village of Moscow Oblast. After graduating from the pedagogical college in 1934, he taught mathematics, physics at middle schools of the Kalinin Oblast and Krasnodar Krai. In 1939, he was mobilized from the ranks of the Red Army, became a cadet of the infantry school in the city of Ordzhonikidze (currently, Vladikavkaz). He was participant in the Second World War. In 1953, he graduated Kharkiv Law Institute (currently, Yaroslav Mudryi National Law University).

In 1956, Vasyl Fedorovych was accepted as a Junior Researcher at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") where he worked until 1976. The main direction of his scientific activity was ballistics.

He performed a significant number of forensic ballistic examinations to establish the causes and conditions of shots without pressing the trigger, the mechanism of formation of the barrel channel on the rifle projectile, identification of hunting weapons on the tracks on the fired projectiles using the technique of separate examination of objects during identification, study of metallization of smoothbore barrels, etc.

In 1973, Vasyl Fedorovych Hushchin defended his dissertation for the PhD degree in Law on the topic: *Criminalistics identification of smoothbore weapons according to the traces on the projectiles*.

"Hushchin shells" became widely known among specialists in the field of forensic ballistics and demanded by expert practice for which development Vasyl Fedorovych obtained author certificates for inventions: devices for experimental finding of traces for the purpose of carrying out identification researches of smoothbore hunting weapons.

Main research papers: *Forensic research on causes of spontaneous shots occurring while charging rifles* (1961), *Regarding shots from a pistol; standard: 1930—1938 while struck by a muzzle part about a barrier* (1964), *Importance of Channels Metallization of the Trunk of Smoothbore rifles and Forensic Ballistic Research* (1973), *Identification of smoothbore rifles on traces of trunk channel on shells* (1973), etc.



ДАВИДЕНКО
Дар'я Олександрівна
(народилася 1990)

DAVYDENKO
Daria Oleksandrivna
(Birth year: 1990)

Д. О. Давиденко народилася 21 листопада 1990 р. в м. Харкові. 2014 р. закінчила Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця за спеціальністю «Фінанси і кредит». У 2013—2019 рр. працювала в Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця на посадах оператора фінансового факультету, інженера кафедри управління фінансовими послугами, молодшого наукового співробітника науково-дослідного сектору та викладача кафедри управління фінансовими послугами.

2017 р. Дар'я Олександрівна достроково закінчила навчання в аспірантурі ХНЕУ імені Семена Кузнеця за денною формою навчання та захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за темою *«Формування механізму фінансових послуг для здійснення операцій з житловою нерухомістю»*.

2019 р. Д. О. Давиденко обіймає посаду наукового співробітника Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України *(нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»). Виконує значний обсяг робіт з удосконалення освітньо-наукової програми аспірантури інституту, розробляння наукових тем з організації судово-експертної діяльності, зокрема із визначення економічної ефективності судових експертиз в аспекті ухвалення судових рішень щодо повернення коштів з Державного бюджету.

Основні наукові праці: *«Збалансований підхід інвестора до вибору об'єкту житлової нерухомості»* (2017), *«Проблеми розвитку ринку туристичного страхування в Україні»* (2017), *«Методичний підхід до оцінки показника ефективності фінансової послуги для здійснення операцій з житловою нерухомістю»* (2018), *«Розвиток ризик-орієнтованого підходу до оцінки клієнта при фінансовому моніторингу на ринку нерухомого майна»* (2019), *«Use of risk-oriented approach to typology for customer evaluation in financial monitoring»* (2019) та ін.

Daria Oleksandrivna Davydenko was born on November 21, 1990 in Kharkiv. In 2014, she graduated from Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics majoring in *Finance and Credit*.

In 2013—2019, she worked at Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics as an operator of the Faculty of Finance, Engineer of the Department of Financial Services Management, Junior researcher in the Research Department and a lecturer at the Department of Financial Services Management.

In 2017, Daria Oleksandrivna graduated ahead of schedule from the graduate school of KhNEU full-time and defended her Dissertation for PhD degree in Economics on the topic: *Formation of a mechanism of financial services for residential real estate transactions*.

Since 2019, Daria Oleksandrivna Davydenko has been working as a Researcher of the Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"). She performs a significant amount of work to improve the educational and scientific program of graduate school of the institute, development of scientific topics for the organization of forensic activities, in particular to determine the economic efficiency of forensic examinations in terms of court decisions on refunds from the State budget.

Main research papers: *Balanced approach of the investor to the choice of residential real estate* (2017), *Development problems of tourist insurance market in Ukraine* (2017), *Methodical approach to assessing the efficiency of financial services for residential real estate transactions* (2018), *Development of a risk-oriented approach to customer evaluation in financial monitoring in the real estate market* (2019), *Use of a risk-oriented approach to typology for customer evaluation in financial monitoring* (2019), etc.



ДЕРЕЧА
Лариса Миколаївна
(народилася 1963)

DERECHA
Larysa Mykolaivna
(Birth year: 1963)

Л. М. Дереча народилася 29 грудня 1963 р. в м. Харкові. Працює в Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») з 1983 р. Після закінчення 1989 р. Харківського державного університету імені О. М. Горького (*нині* — Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна) переведена на посаду молодшого наукового співробітника, із 1998 р.— на посаду наукового співробітника. 1999 р. працювала на посаді вченого секретаря, із 2016 р.— на посаді завідувача сектору, із 2017 р.— вчений секретар інституту.

Основні напрями наукових досліджень пов'язані з розвитком теоретичних, загально-методичних основ судової експертизи та підготовкою експертних кадрів. Їй присвоєно вищий кваліфікаційний клас судового експерта та кваліфікацію судового експерта з дослідження волокнистих матеріалів та виробів з них та дослідження об'єктів тваринного походження, що відображається у науково-дослідних розробках методик та методичних рекомендацій із судово-експертного дослідження мікроелементного складу тканин біологічного походження, із систематизації властивостей та ознак об'єктів, встановлення їх інформаційної значущості для вирішення завдань судово-біологічної експертизи, із судово-біологічних досліджень пошкоджень будівельних матеріалів (деревини) комахами, комплексної методики експертного дослідження об'єктів біологічного та ґрунтово-мінерального походження», основ судової експертизи (навчальний посібник для фахівців, які мають намір отримати або підтвердити кваліфікацію судового експерта), експертної системи «Біолог» для вирішення завдань судово-біологічної експертизи, з удосконалення класифікації судових експертиз, методики комплексного дослідження біологічних та інших пошкоджень матеріалів волокнистої структури методами растрової електронної мікроскопії», методики встановлення таксономічної належності волосся тварин, наукового звіту «Удосконалення термінологічного апарату базового законодавства про судово-експертну діяльність в Україні» та ін.

Л. М. Дереча є головою секції судових біологічної та ветеринарної експертиз науково-консультативної та методичної ради з проблем судової експертизи при Міністерстві юстиції України.

Бере активну участь у роботі редакційної колегії фахового періодичного видання «*Теорія та практика судової експертизи і криміналістики*».

Larysa Mykolaivna Derecha was born on December 29, 1963 in Kharkiv. Since February 1983, she works at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"). In 1989, after graduating from Kharkiv State University named after Maxim Gorky (currently, V. N. Karazin Kharkiv National University) was promoted to the position of Junior Researcher and from 1998 to the position of Researcher. Since 1999, she worked as the Academic Secretary; since 2016, she held the position of Department Head; since 2017, she is Academic Secretary of the Institute.

The main directions of scientific research are connected with the development of theoretical, general-methodical bases of forensic examination and training of expert personnel. She was awarded the highest qualification class of forensic expert and qualification of the forensic expert on the study of fibrous materials and articles thereof and on the study of objects of animal origin, which is reflected in the research developments of the methods and guidelines on forensic examination of microelement composition of biological origin tissues, on systematization of properties and features of objects, the establishment of their informational significance for solving tasks of forensic biological examination, on forensic biological examination of building materials damages (wood) by insects, complex methodology of expert examination of the objects of biological and soil-mineral origin, fundamentals of forensic examination (study aids for the specialists who intend to obtain or confirm the qualification of forensic expert), expert system Biologist for resolving the problems of forensic biological examination, on improvement of the classification of forensic examinations, methods of integrated examination of biological and other damage to fibrous structure materials by using the method of scanning electron microscopy», methods of establishing the taxonomic affiliation of animal hair, scientific report: *The advancement of the basic legislation terminological apparatus on forensic activity in Ukraine*, and others.

L. M. Derecha is the Head of the section of forensic biological and veterinary examinations of the Scientific Advisory and Methodological Board on forensic examination issues at the Ministry of Justice of Ukraine.

Larysa Mykolaivna performs significant work as a Member of the Editorial Board of the *Theory and Practice of Forensic Science and Criminalistics* research paper collection.

2006 р. Лариса Миколаївна захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук за темою *«Стан біологічних мембран та вміст макро- і мікроелементів в організмі тварин і людини при дії етанолу»*, 2009 р. їй присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника зі спеціальності «Біохімія».

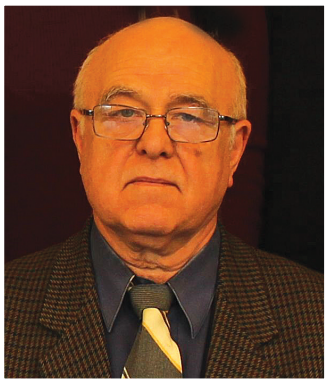
Автор понад 100 публікацій, серед яких: *«Питання нормативно-правового регулювання безпеки праці та захисту від шкідливих виробничих факторів при проведенні судових біологічних та хімічних експертиз в науково-дослідних установах судових експертиз»* (2000), *«Можливості використання сучасних інструментальних методів при дослідженні волосся тварин»* (2002), *«Особливості класифікаційних досліджень у судово-біологічній експертизі»* (2006), *«Історія розвитку судової експертизи і судових експертних установ в Україні»* (2007), *«Современное состояние и некоторые проблемы подготовки экспертных кадров»* (2007), *«Розв'язання діагностичних і ситуаційних (ситуалогічних) завдань судово-біологічної експертизи»* (2009), *«До питання методичного забезпечення проведення судово-біологічних експертиз в Україні»* (2010), *«Про критерії оцінювання методик проведення судових експертиз в Україні»* (2010), *«Экспертные ошибки: причины и рекомендации по предупреждению»* (2012), *«История развития судебно-экспертных учреждений»* (2013), *«Професійна етика судового експерта»* (2013), *«Рекомендації по запобіганню експертних помилок»* (2013), *«Развитие международного сотрудничества в области судебной экспертизы»* (2014), *«Оптимізація міжвідомчої взаємодії судово-експертних установ Міністерства юстиції України та Міністерства охорони здоров'я України при здійсненні судово-експертної діяльності»* (2015), *«Проблеми класифікації судових експертиз у сучасних умовах»* (2016), *«Про сучасні можливості дослідження об'єктів тваринного походження»* (2017), *«Гарантії правового та соціального захисту судових експертів»* (2017), *«Сучасні можливості комплексного дослідження пошкоджень матеріалів волокнистої структури»* (2018), *«Международное сотрудничество в области научно-методического и кадрового обеспечения судебно-экспертной деятельности»* (2018), *«Пути повышения качества подготовки кадров для судебно-экспертных учреждений Министерства юстиции Украины»* (2018), *«Проблемы классификации судебных экспертиз в современных условиях»* (2018), *«Актуальні проблеми співробітництва з організаціями іноземних держав у сфері судово-експертної діяльності»* (2018), *«До питання комплексного дослідження біологічних пошкоджень волокнистих матеріалів методом растрової електронної мікроскопії»* (2019), *«Можливості судово-ветеринарної експертизи як нового виду судових експертиз»* (2019), *«Особливості підготовки матеріалів для призначення та проведення судових експертиз у кримінальних провадженнях за корупційними злочинами»* (2019) та ін.

Автор 3 патентів України на виноходи і корисні моделі.

In 2006, Larysa Mykolayivna defended her PhD dissertation in Biology on the topic: *State of biological membranes and the content of macro- and microelements in animals and humans under the action of ethanol*, in 2009 she was awarded the academic rank of Senior Researcher in *Biochemistry*.

She is author of over 100 publications, including *Issue of statutory and legal regulation of occupational safety and health and protection against harmful production factors during forensic biological and chemical examinations in forensic science research institutions* (2000), *Peculiarities of classification research in forensic biological examination* (2006), *Development history of Forensic Science and Forensic Science Institutions in Ukraine* (2007), *Solution for diagnostic and situational (situational logic) tasks of forensic biological examination* (2009), *About the issue of methodological support for performing forensic biologic examinations in Ukraine* (2010), *About criteria of assessment the methods of performing forensic examinations in Ukraine* (2010), *Forensic scientist errors: causes and recommendations for prevention* (2012), *Development history of Forensic Science Institutions* (2013), *Professional ethics of forensic scientist* (2013), *Recommendations for prevention of forensic scientist errors* (2013), *Development of international cooperation in the field of Forensic Science* (2014), *Optimization of interdepartmental interaction of forensic institutions of the Ministry of Justice of Ukraine and the Ministry of Healthcare of Ukraine while implementation of forensic science activity* (2015), *Issues regarding classification of forensic examinations in present day conditions* (2016), *On modern possibilities of research on objects of animal origin* (2017), *Guarantees of legal and social protection of forensic scientists* (2017), *Modern possibilities for integrated research on fibrous materials damage* (2018), *International cooperation in the field of scientific-methodological and staffing ensuring of forensic activity* (2018), *Ways of improving the quality of staff training for forensic institutions of the Ministry of Justice of Ukraine* (2018), *Problems of forensic examinations classification in current conditions* (2018), *Relevant issues of cooperation with foreign organizations in the field of forensic activity* (2018), *To the question of complex research of biological damage of fibrous materials by the method of scanning electron microscopy* (2019), *Possibilities of forensic veterinary examination as a new type of forensic examination* (2019), *Peculiarities of preparing materials for the appointment and conduct of forensic examinations on corruption-related crimes* (2019), etc.

She has 3 Ukraine patents for a utility model.



ДОЛУДА
Анатолій Олександрович
(народився 1950)

DOLUDA
Anatolii Oleksandrovych
(Birth year: 1950)

А. О. Долуда народився 20 листопада 1950 р. в с. Липці Харківської області. Після закінчення Харківського політехнічного інституту 1973 р. працював на наукових посадах. 1990 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю «Матеріалознавство». 1992 р. Анатолія Олександровича запрошено до Харківського художньо-промислового інституту *(нині* — Харківську державну академію дизайну та мистецтв), де він працює на посаді завідувача кафедрою реставрації та експертизи творів мистецтва.

1997 р. А. О. Долуда у Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») започаткував новий вид експертизи — судову мистецтвознавчу експертизу. Працює на посаді старшого наукового співробітника. 2017 р. обраний головою секції судових мистецтвознавчих експертиз Науково-консультативної та методичної ради з проблем судової експертизи при Міністерстві юстиції України.

Анатолій Олександрович виконує найскладніші судові мистецтвознавчі експертизи, пов'язані з проведенням атрибуції твору (встановлення автора твору, періоду створення роботи, належність до певної художньої школи тощо), визначення художнього рівня, історичного значення, культурної цінності та стану твору, визначення оцінної або страхової вартості твору, а також визначення відповідності продукції вимогам законодавства про захист суспільної моралі. Здійснював керівництво науково-дослідними роботами: «*Методика судово-експертного мистецтвознавчого дослідження продукції порнографічного характеру*» (2011), «*Теоретичні та методичні аспекти судової мистецтвознавчої експертизи*» (2016), «*Розробка методики з дослідження об'єктів живопису*» (2019) та ін.

У творчому доробку має 60 опублікованих наукових праць, 5 авторських свідоцтв на винаходи та 2 патенти. Основні напрями наукової діяльності А. О. Долуди втілено в таких публікаціях: «*Методичні аспекти виконання техніко-технологічних досліджень колекції зразків художніх тканин*» (1995), «*Антикварний ринок України*» (2008), «*Підробки в антикваріаті*» (2009), «*Класифікація об'єктів судової мистецтвознавчої експертизи*» (2016), «*Методика хімічного розшарування різночасового живопису з проміжним шаром ґрунту*» (2016), «*Experience of separation of mylti-temporal painting*» (2018), «*Судова мистецтвознавча експертиза творів живопису*» (2018), «*Дослідження автентичності виробів з фарфору і фаянсу*» (2018), «*Образотворче мистецтво XVII—XX століть: реставрація, атрибуція та експертиза*» (2019) та ін.

Anatolii Oleksandrovych Doluda was born on November 20, 1950 in the village of Lyptsi of Kharkiv Oblast. After graduating from the Kharkiv Polytechnic Institute in 1973, he worked as a Researcher. In 1990, he defended his dissertation for PhD degree in Technology majoring in *Materials science*. In 1992, Anatolii Oleksandrovych was invited to the Kharkiv State Academy of Design and Arts to work as the Head of the Department of Restoration and Examination of Works of Art.

In 1997, Anatolii Oleksandrovych addressed the leadership of the Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") with a proposal to organize a new type of forensic examination in the field of art history. Anatolii Oleksandrovych works at KhRIFE as a Senior Researcher. In 2017, he was elected Chairman of the workshop of forensic art examinations at the Scientific Advisory and Methodological Council on Forensic Science Issues at the Ministry of Justice of Ukraine.

Anatolii Oleksandrovych performs the most complex forensic art examinations related to attribution of the work (identification of the author of the work, period of creation of the work, belonging to a certain art school, etc.), determination of artistic level, historical significance, cultural value and condition of the work, determination of appraisal or insurance value work, as well as determining the compliance of products with the requirements of legislation on the protection of public morality. During his work he supervised researches on: *Methods of forensic art research of pornographic products* (2011), *Development of guidelines for the study of numismatics and phaleristics* (2014), *Theoretical and methodological aspects of forensic art examination* (2016), *Development of research methods on painting objects* (2019), etc.

He has 60 published research papers, 5 copyright certificates for inventions and 2 patents. The main directions of Anatolii Oleksandrovych Doluda scientific activity are reflected in the following publications: *Methodological aspects of technical and technological research of the collection of samples of artistic fabrics* (1995), *Antiquarian market of Ukraine* (2008), *Counterfeits in antiques* (2009), *Classification of objects of forensic art* (2016), *Methods chemical stratification of different-time painting with an intermediate layer of soil* (2016), *Experience of separation of mylti-temporal painting* (2018), *Forensic art examination of works of painting* (2018), *Research on authenticity of porcelain and earthenware* (2018), *Fine Arts of the XVII—XX centuries: restoration, attribution and examination* (2019), etc.



ДЬЯЧЕНКО
Олександр Федорович
(народився 1949)

DYACHENKO
Oleksandr Fedorovych
(Birth year: 1949)

О. Ф. Дьяченко народився 21 серпня 1949 р. в м. Красноградi Харківської області. 1971 р. закінчив Харківський державний університет імені О. М. Горького (*нині* — Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна) за спеціальністю «Радіофізика та електроніка». Упродовж 1971—1996 рр. Олександр Федорович працював у Харківському фізико-технічному інституті. 1989 р. О. Ф. Дьяченко захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за темою «*Оптимізація електродинамічних характеристик зустрічноштиревої структури лінійного прискорювача важких іонів*». 2010 р. здобув вчене звання старшого наукового співробітника за спеціальністю «Фізика пучків заряджених частинок».

1995 р. Олександр Федорович працював у Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») на посаді провідного наукового співробітника. У 1997—1999 рр. виконував обов'язки вченого секретаря інституту. Упродовж 2003—2019 рр.— провідний науковий співробітник. Протягом багатьох років був членом редакційної колегії та відповідальним за випуск фахового видання «Теорія та практика судової експертизи і криміналістики» (вип. 2—18).

О. Ф. Дьяченко видав друком майже 120 наукових праць, серед яких 6 авторських свідоцтв, із них 46 праць за напрямом судової експертизи. Основні з них: «*Проблемы судебной компьютерно-технической экспертизы*» (1998), «*Системи ідентифікації особи за ознаками усного мовлення*» (2001), «*Некоторые направления исследования цифровых записей и устройств*» (2002), «*Установление оригинальности фонограмм: традиционные подходы и новые возможности*» (2005), «*Использование ядерно-физических методов в судебно-биологической экспертизе*» (2005), «*Лингвистические идентификационные и диагностические исследования звучащей речи*» (2006), «*Розслідування та судові експертизи пожеж*» (2007), «*Комплексний характер судової експертизи відеозвукозапису*» (2007), «*Українсько-російський словник спеціальних термінів криміналістичної експертизи холодної зброї*» (2008), «*Криміналістичне дослідження документів, виготовлених із застосуванням повноколірних електрофотографічних копіювальних апаратів*» (2009), «*Классификация экспертных исследований на основе решаемых при их проведении задач*» (2009), «*О процессуальном статусе переводчика*» (2015) та ін.

Oleksandr Fedorovych Dyachenko was born on August 21, 1949 in Krasnohrad of Kharkiv Oblast. In 1971, he graduated from Kharkiv State University named after Maxim Gorky (currently V. N. Karazin Kharkiv National University) majoring in *Radio Physics and Electronics*.

From 1971 to 1996 Oleksandr Fedorovych worked at the National Science Center Kharkiv Institute of Physics and Technology. In 1989, Oleksandr Fedorovych Dyachenko defended his dissertation for PhD degree in Technology on the topic: *Optimization of the electrodynamic characteristics of the counter-pin structure of a linear heavy ion accelerator*. In 2010, he obtained the academic rank of Senior Researcher majoring in *Physics of charged particle beams*.

In 1995, Oleksandr Fedorovych worked at the Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") as a Leading Researcher. From 1997 to 1999 he served as the Academic Secretary of the institute. From 2003 to 2019 he was a Leading Researcher. For many years he was a member of the Editorial Board and responsible for the publication of the *Theory and Practice of Forensic Science and Criminalistics* professional publication (Issues: 2—18).

Oleksandr Fedorovych Dyachenko published almost 120 research papers including 6 copyright certificates and 46 works in the field of forensic science. The main ones are: *Issues of forensic computer and technical examination* (1998), *Systems of identification of the person on signs of oral speech* (2001), *Some directions of research of digital records and devices* (2002), *Establishing the originality of phonograms: traditional approaches and new opportunities* (2005), *Use of nuclear physics in forensic biological examination* (2005), *Linguistic identification and diagnostic studies of sound speech* (2006), *Investigation and forensic examination of fires* (2007), *Comprehensive nature of forensic examination of video and audio recording* (2007), *Ukrainian-Russian dictionary special terms of forensic examination of cold steel* (2008), *Forensic examination of documents performed with full-color electrophotograph copiers* (2009), *Classification of expert research on the basis of tasks solved during their implementation* (2009), *On the procedural status of translator* (2015), etc.



ЄРМОЛЕНКО
Борис Миколайович
(1922—1975)

YERMOLENKO
Borys Mykolaiovych
(1922—1975)

Б. М. Єрмоленко народився 14 квітня 1922 р. в м. Харкові. У 1939—1945 рр. служив у Радянській Армії. 1953 р. закінчив Харківський юридичний інститут (*нині* — Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого).

Працював слідчим районної прокуратури, старшим слідчим і прокурором-криміналістом Кіровоградської обласної прокуратури.

Упродовж 1957—1975 рр. працював у Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») молодшим, старшим науковим співробітником, завідувачем лабораторії технічного дослідження документів, трасологічних і балістичних досліджень.

Під час роботи в інституті Б. М. Єрмоленко опанував широкий спектр спеціальностей із судових балістичних досліджень. У процесі роботи брав участь у найскладніших дослідженнях зброї та боєприпасів. Виконував науково-дослідну роботу за профілем діяльності.

1965 р. Борис Миколайович захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Теория и практика судебно-баллистического отождествления нарезного оружия по пулям»*, 1966 р. йому присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника.

Автор приблизно 50 наукових праць, основними з яких є: *«Оптическая развертка пуль»* (1961), *«Устойчивость микрорельефа канала ствола, подвергшегося коррозии»* (1962), *«К вопросу об идентификации новых моделей оружия по следам на гильзах»* (1969), *«Отождествление нарезного огнестрельного оружия по пулям»* (1969), *«Системный подход в судебно-баллистических исследованиях»* (1973), *«Определение расстояния выстрела из дробового оружия и кинетической энергии снаряда»* (1974), *«О судебной экспертизе как процессе познания»* (1976), *«Теоретические и методические проблемы судебной баллистики»* (1976) та ін.

Borys Mykolaiovych Yermolenko was born on May 14, 1922 in Kharkiv. In 1939—1945, he served in the Soviet Army. In 1953, he graduated from the Kharkiv Law Institute (currently, Yaroslav Mudryi National Law University).

He worked as an Investigator of the district Prosecutor's Office, Senior Investigator and Prosecutor-criminalist of the Kirovograd Regional Prosecutor's Office.

From 1957 to 1975 he worked at the Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") as a Junior, Senior Researcher, Head of Laboratory of Questioned Document Examination, Trace Evidence Analysis and Forensic Ballistics.

While working at the institute, Borys Mykolaiovych mastered a wide range of areas of specialization in forensic ballistics. During his work, he participated in the most complex forensic researches on weapons and ammunition. He performed researches according to the profile of his activity.

In 1965, Borys Mykolaiovych defended his dissertation for PhD degree in Law on the topic: *Theory and practice of forensic ballistic identification of rifled weapons by bullets*, in 1966 he was awarded the academic rank of Senior Researcher.

Borys Mykolaiovych has published over 50 scientific papers, the main ones are: *Optical scanning of bullets* (1961), *Stability of the microrelief of the barrel of corroded* (1962), *On the question of identifying new models of weapons on the tracks on the shell casings* (1969), *Identification of rifled firearms on bullets* (1969), *System approach in forensic ballistic research* (1973), *Determination of the distance of a shot from a shotgun and the kinetic energy of the projectile* (1974), *On forensic examination as a process of cognition* (1976), *Theoretical and methodological problems of forensic ballistics* (1976), etc.



ІЛЬЧЕНКО
Борис Михайлович
(1936—2017)

ILCHENKO
Borys Mykhailovych
(1936—2017)

Б. М. Ільченко народився 14 листопада 1936 р. в м. Харкові. 1959 р. закінчив із відзнакою Харківський інститут механізації та електрифікації сільського господарства (*нині* — Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка) за спеціальністю «Електрифікація сільськогосподарського виробництва».

1971 р. Борис Михайлович захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук, а 1973 р. йому присвоєно вчене звання доцента кафедри електропостачання сільського господарства.

У 1960—1963 рр. працював в Українському науково-дослідному інституті сільськогосподарського машинобудування на посадах інженера та старшого інженера.

Упродовж 1963—1982 рр. обіймав посади асистента, старшого викладача та доцента Харківського інституту механізації та електрифікації сільського господарства.

Протягом 1982—2007 рр.— завідувач кафедри електропостачання сільського господарства Харківського інституту механізації та електрифікації сільського господарства.

У Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») Б. М. Ільченко працював упродовж 1998—2009 рр. на посадах молодшого та провідного наукового співробітника.

Борис Михайлович зробив вагомий внесок у створення нового виду судової експертизи (електротехнічної) та нової експертної спеціальності з досліджень технічної експлуатації електроустаткування. Здійснював найскладніші судові електротехнічні експертизи з розв'язання питань щодо встановлення причин виникнення аварійних режимів в електричних мережах та електрообладнанні, впливу цих режимів на роботу електроприладів та електробезпеку людини, аналізу роботи електроустановок та їх відповідності нормативним вимогам тощо. Виконував науково-дослідні роботи у цій галузі експертної діяльності.

У творчому доробку Бориса Михайловича — майже 70 опублікованих наукових робіт, 5 авторських свідоцтв на винаходи.

Borys Mykhailovych Ilchenko was born on November 14, 1936 in Kharkiv. In 1959, he graduated with honors from the Kharkiv Institute of Mechanization and Electrification of Agriculture (currently, Kharkiv Petro Vasylenko National Technical University of Agriculture) majoring in *Electrification of Agricultural Production*.

In 1971, Borys Mykhailovych defended his dissertation for PhD degree in Technology and in 1973 he was awarded the Academic rank of Associate Professor at the Department of Electricity Supply of Agriculture.

From 1960 to 1963 he worked at the Ukrainian Research Institute of Agricultural Engineering as Engineer then Senior Engineer.

From 1963 to 1982 he held the positions of assistant, senior lecturer and Docent at the Kharkiv Institute of Mechanization and Electrification of Agriculture.

During 1982—2007 he was the Head of the Department of Electricity Supply of Agriculture of the Kharkiv Institute of Mechanization and Electrification of Agriculture.

In 1998—2009, Borys Mykhailovych has being working as a Junior and Leading Researcher at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute").

Borys Mykhailovych made a significant contribution to the creation of a new type of forensic examination (electrical engineering) and a new forensic specialization area in operation and maintenance of electrical equipment. He performed the most complex forensic electrical examinations to resolve issues regarding causes of emergency modes in electrical networks and electrical equipment, the impact of these modes on operation of electrical appliances and human safety, analysis of electrical installations and their compliance with regulatory requirements and more. He performed research in this field of forensic science.

Borys Mykhailovych's creative output includes almost 70 published research papers, 5 copyright certificates for inventions.



КАЗАКОВ-ТУРБОВСЬКИЙ
Євген Іванович
(1929—2000)

KAZAKOV-TURBOVSKYY
Yevhen Ivanovych
(1929—2000)

Є. І. Казаков-Турбовський народився 3 червня 1929 р. у Київській області.

Після закінчення війни Євген Іванович вступив до Харківського політехнічного інституту.

Проте рік потому давня мрія наслідувати шлях батька привела його до Харківського юридичного інституту (*нині* — Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого), який він успішно закінчив 1953 р.

Після закінчення інституту призначений помічником прокурора м. Ворошиловськ Ворошиловградської області, 1956 р. відряджений у розпорядження прокурора Кримської області помічником прокурора м. Севастополь, де працював до листопада 1961 р.

Напрацьований практичний досвід і схильність до наукової діяльності вплинули на рішення Євгена Івановича в листопаді 1961 р. перейти працювати до Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») спочатку на посаду молодшого наукового співробітника, а з 1965 р.— старшого наукового співробітника. Роботу в інституті Євген Іванович поєднував з написанням кандидатської дисертації за темою *«Криминалистические методы расследования и предупреждения преступлений, посягающих на советскую денежную и кредитную системы»*, яку успішно захистив 1967 р. По суті, це була одна з перших робіт, спрямованих на боротьбу з фальшуванням.

У грудні 1969 р. запрошений на роботу до Вищої слідчої школи МВС СРСР начальником кафедри криміналістики, а з 1973 р. обійняв посаду заступника начальника факультету з підготовки експертів-криміналістів у складі ВСШ МВС СРСР.

У березні 1995 р. за видатні заслуги в розвитку криміналістичної науки й успішне керівництво підготовкою кандидатів юридичних наук Є. І. Казакову-Турбовському присвоєно вчене звання професора, 1999 р.— звання дійсного члена (академіка) Академії гуманітарних наук Санкт-Петербурга.

Серед основних наукових праць: *«Экспертное исследование дефектных монет»* (1964), *«Проверка следственным экспериментом профессиональных или преступных навыков обвиняемых»* (1965), *«Классификации и исследования трасологических признаков штампов и литейных форм»* (1966), *«Особенности допроса свидетелей при расследовании дел о фальшивомонетничестве»* (1968) та ін.

Yevhen Ivanovych Kazakov-Turbovskyy was born on June 3, 1929 in Kyiv Oblast.

After the war, Yevhen Ivanovych entered the Kharkiv Polytechnic Institute.

However, a year later the long-nurtured dream to follow the path of the father led him path Kharkiv Law Institute (currently, Yaroslav Mudryi National Law University) that he successfully graduated from, in 1953.

Immediately after graduating from the Institute, he was appointed to the position Assistant Prosecutor the city of Voroshylovsk of Voroshilovgrad Oblast and in 1956 sent in the prosecutor orders the Crimean Oblast as Prosecutor Assistant of the city of Sevastopol where he worked until November 1961.

The accumulated practical experience and the tendency to scientific activity influenced Yevhen Ivanovich's decision in November 1961 to move to work at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") firstly at the position of Junior Researcher and since 1965, as a Senior Researcher. Yevhen Ivanovych combined the work at the Institute with writing his dissertation on the topic: *Criminalictics methods of investigation and prevention attempting to Soviet financial and credit system* that he successfully defended in 1967. In fact, it was one of the first scientific efforts aimed at combating counteracting.

In December 1969, Yevhen Ivanovych was invited to work at the Higher School of Investigation of the Ministry of Internal Affairs of the USSR and was appointed the head of Department of Criminalistics and from 1973 held the position of deputy head of the faculty of Criminalistics Experts Training at Higher School of Investigation of the Ministry of Internal Affairs of the USSR.

In March 1995, Yevhen Ivanovych was awarded Academic rank of Professor for outstanding achievements in the development of forensic science and a successful leadership in the PhD training and in 1999 he was awarded the rank of Full Member of the Academy of Humanities (Academician) of Saint Petersburg.

His main research papers include: *Forensic research on defective coins* (1964), *Examination by investigative experiment of professional or criminal skills of the accused* (1965), *Classifications and researches of trace evidence features of stamps and casting molds* (1966), *Features of witness's interrogation while investigation of counterfeiting cases* (1968), etc.



КОЛОМІЙЦЕВ
Олександр Вікторович
(народився 1967)

KOLOMIYTSEV
Alexander Viktorovych
(Birth year: 1967)

О. В. Коломійцев народився 8 грудня 1967 р. в м. Харкові. 1991 р. закінчив Харківський авіаційний інститут (*нині* — Національний аерокосмічний університет імені М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»).

У Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») О. В. Коломійцев працює з 2001 р.: спочатку — на посадах стажиста-дослідника та наукового співробітника, а з 2006 р.— на посаді провідного наукового співробітника.

Олександр Вікторович є провідним фахівцем у галузі експертизи зброї в системі судово-експертних установ України. До кола об'єктів, які він досліджує, належать вогнепальна зброя та бойові припаси до неї, сліди зброї, сліди пострілу, холодна зброя тощо. Він є безпосереднім керівником та відповідальним виконавцем науково-дослідних робіт з розробляння методик судової балістичної та вибухотехнічної експертиз. 2005 р. Олександр Вікторович захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за темою «*Метод розрахункового та експериментального визначення вигляду снаряда спеціального призначення із заданими аеродинамічними властивостями*».

Автор понад 80 наукових публікацій, основними з яких є: «*Определение параметров траектории движения пули калибра 9 мм с вогнутой оживальной головной частью с учётом изменения её коэффициента силы лобового сопротивления*» (2000), «*Експериментальний тип кулі калібру 7,62 мм та 9,00 мм, які забезпечують обмежену відстань гарантованого ураження біологічного об'єкта*» (2005), «*Уражаючі властивості куль патронів травматичної дії калібру 9 мм Р. А. та вплив калібру уражаючих елементів на підвищення ефективності використання травматичної зброї*» (2007, у співавт.), «*Применение динамического метода воспроизведения следов взаимодействия пули и гильзы для установления их принадлежности одному патрону*» (2010), «*Запровадження в практику судової медицини альтернативного критерію оцінювання уражаючих властивостей куль травматичної дії*» (2014, у співавт.), «*Методика визначення балістичних характеристик низькошвидкісних кінетичних снарядів*» (2015), «*Проблемні аспекти обрахування невизначеності вимірювань при визначенні основного критерію оцінювання уражаючих властивостей куль травматичної дії*» (2018) та ін.

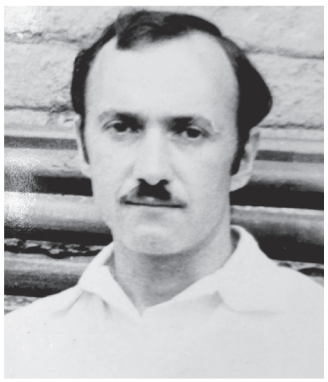
Oleksandr Viktorovych Kolomiitsev was born on December 8, 1967 in the city of Kharkiv. In 1991, he graduated from the Kharkiv Aviation Institute (currently, National Aerospace University "Kharkiv Aviation Institute").

Since 2001, Oleksandr Viktorovych Kolomiitsev has been working at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"): initially as a Research Intern and Researcher and since 2006, as a Leading Researcher.

Oleksandr Viktorovych is a leading specialist in the field of forensic firearm examination in the system of forensic institutions of Ukraine. The objects of his researches include firearms and ammunition, gunshot residues and situational circumstances of shot, cold steel, etc. He is the direct supervisor and responsible executor of research work on development of forensic ballistic methods and forensic explosive examinations.

In 2005, Oleksandr Viktorovych defended his Dissertation for PhD degree in Technology on the topic: *Method of calculation and experimental determination of the type of special purpose projectile with specified aerodynamic properties*.

He is an author over 80 research papers, the main ones are: *Determination of the parameters of the trajectory of a bullet of 9 mm caliber with a concave ogive head, taking into account the change in its drag coefficient*(2000), *Experimental type of bullets of caliber 7.62 mm and 9.00 mm, which provide a limited distance of guaranteed damage to a biological object* (2005), *Damaging properties of bullets of cartridges of traumatic action of caliber 9 mm R. A. and the influence of the caliber of the damaging elements on the increase of the effectiveness of the use of traumatic weapons* (2007, co-authored), *Using of the dynamic method of reproducing the traces of the interaction of bullets and shells in order to establish their belonging to one cartridge* (2010), *Introduction in the practice of forensic medicine of an alternative criterion for evaluating the affecting properties of balls of traumatic action* (2014, co-authored), *Method for determining the ballistic characteristics of low-speed kinetic projectiles* (2015), *Problematic aspects of the calculation of uncertainty of measurements in determining the main criterion for evaluating the impact properties of bullets of traumatic action* (2018), etc.



КОМПАНІЄЦЬ
Анатолій Михайлович
(1938—2016)

KOMPANIYETS
Anatolii Mykhailovych
(1938—2016)

А. М. Компанієць народився 27 квітня 1938 р. в м. Харкові. Вищу освіту здобув у Харківському юридичному інституті імені Ф. Е. Дзержинського (*нині* — Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого).

Працював у Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») впродовж 1964—1975 рр.

Основний напрям наукової роботи — почеркознавство.

1974 р. Анатолій Михайлович захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Применение электронно-вычислительных машин в почерковедении»*.

Виконав значну кількість експертиз у галузі почеркознавства та судової трасології. Анатолій Михайлович одним із перших у системі судово-експертних установ України розробив і впровадив методи застосування електронно-обчислювальної техніки у почеркознавстві. Серед основних наукових праць: *«К вопросу об использовании электронно-вычислительных машин в почерковедческой экспертизе»* (1968), *«Изучение с помощью ЭВМ характеристик почерка»* (1971), *«Изучение с помощью ЭВМ вариационности меры различия одноименных записей в почерках высокой степени выработанности»* (1975) та ін.

Anatolii Mykhailovych Kompaniyets was born on May 27, 1938 in the city of Kharkiv. He graduated from Kharkiv Law Institute named after Feliks Dzerzhinsky (currently, Yaroslav Mudryi National Law University). During 1964—1975 he worked at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute").

The basic direction of his scientific activity was forensic handwriting analysis.

In 1974, Anatolii Mykhailovych defended his dissertation for PhD degree on the topic: *Application of electronic computers in handwriting analysis*.

He has performed several forensic examinations in the field of handwriting analysis. He successfully combined forensic activity with scientific research. Anatolii Mykhailovych was one of the first in the system of forensic institutions of Ukraine who developed and implemented methods of application of electronic computer technology in handwriting analysis. His main research papers include: *On the use of electronic computers in handwriting examination* (1968), *Computer-aided study of handwriting characteristics* (1971), *Computer-aided study of the variation of the measure of distinction of the same records in handwriting of high degree of sophistication* (1975), etc.



Електронно-обчислювальні машини у 1970-ті роки

Electronic computers in 1970s



КОРЧАН
Микола Семенович
(народився 1956)

KORCHAN
Mykola Semenovych
(Birth year: 1956)

М. С. Корчан народився 9 квітня 1956 р. в с. Корчани Лебединського району Сумської області. 1978 р. закінчив з відзнакою Харківський автомобільно-дорожній інститут (*нині* — Харківський національний автомобільно-дорожній університет) за спеціальністю «Автомобільний транспорт». Працював інженером науково-дослідної лабораторії ХАДІ. 1983 р. М. С. Корчана переведено до Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»). Упродовж 1984—1994 рр. обіймав посади молодшого, старшого та провідного наукового співробітника. У 1994—2011 рр.— завідувач лабораторії.

1991 р. М. С. Корчан закінчив аспірантуру при Всесоюзному науково-дослідному інституті судових експертиз Міністерства юстиції СРСР та успішно захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою «*Исследование причинных связей при расследовании дорожно-транспортных происшествий (с помощью судебной автотехнической экспертизы)*», 1994 р. йому присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника зі спеціальності «Кримінальний процес, криміналістики та судова експертиза». Під керівництвом Миколи Семеновича розроблено теоретичні й методичні питання експертизи стану доріг та дорожніх умов на місцях ДТП. Безпосередньо виконував найскладніші експертизи. Коло його наукових інтересів відобразилося у розробленні методик експертних досліджень обставин і механізму ДТП, технічного стану та деталей транспортних засобів, транспортно-трасологічних та дорожньо-технічних досліджень.

Видав друком понад 70 праць: «*Диагностическое исследование систем и агрегатов автомобилей семейства КамАЗ*» (1987), «*Исследование причинной связи при расследовании дорожно-транспортных происшествий*» (1991), «*Експертні дослідження рейкових колій трамвая*» (1996), «*Організаційно-правові питання комплексних експертиз*» (1997), «*Исследование дорожных условий на участках ДТП*» (1999), «*Судово-автотехнічна експертиза і доказування по справах про ДТП*» (1999), «*Особливості дослідження експлуатаційних ознак при експертному аналізу пошкоджень автомобільних шин*» (2003), «*Использование в экспертных исследованиях нормативных документов, регламентирующих технико-эксплуатационные показатели дорог*» (2005), «*Современные концепции исследования причинности в судебной экспертизе*» (2007), «*Экспертное исследование устойчивости движения транспортных средств*» (2007) та ін.

Mykola Semenovych Korchan was born on April 9, 1956 in the village of Korchany, Lebedynskyi Raion, Sumy Oblast. In 1978, he graduated with honors from the Kharkiv Automobile and Highway Institute (currently, Kharkiv National Automobile and Highway University) majoring in *Highway transport*. M. S. Korchan was directed as an engineer to the research laboratory of KhADI. In 1983, Korchan was directed to the Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"). From 1984 to 1994 he held the positions of Junior Researcher, Senior Researcher and Leading Researcher. From June 1994 to June 2011 he was Laboratory Head.

In 1991, Mykola Semenovych graduated from the All-Union Research Institute of Forensic Science of the Ministry of Justice of the USSR and successfully defended his dissertation for PhD degree in Law on the topic: *Investigation of causal links in the investigation of road accidents (with the help of forensic automotive engineering)*. In 1994, he was awarded the academic rank of Senior researcher majoring in *Criminal proceedings, Criminalistics and Forensic Science*. With the guidance of Mykola Semenovych, theoretical and methodological issues of examination of the state of roads and road conditions at the MVC scene of have been developed. He directly performed the most complex examinations. His research interests were reflected in the development of methods for expert research of the circumstances and MVC mechanism, the technical condition and details of vehicles, transport trace evidence and road-technical researches.

He has published more than 70 works: *Diagnostic research on systems and units of KamAZ family cars* (1987), *Research on causation in the investigation of traffic accidents* (1991), *Organizational and legal issues of multidisciplinary examinations* (1997), *Forensic examinations of tram rails* (1996), *Research on road conditions at MVC sites* (1999), *Forensic examination and evidence in MVC cases* (1999), *Features of research on operational signs while expert analysis of damages of automobile tires* (2003), *Use of normative documents regulating technical and operational indicators of roads in forensic researches* (2005), *Modern concepts of causality research in forensic science* (2007), *Forensic research on vehicle traffic stability* (2007), etc.



КУЗЕНКО
Тетяна Борисівна
(народилася 1962)

KUZENKO
Tetiana Borysivna
(Birth year: 1962)

Т. Б. Кузенко народилась 6 листопада 1962 р. в м. Харкові. 1984 р. закінчила Харківський інститут громадського харчування (*нині* — Харківський державний університет харчування та торгівлі) за спеціальністю «Економіка торгівлі», здобувши кваліфікацію економіста; 2019 р.— Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», здобувши кваліфікацію магістра за спеціальністю «Фінанси, банківська справа та страхування» (освітня програма «Фінанси і банківська справа»).

У 2001—2004 рр.— викладач кафедри фінансів Харківського національного економічного університету, у 2004 р.— доцент кафедри фінансів Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.

2004 р. Т. Б. Кузенко захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за темою *«Планування економічної безпеки підприємств»*, а 2008 р. їй присвоєно вчене звання доцента кафедри фінансів.

2019 р. Тетяну Борисівну зараховано до Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») на посаду старшого наукового співробітника.

Профіль її експертної та наукової діяльності сконцентрований на дослідженнях документів бухгалтерського, податкового обліку і звітності, економічної діяльності підприємств і організацій, фінансово-кредитних операцій.

Основні наукові праці: *«Сутність поняття «фінансова безпека підприємства»: систематизація наукових поглядів»* (2013, у співавт.), *«Місце економіки знань у сучасних умовах розвитку підприємства»* (2015), *«Фінансово-економічний потенціал підприємства як основа його фінансового розвитку»* (2015), *«Стратегічні підходи до управління фінансовими ризиками підприємства»* (2017), *«Контролінгові механізми забезпечення фінансової безпеки підприємств приладобудування»* (2020, у співавт.) та ін.

Tetiana Borysivna Kuzenko was born on November 6, 1962 in the city of Kharkiv. In 1984, she graduated from the Kharkiv Institute of Public Catering (currently, Kharkiv State University of Food and Trade) majoring in Trade Economics and obtained the Economist qualification; in 2019 she graduated from National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute" having obtained a Master's degree in Finance, Banking and Insurance (educational program: *Finance and Banking*).

In 2001—2004, she was a lecturer at the Department of Finance of Kharkiv National Economic University, in 2004 she was an Associate Professor at the Department of Finance of Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics.

In 2004, Tetiana Borysivna defended her dissertation for the PhD degree in Economics on the topic: *Planning of economic security of enterprises* and in 2008 she was awarded the academic rank of Associate Professor at the Department of Finances.

In 2019, Tetyana Borysivna was enrolled et Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") to the position of Senior Researcher.

The profile of its forensic activity is concentrated on researches on accounting documents, tax accounting and the reporting, on economic activity of the enterprises and the organizations, financial and credit operations.

Main research papers: *Concept essence of enterprise financial security: systematization of scientific opinions* (2013, co-authored), *The place of knowledge economy in modern conditions of enterprise development* (2015), *Financial and economic potential of the enterprise as a basis for its financial development* (2015), *Strategic approaches to enterprise financial risk management* (2017), *Controlling mechanisms for ensuring financial security of instrumentation enterprises* (2020, co-authored), etc.



ЛАДІН
Володимир Миколайович
(1929—1995)

LADIN
Volodymyr Mykolaiovych
(1929—1995)

В. М. Ладін народився 5 червня 1929 р. в м. Ульяновську. По закінченні 1951 р. Саратовського державного юридичного інституту імені Д. І. Курського Прокуратура СРСР відрядила Володимира Миколайовича на роботу до органів прокуратури Пензенської області, де він працював слідчим і старшим слідчим. У 1955—1957 рр.— помічник прокурора Пензенської області зі спецсправ.

У 1952—1954 рр. закінчив вечірній Університет марксизму-ленінізму при Пензенському МК КПРС, а 1955 р.— 10-місячні Всесоюзні Харківські курси удосконалення старших слідчих.

Того самого року зарахований до аспірантури Харківського юридичного інституту (*нині* — Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого).

Упродовж 1956—1984 рр. В. М. Ладін працював у Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») на посадах молодшого та старшого наукового співробітника. Основні напрями наукової роботи — судова балістика та трасологія.

Під час роботи в інституті В. М. Ладіна залучали до виконання найскладніших судових експертиз. Його багатий досвід експертної роботи відображено у науковій діяльності.

1968 р. Володимир Миколайович захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Криминалистические методы исследования атипичного огнестрельного оружия»*.

Автор понад 35 наукових публікацій, основними з яких є: *«Редкий случай убийства при самопроизвольном выстреле из атипичного ручного огнестрельного оружия»* (1959), *«Основные вопросы установления групповой принадлежности атипичного огнестрельного оружия»* (1965), *«Возможности определения вида оружия и дистанции выстрела по дробовой осыпи на преграде»* (1973), *«Определение кинетической энергии пуль, выстрелянных из пневматической винтовки»* (1975), *«Установление целого объекта по следам разреза газосварочным аппаратом»* (1982) та ін.

Volodymyr Mykolaiovych Ladin was born on June 5, 1929 in the city of Ulyanovsk. In 1951, after graduating from Saratov State Academy of Law, the Prosecutor's Office of the USSR sent Volodymyr Mykolaiovych to work in the Prosecutor's office of Penza Oblast where he worked as an Investigator and Senior Investigator. From 1955 to 1957 he was assistant to the prosecutor of the Penza Oblast for specific cases.

In 1952—1954, he graduated from the evening University of Marxism-Leninism at the Penza Communist Party of the Soviet Union City Committee and in 1955 from the 10-month All-Union Kharkiv Training Courses for Senior Investigators.

In the same year he was enrolled in graduate school of Kharkiv Law Institute (currently, Yaroslav Mudryi National Law University).

During 1956—1984 Volodymyr Mykolaiovych Ladin worked at the Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") as a Junior and Senior Researcher. The main directions of scientific activity were ballistics and trace evidence analysis.

While working at the institute, Volodymyr Mykolaiovych was involved in the implementation of the most complex forensic examinations. His rich experience of forensic expert is reflected in scientific activity.

In 1968, Volodymyr Mykolaiovych defended his dissertation for PhD degree in Law on the topic: *Forensic methods of research on atypical firearms*.

He is author over 35 research papers, the main ones are: *Rare case of murder by spontaneous firing from an atypical small arms* (1959), *Basic issues of establishing the group affiliation of atypical firearms* (1965), *Possibilities of determining the type of weapon and the distance of a shot at a bullet at a barrier* (1973), *Determination of the kinetic energy of bullets fired from an air rifle* (1975), *Establishment of an entire object in the traces of a section by a gas welding machine* (1982), etc.



ЛОЗОВИЙ
Андрій Іванович
(народився 1967)

LOZOVIY
Andrii Ivanovych
(Birth year: 1967)

А. І. Лозовий народився 10 квітня 1967 р. в м. Харкові. 1991 р. закінчив Харківський автомобільно-дорожній інститут (*нині* — Харківський національний автомобільно-дорожній університет), 2008 р.— Інститут післядипломної освіти педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

У Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») А. І. Лозовий працював із 1989 р. Науковий стаж розпочав 1990 р. із виконання обов'язків молодшого наукового співробітника. 1994 р. призначений на посаду наукового співробітника, 1995 р.— на посаду заступника завідувача лабораторії, 1996 р.— на посаду завідувача лабораторії. 2004 р. посів посаду заступника директора інституту з експертної роботи, 2009 р. виконував обов'язки першого заступника директора інституту.

У 2010—2016 рр.— директор Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України.

Особисто виконав понад 5000 експертних досліджень. Брав активну участь у науковій діяльності. Під його керівництвом розроблено методики експертних досліджень у галузі товарознавства та автотоварознавства.

2015 р. Андрій Іванович захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Підстави припинення спільної часткової власності на нерухоме майно»*.

За результатами досліджень видав друком низку наукових праць: *«Сучасний стан і проблеми правового регулювання охорони праці в Україні»* (2011), *«Сучасний стан та перспективи розвитку судово-експертної діяльності»* (2013), *«До питання оформлення припинення права спільної часткової власності на нерухоме майно»* (2014), *«Припинення права на частку в спільному нерухомому майні за вимогою інших співвласників»* (2015) та ін.

Andrii Ivanovych Lozoviy was born on April 10, 1967 in the city of Kharkiv. In 1991, he graduated from the Kharkiv Automobile and Highway Institute (currently, Kharkiv National Automobile and Highway University), in 2008 he graduated from the Institute of Post-Graduate Studies of H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University.

Since 1989, Andrii Ivanovych Lozoviy has been working at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"). His research experience began in 1990 as a Junior Researcher. In 1994, he was appointed to the position of Researcher; in 1995 to the position of Deputy Head of Laboratory and in 1996 to the position of the Laboratory Head. In 2004, he was appointed Deputy Director for Forensic Examinations; in 2009 he carries out responsibilities of First Deputy Director of the Institute.

From 2010 to 2016 he was the director of Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine.

He has personally performed more than 5,000 forensic examinations. He took an active part in scientific activities. Under his leadership, expert research methods in the field of commodity science and automotive science were developed.

In 2015, Andrii Ivanovych defended his dissertation for PhD degree in Law on the topic: *Grounds for termination of joint partial ownership of real estate*.

According to his research results he published a number of research papers: *Modern condition and issues of legal regulation of Occupational safety and health in Ukraine* (2011), *Modern condition and perspectives of development of forensic expert activity* (2013), *On the issue of registration of termination of the right of joint partial ownership of real estate* (2014), *Stopping of the right to a share in joint immovable property at the request of other co-owners* (2015), etc.



ЛОШМАНОВ
Василь Прокопович
(1928—1994)

LOSHMANOV
Vasyl Prokopovych
(1928—1994)

В. П. Лошманов народився 10 лютого 1928 р. в м. Кисловодську Ставропольського краю. Після закінчення 1949 р. Харківського автодорожнього технікуму працював в інженерно-технічних службах, із 1957 р.— у Харківському автотресті.

1960 р. Василь Прокопович закінчив вечірнє відділення Харківського автодорожнього інституту (*нині* — Харківський національний автомобільно-дорожній університет) і вступив до ХНДІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») на посаду старшого наукового співробітника лабораторії судових автотехнічних досліджень. Упродовж 1981—1994 рр.— завідувач цієї лабораторії.

1977 р. Василь Прокопович захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Использование специальных автотехнических знаний в расследовании автопроисшествий, возникших из-за неисправностей автомобилей»*.

Автор понад 30 наукових праць, основними з яких є: *«К исследованию неисправностей тормозов автомобилей с гидравлическим приводом в судебной автотехнической экспертизе»* (1964), *«Характеристика методов экспертного исследования неисправностей транспортных средств»* (1975), *«Вопросы исследования технического состояния транспортных средств в типовых ситуациях дорожно-транспортных происшествий»* (1993) та ін.

Vasyl Prokopovych Loshmanov was born on February 10, 1928 in the city of Kislovodsk of Stavropol Krai. After graduating in 1949, Kharkiv highway technical school worked at engineering and technical services and since 1957, he worked at Kharkiv Avtotrest.

In 1960, Vasyl Prokopovych graduated from the evening department of the Kharkiv Automobile and Highway Institute (currently, Kharkiv National Automobile and Highway University) and entered the Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") to the position of Senior Researcher of the laboratory of forensic automotive research. From 1981 to 1994 he was the Head of this laboratory.

In 1977, Vasyl Prokopovych defended his dissertation for PhD degree on the topic: *Use of special automotive knowledge in the investigation of car accidents caused by car malfunctions*.

Vasyl Prokopovych is author of more than 30 research papers, the main ones are: *Regarding malfunction of the brakes of cars with hydraulic drives in forensic automotive examination* (1964), *Characteristics of methods for forensic examination of vehicle malfunctions* (1975), *Issues of research on technical state of vehicles in typical MVC situations* (1993), etc.



В. П. Лошманов працює з пристроєм для перевірки гальмівних приводів

V. P. Loshmanov works with the machine for testing brake gears



ЛУБЕНЦОВ
Андрій Васильович
(народився 1980)

LUBENTSOV
Andrii Vasylovych
(Birth year: 1980)

А. В. Лубенцов народився 8 квітня 1980 р. в с. Терновій Чугуївського району Харківської області.

2002 р. закінчив Харківський національний автомобільно-дорожній університет за спеціальністю «Автомобілі і автомобільне господарство», 2017 р.— Харківський національний університет внутрішніх справ за спеціальністю «Правознавство».

У Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України *(нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») А. В. Лубенцов працює з 2002 р.: спочатку на посаді стажиста-дослідника, із 2003 р.— молодшого наукового співробітника, із 2005 р.— наукового співробітника, із 2008 р.— старшого наукового співробітника, а з 2013 р.— завідувача сектору.

2016 р. за результатами конкурсу переведений на посаду завідувача лабораторії. Має кваліфікацію судового експерта з дослідження обставин і механізму дорожньо-транспортних пригод, технічного стану та деталей транспортних засобів та в галузі транспортно-трасологічних і дорожньо-технічних досліджень. Розробник методик за профілем експертної діяльності.

2018 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Теоретичні та методичні основи судової автотехнічної експертизи»*.

Під керівництвом А. В. Лубенцова в ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» започатковано експертизи з дослідження міського електричного транспорту.

Член спеціалізованої вченої ради К 64.896.01 у ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук.

Основні наукові праці: *«Экспертное исследование дополнительных средств пассивной безопасности автомобилей»* (2011, у співавт.), *«Факторы, влияющие на видимость проезжей части дороги и пешеходов при техническом анализе действий водителя»* (2012, у співавт.), *«Процесуальні аспекти призначення та проведення автотехнічної експертизи»* (2016), *«Проблеми визначення об'єктів судової автотехнічної експертизи»* (2017) та ін.

Andrii Vasylovych Lubentsov was born on April 8, 1980 in the village of Ternova of Chuhuiv Raion of Kharkiv Oblast. In 2002, he graduated from Kharkiv National Automobile and Highway University majoring in *Automobiles and Automotive Industry* and in 2017 from Kharkiv National University of Internal Affairs majoring in *Jurisprudence*.

Since 2002, Andrii Vasylovych Lubentsov has been working at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"): firstly, as a Research Intern, since 2003, as a Junior Researcher, since 2005, as a Researcher, since 2008, as a Senior Researcher and since 2013, as Department Head.

In 2016, according to the competition results, he was transferred to the position of Laboratory Head. He holds a forensic expert qualification majoring in MVC mechanism and circumstances, technical condition and details of vehicles and in the field of trace evidence and road engendering research. He is developer of methods according to the profile of expert activity.

In 2018, he defended his dissertation for PhD degree in Law on the topic: *Theoretical and methodological foundations of forensic automotive examination*.

Forensic examinations of urban electric transport were initiated at NCS "Hon. Prof. M. S. Bokarius FSI" thanks to A. V. Lubentsov.

He is a Member of the Specialized Academic Council: K 64.896.01 at NSC "Hon. Prof. M. S. Bokarius FSI" with the right to accept for consideration and defending dissertations for PhD degree in Law.

Main research papers: *Forensic research of additional means of passive safety of automobiles* (2011, co-authored), *Factors influencing the visibility of the road and pedestrians in the technical analysis of driver's actions* (2012, co-authored), *Procedural aspects of appointment and conducting automotive examination* (2016), *Problems of determining the objects of forensic automotive examination* (2017), etc.



ЛЮБЧЕНКО
Володимир Іванович
(народився 1967)

LIUBCHENKO
Volodymyr Ivanovych
(Birth year: 1967)

В. І. Любченко народився 15 листопада 1967 р. у м. Артемівську Донецької області. 1996 р. закінчив Донецький державний технічний університет за спеціальністю «Автомобілі та автомобільне господарство», здобувши кваліфікацію інженера-механіка.

Упродовж 1996—2015 рр. працював на посадах інженера-експерта, директора різних підприємств із технічного обслуговування транспортних засобів.

У 2015—2019 рр. завідував Запорізьким відділенням Дніпропетровського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України.

Із серпня 2019 р. Володимир Іванович обіймає посаду завідувача Полтавського відділення Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»).

Відповідно до фахових компетентностей В. І. Любченко присвятив свою професійну діяльність судовій автотоварознавчій експертизі.

Він є одним із розробників методик оцінювання колісних транспортних засобів та встановлення розміру збитків, завданих власнику транспортного засобу внаслідок ДТП. Особисто виконує складні автотоварознавчі експертизи, зокрема — комплексні. На посаді завідувача підрозділу ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» Володимир Іванович приділяє увагу розвитку матеріально-технічної бази Полтавського відділення інституту.

2019 р. В. І. Любченко захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Початкова (досудова) форма обвинувачення, яка реалізується у досудовому розслідуванні: зміст, суб'єкти і порядок реалізації»*.

Основні наукові праці: *«Сучасна форма українського кримінального провадження та його загальна функціональна характеристика»* (2017), *«Учасники кримінального провадження, які складають сторону обвинувачення у стадії досудового розслідування»* (2018), *«Роль прокурора на стороні обвинувачення у стадії досудового розслідування»* (2019), *«Місце слідчого, керівника органу досудового розслідування та співробітника оперативного підрозділу в реалізації функції обвинувачення у її початковій (досудовій) формі»* (2019) та ін.

Volodymyr Ivanovych Liubchenko was born on November 15, 1967 in the city of Artemivsk of Donetsk Oblast. In 1996, he graduated from Donetsk National Technical University majoring in Cars and Automotive Industry obtaining the qualification of Mechanical Engineer.

From 1996 to 2015 he worked as an expert engineer, director of various enterprises for vehicle maintenance.

In 2015—2019, he headed the Zaporizhia Branch of the Dnipropetrovsk Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine.

Since August 2019, Volodymyr Ivanovych has been the Head of Poltava Branch of Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine. (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute")

Volodymyr Ivanovych devoted his professional activity to forensic automotive examination according to his professional competencies.

He is one of the developers of methods for assessing wheeled vehicles and determining the amount of damage suffered by the owner of the vehicle as an MVC result. He personally performs complex automotive examinations, in particular multidisciplinary examinations. As the head of the NSC "Hon. Prof. M. S. Bokarius FSI" department, Volodymyr Ivanovych pays attention to the development of the material and technical base of the Poltava Branch of the institute.

In 2019, Volodymyr Ivanovych Liubchenko defended his dissertation for PhD degree in Law on the topic: *Initial (pre-trial) form of prosecution implemented in the pre-trial investigation: content, subjects and implementation procedure*.

Main research papers: *Current form of Ukrainian criminal proceedings and its general functional characteristics* (2017), *Participants in criminal proceedings who are prosecuted in the pre-trial investigation stage* (2018), *Role of the prosecutor in the prosecution stage in the pre-trial investigation stage* (2019), *Place of the investigator, the head of the pre-trial investigation body and the employee of the operational unit in the implementation of the function of prosecution in its initial (pre-trial) form* (2019), etc.



МАЛІКОВ
Сергій Костянтинович
(народився 1975)

MALIKOV
Serhii Kostiantynovych
(Birth year: 1975)

С. К. Маліков народився 2 червня 1975 р. в м. Куп'янську Харківської області. 1998 р. закінчив Харківський державний технічний університет будівництва та архітектури (*нині* — Харківський національний університет будівництва та архітектури) за спеціальністю «Промислове і цивільне будівництво».

Упродовж 1998—2019 рр. Сергій Костянтинович працював на посадах інженера штабу цивільної оборони та надзвичайних ситуацій Червонозаводського району м. Харкова Управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільної оборони населення Харківської облдержадміністрації, заступника начальника управління інспекції Державного архітектурно-будівельного контролю у м. Харкові, начальника відділу контролю за об'єктами будівництва інспекції Державного архітектурно-будівельного контролю в Харківській області, першого заступника начальника територіального органу Державної архітектурно-будівельної інспекції Державного архітектурно-будівельного контролю у Харківській області, першого заступника начальника Державної екологічної інспекції в м. Києві, заступника директора та директора з технічних питань товариства з обмеженою відповідальністю «Агробудівник», головного інженера ТОВ «Комерційна компанія "Аквасервіс"».

Упродовж 2019—2020 рр. — завідувач лабораторії Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»). Має кваліфікацію судового експерта з дослідження об'єктів нерухомості, будівельних матеріалів, конструкцій та відповідних документів, розподілу земель, визначення оцінної вартості будівельних об'єктів і споруд та оцінювання земельних ділянок.

2019 р. С. К. Маліков захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Адміністративно-правові засади здійснення контролю та нагляду у сфері містобудівної діяльності»*.

Основні наукові праці: *«Поняття та сутність адміністративних процедур контролю та нагляду у сфері містобудівної діяльності»* (2017), *«Вдосконалення адміністративного законодавства, яке регламентує здійснення контролю та нагляду у сфері містобудівної діяльності»* (2018), *«Предмет контролю та нагляду у сфері містобудівної діяльності»* (2019), *«Характеристика системи суб'єктів контролю та нагляду у сфері містобудівної діяльності»* (2019), *«Адміністративні форми та методи контролю та нагляду у сфері містобудівної діяльності»* (2019) та ін.

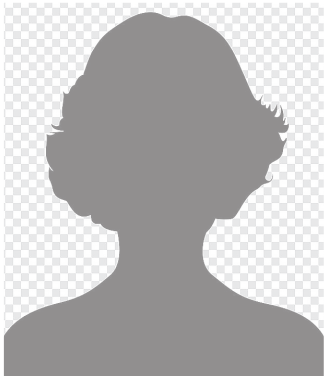
Serhii Kostiantynovych Malikov was born on June 2, 1975 in the city of Kupiansk of Kharkiv Oblast. In 1998, he graduated from Kharkiv State Technical University Civil Engineering and Architecture (currently, Kharkiv National University of Civil Engineering and Architecture) majoring in *Industrial and Civil Engineering*.

From 1998 to 2019 Serhii Kostiantynovych worked as an engineer of the Civil Defense and Emergency Situations Headquarters of the Chervonozavodsky District of Kharkiv Department for Emergencies and Civil Defense of the Kharkiv Regional State Administration, Deputy Head of the Inspectorate of the State Civil engendering Control in Kharkiv, Head of the Department of Control over Construction Facilities of the Eastern and Western districts in Kharkiv of Inspectorate of the State civil engendering control in Kharkiv Region, First Deputy Head of the Territorial Body of the State Civil engendering Inspectorate; Inspectorate of the State Civil engendering Control in Kharkiv Oblast, First Deputy Head of the State Ecological Inspectorate in Kyiv; Deputy Director and Technical Director of LLC *Agrobudivnyk*, Chief Engineer of LLC *"Commercial Company "Aquaservice"*.

During 2019—2020, he has been Laboratory Head at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"). He holds the forensic expert qualification in the field of real estate, building materials, structures and relevant documents, land allocation and determining the order of land use, determining the appraised value of buildings and structures and land valuation.

In 2019, Serhii Kostiantynovych defended his dissertation for PhD degree in Law on the topic: *Administrative and legal principles of control and supervision in the field of urban planning*.

Main research papers: *Concept and essence of administrative procedures for control and supervision in the field of urban planning* (2017), *Improvement of administrative legislation governing the control and supervision in the field of urban planning* (2018), *Subject of control and supervision in the field of urban planning* (2019), *Characteristics of the system of subjects of control and supervision in the field of urban planning* (2019), *Administrative forms and methods of control and supervision in the field of urban planning* (2019), etc.



МАРКОВА
Галина Дмитрівна
(народилася 1927)

MARKOVA
Halyna Dmytrivna
(Birth year: 1927)

Г. Д. Маркова працювала у Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») впродовж 1951—1960 рр. Основний напрям наукової роботи — почеркознавство.

Галина Дмитрівна виконала значну кількість судових почеркознавчих експертиз, успішно поєднувала судово-експертну діяльність з науковими дослідженнями.

1956 р. Г. Д. Маркова захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Идентификационные признаки письма в советской криминалистической экспертизе»*.

Основні наукові праці: *«Случай использования признаков письменной речи в графической экспертизе»* (1952), *«Использование признаков письменной речи при экспертизе документов»* (1953), *«Исследование вдавленного текста и подписей с целью отождествления личности»* (1961) та ін.

During 1951—1960 Markova Halyna Dmytrivna worked at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"). The basic direction of his scientific activity was forensic handwriting analysis.

Halyna Dmytrivna performed a significant number of forensic handwriting examinations, successfully combined forensic activities with scientific research.

In 1956, Halyna Dmytrivna defended her dissertation for PhD degree in Law on the topic: *Identification features of writing in the Soviet forensic examination*.

Main research papers: *Use case of written language features in forensic graphic examination* (1952), *Use of features of written language while questioned document examination* (1953), *Research of indented text and signatures for person identifying* (1961), etc.



Співробітники ХНДІСЕ (1956)

KhRIFE employees (1956)



МИХАЛЬСЬКИЙ
Олег Олександрович
(народився 1974)

MYKHALSKYI
Oleh Oleksandrovych
(Birth year: 1974)

О. О. Михальський народився 31 березня 1974 р. в м. Харкові. Після закінчення 1996 р. Харківського державного автомобільно-технічного університету (*нині* — Харківський національний автомобільно-дорожній університет) влаштувався на роботу до Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»). 1998 р. обраний на посаду наукового співробітника, 2004 р.— на посаду старшого наукового співробітника. Із 2005 р. обіймає посаду завідувача лабораторії. Із 2014 р. О. О. Михальський очолює секцію судової автотоварознавчої експертизи Науково-консультативної та методичної ради з проблем судової експертизи при Міністерстві юстиції України.

Під час роботи в ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» Олег Олександрович здобув кваліфікацію судового експерта з визначення вартості машин, обладнання, сировини та споживчих товарів, вартості колісних транспортних засобів, оцінки майна і техніки військового призначення та озброєння, а також з досліджень, пов'язаних з комерційними найменуваннями, торговельними марками та ін. Він особисто виконав понад 10000 судових експертиз. Є науковим керівником та відповідальним виконавцем практично усіх наукових тем за профілем діяльності лабораторії. 2010 р. закінчив Українську інженерно-педагогічну академію. 2017 р. О. О. Михальський захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Адміністративно-правова протидія правопорушенням у сфері інтелектуальної власності в Україні»*, 2020 р. йому присвоєно вчене звання старшого дослідника зі спеціальності «Право».

Він є засновником нового експертного напряму — гемологічної експертизи.

Опублікував низку наукових праць: *«Особливості проведення досліджень щодо визначення вартості контрафактної аудіовізуальної продукції»* (2007), *«Визначення вартості ремонтно-відновлювальних робіт пластмасових складових транспортних засобів»* (2008), *«Історико-правовий аналіз протидії правопорушенням у сфері інтелектуальної власності в Україні»* (2015), *«Сутність та зміст державно-правового механізму протидії правопорушенням у сфері інтелектуальної власності»* (2016), *«Правові засади протидії правопорушенням в сфері інтелектуальної власності в Україні та місце серед них адміністративно-правового регулювання»* (2017), *«Питання визначення характеристик колісних транспортних засобів з гібридними двигунами у відповідності з українським класифікатором товарів зовнішньоекономічної діяльності»* (2019, у співавт.) та ін.

Oleh Oleksandrovych Mykhalskyi was born on March 31, 1974 in the city of Kharkiv. In 1996, after graduating from the Kharkiv State Automobile and Technical University (currently, Kharkiv National Automobile and Highway University), he got a job at the Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"). Since 1998, he has been elected as a Researcher, and since 2004, he has been appointed Senior Researcher. Since 2005, he has been the Head of the Laboratory. Since 2014, Oleh Oleksandrovych has been heading the workshop of forensic automotive examination of the Scientific Advisory and Methodological Council on Forensic Science Issues at the Ministry of Justice of Ukraine.

While working at NSC "Hon. Prof. M. S. Bokarius FSI", Oleh Oleksandrovych was qualified as a forensic expert majoring in determining the value of machinery, equipment, raw materials and consumer goods, the value of wheeled vehicles and the amount of damage caused to the owner of the vehicle, assessment of military property and equipment, as well as research related to commercial (brand) names, trademarks (signs for goods and services), geographical indications. He personally performed more than 10,000 forensic researches. He is a research supervisor and responsible executor of almost all scientific topics according to the laboratory profile.

In 2010, he graduated from Ukrainian Engineering Pedagogics Academy.

In 2017, Oleh Oleksandrovych defended his dissertation for PhD degree on the topic: *Administrative and legal counteraction to intellectual property offenses in Ukraine*, in 2020, he was awarded the academic rank of Senior Researcher majoring in Law.

He is the founder of a new forensic science field: Forensic Gemology.

He published several research papers: *Peculiarities of conducting researches on the determination of the value of counterfeit audiovisual production* (2007), *Determination of repair cost and restoration works of plastic vehicle components* (2008), *Historical and legal analysis of counteraction to an offense in the field of intellectual property in Ukraine* (2015), *Essence and content of the state-legal mechanism for combating an offense in the field of intellectual property* (2016), *Legal principles of counteraction to offenses in the field Intellectual Property in Ukraine and the place among them of administrative-legal regulation* (2017), etc.



МОЖАЄВ
Михайло Олександрович
(народився 1989)

MOZHAIEV
Mykhailo Oleksandrovych
(Birth year: 1989)

М. О. Можаєв народився 13 листопада 1989 р. в м. Харкові. 2011 р. закінчив Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна за спеціальністю «Радіофізика і електроніка», 2015 р.— Національний технічний університет «ХПІ» за спеціальністю «Інтелектуальна власність».

2015 р. М. О. Можаєв захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за темою *«Розподіл мережевого ресурсу комп'ютерних мереж системи акустичного моніторингу»*.

У Харківському науково-дослідному інституту судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») М. О. Можаєв працює з вересня 2016 р., спершу — на посаді завідувача лабораторії, із 2019 р.— на посаді завідувача сектору.

Під час роботи в установі Михайло Олександрович опанував фахові компетентності за напрямами експертних досліджень комп'ютерної техніки, програмних продуктів, телекомунікаційних систем (обладнання) та засобів.

Йому доручено виконання найскладніших комп'ютерно-технічних та телекомунікаційних експертиз. На базі досвіду експертної роботи побудовано його науково-дослідну діяльність. Він неодноразово здійснював керівництво й виконання наукових тем за профілем роботи підрозділу.

Із 2016 р. — член редакційної колегії періодичного спеціалізованого видання — збірника наукових праць «Теорія та практика судової експертизи і криміналістики».

2017 р. М. О. Можаєва обрано членом-кореспондентом Академії наук прикладної радіофізики.

Станом на сьогодні активно працює над дисертацією на здобуття наукового ступеня доктора технічних наук.

Автор 35 наукових і навчально-методичних праць, основними з яких є: *«Моделювання фрактального трафіка передачі інформації у сучасній гетерогенній мережі у середовищі IXCHARIOT»* (2014); *«Multiservice network security metric», «Деякі особливості проведення комплексних досліджень цифрової інформації»* (2017) та ін.

Mykhailo Oleksandrovych Mozhaiev was born on November 13, 1989 in the city of Kharkiv. In 2011, he graduated from V. N. Karazin Kharkiv National University majoring in *Radio physics and Electronics*, in 2015 he graduated from National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute" majoring in *Intellectual Property*.

In 2015, Mykhailo Oleksandrovych Mozhaiev defended his Dissertation for PhD degree in Technology on the topic: *Distribution of network resources of computer networks of the acoustic monitoring system*.

Since September 2016, Mykhailo Oleksandrovych has been working at the Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"), since October 2016, as Laboratory Head, and since 2019, as the Department Head.

While working at the institution, Mykhailo Oleksandrovych mastered professional competencies in the areas of forensic research on computer equipment, software products, telecommunication systems (equipment) and tools.

He is entrusted with the most complex computer and telecommunication examinations. His research activity is based on the experience of forensic science activity. He has repeatedly supervised and implemented scientific topics according to the unit profile.

Since 2016, he is a Member of the Editorial board of a periodical specialized publication: *Theory and Practice of Forensic Examinations and Criminalistics* research paper collection.

In 2017, he was elected a Corresponding Member of the Academy of Sciences of Applied Radio physics.

As of today, he is actively working on his Dissertation for doctorate degree in Technology.

He is author over 35 scientific and educational-methodical works, the main ones are: *Modeling of fractal traffic of information transmission in the modern heterogeneous network in the IXCHARIOT environment* (2014), *Multiservice network security metric, Some peculiarities of comprehensive research of digital information* (2017), etc.



МОЖАР
Ірина Михайлівна
(1923—2018)

MOZHAR
Irina Mykhailivna
(1923—2018)

І. М. Можар народилася 1 серпня 1923 р. в м. Харкові. 1942 р. добровольцем пішла в армію. Демобілізувалась 1946 р.

1951 р. закінчила Харківський юридичний інститут (*нині* — Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого).

Упродовж 1952—1991 рр. Ірина Михайлівна працювала в Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»): спочатку на посаді молодшого наукового співробітника; із 1960 р.— старшого наукового співробітника лабораторії судово-почеркознавчих досліджень, із 1970 р.— завідувача відділу науково-технічної інформації, а з 1978 р.— вченого секретаря.

1967 р. І. М. Можар захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Криминалистическая экспертиза рукописей и подписей, выполненных с разрывом во времени, в уголовном и гражданском судопроизводстве»*, 1973 р. їй присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника.

За роки своєї експертної діяльності Ірина Михайлівна виконала значну кількість почеркознавчих експертиз із використанням новітніх методик експертного дослідження. Вона видала друком понад 40 робіт. І. М. Можар розробляла такі наукові теми: *«Ефективність використання висновку експерта в кримінальному та цивільному судочинстві»* та *«Особливості використання висновків комплексних експертиз у кримінальному та цивільному судочинстві»*.

За багаторічну сумлінну працю на посаді завідувача відділу науково-технічної інформації та бездоганне виконання службових обов'язків І. М. Можар неодноразово заохочували міністр юстиції СРСР, її занесено до Книги Трудової слави Міністерства юстиції УРСР.

Основні наукові праці: *«Исследование рукописных текстов, выполненных с разрывом во времени»*, *«Особенности исследования подписей, выполненных со значительным разрывом во времени»* (1971); *«Возможности установления времени выполнения рукописи»* (1972); *«Объективные факторы, влияющие на оценочную деятельность эксперта-почерковеда»* (1975); *«Использование заключений экспертов-автотехников в судебной и следственной практике»* (1976); *«Пути повышения эффективности использования заключения судебного эксперта в уголовном и гражданском судопроизводстве»* (1980) та ін.

Iryna Mykhailivna Mozhar was born on August 1, 1923 in the city of Kharkiv. In 1942, she volunteered for the army. She was demobilized in 1946.

In 1951, he graduated from the Kharkiv Law Institute (currently, Yaroslav Mudryi National Law University).

During 1952—1991 Iryna Mykhailivna worked at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"): firstly, as a Junior researcher; since 1960, as Senior Researcher of Handwriting examination Laboratory; since 1970, as Head of the Department of Scientific and Technical Information and since 1978, as Academic Secretary.

In 1967, Iryna Mykhailivna Mozhar defended his dissertation for PhD degree in Law on the topic: *Forensic examination of manuscripts and signatures executed with a break in time in criminal and civil proceedings* and in 1973 she was awarded the academic rank of Senior Researcher.

During the years of forensic scientist activity, Iryna Mykhailivna Mozhar has completed a large number of handwriting examinations at a high scientific level using the latest methods of forensic research. She published over 40 research papers. Iryna Mykhailivna developed the following scientific topics: *Effectiveness of expert conclusion use in criminal and civil proceedings* and *Features of the use of the conclusions of complex examinations in criminal and civil proceedings*.

Over many years of hard work, Iryna Mykhailivna was repeatedly encouraged by the Minister of Justice of the USSR, the Minister of Justice the Ukrainian SSR, the Institute Administration. In 1977, he was listed in the Labor Glory Book of the Ministry of Justice of the Ukrainian SSR.

Main research papers: *Research on manuscripts, executed with gap in time. Research Features on signatures executed with a significant gap in time* (1971); *Possibilities of defining the time of execution of the manuscript* (1972); *Objective factors influencing the evaluative activity of forensic handwriting expert* (1975); *Use of the conclusions of forensic motor mechanic in forensic and investigative practice* (1976); *Ways to increase the efficiency of using a forensic scientist conclusion in criminal and civil proceedings* (1980), etc.



МОРОЗ
Леонід Никифорович
(народився 1927)

MOROZ
Leonid Nykyforovych
(Birth year: 1927)

Л. Н. Мороз народився 1927 р. в с. Рогозянці Харківської області. 1951 р. закінчив Харківський юридичний інститут імені Ф. Е. Дзержинського (*нині* — Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого) та залишився в аспірантурі при кафедрі криміналістики, яку закінчив 1954 р.

У 1954—1961 рр. Леонід Никифорович працював молодшим науковим співробітником Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»).

Основний напрям наукової роботи — криміналістичний. Зокрема, Л. Н. Мороз виконував судові трасологічні експертизи практично за усіма експертними спеціальностями, а також транспортно-трасологічні експертні дослідження. Брав участь у виконанні найскладніших експертиз, зокрема комплексних судових. Успішно поєднував експертну роботу з науковою діяльністю.

1956 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Расследование хищений в розничных торговых предприятиях потребительских кооперативов»*, 1965 р. йому присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника.

Автор понад 90 наукових робіт, основними з яких є: *«Основные задачи и пределы расследования по делам о хищениях в торговых предприятиях»* (1957), *«Идентификация бурава по следам сверления: идентификация местности по фотоснимкам»* (1961), *«Проведение криминалистической экспертизы на месте происшествия»* (1962), *«Трасологическое исследование штрихов письма»* (1963), *«Расследование хищений государственного и общественного имущества»* (1964, у співавт.), *«Расследование краж государственного и общественного имущества»* (1964, у співавт.), *«Судебная экспертиза»* (1964, у співавт.), *«Особенности трасологических и автотехнических экспертиз на месте дорожно-транспортных происшествий»* (1973), *«Применение научно-технических средств при осмотрах мест дорожно-транспортных происшествий»* (1975), *«Судебно-экспертные исследования технического состояния механизмов управления и ходовой части автомобилей»* (1979), *«Анализ и инженерное исследование дорожно-транспортных происшествий»* (1981), *«Методика трасологического исследования изделий массового производства»* (1983) та ін.

Leonid Nykyforovych Moroz was born in 1927 in the village of Rohozyanka, Kharkiv Oblast. In 1951, he graduated from Kharkiv Law Institute named after Feliks Dzerzhinsky (currently, Yaroslav Mudryi National Law University) and remained at graduate school at the Department of Criminalistics which he graduated from in 1954.

During 1954—1961 Leonid Nykyforovych worked as a Junior researcher at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute").

The basic direction of his scientific activity was criminalistics. In particular, Leonid Nykyforovych performed forensic trace evidence analysis in almost all expert areas of specialization, as well as transport trace evidence analysis. He participated in the implementation of the most complex examinations including forensic multidisciplinary examinations. He successfully combined forensic job with scientific research.

In 1956, he defended his dissertation for PhD degree in Law on the topic: *Investigation of theft in retail trade enterprises of consumer cooperatives*, in 1965 he was awarded the academic rank of Senior researcher.

He is author of more than 90 research papers, the main ones are: *The main tasks and limits of the investigation of cases of theft in commercial enterprises* (1957), *Identification of the drill on the traces of drilling: identification of the area by photographs* (1961), *Forensic examination at the scene* (1962), *Trace evidence analysis of prime symbols* (1963), *Investigation of thefts of state and public property* (1964, co-authored), *Investigation of theft of state and public property* (1964, co-authored), *Forensic Science* (1964, co-authored), *Features of trace evidence and auto technical examinations at the scene of road accidents* (1973), *Application of scientific and technical means in inspections of road accident sites* (1975), *Forensic research on the technical condition of control mechanisms and chassis of cars* (1979), *Analysis and engineering research of road accidents* (1981), *Methods of trace evidence analysis of mass-produced products* (1983), etc.



МОРОЗ
Світлана Геннадіївна
(народилася 1977)

MOROZ
Svitlana Hennadiivna
(Birth year: 1977)

С. Г. Мороз народилася 25 серпня 1977 р. в м. Полтаві. 1999 р. закінчила Полтавський державний технічний університет імені Ю. Кондратюка за спеціальністю «Економіка підприємства», 2013 р.— Національний університет «Юридична академія імені Ярослава Мудрого» (*нині* — Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого) за спеціальністю «Правознавство».

У 1999—2000 рр.— начальник канцелярії ФЕВ УМВС України в Полтавській області. У 2000—2015 рр. обіймала посади експерта, старшого експерта, головного експерта, начальника сектору та заступника начальника науково-дослідного експертно-криміналістичного центру при ГУМВС України в Полтавській області.

У 2015—2018 рр. працювала завідувачем сектору та головним судовим експертом Полтавського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України. 2018 р. С. Г. Мороз призначено на посаду завідувача Полтавського відділення Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»), а 2019 р. переведено на посаду завідувача сектору.

Здобула кваліфікацію судового експерта з дослідження документів бухгалтерського, податкового обліку і звітності, документів про економічну діяльність підприємств і організацій, документів фінансово-кредитних операцій, а також із визначення вартості машин, обладнання, сировини та споживчих товарів. Світлана Геннадіївна успішно поєднує експертну роботу з науковою діяльністю.

2019 р. С. Г. Мороз захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за темою *«Регуляторна політика розвитку малого підприємництва в Україні»*.

Основні наукові праці: *«Ключові аспекти та напрями регулювання та розвитку сектора малого підприємництва як об'єкта регуляторної політики»* (2019), *«Концептуальні засади формування інструментів регуляторної політики розвитку малого підприємництва»* (2019, у співавт.), *«Узагальнення світового досвіду регуляторної політики розвитку малого підприємництва»* (2019) та ін.

Svitlana Hennadiivna Moroz was born on August 25, 1977 in the city of Poltava. In 1999, she graduated from National University "Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic" majoring in *Business Economics*; in 2013 she graduated from National Law Academy of Ukraine (currently, Yaroslav Mudryi National Law University) majoring in Jurisprudence.

In 1999—2000, she was the head of the Department of Financial Support and Accounting of the Regional Department of the MIA of Ukraine in Poltava Oblast. In 2000—2015, she held the positions of Expert, Senior Expert, Chief expert, Department Head and Deputy Head of the SSRFC at the Ministry of Internal Affairs of Ukraine in Poltava Oblast.

In 2015—2018, she worked as the Department Head and Chief Forensic Expert of the SSRFC at the Ministry of Internal Affairs of Ukraine in Poltava Oblast. In 2018, Svitlana Hennadiivna was appointed the Head of Poltava Branch of Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") and in 2019 he was promoted to the position of Department Head.

She is qualified as a Forensic Expert majoring in accounting, tax accounting and reporting documents, documents on economic activities of enterprises and organizations, documents of financial and credit transactions, as well as in determining the value of machinery, equipment, raw materials and consumer goods. She successfully combined forensic work with scientific research.

In 2019, Svitlana Hennadiivna defended her dissertation for PhD degree in Economics on the topic: *Regulatory policy of small business development in Ukraine*.

Main research papers: *Key aspects and directions of regulation and development of the small business sector as an object of regulatory policy* (2019), *Conceptual principles of forming instruments of regulatory policy of small business development* (2019, co-authored), *Generalization of world experience of small business development policy* (2019), etc.



МОТІН
Олег Миколайович
(1948—2017)

MOTIN
Oleh Mykolaiovych
(1948—2017)

О. М. Мотін народився 14 вересня 1948 р. в м. Харкові. 1971 р. закінчив Харківський юридичний інститут (*нині* — Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого).

У 1972—1974 рр. працював слідчим у прокуратурі Харківської області.

Після служби в Радянській Армії 1975 р. його прийнято на посаду молодшого наукового співробітника Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»).

1987 р. переведений на посаду старшого наукового співробітника, із 1994 р.— завідувач сектору інституту. У 1996—2011 рр. працював провідним науковим співробітником.

Олег Миколайович неодноразово був керівником та головним виконавцем наукових тем. Розробив методику використання профілографічних методів у трасології та судовій балістиці, мікротрасологічного дослідження лінійних слідів тощо. Особисто виконував судові трасологічні й балістичні експертизи за усіма експертними спеціальностями.

1989 р. О. М. Мотін у Всесоюзному науково-дослідному інституті судових експертиз захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук з актуальної для криміналістики теми — «*Научные основы и методы микротрасологического экспертного исследования линейных (динамических) следов*».

Співавтор чотирьох методичних посібників і автор низки наукових праць, основними з яких є: «*Редкий случай выстрела без нажатия на спусковой крючок*» (1978), «*Принципы и возможности использования метода профилографии в трасологии и судебной баллистике при изучении микро- и макропризнаков следов*» (1981), «*Микротрасологическое исследование следов и микрочастиц*» (1986), «*Особенности информационных свойств простых узлов*» (1994), «*Экспресс-диагностика разрушения стекла "триплекс"*» (2002), «*Типи вузлів і петель: довідник для працівників правоохоронних органів*» (2007, у співавт.) та ін.

Oleh Mykolaiovych Motin was born on September 14, 1948 in the city of Kharkiv. In 1949, he graduated from the Kharkiv Law Institute (currently, Yaroslav Mudryi National Law University).

From 1972 to 1974 he worked as an Investigator at the Prosecutor's Office of the Kharkiv Oblast.

After serving in the Soviet Army in 1975, he was accepted as a Junior Researcher at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute").

In 1987, he was promoted to Senior Researcher and in 1994 he became a Head of the Institute Department. In 1996—2011, he worked as a Leading Researcher.

Oleh Mykolaiovych has repeatedly been the leader and main executor of scientific topics. He developed a methodology for using profilographic methods in trace evidence and forensic ballistics, micro trace evidence research on linear tracks etc. He personally performed forensic trace evidence analyses and ballistic examinations in all expert areas of specialization.

In 1989, Oleh Mykolaiovych defended his dissertation for PhD degree in Law at the All-Union Research Institute of Forensic Science on a topic relevant to Criminalistics: *Scientific bases and methods of micro trace evidence research on linear (dynamic) traces*.

Oleh Mykolaiovych is co-author of four textbooks and several research papers, the main ones are: *Rare case without single press on the trigger* (1978); *Principles and possibilities of profilometry method use in trace evidence and ballistic analysis while micro and macro-traces* (1981); *Micro Trace evidence research on traces and micro parts* (1986); *Features of formation properties ordinary patterns of simple nods* (1994); *Express-Diagnostics of glass destruction triplex* (2002); *Types of knots and loops: Handbook for law enforcement officers* (Coauthored., 2007), etc.



НАУМЕНКО
Сергій Михайлович
(народився 1975)

NAUMENKO
Serhiy Mykhailovych
(Birth year: 1975)

С. М. Науменко народився 1 січня 1975 р. в смт. Зноб-Новгородське Середино-Будського району Сумської області. 1997 р. закінчив Харківський університет внутрішніх справ (*нині* — Харківський національний університет внутрішніх справ) за спеціальністю «Правознавство».

Упродовж 1997—2016 рр. працював у слідчих органах Міністерства внутрішніх справ України. 2017 р. обійняв посаду начальника слідчого відділу Державної кримінально-виконавчої служби Міністерства юстиції України.

У 2017—2018 рр. працював у Головному слідчому управлінні Міністерства юстиції України.

2018 р. С. М. Науменко зарахований до Сумського відділення Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») на посаду старшого судового експерта й тимчасово виконував обов'язки завідувача відділення. Того самого року обраний на посаду завідувача відділення. Має кваліфікацію судового експерта з дактилоскопічних досліджень та дослідження холодної зброї. Як керівник підрозділу Сергій Михайлович організовує науково-дослідну й експертну діяльність працівників відділення.

2019 р. С. М. Науменко захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Адміністративно-правові засади взаємодії експертних установ з правоохоронними органами»*.

Основні наукові праці: *«Завдання експертних установ як суб'єктів взаємодії з правоохоронними органами»* (2017), *«Адміністративно-правові форми взаємодії експертних установ з правоохоронними органами»* (2017), *«Юридическая ответственность эксперта при взаимодействии с правоохранительными органами»* (2018), *«Щодо змісту адміністративно-правового механізму взаємодії експертних установ з правоохоронними органами»* (2018), *«Організаційні засади взаємодії експертних установ з правоохоронними органами»* (2018), *«Компетенція експертів як суб'єктів взаємодії з правоохоронними органами»* (2019) та ін.

Serhiy Mykhailovych Naumenko was born on January 1, 1975 in the village of Znob-Novhorodske of Seredyno-Buds'kyi Raion of Sumy Oblast. In 1997, he graduated with honors from Kharkiv University of Internal Affairs (currently, Kharkiv National University of Internal Affairs) with a degree in Law.

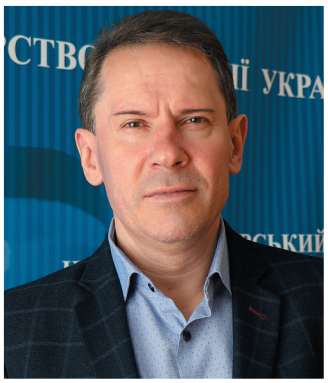
From 1997 to 2016 he worked in the investigative bodies of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine. In 2017, he held the position of Head of Investigation Department of the State Penitentiary Service of the Ministry of Justice of Ukraine.

In 2017—2018, he worked in the Main Investigation Department of the Ministry of Justice of Ukraine.

In 2018, Serhiy Mykhailovych was enrolled in the Sumy Branch of the Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") to the position of senior Forensic Expert and temporarily served as Department Head. In the same year he was elected Department Head. He has the qualification of a Forensic Expert majoring in fingerprint identification and cold weapon. As the head of the department he organizes research and expert activities of the laboratory staff.

In 2019, Serhiy Mykhailovych defended his Dissertation for PhD degree in Law on the topic: *Administrative and legal principles of interaction of expert institutions with law enforcement agencies.*

Main research papers: *Tasks of forensic science institutions as subjects of interaction with law enforcement agencies* (2017), *Administrative and legal forms of interaction of expert institutions with law enforcement agencies* (2017), *Legal responsibility of the expert in interaction with law enforcement agencies* (2018), *On the content administrative and legal mechanism of interaction of forensic science institutions with law enforcement agencies* (2018), *Organizational principles of interaction of expert institutions with law enforcement agencies* (2018), *Competence of experts as subjects of interaction with law enforcement agencies* (2019), etc.



ОСТРОПІЛЕЦЬ
Василь Романович
(народився 1967)

OSTROPILETS
Vasyl Romanovych
(Birth year: 1967)

В. Р. Остропілець народився 22 жовтня 1967 р. в с. Дубрівці Чуднівського району Житомирської області. У 1987—1989 рр. служив у Збройних силах; у 1990—2015 рр.— в органах МВС; у 2015—2017 рр.— у Національній поліції. 1998 р. закінчив Харківську національну юридичну академію України імені Ярослава Мудрого (*нині* — Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого) за спеціальністю «Правознавство».

2015 р. Василь Романович захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Адміністративно-правове забезпечення взаємодії органів досудового розслідування Міністерства внутрішніх справ України з іншими правоохоронними органами»*.

Того самого року В. Р. Остропільця обрано членом-кореспондентом Міжнародної Кадрової Академії.

У 2018—2020 р.— завідувач лабораторії Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»). Має кваліфікацію судового експерта з дактилоскопічних досліджень та дослідження холодної зброї.

Як керівник підрозділу Василь Романович організовував науково-дослідну й експертну діяльність співробітників лабораторії.

Член редколегії журналу «Архів кримінології та судових наук».

В. Р. Остропілець має значні особисті досягнення у дослідженні актуальних проблем взаємодії органів досудового розслідування МВС України з іншими правоохоронними органами, а також у галузі правового забезпечення судово-експертної діяльності в Україні. Бере активну участь у науково-дослідній роботі.

2020 р. йому присвоєно вчене звання старшого дослідника.

Основні наукові праці: *«Мета, завдання та функції взаємодії органів досудового розслідування МВС України з іншими правоохоронними органами»* (2014), *«Принципи взаємодії органів досудового розслідування МВС України з іншими правоохоронними органами»* (2016), *«Форми взаємодії органів досудового розслідування Міністерства внутрішніх справ України з іншими правоохоронними органами»* (2016) та ін.

Vasyl Romanovych Ostropilets was born on October 22, 1967 in the village of Dibrivka of Chudniv Raion of Zhytomyr Oblast. In 1987—1989, he served in the Armed Forces; in 1990—2015 — in the bodies of the Ministry of Internal Affairs; in 2015—2017 — in the National Police. In 1998, he graduated from the National Law Academy of Ukraine of Ukraine. (currently, Yaroslav Mudryi National Law University) majoring in *Jurisprudence*.

Vasyl Romanovych defended his Dissertation for PhD degree in Law on the topic: *Administrative and legal support of cooperation of pre-trial investigation bodies of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine with other law enforcement agencies*.

In the same year, Vasyl Romanovych was elected a corresponding member of the International Personnel Academy.

From 2018 to 2020 he has been Laboratory Head of the of Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"). He has the qualification of a Forensic Expert majoring in fingerprint identification and cold weapon.

As the Department Head, Vasyl Romanovych organized research and expert activities of the laboratory staff.

He is a member of the Editorial board of a scientific journal: *Archives of Criminology and Forensic Science*.

Vasyl Romanovych has significant personal achievements in the study of current problems of interaction of pre-trial investigation bodies of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine with other law enforcement agencies, as well as in the field of legal support of forensic activities in Ukraine. He takes an active part in research work.

In 2020, he was awarded the academic title of Senior Researcher.

Main research papers: *Purpose, tasks and functions of interaction of pre-trial investigation bodies of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine with other law enforcement agencies* (2014), *Principles of interaction of pre-trial investigation bodies of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine with other law enforcement agencies* (2016), *Interaction Forms of pre-trial investigation bodies of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine with other law enforcement agencies* (2016), etc.



ПЕТРОВ
Едуард Володимирович
(1937—1984)

PETROV
Eduard Volodymyrovych
(1937—1984)

Е. В. Петров народився 1 травня 1937 р. в м. Харкові. 1959 р. закінчив біологічний факультет Харківського державного університету імені О. М. Горького (*нині* — Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна) за спеціальністю «Біолог-фізіолог, викладач хімії та біології».

У Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») Е. В. Петров працював із 1962 р.: спочатку — на посаді молодшого наукового співробітника, а в 1969—1972 рр.— на посаді старшого наукового співробітника.

Профіль його експертної діяльності пов'язаний з виконанням судових біологічних експертиз. Під час роботи дослідив практично увесь спектр об'єктів біологічного походження. Наукова діяльність Едуарда Володимировича концентрувалась у полі об'єктів рослинного походження.

1969 р. Е. В. Петров захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук за темою *«Сравнительное исследование зерна пшеницы в практике учреждений судебной экспертизы и контрольно-семенных лабораторий»*.

У 1974—1975 рр. обіймав посаду старшого наукового співробітника групи біологічних, хімічних та фізичних досліджень Донецького відділення ХНДІСЕ.

Основні наукові праці: *«Некоторые вопросы подготовки материалов для экспертизы зерна»* (1965), *«Использование клейковины для установления групповой принадлежности зерна пшеницы»* (1965), *«Об использовании методов математической статистики в судебно-биологической экспертизе зерна»* (1966), *«Определение консистенции зерна при установлении групповой принадлежности пшеницы»* (1967), *«Исследование физико-химических свойств зерна пшеницы в судебно-биологической экспертизе»* (1968) та ін.

Eduard Volodymyrovych Petrov was born on May 1, 1937 in the city of Kharkiv. In 1959, he graduated from Kharkiv State University named after Maxim Gorky (currently, V. N. Karazin Kharkiv National University) majoring in *Biologist-physiologist, teacher of chemistry and biology*.

Since 1962, Eduard Volodymyrovych worked at the Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"): firstly, as a Junior Researcher and in 1969—1972 as a Senior Researcher.

The profile of his expert activity is related to the performance of forensic biological examinations. During his work, he researched almost the entire range of biological origin objects. Eduard Volodymyrovych's scientific activity was concentrated in the field of objects of vegetable origin.

In 1969, Eduard Volodymyrovych Petrov defended his dissertation for PhD degree in Biology on the topic: *Comparative research on wheat grain in the practice of forensic institutions and control and seed laboratories*.

From 1974 to 1975 he held the position of Senior Researcher in the group of biological, chemical and physical research at the Donetsk Branch of KhRIFE.

Main research papers: *Some issues of preparation of materials for grain examination* (1965), *Use of gluten to determine the group affiliation of wheat grain* (1965), *On the use of mathematical statistics in forensic biological examination of grain* (1966), *Determination of grain consistency while detecting group affiliation of wheat* (1967), *Research on physical and chemical properties of wheat grain in forensic biological examination* (1968), etc.



ПОПОВИЧ
Ірина Миколаївна
(народилася 1979)

POPOVYCH
Iryna Mykolaivna
(Birth year: 1979)

І. М. Попович народилася 5 травня 1979 р. в м. Охтирці Сумської області. 2001 р. закінчила Національну юридичну академію України імені Ярослава Мудрого (*нині* — Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого) за спеціальністю «Правознавство», здобувши кваліфікацію юриста.

У 2001—2002 рр. працювала стажистом судді Охтирського районного суду, у 2002—2008 рр.— помічником судді Харківського апеляційного господарського суду, 2008 р.— юрисконсультом «САІ груп», у 2010—2019 рр.— суддею господарського суду Харківської області.

Із 2019 р. І. М. Попович обіймає посаду наукового співробітника Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»). Є відповідальним виконавцем тем науково-дослідних робіт з питань теоретичного, організаційно-процесуального забезпечення судово-експертної діяльності. Активно рецензує наукові звіти співробітників установи.

2019 р. Ірина Миколаївна захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою «*Процесуальне положення сторін у досудовому розслідуванні: теоретичні, законодавчі та функціональні аспекти*».

Основні наукові праці: «*Реалізація захисником-адвокатом функції захисту у досудовому розслідуванні*» (2016), «*Сторона обвинувачення у досудовому розслідуванні: недоліки законодавчого врегулювання та шляхи їх усунення*» (2017), «*Проблеми процесуального положення законного представника підозрюваного у досудовому розслідуванні*» (2018), «*Місце керівника органу досудового розслідування і співробітника оперативного підрозділу у досудовому розслідуванні*» (2018), «*Проблемні питання призначення та проведення судової експертизи в господарському судочинстві*» (2019) та ін.

Iryna Mykolaivna Popovych was born on May 5, 1979 in the city of Okhtyrka of Sumy Oblast. In 2001, she graduated from the National Law Academy of Ukraine of Ukraine. (currently, Yaroslav Mudryi National Law University) majoring in *Jurisprudence*.

In 2001—2002, she worked as an intern judge of the Okhtyrka District Court, in 2002—2008 she was an assistant judge of the Kharkiv Commercial Court of Appeal, in 2008 she was a legal adviser to SAI Group and in 2010—2019 she was a judge of the Kharkiv Regional Commercial Court.

Since 2019, Iryna Mykolaivna has been working as a Researcher of the Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"). She is a responsible executor of research topics on theoretical, organizational and procedural support of forensic science activities. She actively reviews scientific reports of the institute staff.

In 2019, Iryna Mykolaivna defended her dissertation for PhD degree in Law on the topic: *Procedural position of the parties in the pre-trial investigation: theoretical, legislative and functional aspects*.

Main research papers: *Implementation by the defense attorney of the defense function in the pre-trial investigation* (2016), *Prosecution in the pre-trial investigation: shortcomings in the legislation and ways for their elimination* (2017), *Issues of procedural status of the legal representative of the suspect in the pre-trial investigation* (2018), *The place of the head of the pre-trial investigation body and the employee of the operational unit in the pre-trial investigation* (2018), *Problematic issues of appointment and conduct of forensic examination in commercial litigation* (2019), etc.



ПРИБИЛЬОВА-МАРЧЕНКО
Світлана Павлівна
(1927—2008)

PRYBYLOVA-MARCHENKO
Svitlana Pavlivna
(1927—2008)

С. П. Прибильова-Марченко народилась 17 жовтня 1927 р. в м. Харкові. 1951 р. закінчила санітарно-гігієнічний факультет Харківського медичного інституту (*нині* — Харківський національний медичний університет) за спеціалізацією із судової медицини.

1959 р. закінчила вечірній Університет марксизму-ленінізму при Харківському МК КПУ.

1951 р. Світлана Павлівна працювала міським судово-медичним експертом Харківського міського судово-медичного моргу Міністерства охорони здоров'я УРСР. Упродовж 1951—1961 рр.— асистент кафедри судової медицини Харківського медичного інституту. Із 1961 р.— судово-медичний експерт Харківського обласного бюро судово-медичної експертизи.

1955 р. С. П. Прибильова-Марченко захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук за темою «*Колото-резаные раны в судебно-медицинском отношении*», а 1967 р. їй присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника за спеціальністю «Судова медицина».

У Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») працювала в 1961—1969 рр. на посаді старшого наукового співробітника. Під час роботи в інституті Світлана Павлівна виконувала складні, здебільшого комплексні судово-експертні дослідження, пов'язані з пошкодженнями одягу, тощо. Саме тому коло наукових інтересів С. П. Прибильової-Марченко стосувалося взаємодії із судово-медичними експертами.

Основні наукові праці: «*Дифференциальная диагностика колото-резаных ран на трупе*» (1954), «*О высыхании в окружности колото-резаных ран кожи на трупе*» (1955), «*К установлению орудия по колото-резаной ране при судебно-медицинском исследовании трупа*» (1956), «*Язва двенадцатиперстной кишки как осложнение ожога кожи*» (1958) та ін.

Svitlana Pavlivna Prybylova-Marchenko was born on October 17, 1927 in the city of Kharkiv. In 1951, she graduated from the Sanitary and Hygienic Faculty of the Kharkiv Medical Institute (currently, Kharkiv National Medical University) majoring in legal medicine.

In 1959, she graduated from the evening University of Marxism-Leninism at the Kharkiv Communist Party of the Soviet Union City Committee.

In 1951, Svitlana Pavlivna worked as a city forensic medical examiner in Kharkiv City Forensic Morgue of the Ministry of Healthcare of the Ukrainian SSR. From 1951 to 1961 she was an Assistant Professor at the Department of Legal medicine of the Kharkiv Medical Institute. Since 1961, he has been a forensic medical examiner of the Kharkiv Regional Bureau of Forensic Medicine.

In 1955, Svitlana Pavlivna Prybylova-Marchenko defended her Dissertation for PhD degree in Medicine on the topic: *Stab wounds in legal medicine* and in 1967 she was awarded Academic rank of Senior Researcher majoring in Legal Medicine.

In 1961—1969, she worked as a Senior Researcher at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"). While working at the Institute, Svitlana Pavlivna performed complex, mostly multidisciplinary forensic research related to clothing damage, etc. That is why Svitlana Pavlivna Prybylova-Marchenko's research interests included interaction with Forensic medical examiners.

Main research papers: *Differential diagnosis of stab wounds on a corpse* (1954), *On the drying in the circumference of stab wounds on the skin* (1955), *On the establishment of a tool on a stab wound in a forensic examination of a corpse* (1956), *Duodenal ulcer as a complication of skin burn* (1958), etc.



ПРОКОПЕНКО
Олександр Олександрович
(1956—2017)

PROKOPENKO
Oleksandr Oleksandrovych
(1956—2017)

О. О. Прокопенко народився 21 березня 1956 р. в Харкові. 1978 р. закінчив біологічний факультет Харківського державного університету імені О. М. Горького (*нині* — Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна).

У Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») О. О. Прокопенко працював із 1977 р.: спочатку — на посаді лаборанта, із 1978 р.— молодшого наукового співробітника, із 1985 р.— старшого наукового співробітника, із 1989 р.— провідного наукового співробітника.

1998 р. призначений завідувачем лабораторії судово-біологічних досліджень, а з 2000 р.— завідувачем лабораторії судових фізичних, хімічних та біологічних досліджень. У 2016—2017 рр. обіймав посаду провідного наукового співробітника цієї лабораторії.

1988 р. Олександр Олександрович захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук за темою *«Колемболи Лівобережної України»*.

За час роботи у ХНДІСЕ опанував майже всі методики дослідження за спеціальностями експертів лабораторії і виконав понад 2700 експертиз, більшість з яких мала творчий характер.

Паралельно з експертною роботою успішно виконував значний обсяг науково-дослідної роботи. 1979 р. розробив новий напрям судово-біологічної експертизи — судово-ентомологічні дослідження (у судово-ґрунтознавчій експертизі, а також експертизах зерна й зернопродуктів, комах — руйнівників деревини щодо встановлення часу настання смерті).

О. О. Прокопенко був єдиним фахівцем у системі судово-експертних установ Міністерства юстиції України, який досліджував комах-некробіонтів з метою встановлення часу настання смерті.

Автор приблизно 40 наукових праць, серед яких: *«К биологии поверхностно-обитающих видов ногохвосток украинской лесостепи. Экология микроартроподлесных почв»* (1988), *«Энтомологический метод установления давности наступления смерти»* (2003), *«Дослідження комплексів комах-шкідників у судово-біологічній експертизі зерна та зернопродуктів»* (2007) та ін.

Oleksandr Oleksandrovych Prokopenko was born on March 21, 1956 in Kharkiv. In 1978, he graduated from Faculty of Biology of Kharkiv State University named after the Maxim Gorky (currently, V. N. Karazin Kharkiv National University).

Since 1977, Oleksandr Oleksandrovych worked Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"): firstly: as a Laboratory Assistant, since 1978, as a Junior Researcher; since 1985, as a Senior Researcher and since 1989, as a Leading Researcher.

In 1998, he was appointed Laboratory Head of forensic biological research and since 2000, he was Laboratory Head of the of forensic physical, chemical and biological research. In 2016—2017, he held the position of a Leading Researcher of this laboratory.

In 1988, Oleksandr Oleksandrovych defended his dissertation for PhD degree in Biology on the topic: *Springtails of the Left Bank of Ukraine*.

During his work at KhRIFE he mastered almost all research methods in the areas of specialization of laboratory experts and performed more than 2700 creative examinations.

Simultaneously with his expert work, he successfully performed several researches. In 1979, he developed a new direction of forensic biological examination, namely; forensic entomological research (in forensic soil examination, grain and grain products, insects — wood destroyers to establish the time of death).

Oleksandr Oleksandrovych was unique expert in the system of forensic institutions of the Ministry of Justice of Ukraine who performed research on insects-necrobionts in order to determine the time of death.

Oleksandr Oleksandrovych over 40 research papers, the main ones are: *On the biology of surface-habitat kinds of Springtails of the Ukrainian forest-steppe. Ecology of Acarina, Collembola soils* (1988), *Entomological method of establishment of prescription of approach of death* (2003), *Research of complexes of pests in forensic biological examination of grain and grain products* (2007), etc.



РОМАНОВ
Микола Сергійович
(1924—1995)

ROMANOV
Mykola Serhiyovych
(1924—1995)

М. С. Романов народився 1 травня 1924 р. в с. Ржавчику Харківської області. Учасник Другої світової війни. 1950 р. закінчив Всесоюзний юридичний заочний інститут.

1951 р. влаштувався на роботу до Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»).

1959 р. (після стажування у Центральному науково-дослідному інституті судових експертиз РРФСР з метою вивчення досвіду роботи автотехнічного відділу, який тоді існував лише в цьому інституті) старшого наукового співробітника відділу фотофізичних досліджень М. С. Романова призначено завідувачем відділом судової автотехнічної експертизи ХНДІСЕ. Саме Микола Сергійович започаткував новий напрям у роботі інституту — судову автотехнічну експертизу.

Микола Сергійович є ініціатором розробляння методик судової автотехнічної експертизи на базі використання спеціальних криміналістичних знань. Він застосував фотографічні та фізичні методи досліджень до методик встановлення механізму дорожньо-транспортної події та причиново-наслідкових зв'язків.

У першій половині 1960 р. почав формуватися кадровий склад відділу, до якого увійшли старші наукові співробітники — колишні працівники різних напрямів автомобільного транспорту, які практично самостійно опанували основи теорії та практики судової автотехнічної експертизи, а згодом у ЦНДІСЕ РРФСР здобули дозвіл на проведення таких досліджень.

1960 р. Микола Сергійович захистив дисертацію за темою *«Микроскопические и микрофотографические исследования вещественных доказательств в криминалистической экспертизе»* на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук. Плідно працював у галузі наукових досліджень, що їх вважали пріоритетними в системі експертних установ колишнього СРСР. М. С. Романов активно працював над темою «Доказательственные и методологические проблемы судебной автотехнической экспертизы».

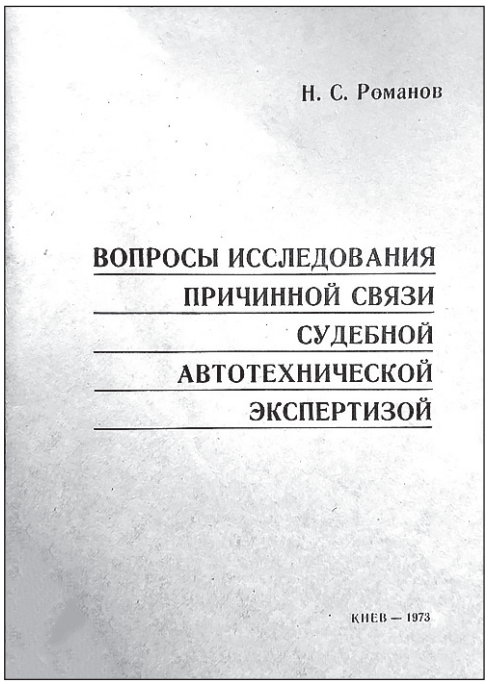
М. С. Романов здолав шлях від наукового співробітника до заступника директора з наукової роботи.

Автор 168 наукових праць, основні серед яких: *«Вопросы методики микроскопического и микрометрического исследования вещественных доказательств в криминалистической экспертизе»* (1961),

Mykola Serhiyovych Romanov was born on May 1, 1924 in the village of Rzhavchyk of the Kharkiv Oblast. He was participant in the Second World War. In 1950, he graduated from the All-Union Correspondence Law Institute.

In 1951, he got a job at the Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute").

In 1959, after an internship at the Central Research Institute of Forensic Science of the RSFSR to study the experience of the auto technical department existed only in this institute; Mykola Serhiyovych Romanov, Senior Researcher of the Department of Photophysical Research was appointed head of forensic auto technical department of KhRIFE. It was Mykola Serhiyovych who initiated a new direction in the work of the institute: forensic auto technical examination.



Вопросы исследования причинной связи судебной автотехнической экспертизой (1973)

Research issues of the cause effect relationship of forensic auto technical examination (1973)

«Фотографические физические методы в исследовании вещественных доказательств» (1962, у співавт.), *«Основные положения судебно-экспертного анализа автотранспортного исследования»* (1969), *«Автотехническая экспертиза как способ установления обстоятельств, относящихся к механизму дорожно-транспортного происшествия»* (1972), *«Вопросы исследования причинной связи судебной автотехнической экспертизы»* (1973), *«Теоретические и доказательственные вопросы судебной автотехнической экспертизы»* (1975), *«О спорных вопросах решения идентификационных задач в комплексной судебной экспертизе»* (1986) та ін.



Теоретические и доказательственные вопросы судебной автотехнической экспертизы (1975)

Theoretical and probative issues of forensic auto technical examination (1975)

Mykola Serhiyovych was the initiator of the development of methods of forensic auto technical examination based on the use of forensic specific expertise. He used photographic and physical research methods in developing methods for establishing the mechanism of a traffic accident, cause effect relationships in forensic auto technical examination and so on.

In the first half of 1960, the staff of the department began to form that included Senior Researchers, namely, former employees of various areas of road transport, who almost independently mastered the basics of theory and practice of forensic examination and later obtained permission to conduct such researches.

In 1960, Mykola Serhiyovych defended his dissertation on the topic: *Microscopic and microphotographic researches of physical evidence in forensic examination* for the degree of PhD in Law. He worked fruitfully in the field of scientific research that was considered a priority in the system of expert institutions of the former USSR. Mykola Serhiyovych actively worked on the topic: *Evidential and methodological problems of forensic auto technical examination*.

Mykola Serhiyovych overcame the path from a Researcher to the Deputy Director for Academic Affairs.

Mykola Serhiyovych is author of more than 168 research papers, the main ones are: *Method Issues of microscopic and micrometric research on physical evidence in criminalistics examination* (1961), *Photographic physical methods in the research on physical evidence* (1962, Coauthored), *Forensic analysis basic provisions of motor vehicle research* (1969), *Automotive examination as a way to establish the circumstances relating to the MVC mechanism* (1972), *Research issues of the cause effect relationship of forensic auto technical examination* (1973), *Theoretical and probative issues of forensic auto technical examination* (1975), *On controversial issues of identification tasks in multidisciplinary forensic examination* (1986), etc.



РУДНЄВ
Василь Анатолійович
(1985)

RUDNEV
Vasyl Anatolievich
(Birth year: 1985)

В. А. Руднєв народився 5 січня 1985 р. в м. Харкові.

2007 р. закінчив Національний технічний університет «ХПІ» та вступив до аспірантури НТУ «ХПІ» (кафедра технології палива та вуглецевих матеріалів), яку успішно закінчив 2010 р.

2012 р. Василь Анатолійович захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата хімічних наук за темою *«Класифікація нафтопродуктів бензинового ряду з використанням методів діелькометрії та хемометрики»*.

У Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») В. А. Руднєв працює з 2008 р. на посадах стажиста-дослідника, молодшого, наукового та провідного наукового співробітника.

У 2016—2018 рр. обіймав посаду завідувача лабораторії. Із червня 2018 р.— провідний науковий співробітник.

Під час роботи в інституті Василь Анатолійович опанував основні фізико-хімічні методи дослідження нафтопродуктів, пально-мастильних матеріалів, спиртовмісних сумішей, речовин хімічних виробництв та спеціальних хімічних речовин.

Виконує найскладніші експертизи за вказаними напрямами, зокрема комплексні відомчі та міжвідомчі дослідження.

Основні сфери його наукових інтересів пов'язані з вивченням палива для автомобілів, сировинних сумішей — нафти та газових конденсатів, залишків після пожежі, алкогольних напоїв тощо.

Основні наукові праці: *«Classification of gasoline by octane number and light gas condensate fractions by origin with using dielectric or gas-chromatographic data and chemometrics tools»* (2011), *«Индивидуализирующие признаки нефтепродуктов как совокупность физико-химических свойств и компонентного состава»* (2013, у співавт.), *«Identification of gasoline in altered mixture with diesel fuel»* (2019, у співавт.), *«Chemometric Approaches in Analysis of Vegetable Oils as a Way to Improve an Efficiency of Forensic Examination»* (2019, у співавт.) та ін.

Vasyl Anatoliiovych Rudniev was born on January 5, 1985 in the city of Kharkiv.

In 2007, he graduated from the National Technical University *"Kharkiv Polytechnic Institute"* and entered the graduate school of NTU *"KhPI"* (Department of Fuel and Carbon Materials) that he successfully graduated from, in 2010.

In 2012, Vasyl Anatoliiovych defended his dissertation for PhD degree in on the topic: *Classification of petroleum products of the gasoline series using the methods of dielcometry and chemometrics*.

Since 2008, V. A. Rudnev has been working as a Research Intern, Junior Researcher, Researcher and Leading researcher at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute").

In 2016—2018, he held the position of Laboratory Head. Since June 2018, he is a Leading Researcher.

While working at the institute Vasyl Anatoliiovych mastered the basic physical and chemical methods of research on oil products, fuels and lubricants, alcohol-containing mixtures, substances of chemical production and special chemicals.

He performs the most complex examinations in these areas, including multidisciplinary departmental and interdepartmental researches.

His main research interests are related to the study of fuel for cars, raw materials: oil and gas condensates, fire residues, alcoholic beverages and more.

Main research papers: *Classification of gasoline by octane number and light gas condensate fractions by origin with using dielectric or gas-chromatographic data and chemometrics tools* (2011), *Individualizing features of oil products as a set of physical and chemical features and component composition* (2013, Coauthored), *Identification of gasoline in altered mixture with diesel fuel* (2019, Coauthored), *Chemometric Approaches in Analysis of Vegetable Oils as a Way to Improve an Efficiency of Forensic Examination* (2019, Coauthored), etc.



САБАДАШ
Володимир Вікторович
(народився 1960)

SABADASH
Volodymyr Viktorovych
(Birth year: 1960)

В. В. Сабадаш народився 10 листопада 1960 р. в с. Високому Харківського району Харківської області. Закінчив Харківську інженерно-педагогічну академію (*нині* — Українська інженерно-педагогічна академія), здобувши кваліфікацію інженера-механіка (1996) та менеджера інтелектуальної власності (2004).

Із 1997 р. Володимир Вікторович працює в Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»). За час роботи в установі обіймав посади наукового, старшого наукового, провідного наукового співробітника, завідувача лабораторії. Із 2018 р.— завідувач сектору. Має кваліфікацію судового експерта з дослідження причин та наслідків порушення вимог безпеки життєдіяльності та охорони праці, технічної експлуатації електроустаткування, обставин виникнення та поширення пожеж і дотримання вимог пожежної безпеки, обставин та організаційно-технічних причин і наслідків впливу техногенних джерел на об'єкти довкілля. Крім того, має кваліфікацію судового експерта в галузі досліджень об'єктів інтелектуальної власності (промислових зразків). За вказаними напрямами провадить наукову роботу.

2007 р. В. В. Сабадаш захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за темою *«Розробка методів ергономічної експертизи нещасних випадків у виробничих системах "людина — техніка — середовище"»*.

Видав друком понад 90 наукових праць щодо дослідження порушень вимог охорони праці, безпеки життєдіяльності, ергономічного забезпечення, взаємозв'язку об'єктів дослідження, встановлення причин їх виникнення та механізму розвитку. Основні роботи: *«Судово-ергономічна експертиза як новий вид дослідження причин нещасних випадків у виробничих людино-машинних системах»* (2007), *«Judicial — Ergonomic Examination of Accidents at Factory»* (2008), *«Розробка теоретичних і організаційних основ призначення та проведення судово-екологічної експертизи»* (2010), *«Використання ергономічних вимог в дослідженнях порушень правил електробезпеки»* (2013), *«Дослідження перевищення нормативів гранично допустимих викидів забруднюючих речовин зі стаціонарних джерел при виконанні судової інженерно-екологічної експертизи»* (2016), *«Деякі особливості дослідження щодо перевищення нормативів гранично допустимих викидів забруднюючих речовин у повітрі»* (2016), *«Деякі особливості сучасного стану безпеки дорожнього руху та шляхи їх вирішення»* (2017) та ін.

Volodymyr Viktorovych Sabadash was born on November 10, 1960 in the village of Vysokyi of Kharkiv Raion of the Kharkiv Oblast. He graduated from the Kharkiv Engineering Pedagogics Academy (currently, Ukrainian Engineering Pedagogics Academy) obtaining the qualification of a mechanical engineer (1996) and an intellectual property manager (2004).

Since 1997, Volodymyr Viktorovych has been working at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"). During his work in the institution he held the positions of Researcher, Senior Researcher, Leading Researcher and Laboratory Head. Since 2018, he is Department Head. He holds the Forensic Expert qualification majoring in the causes and consequences of violations of safety and health, technical operation of electrical equipment, circumstances of occurrence and spread of fires and compliance with fire safety requirements, circumstances and organizational and technical causes and consequences of anthropogenic sources on environment. In addition, he has the qualification of a Forensic Expert in the field of research on intellectual property (registered designs). He performs scientific work in these areas.

In 2007, Volodymyr Viktorovych defended his dissertation for PhD degree in Technology on the topic: *Method development ergonomic examination of accidents in production systems: person — technology — environment*.

He has published more than 90 scientific papers. Main research papers: *Forensic Ergonomic Examination as a New Type of Research on the Causes of Accidents in Industrial Human-Machine Systems* (2007), *Judicial — Ergonomic Examination of Accidents at Factory* (2008), *Development of theoretical and organizational foundations for the appointment and conduct of forensic environmental examination* (2010), *Use of ergonomic requirements in the study of violations of electrical safety* (2013), *Research on exceeding the maximum allowable emissions of pollutants from stationary sources while performing forensic engineering and environmental forensic examination* (2016), *Some features of the study on exceeding the standards of maximum permissible emissions of pollutants in the air* (2016), *Some peculiarities of the current state of road safety and ways for their solving* (2017), etc.



САБАДАШ
Інна Володимирівна
(народилася 1986)

SABADASH
Inna Volodymyrivna
(Birth year: 1986)

І. В. Сабадаш народилась 4 лютого 1986 р. в м. Харкові. 2008 р. закінчила Українську інженерно-педагогічну академію за спеціальністю «Економіка підприємств, маркетинг, менеджмент» та здобула кваліфікацію економіста, 2010 р.— Національний університет «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого» та здобула кваліфікацію юриста, 2017 р.— Українську інженерно-педагогічну академію за спеціальністю «Інтелектуальна власність». Із 2008 р. Інна Володимирівна працює в ХНДІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»). За час роботи в установі обіймала посади стажиста-дослідника, молодшого, наукового, старшого, провідного наукового співробітника, із 2020 р.— завідувача лабораторії.

Має кваліфікацію судового експерта з судових економічних, товарознавчих досліджень, а також досліджень у сфері інтелектуальної власності. Як керівник підрозділу Інна Володимирівна організовує науково-дослідну й експертну діяльність працівників лабораторії. 2018 р. І. В. Сабадаш захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Адміністративно-правовий статус судових експертів, які не є працівниками державних спеціалізованих установ»*.

Основні наукові праці: *«Економічне дослідження операцій, пов'язаних зі спорудженням об'єкта будівництва забудовником за рахунок грошових коштів установників»* (2010), *«Експертна практика досліджень операцій з надання кредиту банком фізичній особі — підприємцю»* (2011), *«Експертна практика проведення експертиз, пов'язаних з несвоєчасною виплатою заробітної плати»* (2012), *«Щодо практики проведення судових економічних експертиз із визначення розміру «збитків», «шкоди», «втрат», «витрат», пов'язаних із пошкодженням майна»* (2013), *«До проблеми удосконалення процедури позбавлення статусу судових експертів, які не є працівниками державних спеціалізованих установ»* (2015), *«До проблеми визначення завдань діяльності судових експертів, які не є працівниками державних спеціалізованих установ»* (2016), *«Склад елементів адміністративно-правового статусу судових експертів, які не є працівниками державних спеціалізованих установ»* (2017), *«Особливості визначення ринкової вартості обладнання, що використовується на атомних електростанціях»* (2018), *«Особливості проведення судових експертиз та експертних досліджень, пов'язаних з визначенням ринкової вартості майнових прав на фотографічні твори»* (2019) та ін.

Inna Volodymyrivna Sabadash was born on February 4, 1986 in the city of Kharkiv. In 2008, she graduated from the Ukrainian Engineering Pedagogics Academy majoring in *Business Economics, Marketing, Management* and was qualified as Economist. In 2010, she graduated from Yaroslav Mudryi National Law Universityand was qualified as a lawyer. In 2017, she graduated from Ukrainian Engineering Pedagogics Academy majoring in *Intellectual Property*. Since 2008, Inna Volodymyrivna works at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"). During her work at the institution, she held the positions of a Research Intern, Junior, Researcher, Senior Researcher, Leading researcher and from 2020, Laboratory Head.

She has the qualification of a Forensic Expert majoring in forensic economic activities of enterprises and in the field of intellectual property. As the head of the department, Inna Volodymyrivna organizes research and expert activities of the laboratory staff. In 2018, Inna Volodymyrivna defended her dissertation for PhD degree in Law on the topic: *Administrative and legal status of forensic experts who are not employees of state specialized institutions*.

Main research papers: *Economic research on operations related to construction of a construction site by the developer at the expense of the installers* (2010), *Expert practice of research of bank lending operations to an entrepreneur* (2011), *Expert practice of examinations, related to late payment of wages* (2012), *On the practice of conducting forensic economic examinations to determine the amount of "wastes", "damages", "losses", "costs" associated with property damage* (2013), *On the issue of improving the procedure for deprivation of the status of forensic experts who are not employees of state specialized institutions* (2015), *On the issue of determining the tasks of forensic experts who are not employees of state specialized institutions* (2016), *Composition of elements of administrative and legal status experts who are not employees of state specialized institutions* (2017), *Features of determining the market value of equipment used for Nuclear power plants* (2018), *Peculiarities of conducting forensic examinations and expert research related to determining the market value of property rights to photographic works* (2019), etc.



САПОЖНИКОВ
Ісак Абрамович
(народився 1918)

SAPOZHNYKOV
Isak Abramovych
(Birth year: 1918)

І. А. Сапожников народився 1918 р. Працював у Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») впродовж 1947—1960 рр. Основний напрям наукової роботи — судова балістика.

Під час роботи в інституті Ісак Абрамович брав участь у виконанні найскладніших судових експертиз.

Його багатий досвід експертної роботи відображено в науковій діяльності з розробляння методик судової балістичної експертизи та інших напрямів ідентифікаційних і діагностичних досліджень.

1953 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Советская криминалистическая экспертиза короткоствольного оружия и боеприпасов»*.

Основні наукові праці: *«Криминалистическое значение следов переднего среза чашки затвора автоматических пистолетов»* (1948), *«Исследование исправленной татуировки»* (1952), *«Значение лексических признаков письменной речи при экспертизе рукописных текстов»* (1956), *«Идентификация прибора для отливки свинцовых шаровидных пуль»* (1959) та ін.

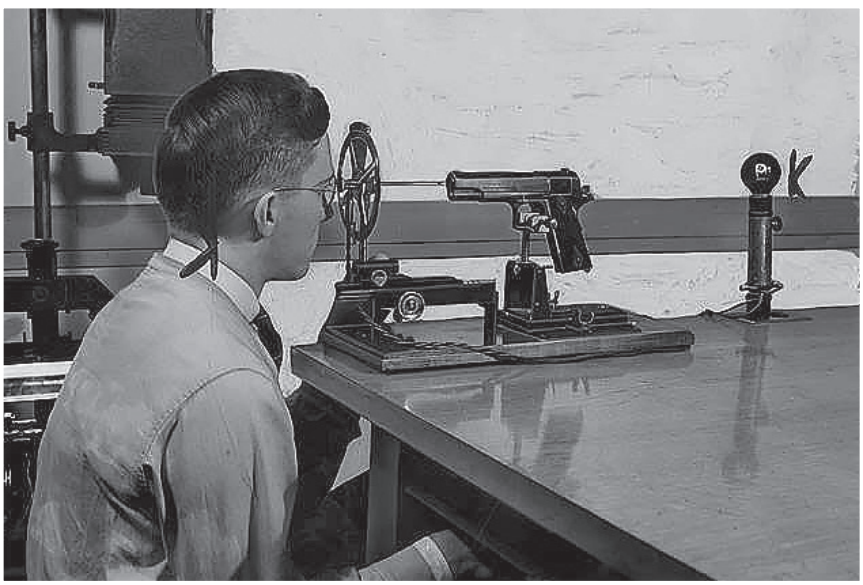
Isak Abramovych Sapozhnykov was born in 1918. During 1947—1960 he worked at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"). The basic direction of scientific activity was ballistics.

While working at the institute, Isak Abramovych took part in the most complex forensic examinations.

His extensive experience in forensic science is reflected in his scientific activity in method development of forensic ballistics and other areas of identification and diagnostic researches.

In 1953, he defended his dissertation for PhD degree in Law on the topic: *Soviet forensic examination of short-barreled weapons and ammunition*.

Main research papers: *Forensic significance of the traces of the front cut of the shutter cup of automatic pistol* (1948), *Research on corrected tattoo* (1952), *Value of lexical features of written language while forensic examination of manuscripts* (1956), *Identification of a device for casting lead spherical bullets* (1959), etc.



Судова балістична експертиза

Forensic ballistics



СВЕТЛАКОВ
Євген Михайлович
(народився 1927)

SVETLAKOV
Yevhen Mykhailovych
(Birth year: 1927)

Є. М. Светлаков народився 15 липня 1927 р. в м. Уфі Башкирської АРСР. 1961 р. закінчив Харківський юридичний інститут імені Ф. Е. Дзержинського (*нині* — Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого).

У ХНДІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») Є. М. Светлаков працював із 1962 р.: спочатку на посаді молодшого наукового співробітника, із 1966 р.— старшого наукового співробітника. Із 1973 р. обіймав посаду завідувача Донецького відділення ХНДІСЕ. Євген Михайлович виконував судові трасологічні експертизи практично за усіма експертними спеціальностями.

1971 р. Є. М. Светлаков захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою «*Криминалистическое исследование разрушенных преград при расследовании краж*».

Основні роботи: «*Исследование мелких вещественных доказательств с целью идентификации целого по частям*» (1965), «*О классификации технических средств, применяемых при совершении кражи со взломом*» (1968), «*Возможности профилактической работы эксперта-трасолога по делам о краже со взломом*» (1973), «*Комплексное криминалистическое и судебно-медицинское исследование следов*» (1974) та ін.

Yevhen Mykhailovych Svetlakov was born on July 15, 1927 in Ufa, Bashkir Autonomous Soviet Socialist Republic. In 1961, he graduated from Kharkiv Law Institute named after Feliks Dzerzhinsky (currently, Yaroslav Mudryi National Law University).

Since 1962, Yevhen Mykhailovych worked at the Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"): firstly, as a Junior Researcher, and since 1966, as a Senior Researcher. From 1973 he held the position of head of the Donetsk branch of KhRIFE. Yevhen Mykhailovych performed forensic Trace Evidence Analysis in almost all forensic areas of specialization.

In 1971, Yevhen Mykhailovych Svetlakov defended his Dissertation for PhD degree in Law on the topic: *Criminalistics research on destroyed barriers in the investigation of theft*.

Main Research papers: *Research on small physical evidence to identify the whole in parts* (1965), *On the classification of technical means used in burglary* (1968), *Possibilities of preventive work of a forensic trace evidence analyzer in cases of burglary* (1973), *Criminalistics multidisciplinary research and medicolegal examination of traces* (1974), etc.



Є. М. Светлаков разом із першими співробітниками Донецького відділення ХНДІСЕ (1973)

Ye. M. Svetlakov along with the first employees of the Donetsk branch of KhRIFE (1973)



СВИРИДОВА
Людмила Вікторівна
(народилася 1971)

SVYRYDOVA
Liudmyla Viktorivna
(Birth year: 1971)

Л. В. Свиридова народилася 26 травня 1971 р. в м. Харкові. 1996 р. закінчила Харківський державний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, а 2001 р.— Національну юридичну академію України імені Ярослава Мудрого (*нині* — Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого). У ХНІДСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») працює з 1997 р. 1999 р. переведена на посаду наукового співробітника, 2009 р.— на посаду старшого наукового співробітника, 2012 р.— на посаду провідного наукового співробітника. Із 2016 р.— завідувач лабораторії. Має кваліфікацію судового експерта з почерковознавчих і лінгвістичних досліджень. Особисто виконує найскладніші судові почеркознавчі й лінгвістичні експертизи, зокрема у резонансних справах. Людмила Вікторівна є розробником методик судово-експертних досліджень.

За період роботи в інституті Людмила Вікторівна виконала понад 1000 експертиз. Досконало опанувала всі лінгвістичні методики й методики дослідження підписів і почерку. Провадить стажування молодих співробітників, рецензування висновків, статей, наукових робіт.

2012 р. Л. В. Свиридова захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Судово-авторознавча класифікаційна експертиза українського писемного мовлення»*.

Станом на сьогодні активно працює над дисертацією на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук. Із 2013 р.— член секції, із 2017 р. — голова відповідної секції Науково-консультативної та методичної ради з проблем судової експертизи при Міністерстві юстиції України, член спеціалізованої вченої ради у ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса».

Автор майже 60 публікацій, які вийшли друком як в Україні, так і за її межами: *«Про структуру та основні положення методики судово-авторознавчої класифікаційної експертизи»* (2008), *«Щодо комплексного використання ознак почерку та писемного мовлення в дослідженні рукописних текстів»* (2010), *«Проблемні питання визначення віку автора тексту документа та перспективи їх дослідження»* (2013), *«Вирішення лінгвістичних завдань в експертній практиці»* (2015), *«Современное состояние и перспективы развития лингвистической экспертизы речи в Украине»* (2016), *«Лінгвістична експертиза мовлення на сучасному етапі її розвитку»* (2018), *«"Образа" як форма мовленнєвої поведінки в лінгвістичних дослідженнях»* (2018, у співавт.), *«Forensic Linguistics while crime investigation»* (2019) та ін.

Liudmyla Viktorivna Svyrydova was born on May 26, 1971 in the city of Kharkiv. In 1996, she graduated from H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University and in 2001 she graduated from National Law Academy of Ukraine (currently, Yaroslav Mudryi National Law University). In 1997, she started her scientific and expert activities from Junior Researcher position at the Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"). In 1999, she was promoted to the Researcher position; in 2009 to the position of a Senior Researcher; in 2012 to the position of a Leading Researcher. Since 2016, she is Laboratory Head. He has the qualification of a Forensic Expert majoring in handwriting analysis and forensic examination. He personally performs the most complex forensic handwriting and linguistic examinations, in particular in high-profile cases. Liudmyla Viktorivna is a developer of forensic methods.

Working at the Institute Liudmyla Viktorivna performed more than 1000 forensic examinations. She perfectly mastered all linguistic techniques and methods of research on signatures and handwriting. She performs internships for junior employees, article, conclusion, synopsis reviewing.

In 2012, Liudmyla Viktorivna defended her Dissertation for PhD degree in Law on the topic: *Forensic classification examination of Ukrainian written language*.

As of today, she is actively working on her dissertation for doctorate degree in Law. Since 2013, she has been a Member and since 2017, a Chairman of the Scientific Advisory and Methodological Council on Forensic Problems at the Ministry of Justice of Ukraine. She has a Member of the Specialized Academic Council at the NSC "Hon. Prof. M. S. Bokarius FSI".

She is Author of almost 60 theses and articles on the theory and practice of handwriting analysis and forensic linguistics examinations published in Ukraine and abroad: *On the structure and main provisions of the method of forensic classification authorship analysis* (2008), *On the integrated feature use of handwriting and written language while researches on manuscripts* (2010), *Issues of determining the age of the document author and prospects for their research* (2013), *Solving linguistic tasks in forensic science* (2015), *Current state and prospects of development of forensic linguistics in Ukraine* (2016), *Forensic linguistics at the present stage of its development* (2018), *"Insult" as a form linguistic behavior in forensic linguistics* (2018, co-authored), *Forensic Linguistics while crime investigation* (2019), etc.



СВІДЕРСЬКИЙ
Олександр Олександрович
(народився 1974)

SVIDERSKYI
Oleksandr Oleksandrovych
(Birth year: 1974)

О. О. Свідерський народився 13 березня 1974 р. в с. Рубіжному Вовчанського району Харківської області. 1998 р. закінчив Харківський державний автомобільно-дорожній технічний університет (*нині* — Харківський національний автомобільно-дорожній університет), 2011 р.— Інститут післядипломної освіти Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, 2017 р.— Харківський національний університет внутрішніх справ.

Із 1998 р. працює у ХНДІСЕ *(нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») на посадах молодшого, наукового та старшого наукового співробітників. 2007 р. переведений на посаду завідувача сектору, із 2016 р.— заступник директора з експертної роботи. За період роботи в інституті Олександр Олександрович виконав понад 1000 експертиз, застосовуючи нові методи досліджень (зокрема, з використанням програмних комплексів).

Бере участь у рецензуванні експертних висновків і наукових робіт. Здійснює контроль за якістю та строками проведення судових експертиз. Здійснює керівництво за темами наукових робіт.

2017 р. О. О. Свідерський захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Адміністративно-правовий статус суб'єктів наукової та науково-технічної діяльності в Україні»*, а 2020 р. йому присвоєно вчене звання старшого дослідника зі спеціальності «Право».

Член спеціалізованої вченої ради К 64.896.01 у ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса». Член редакційних колегій періодичного спеціалізованого видання — збірника наукових праць *«Теорія та практика судової експертизи і криміналістики»* та наукового журналу «Архів кримінології та судових наук». 2019 р. Олександра Олександровича обрано членом-кореспондентом Міжнародної Академії Права і Справедливості (*IALA*).

Автор понад 30 друкованих наукових праць, серед яких: *«Особенности экспертного исследования двигателя внутреннего сгорания автомобиля»* (2009, у співавт.), *«Деякі особливості експертного дослідження аварійної розгерметизації газобалонного обладнання транспортних засобів»* (2013, у співавт.), *«До проблеми класифікації суб'єктів наукової та науково-технічної діяльності»* (2015), *«Генеза правового регулювання статусу суб'єктів наукової та науково-технічної діяльності»* (2016), *«Современная система правового регулирования статуса субъектов научной и научно-технической деятельности»* (2017), *«Шляхи подолання проблем проведення судових експертиз (за матеріалами узагальнення експертної практики)»* (2019) та ін.

Oleksandr Oleksandrovych Sviderskyi was born on March 13, 1974 in the village of Rubizhne of Vovchansk Raion, Kharkiv Oblast. In 1998, he graduated from the Kharkiv State Automobile and Highway Technical University (currently, Kharkiv National Automobile and Highway University). In 2011, he graduated from Institute of Post-Graduate Studies of H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University and in 2017 he graduated from Kharkiv National University of Internal Affairs.

In 1998, he started his career at KhRIFE (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") as a Junior Researcher; then worked as a Researcher and Senior Researcher. In 2007, he was promoted to the position of Department Head, from 2016 to the position of Deputy Director for Forensic Examinations. During his work at the institute, Oleksandr Oleksandrovych performed more than 1000 examinations and forensic researches applying new research methods, in particular with the use of software packages.

He monitors the quality and compliance with deadlines of forensic examinations. He is Director of scientific topics.

In 2017, Oleksandr Oleksandrovych defended his dissertation for PhD degree on the topic: *Administrative and legal counteraction to intellectual property offenses in Ukraine*, and in 2020 he was awarded the academic rank of Senior Researcher majoring in Law.

He is member of the Specialized Academic Council: K 64.896.01 at NSC "Hon. Prof. M. S. Bokarius FSI". He is a Member of the Editorial board of a periodical specialized publication: *Theory and Practice of Forensic Examinations and Criminalistics* research paper collection and scientific journal: *Archives of Criminology and Forensic Science*. In 2019, Oleksandr Oleksandrovych was elected a Corresponding Member of the International Academy of Law and Justice (IALA).

Oleksandr Oleksandrovych is Author of more than 30 research papers, including *Features of forensic research on the car internal combustion engine* (2009, in co-authored), *Some features of expert research of emergency Loss of Containment of vehicle gas-balloon equipment* (2013, co-authored), *On the problem of subject classification of scientific and scientific and technical activity* (2015), *Genesis of legal regulation of the status of subjects of scientific and scientific and technical activity* (2016), *Modern system of legal regulation of the status of subjects of scientific and scientific and technical activity* (2017), *Ways to overcome problems of forensic examinations (according to the content of expert practice generalization)* (2019), etc.



СИРИХ
Василь Миколайович
(народився 1954)

SYRYKH
Vasyl Mykolaiovych
(Birth year: 1954)

В. М. Сирих народився 11 січня 1954 р. в м. Маріуполі Донецької області. 1974 р. закінчив Харківське пожежно-технічне училище МВС СРСР (*нині* — Національний університет цивільного захисту України) за спеціальністю «Протипожежна техніка і безпека». У 1974—1976 рр. служив на посаді начальника караулу НПЧ Харківського пожежно-технічного училища МВС СРСР.

У 1976—1980 рр. навчався у Вищій інженерній пожежно-технічній школі МВС СРСР за спеціальністю «Протипожежна техніка і безпека», після закінчення якої служив на викладацьких посадах у Харківському пожежно-технічному училищі МВС СРСР та Харківському інституті пожежної безпеки МВС України.

1996 р. В. М. Сирих захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за темою «*Моніторинг протипожежного стану об'єкту із застосуванням автоматизованих інформаційних систем*». 1998 р. йому присвоєно вчене звання доцента. Після виходу у відставку у званні полковника внутрішньої служби з посади начальника кафедри пожежної профілактики технологічних процесів виробництв (2000—2005) Харківського інституту пожежної безпеки МВС України В. М. Сирих продовжив трудову діяльність у ХНДІСЕ (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») спочатку на посаді старшого наукового співробітника, а потім — завідувача сектору.

Василь Миколайович зробив вагомий внесок у започаткування пожежно-технічної експертизи як нового виду судової експертизи й нової експертної спеціальності з дослідження обставин виникнення і поширення пожеж та дотримання вимог пожежної безпеки. Здійснював найскладніші судові пожежно-технічні експертизи щодо визначення причин, умов та процесів виникнення пожежі, обставин, які сприяли виникненню пожежі, оцінювання умов, засобів і способів гасіння пожежі, відповідності технічного стану об'єкта протипожежним нормам. Провадив науково-дослідні роботи у цій галузі експертної діяльності.

Основні наукові праці: «*Некоторые особенности проверки версии о возникновении пожара от воздействия тепловой энергии электрической искры на горючую среду*» (2005, у співавт.), «*Применение расчетного метода исследования взрывов в помещениях при проведении судебной пожарно-технической экспертизы*» (2012, у співавт.), «*Методологічні основи експертного дослідження аварійних вибухів в обмеженому об'ємі*» (2013), «*Оцінка пожежної небезпеки при вибуху метанового балона*» (2015, у співавт.) та ін.

Vasyl Mykolaiovych Syrykh was born on January 11, 1954 in the city of Mariupol of Donetsk Oblast. In 1974, he graduated from the Kharkiv Fire Technical School of the USSR Ministry of Internal Affairs (currently, National university of civil defense of Ukraine) majoring in *Fire Engineering and Safety*. From 1974 to 1976 he served as chief of the guard of the Kharkiv Fire Technical School of the USSR Ministry of Internal Affairs.

In 1976—1980, he studied at the Higher Engineering Fire Technical School of the USSR Ministry of Internal Affairs, majoring in *Fire Engineering and Safety*, then, he served as a teacher at the Kharkiv Fire Technical School of the USSR Ministry of Internal Affairs and the Kharkiv Institute of Fire Safety of Ukraine.

In 1996, Vasyl Mykolaiovych defended Dissertation for PhD degree in Technology on the topic: *Monitoring the fire condition of the object using automated information systems*. In 1998, he was awarded the Academic rank of Docent. After retiring as Colonel of the Internal Service from the position of Head of the Department of Fire Prevention of Technological Processes of Production (2000—2005) of the Kharkiv Institute of Fire Safety of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine Vasyl Mykolaiovych continued his work at KhRIFE (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"), firstly as a Senior Researcher and then as Department Head.

Vasyl Mykolaiovych made a significant contribution to introduction of fire technical forensic examination as a new sort of forensic science and a new forensic expert area of specialization majoring in circumstances of occurrence and spread of fires and compliance with fire safety requirements. He introduced the most difficult forensic fire and technical examinations to solve issues related to determining the causes, conditions and processes of fire, the time and how it is transmitted, the circumstances that contributed to the fire conditions assessment, means and methods of fire suppression, compliance of technical condition of the facility with fire regulations. He performed researches in this field of forensic science.

Main research papers: *Some features of checking the version about the occurrence of fire from the effects of thermal energy of an electric spark on a combustible environment* (2005, co-authored), *Application of the calculation method of explosions in the premises during forensic fire and technical examination* (2012, co-authored), *Methodological bases of expert research of emergency explosions in a limited volume* (2013), *Assessment of fire danger in case of methane cylinder explosion* (2015, co-authored), etc.



СИЧ
Ігор Володимирович
(народився 1987)

SYCH
Igor Volodymyrovych
(Birth year: 1987)

І. В. Сич народився 15 вересня 1987 р. в м. Харкові. 2009 р. закінчив Національний фармацевтичний університет за спеціальністю «Фармація».

У 2009—2011 рр. працював у ПАТ «Фармстандарт-Біолік» на посаді інженера-технолога.

2011 р. Ігор Володимирович зарахований на посаду молодшого наукового співробітника Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»).

2018 р. переведений на посаду старшого судового експерта, а 2019 р. обраний на посаду завідувача сектору. І. В. Сич має кваліфікацію судового експерта за спеціальностями з дослідження наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів; із дослідження спиртовмісних сумішей; з дослідження наявності пестицидів у навколишньому середовищі; із дослідження речовин хімічних виробництв та спеціальних хімічних речовин; із дослідження сильнодіючих і отруйних речовин.

2019 р. І. В. Сич захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата фармацевтичних наук за темою *«Синтез, хімічні та біологічні властивості 5-заміщених похідних 2-тіо(аміно)-1,3,4-тіадіазолу»*.

Основні наукові праці: *«Деякі питання дослідження сильнодіючих і отруйних речовин в експертній практиці»* (2014), *«Експертне дослідження дезоморфіну»* (2015), *«Синтез, фізико-хімічні властивості та прогноз біологічної активності нових похідних 2-R1-N-(5-R-1,3,4-тіадіазол-2-іл) бензолсульфонамідів»* (2015), *«Synthesis of 5-substituted 1,3,4-thiadiazol-2-yl-sulfanylacetic acid derivatives»* (2015), *«Експертне дослідження трициклічних антидепресантів»* (2016), *«The synthesis and physicochemical properties of new derivatives of 5-R-phenylamino-2-mercapto-1,3,4-thiadiazole»* (2016), *«Використання підходів in silico для раціонального дизайну потенційних антиконвульсантів з групи 5 заміщених 2-(R-аміно)-1,3,4-тіадіазолів»* (2016), *«Research of Diuretic Action of 5-Substituted Derivatives of 1,3,4,-Thiadiazole»* (2016), *«Development of quality control methods of promising anticonvulsant»* (2017), *«The use of the docking studies with the purpose of searching Potential Antihypertensive Drugs»* (2019), патент на винахід «N-(5-етил-[1,3,4]тіадіазол-2-іл)-2-нітробензамід, що проявляє протисудомну активність» (2018), патент на корисну модель «2-((5-((2,5-диметоксифеніл) аміно)-1,3,4-тіадіазол-2-іл)тіо)-n-нафтилен-1-іл)ацетамід, що проявляє діуретичну активність» (2019) та ін.

Igor Volodymyrovych Sych was born on September 15, 1987 in the city of Kharkiv. In 2009, he graduated from the National University of Pharmacy with a degree in *Pharmacy*.

In 2009—2011, he worked at JSC "BIOLIK" as an engineering technologist.

In 2011, Igor Volodymyrovych was accepted as a Junior Researcher at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute").

In 2018, he was promoted to the position of Senior Forensic Expert and in 2019 he was elected for the position of Department Head. Igor Volodymyrovych has the qualification of Forensic Expert in research on narcotic drugs, psychotropic substances, their analogues and precursors; research on alcohol-containing mixtures; majoring in the availability of pesticides in environment; research on substances of chemical manufactures and special chemicals; majoring in potent and toxic substances.

In 2019, Igor Volodymyrovych defended his Dissertation for PhD degree in Pharmacy on the topic: *Synthesis, chemical and biological properties of 5-substituted derivatives of 2-thio (amino) -1,3,4-thiadiazole*.

Main research papers: *Some issues of research on potent and toxic substances in forensic expert practice* (2014), *Forensic research on Desomorphine* (2015), *Synthesis, physicochemical properties and prognosis of biological activity of new derivatives of 2-R1-N- (5-R-1,3,4-thiadiazol-2-yl) benzenesulfonamides* (2015), *Synthesis of 5-substituted 1,3,4-thiadiazol-2-yl-sulfanylacetic acid derivatives* (2015), *Forensic research on Tricyclic antidepressants* (2016), *The synthesis and physicochemical properties of new derivatives of 5-R-phenylamino-2-mercapto-1,3,4-thiadiazole* (2016), *Use of in silico approaches for rational design of potential anticonvulsants from group 5 substituted 2- (R-amino) -1,3,4-thiadiazoles* (2016), *Research of Diuretic Action of 5-Substituted Derivatives of 1,3,4,-Thiadiazole* (2016), *Development of quality control methods of promising anticonvulsant* (2017), *Search for Biologically Active Substances with Antimicrobial and Antifungal Action in the series of 2,5-disubstituted 1,3,4-thiadiazoles* (2019), *The use of the docking studies with the purpose of searching Potential Antihypertensive Drugs (2019), patent for an invention: N-(5-ethyl- [1,3,4] thiadiazol-2-yl) -2-nitrobenzamide, showing anticonvulsant activity* (2018), patent for utility model: *2- ((5 - (2,5-dimethoxyphenyl) amino) -1,3,4-thiadiazol-2-yl) thio) -n-naphthylen-1-yl) acetamide exhibiting diuretic activity* (2019), etc.



СКОРИК
Микола Васильович
(1923—2007)

SKORYK
Mykola Vasylovych
(1923—2007)

М. В. Скорик народився 4 грудня 1923 р. в с. Артемівці Печенізького району Харківської області. 1941 р., закінчивши Печенізьку середню школу, призваний до лав Червоної Армії. 1941 р. зарахований курсантом Камишинського танкового училища. Після закінчення училища 1943 р. вирушив на фронт.

У січні 1945 р. після лікування у шпиталі Миколу Васильовича відрядили до Німеччини у військову комендатуру і в січні того самого року через інвалідність звільнили з Радянської Армії в запас як обмежено придатного другого ступеня.

За бойові заслуги М. В. Скорика нагороджено орденом Вітчизняної війни I ст., двома орденами Червоної Зірки і чотирма медалями.

Після закінчення війни з січня 1946 р. навчався в обліково-плановій школі, а з вересня 1946 р.— у юридичній. 1948 р. вступив до Харківського юридичного інституту (*нині* — Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого), який закінчив 1953 р.

1948 р. призначений прокурором Старо-Салтівського району, а в грудні 1953 р.— прокурором кримінально-судового відділу Прокуратури СРСР. 1953 р. на особисте прохання у зв'язку із сімейними обставинами відряджений до прокуратури Харківської області, працював прокурором відділу загального нагляду. У 1954—1959 рр. працював інструктором відділу адміністративних органів обкому КП України. У серпні 1959 р. М. В. Скорика призначено першим заступником прокурора Харківської області.

1967 р. М. В. Скорик захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Прокурор в стадии кассационного производства в советском уголовном процессе»*.

Упродовж 1967—1997 рр. М. В. Скорик — директор Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»).

1969 р. рішенням ВАК Міністерства вищої та середньої спеціальної освіти СРСР М. В. Скорику присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника за спеціальністю «Криміналістика». Згодом він здобув вчене звання доцента.

Значною є допомога М. В. Скорика у становленні та розвитку Донецького, Кримського та Дніпропетровського відділень інституту, які з часом стали самостійними науково-дослідними інститутами судових експертиз.

Mykola Vasylovych Skoryk was born on December 4, 1923 in the village of Artemivka of Pechenihy Raion of Kharkiv Oblast. In 1941, after graduating from Pechenihy Middle school, he was Called into the Red Army. In 1941, he was enrolled as a cadet of the Kamyshin Armor School. After graduating from school in 1943, he went to war. In January 1945, after being treated in a hospital, Mykola Vasylovych was sent to Germany to the Commandant's Service and in January of the same year he was retired from active service from the Soviet Army due to his disability as a second-degree limited fit.

For military service Mykola Vasylovych was awarded the Order of the Patriotic War of the 1st class, two Orders of the Red Star and four medals.

After the end of the war, from January 1946 he studied at the accounting and planning school, and from September 1946 at the law school. In 1948, he entered the Kharkiv Law Institute (currently, Yaroslav Mudryi National Law University) graduating in 1953.

In 1948, he was appointed prosecutor of the Staro-Saltovsky district and in December 1953 he was appointed prosecutor of the criminal-judicial department of the USSR Prosecutor's Office. In September 1953, according to his own request, due to family circumstances, he was sent to the Kharkiv Regional Prosecutor's Office and worked as a Prosecutor in the General Supervision Department. From 1954 to 1959 he worked as an instructor in the department of administrative bodies of the regional committee of the Communist Party of Ukraine. In 1959, Mykola Vasylovych Skoryk was appointed First Deputy Prosecutor of Kharkiv Oblast.

In 1967, Mykola Vasylovych defended his Dissertation for PhD degree in Law on the topic: *Prosecutor at the stage of cassation proceedings in the Soviet criminal proceedings*.

During 1967—1997 he was the director of the Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute").

In 1969, by the decision of the Higher Attestation Commission of the Ministry of Higher and Secondary Special Education of the USSR, Mykola Vasylovych was awarded the Academic rank of Senior Researcher majoring in *Criminalistics*. After a while he obtained the Docent academic rank.

It is significant overestimate the assistance of Mykola Vasylovych in the formation and development of the Donetsk, Crimea and Dnipropetrovsk Branches of the Institute that later became independent Research Institutes of Forensic Examinations.

Неабияка заслуга М. В. Скорика полягає в його активній участі у розв'язанні питання щодо зведення нової будівлі інституту, оскільки тоді домогтися дозволу на будівництво та отримати фінансування було вкрай складно. Із 1978 р. суттєво покращилися умови роботи співробітників, які перейшли до нової будівлі інституту зі світлими кабінетами, лабораторіями, тиром та іншими службовими приміщеннями, що цілком відповідають вимогам до науково-дослідної та експертної установи.

1993 р. Указом Президента України М. В. Скорику присвоєно почесне звання «Заслужений юрист України».

Автор понад 50 робіт, у яких висвітлено питання прокурорського нагляду в аспекті призначення та проведення експертиз на досудовому слідстві, форм і методів правової пропаганди, методичної та профілактичної робіт, організації контролю якості експертиз і виконання науково-дослідної роботи тощо.

Основні наукові праці: *«Участие прокурора в суде второй инстанции»* (1966), *«О роли прокурора в связи с назначением и производством экспертизы на предварительном следствии»* (1968), *«Прокурорский надзор за назначением и проведением экспертизы на предварительном следствии»* (1969), *«Об оценке и использовании в доказывании заключения эксперта о групповой принадлежности вещественных доказательств»* (1972), *«Эффективность использования выводов судебного эксперта по экспертизам, проведенным в судебном заседании»* (1975), *«Внедрение новых методов исследования в экспертную практику»* (1976), *«До історії експертизи в Україні»* (2000), *«О научно-методической работе в судебно-экспертных учреждениях»* (2002) та ін.

The great merit of Mykola Vasylovych is his active participation in the decision on the construction of new institute building, since at that time it was extremely difficult to obtain permission for construction and its financing. Since 1978, the working conditions of employees have significantly improved, moving to the new building of the institute with bright offices, laboratories, shooting range and other office space that fully meet the requirements of the forensic science institution.

In 1993, by the Decree of the President of Ukraine, Mykola Vasylovych was awarded the honorary title of *Honored Lawyer of Ukraine*.

He is author of more than 50 research papers covering the issue of prosecutor supervision in terms of appointment and conducting forensic examinations while pre-trial investigation, forms and methods of legal advocacy, methodological and preventive work, quality control of examinations and research, etc.

Main research papers: *Prosecutor participation in the court of second instance* (1966), *On the role of the prosecutor in connection with the appointment and conduct of the examination at the preliminary investigation* (1968), *Prosecutor supervision over the appointment and examination at the preliminary investigation* (1969), *On the assessment and use in evidence of the expert conclusion on the group of material evidence* (1972), *Efficiency of using the conclusions of a forensic expert on examinations conducted in court* (1975), *Introduction of new research methods into expert practice* (1976), *On the forensic science history in Ukraine* (2000), *On the scientific and methodological work in forensic institutions* (2002), etc.



Закладання першого каменю нового приміщення ХНДІСЕ

Laying the foundation for the new KhRIFE building



СМИРНОВ
Олександр Олександрович
(народився 1985)

SMYRNOV
Oleksandr Oleksandrovych
(Birth year: 1985)

О. О. Смирнов народився 5 листопада 1985 р. в м. Первомайському Харківської області. 2008 р. закінчив з відзнакою Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» за спеціальністю «Технічна електрохімія» та здобув кваліфікацію інженера-технолога-дослідника.

Із 2008 р. працював у НТУ «ХПІ». У 2008—2011 рр. навчався в аспірантурі НТУ «ХПІ».

2012 р. О. О. Смирнов захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за темою *«Електрохімічний синтез «активного хлору» у виробництві концентрованих розчинів NaCl»*.

У 2011—2012 рр. працював у відділі фізико-хімічних, корозійних досліджень, матеріалів та технології виготовлення обладнання № 6, а також науково-дослідницькому відділі № 7 ВАТ «Український науково-дослідницький та конструкторський інститут хімічного машинобудування» («УКРНДІХІММАШ»), у 2012—2020 рр.— у Харківській філії ПАТ «Український інститут по проектуванню нафтопереробних і нафтохімічних підприємств "УКРНАФТОХІМПРОЕКТ"» (ХФ ПАТ «УКРНАФТОХІМПРОЕКТ»).

2013 р. за результатами конкурсу зарахований завідувачем лабораторії корозії та металознавства конструкторського відділу ХФ ПАТ «УКРНАФТОХІМПРОЕКТ». У 2018—2020 рр. очолював випробувальну лабораторію ХФ ПАТ «УКРНАФТОХІМПРОЕКТ».

Із 2020 р. Олександр Олександрович працює в Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») на посаді провідного наукового співробітника. Має експертні спеціальності з досліджень знарядь, агрегатів, інструментів і залишених ними слідів, ідентифікації цілого за частинами, дослідження скла, кераміки та виробів з них, а також металів і сплавів. О. О. Смирнов поєднує експертну роботу з науковою діяльністю.

Основні наукові праці: *«Модельные представления о механизме электрохимического синтеза функциональных покрытий»* (2015), *«Фосфатні інгібітори корозії вуглецевої сталі Ст3сп5 та низьколегованої сталі 09Г2С»* (2017), *«Електроліт активації легованих хромонікелевих сталей»* (2017), *«Corrosion of cobalt-molybdenum alloys in chloride solutions»* (2019), *«Дослідження корозійної тривкості конструкційних матеріалів у вольфраматних розчинах»* (2019), *«Встановлення причин руйнування труби змійовика печі П-1 ГФУ-1»* (2019) та ін.

Oleksandr Oleksandrovych Smyrnov was born on November 5, 1985 in the city of Pervomaiskyi of Kharkiv Oblast. In 2008, he graduated with honors from National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute" majoring in *Technical Electrochemistry* and qualified as a Research Engineering Technologist.

Since 2008, he has worked at NTU "KhPI". In 2008—2011, he studied at the graduate school of NTU "KhPI". In 2012, Oleksandr Oleksandrovych defended his dissertation for PhD degree in Technology on the topic: *Electrochemical synthesis of "free chlorine" in the production of concentrated NaCl solutions*.

In 2011—2012, he worked in the Department of Physico-Chemical, Corrosion Research, Materials and Technology of Equipment Manufacturing № 6, as well as at the Research Department № 7 of OJSC *"Ukrainian Research and Design Institute of Chemical Engineering"* (UKRNDIHIMMASH); in 2012—2020, he worked at the Kharkiv Branch of Joint Stock Company *"Ukrainian Institute for Design of Refining and Petrochemical Plants"* (JSC *"UKRNAFTOKHIMPROECT"*).

In 2013, according to the results of the competition he was enrolled as the head of the laboratory of corrosion and metallurgy of the design department of JSC *"UKRNAFTOKHIMPROECT"*. From 2018 to 2020 he headed the testing laboratory of JSC *"UKRNAFTOKHIMPROECT"*.

Since 2020, Oleksandr Oleksandrovych has been working at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") as a Leading Researcher. His areas of specialization: forensic research on tools, units, tools and traces left by them, identification of the whole by parts, research of glass, ceramics and products from them, as well as metals and alloys. He successfully combined forensic work with scientific research.

Main research papers: *Model notions about the mechanism of electrochemical synthesis of functional coatings* (2015), *Phosphate corrosion inhibitor steel St3sp5 and low alloy steels 09Г2С* (2017), *Electrical activation alloy steel chromium-nickel steels* (2017), *Corrosion of cobalt-molybdenum alloys in chloride solutions* (2019), *Upcoming corrosion trivia of construction materials for tungsten rods* (2019), *Establishment of the reasons for ruining the pipe of the furnace P-1 GFU-1"*(2019), etc.



ТАРУСІН
Анатолій Дмитрович
(1942—2015)

TARUSIN
Anatolii Dmytrovych
(1942—2015)

А. Д. Тарусін народився 3 січня 1942 р. на хуторі Верич Лубенського району Полтавської області. У 1959—1964 рр. навчався в Харківському фармацевтичному інституті (*нині* — Національний фармацевтичний університет), після закінчення якого, здобувши спеціальність провізора, працював начальником контрольно-аналітичної лабораторії Південної залізниці.

1965 р. призваний на строкову службу. Після демобілізації 1966 р. працював у Харківському фармацевтичному інституті спочатку старшим лаборантом, а потім асистентом на кафедрі фармацевтичної хімії (до 1976 р., з перервою (1970—1972) на час служби у Збройних силах СРСР). Брав активну участь у науковій та педагогічній роботі кафедри.

Упродовж 1976—2009 рр. Анатолій Дмитрович працював у Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса *(нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») на посаді старшого наукового співробітника, завідувача лабораторії, заступника директора з наукової роботи.

1991 р. А. Д. Тарусін захистив кандидатську дисертацію за темою *«Синтез и биологическая активность изомерных оксиоксаниловых кислот и их производных»*, 1994 р. йому присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника зі спеціальності «Фармацевтична хімія та фармакогнозія».

Неабиякі здібності та глибокі знання в галузі хімії, а також працездатність А. Д. Тарусіна відображені в різних напрямах його наукової діяльності. Анатолій Дмитрович разом із працівниками інституту розробив широко застосовані в експертній практиці методики дослідження наркотичних та психотропних речовин, фармацевтичних препаратів, губних помад. За час роботи на посаді старшого наукового співробітника виконав значну кількість судово-хімічних експертиз підвищеної складності (як первинних, так і повторних). Охоче надавав практичну й методичну допомогу співробітникам інституту, експертам-стажистам інших експертних установ, а також працівникам органів внутрішніх справ, прокуратури, суду.

У 1995—2001 рр. Анатолій Дмитрович брав участь у роботі редколегії міжвідомчого збірника *«Криминалистика и судебная экспертиза»*.

Автор приблизно 30 наукових праць, опублікованих у різних наукових виданнях, а також трьох винаходів, захищених авторськими свідоцтвами.

Anatolii Dmytrovych Tarusin was born on January 3, 1942 in the village of Verych of Lubny Raion of Poltava Oblast. From 1959 to 1964 he studied at the Kharkiv Pharmaceutical Institute (currently, National University of Pharmacy), after graduating from, he worked as a pharmacist and worked as the head of the control and analytical laboratory of the Southern Railway.

In 1965, he was called up for military service. After demobilization in 1966, he worked at the Kharkiv Pharmaceutical Institute, first as a Senior Laboratory Assistant and then as an Assistant at the Department of Pharmaceutical Chemistry (until 1976, with a break (1970—1972) during his service in the USSR Armed Forces). He took an active part in the scientific and pedagogical work of the department.

During 1976—2009 Anatolii Dmytrovych worked at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") as a senior researcher, Laboratory Head, Deputy Director for Academic Affairs.

In 1991, Anatolii Dmytrovych defended his dissertation for PhD degree on the topic: *Synthesis and biological activity of isomeric oxyoxanil acids* and their derivatives. In 1994, he was awarded the Senior Researcher Academic rank majoring in *Pharmaceutical Chemistry and Pharmacognosy*.

Remarkable abilities and deep knowledge in the field of chemistry, as well as the ability of Anatolii Dmytrovych are reflected in various areas of his scientific activity. Anatolii Dmytrovych together with the institute staff developed methods widely used in expert practice for research on narcotic and psychotropic substances, pharmaceuticals, lipsticks. During his work as a Senior Researcher he performed several forensic chemical examinations of increased complexity (both primary and secondary). He willingly provided practical and methodological assistance to the staff institute, expert interns of other expert institutions, as well as employees of the internal affairs bodies, Prosecutor's Office and the court.

From 1995 to 2001 Anatolii Dmytrovych was an Editorial Board Member of the interdepartmental scientific and methodological collection: *Criminalistics and Forensics*.

He is author of approximately 30 research papers published in various scientific journals, as well as three inventions protected by copyright certificates.



УБЕРМАН
Володимир Ілліч
(народився 1945)

UBERMAN
Volodymyr Illich
(Birth year: 1945)

В. І. Уберман народився 28 вересня 1945 р. в м. Харкові. 1969 р. закінчив Харківський інститут радіоелектроніки за спеціальністю «Автоматика і телемеханіка (технічна кібернетика)».

У 1969—1972 рр. працював у проектно-експериментальному відділі та в лабораторії обчислювальної техніки Українського державного проектного інституту «Важпромелектропроект».

Із 1973 р. був обраний за конкурсом на посади: 1973 р.— молодшого наукового співробітника, 1976 р.— старшого наукового співробітника, із 1991 р. й донині — провідного наукового співробітника Всесоюзного науково-дослідного інституту охорони вод (*нині* — Державна наукова установа «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем» Мінекоенерго України).

1989 р. В. І. Уберман захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за темою «*Математичні моделі для оцінки потенційної ефективності систем контролю стану водних об'єктів (інформаційні аспекти)*».

Упродовж 2004—2012 рр.— провідний науковий співробітник Північно-Східного наукового центру НАН України.

У 2013—2015 рр. Володимир Ілліч працював у Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») на посадах судового експерта, старшого судового експерта та провідного наукового співробітника.

Під час роботи в інституті виконав майже 50 складних та особливо складних інженерно-екологічних експертиз і експертних досліджень. Практичне значення роботи В. І. Убермана полягає в тому, що він є одним із засновників нового експертного напряму — судової інженерно-екологічної експертизи.

Він розробив комплексні методики експертного дослідження із визначення розміру збитків унаслідок скидів забруднюючих речовин, розміру шкоди, зумовленої хімічним забрудненням земель промисловості, та розміру шкоди, спричиненої засміченням земельних ресурсів, тощо.

Основні наукові праці: «*Экологическая безопасность централизованной производственной канализации в условиях конкурентного регулирования*» (2004), «*Оценка влияния залповых поступлений калийной соли на экологическое состояние прибрежных*

Volodymyr Illich Uberman was born on September 28, 1945 in the city of Kharkiv. In 1969, he graduated from the Kharkiv Institute of Radio Electronics majoring in *Automation and Telemechanics (Technical Cybernetics)*.

From 1969 to 1972 he worked in the design and experimental department and in the laboratory of computer technology of the Joint-Stock Company "TYAZHPROMELEKTROPROEKT"

From 1973 he worked and was elected by competition for the following positions: In 1973 — Junior Researcher, 1976 — Senior Researcher and since 1991, to the present he works as Leading Researcher of the All-Union Research Institute of Water Protection, later renamed the Scientific Research Institution: Ukrainian Scientific Research Institute of Ecological Problems Ministry of Ecology and Natural Resources of Ukraine.

In 1989, Volodymyr Illich defended his dissertation for PhD degree in Technology on the topic: Mathematical models for assessing the potential effectiveness of control systems for water bodies (information aspects).

During 2004—2012 he was a Leading researcher at the North-East Scientific Center of the National Academy of Sciences of Ukraine and of Education and Science of Ukraine.

In 2013—2015, Volodymyr Illich worked at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") as a Forensic Expert, Senior Forensic Expert and Leading Researcher.

During his work at the institute he performed almost 50 complex and especially complex engineering and environmental examinations and expert researches. The practical significance of Volodymyr Illich Uberman's work lies in the fact that he became one of the founders of a new expert field: Forensic Engineering and Forensic Environmental Science.

He developed comprehensive methods of expert research to determine the amount of damage due to pollutant discharges, the amount of damage caused by chemical pollution of industrial lands and the amount of damage caused by littering of land resources, etc.

Main scientific works: *Environmental safety of centralized industrial sewerage under competitive regulation* (2004), *Assessment of the impact of volleys of potassium salt on the ecological status of coastal sea waters* (2005), *Effectiveness of environmental control of pollution of industrial sites by*

морских вод» (2005), *«Эффективность экологического контроля загрязнения производственных площадок нефтепродуктами»* (2006), *«Критерии арбитражного эффекта экологического контроля»* (2007), *«Нормирование и контроль содержания сульфидов при отведении сточных вод предприятий в централизованную канализацию»* (2009), *«Арбитражный эффект экологического контроля земель производственных площадок»* (2009), *«Контроль содержания алюминия при приеме локально очищенной сточной воды в систему централизованной канализации»* (2010), *«Нормирование сбросов фосфатов на основе экологических ПДК»* (2011), *«Экологическая безопасность централизованных производственных канализаций в условиях конкурентного регулирования»* (2011), *«Нормирование эмиссии фосфатов с городскими сточными водами»* (2012), *«Эколого-экономическая оценка сверхнормативных сбросов загрязняющих веществ»* (2012), *«Методические проблемы определения фактов и характеристик сверхнормативных сбросов загрязняющих веществ»* (2013), *«Состав и экологические свойства теплостойкого наполнителя "Премикс"»* (2013), *«Приоритеты судебной экологической экспертизы и арбитражный эффект экологического контроля»* (2014), *«Показатели арбитражного эффекта экологического контроля»* (2014), *«Сбросы загрязняющих веществ: проблемы экологического налогообложения»* (2015), *«Экологические проблемы налогообложения сбросов загрязняющих веществ»* (2015), *«Сверхнормативные сбросы загрязняющих веществ: проблемы методики установления причиненного ущерба»* (2015), *«Проблемы экологического налогообложения сбросов загрязняющих веществ»* (2016), *«Судебная экспертиза убытков, причиненных сверхнормативными сбросами загрязняющих веществ: методика и эффект»* (2017), *«Проблеми апроксимації українського водного законодавства до екологічного права ЄС»* (2018), *«Аппроксимация водного законодательства Украины к праву ЕС и экологическая безопасность водопользования»* (2018), *«Еколого-економічна оцінка аварійних емісій зі шламопроводів металургійних підприємств»* (2018), *«Українська система визначення, оцінювання і регулювання якості поверхневих вод та її наближення до законодавства ЄС»* (2018), *«Апроксимація законодавчого регулювання якості поверхневих вод України до права ЄС»* (2019), *«Еколого-правові особливості імплементації Україною законодавства ЄС про регулювання скидання забруднюючих речовин»* (2019), *«Європейське законодавче регулювання скидання забруднюючих речовин та проблеми його імплементації Україною»* (2019), *«Поетапне наближення українського еколого-правового інституту якості вод та її регулювання до законодавства ЄС»* (2019), *«Інструменти законодавчого регулювання скидання забруднюючих речовин в ЄС і в Україні»* (2020) та ін.

petroleum products (2006), *Criteria for the arbitration effect of environmental control* (2007), *Standardization and control of sulfide content in the discharge of enterprise wastewater into the centralized sewer* (2009), *Arbitration effect of environmental control of lands of production sites* (2009), *Control of aluminum content at reception of locally treated sewage in the system of the centralized sewerage* (2010), *Standardization of discharges of phosphates on the basis of ecological MPC* (2011), *Ecological safety of the centralized production sewers in the conditions of competitive regulation* (2011), *Standardization of phosphate emissions with urban wastewater* (2012), *Ecological and economic assessment of excessive discharges of pollutants* (2012), *Methodological problems of determining the facts and characteristics of excessive discharges of pollutants* (2013), *Composition and ecological properties of the "Премикс" heat-resistant"* (2013), *Priorities of forensic ecological expertise and arbitration effect of ecological control* (2014), *Indicators of arbitration effect of ecological control* (2014), *Pollutant discharges: problems of ecological taxation* (2015), *Environmental problems of taxation of pollutant discharges* (2015), *Excessive pollutant discharges: problems of the method of determining the damage caused* (2015), *Problems of environmental taxation of pollutant discharges* (2016), *Forensic examination of losses caused by excessive discharges of pollutants: method and effect* (2017), *Problems of approximation of Ukrainian water legislation to EU environmental law* (2018), *Approximation of Ukrainian water legislation to EU law and environmental safety of water use* (2018), *Environmental and economic assessment of emergency emissions from sludge pipelines metallurgical enterprises* (2018), *Ukrainian system for determining, assessing and regulating surface water quality and its approximation to EU legislation* (2018), *Approximation of legislative regulation of surface water quality in Ukraine to EU law* (2019), *Environmental and legal features of implementation Ukrainian legislation on pollutant discharge regulation* (2019), *European legislative regulation of pollutant discharge and problems of its implementation in Ukraine* (2019), *Gradual approximation of the Ukrainian environmental and legal institute of water quality and its regulation to EU legislation* (2019), *Instruments for Legislative Regulation of Pollutant Discharges in the EU and in Ukraine* (2020), etc.



ФЕСЮНІН
Валентин Миколайович
(народився 1965)

FESIUNIN
Valentyn Mykolaiovych
(Birth year: 1965)

В. М. Фесюнін народився 8 грудня 1965 р. в с. Охочому Нововодолазького району Харківської області. 1983 р. закінчив середнє професійно-технічне училище № 30 (м. Харків). У 1983—1985 рр. служив у Збройних силах СРСР. 1985 р. почав працювати в органах внутрішніх справ МВС України на посаді стрілка ВОХР. 1986 р. призначений на посаду міліціонера в органах внутрішніх справ МВС України, де здолав шлях до першого заступника начальника кримінальної міліції Головного управління УМВС України у Харківської області.

1997 р. В. М. Фесюнін закінчив Національну юридичну академію України імені Ярослава Мудрого (*нині* — Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого).

У 1996—2005 рр. відряджений до податкової міліції Державної податкової адміністрації у Харківської області, де обіймав різні посади — від оперуповноваженого до першого заступника начальника податкової міліції УПМ ДПА в Харківської області.

2007 р. В. М. Фесюнін захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Організаційно-правові засади взаємодії органів Державної податкової служби з населенням»*.

У 2008—2009 рр.— заступник директора Департаменту у справах громадянства, еміграції та реєстрації фізичних осіб МВС України. 2011 р. обрано членом-кореспондентом Міжнародної Кадрової Академії. 2012 р. Валентинові Миколайовичу присвоєно вчене звання доцента кафедри адміністративного, кримінального права та процесу. У 2014—2015 рр.— в. о. начальника Головного управління Міндоходів у Харківській області.

Із 2019 р. В. М. Фесюнін працює в ХНДІСЕ (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») на посаді завідувача лабораторії. Під його безпосереднім контролем виходить друком фаховий збірник наукових праць «Теорія та практика судової експертизи і криміналістики», а також журнал «Архів кримінології та судових наук».

Основні наукові праці: *«Сутність та особливості "паблік рілейшнз" в діяльності органів та підрозділів ДПС України»* (2004), *«Особливості правового регулювання взаємодії податкової служби з громадськістю»* (2005), *«Роль керівника підрозділу у попередженні конфліктних ситуацій»* (2008, у співавт.), *«До питання формування позитивного іміджу державної фіскальної служби України в сучасних умовах»* (2014), *«Сучасні тенденції розвитку податкового законодавства України»* (2014) та ін.

Valentyn Mykolaiovych Fesiunin was born on December 8, 1965 in the village of Okhoche of Nova Vodolaha Raion of Kharkiv Oblast. In 1983, he graduated from professional technical school № 30 (Kharkiv). In 1983—1985, he served in the Armed Forces of the USSR. In 1985, he began working in the internal affairs bodies of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine as a Marksman of paramilitary security forces. In 1986, he was appointed a policeman in the internal affairs bodies of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, where he overcame the path to the First Deputy Chief — Chief of the criminal police of the Main Department of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine in Kharkiv Oblast.

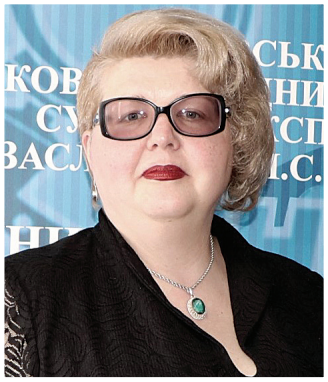
In 1997, he graduated from the National Law Academy of Ukraine (currently, Yaroslav Mudryi National Law University). In 1996—2005, he was sent to the tax police of the State Tax Administration in Kharkiv region, where he held various positions; from operative to first deputy chief of the tax police of the tax police department of State Tax Administration in Kharkiv Oblast.

In 2007, Valentyn Mykolaiovych defended his Dissertation for PhD degree in Law on the topic: *Organizational and legal bases of interaction of bodies of the State tax service with population*.

During 2008—2009 he was Deputy Director of the Department for Citizenship, Emigration and Registration of Individuals of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine. In 2011, he was elected a corresponding member of the International Personnel Academy. In 2012, Valentyn Mykolaiovych was awarded the academic rank of Associate Professor of the Department of Administrative, Criminal Law and Procedure. In 2014—2015, Valentyn Mykolaiovych acting as Head of the Main Department of the Ministry of Revenue in Kharkiv Oblast.

Since 2019, Valentyn Mykolaiovych has been working at KhRIFE (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") as Laboratory Head. Under his direct control, the *Theory and Practice of Forensic Science and Criminalistics* research paper collection was published, as well as the journal: *Archives of Criminology and Forensic Sciences*.

Main research papers: *Essence and features of public relations in the activities of bodies and departments of the State Tax Service of Ukraine* (2004), *Features of legal regulation of interaction of the tax service with the public* (2005), *The role of the head of the unit in conflict prevention* (2008, co-authored), *On the formation of a positive image of the state fiscal service of Ukraine in modern conditions* (2014), *Modern trends in tax legislation of Ukraine* (2014), etc.



ФІЛІПЕНКО
Наталія Євгенівна
(народилася 1968)

FILIPENKO
Nataliia Yevhenivna
(Birth year: 1968)

Н. Є. Філіпенко народилася 14 грудня 1968 р. в м. Харкові. 1991 р. закінчила Харківський державний університет імені О. М. Горького (*нині* — Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна) за спеціальністю «Викладач географії», 1998 р.— Університет внутрішніх справ (*нині* — Харківський національний університет внутрішніх справ) за спеціальністю «Правознавство».

Із 1992 р. обіймала різні посади в органах внутрішніх справ, зокрема оперуповноваженого в установах пенітенціарної системи Харківської області.

Упродовж 1998—2016 рр. працювала в Харківському національному університеті внутрішніх справ: зокрема, з 1998 р. призначена на посаду доцента кафедри оперативно-розшукової діяльності ХНУВС, а з 2012 р.— доцента кафедри кримінально-правових дисциплін ХНУВС. 2001 р. Н. Є. Філіпенко захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидат наук за темою «*Діяльність оперативних підрозділів пенітенціарних установ щодо профілактики правопорушень серед жінок, які відбувають кримінальне покарання*», а 2007 р. здобула вчене звання доцента кафедри оперативно-розшукової діяльності.

У 2016—2020 рр. Наталія Євгенівна працювала в ХНДІСЕ (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») на посадах провідного наукового співробітника та завідувача сектору. Особисто виконала значний обсяг робіт для створення Кабінету-музею Заслуженого професора Миколи Сергійовича Бокаріуса, дібрала експозицію музею, наповнивши її раритетними експонатами, організувала проведення екскурсій.

Автор 4 монографій, 4 навчальних посібників, 5 практичних посібників та підручників. Підготувала й видала друком у фахових та інших виданнях понад 40 наукових праць, основні з яких: «*Індивідуально-профілактична робота із засудженими як суттєвий важіль у боротьбі з пенітенціарною злочинністю в Україні*» (2000), «*Проблеми правового регулювання діяльності оперативних підрозділів органів внутрішніх справ України*» (2005), «*Організаційно-психологічні питання професійної підготовки оперативних працівників для застосування гласних та негласних методів й заходів ОРД*» (2006), «*Інформаційні системи в судово-експертній діяльності*» (2018), «*Використання тварин-біодетекторів при проведенні спеціальних та антитерористичних операцій*» (2018), «*Приватна теорія експертної превенції: генеза та сучасний стан*» (2019), «*Поняття, сутність та значення експертної превенції*» (2019) та ін.

Nataliia Yevhenivna Filipenko was born on December 14, 1968 in the city of Kharkiv. In 1991, she graduated from Kharkiv State University named after Maxim Gorky (currently, V. N. Karazin Kharkiv National University) majoring in *Teacher of Geography*. In 1998, she graduated from the University of Internal Affairs (currently, Kharkiv National University of Internal Affairs) majoring in *Jurisprudence*.

Since 1992, she has held various positions in the police, including the position of operative in the penitentiary system of the Kharkiv Oblast.

From 1998 to 2016 she worked at Kharkiv National University of Internal Affairs: in particular, since 1998, she has been appointed to the position of Associate Professor of the Department of Investigative Activities and Crime Solution at KhNUIA and since 2012, she has been appointed to the position of Associate Professor of Department of Criminal Law and Criminology at KhNUIA. In 2001, Nataliia Yevhenivna defended Dissertation for PhD degree on the topic: *Activities of operational units of penitentiary institutions as for the crime hindering among women serving criminal sentences* and in 2007 she obtained academic rank of Associate Professor at the Department of Investigative Activities and Crime Solution.

From 2016 to 2020 Nataliia Yevhenivna worked at KhRIFE (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") as a Leading Researcher and Department Head. She personally performed a significant amount of work to create the Cabinet-Museum of Mykola Serhiyovych Bokarius; she selected the museum exposition, filling it with rare exhibits, organized tours.

Nataliia Yevhenivna is author of 4 monographs, 4 textbooks, 5 practical manuals and manuals. Nataliia Yevhenivna Has prepared and published in professional and other publications more than 40 scientific papers, the main ones are: *Individual preventive work with convicts as an essential lever in the fight against penitentiary crime in Ukraine* (2000), *Issues of legal regulation of operational units of internal affairs bodies of Ukraine* (2005), *Organizational and psychological issues of training operatives to use vowels and covert methods and measures of crime detection and investigation* (2006), *Information systems in forensic science* (2018), *Use of animal biodetectors in special and anti-terrorist operations* (2018), *Private theory of expert prevention: genesis and current state* (2019), *Concept, essence and significance of crime hindering* (2019), etc.



ХЛЕСТКОВА
Олена Олексіївна
(народилася 1948)

HLESTKOVA
Elena Alekseevna
(Birth year: 1948)

О. О. Хлесткова народилася 23 червня 1948 р. в м. Луганську. 1971 р. закінчила Харківський сільськогосподарський інститут (*нині* — Харківський національний аграрний університет імені В. В. Докучаєва) за спеціальністю «Агрохімія та ґрунтознавство». У 1971—1975 рр. працювала в Українському науково-дослідному інституті лісового господарства та агролісомеліорації (м. Харків) на посаді старшого лаборанта.

1989 р. закінчила заочну аспірантуру при Українському науково-дослідному інституті ґрунтознавства і агрохімії (м. Харків), 1990 р. захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата сільськогосподарських наук за темою «*Состав и свойства гумусовых веществ лесостепных почв левобережной Украины и их использование для диагностики почвообразовательного процесса*», 1994 р. їй присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника зі спеціальності «Агроґрунтознавство та агрофізика». Упродовж 1975—2003 рр. Олена Олексіївна працювала в Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») на посадах молодшого наукового співробітника, старшого наукового співробітника, провідного наукового співробітника та завідувача сектору. За цей час опанувала та здійснювала судові експертизи з дослідження об'єктів ґрунтового, мінерального й рослинного походження, будівельних матеріалів, наркотичних засобів, пестицидів.

Брала участь у науково-дослідній роботі за республіканським і державним планами НДР. О. О. Хлесткова — один із засновників нового експертного напряму діяльності ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» — судової ґрунтознавчої експертизи.

Автор понад 50 наукових праць, більшість яких присвячено теоретичним і методичним проблемам судово-ґрунтознавчої експертизи, основними з яких є: «*Актуальні проблеми судово-екологічної експертизи (на прикладі дослідження ґрунтів)*» (2000), «*Практика проведения судебных экспертиз по исследованию пестицидов*» (2002), «*Судова експертиза об'єктів ґрунтово-мінерального походження*» (2007), «*Вибір схеми експертного дослідження ґрунтово-мінеральних об'єктів*» (2012), «*Особливості криміналістичної оцінки в судово-ґрунтознавчій експертизі*» (2017) та ін.

Olena Oleksiivna Khlestkova was born on June 23, 1948 in the city of Luhansk. In 1971, she graduated from the Kharkiv Agricultural Institute (currently, V. V Dokuchaev Kharkiv National Agrarian University) majoring in Agrochemistry and Soil Science. In 1971—1975, she worked at the Ukrainian Research Institute of Forestry and Agroforestry (Kharkiv) as a Senior Laboratory Assistant.

In 1989, she graduated from Graduate school of National Scientific Center *"Institute for Soil Science and Agrochemistry Research Named after O. N. Sokolovsky"* (Kharkiv). In 1990, she defended her dissertation for the PhD degree in Agriculture on the topic: Composition and properties of humus substances in forest-steppe soils of left-bank Ukraine and their use for soil formation process, and in 1994 she was awarded the Academic rank of Senior Researcher majoring in Soil Science and Agrophysics.

During 1975—2003 Olena Oleksiivna worked at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") as a Junior Researcher, Senior Researcher, Leading Researcher and Department Head. During this time, she mastered and conducted forensic researches on soil, mineral and plant origin, building materials, drugs, pesticides.

She participated in research work on the national and state plans of the R&D. Olena Oleksiivna is one of the founders of a new forensic research direction of NSC "Hon. Prof. M. S. Bokarius FSI" activity; namely: Forensic Soil Examination.

She is author of more than 50 research papers, most of these papers are devoted to theoretical and methodological problems of forensic examination, the main ones are: *Actual issues of forensic ecological examination (on the example of soil research)* (2000), *Practice of forensic examination of pesticides* (2002), *Forensic examination of soil and mineral origin* (2007), *Choice of expert scheme research of soil-mineral objects* (2012), *Peculiarities of forensic assessment in forensic soil examination* (2015), *Peculiarities of forensic assessment in forensic soil examination* (2017), etc.



ХОМУТЕНКО
Олексій Васильович
(народився 1978)

HOMUTENKO
Oleksiy Vasylovych
(Birth year: 1978)

О. В. Хомутенко народився 21 листопада 1978 р. в м. Харкові. 2000 р. закінчив Харківський державний економічний університет за спеціальністю «Фінанси та кредит», 2012 р.— Національний університет «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого» за спеціальністю «Правознавство».

У 2000—2004 рр. працював у ТОВ «Українська аудиторська служба» та здобув сертифікат аудитора.

Із 2004 р. Олексій Васильович працює в Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»). За час роботи в установі обіймав посади наукового співробітника, старшого наукового співробітника та завідувача сектору. Із 2016 р.— провідний науковий співробітник.

Виконав значну кількість найскладніших судово-економічних експертиз із питань податкового та бухгалтерського обліку, економічної діяльності підприємств, кредитних операцій тощо. Як науковий керівник та відповідальний виконавець за профілем судової економічної експертизи бере активну участь у науково-дослідній роботі.

2014 р. О. В. Хомутенко захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за темою *«Економічна інформація конфліктних ситуацій як засіб регулювання управлінської діяльності регіону»*.

2020 р. йому присвоєно вчене звання старшого дослідника зі спеціальності «Економіка».

Основні наукові праці: *«Застосування інформаційного підходу до вивчення судової економічної експертизи як процесу взаємопов'язаних операцій з інформацією»* (2009), *«Основні положення щодо елементів податку на доходи фізичних осіб і проблеми, які можуть виникнути при проведенні судових експертиз»* (2011), *«Судова економічна експертиза як інструмент формування принципів забезпечення позитивних ефектів в економіці»* (2015), *«Фінансово-економічні інновації як інструмент антикризового фінансового управління на підприємстві»* (2019, у співавт.) та ін.

Oleksiy Vasylovych Homutenko was born on November 21, 1978 in the city of Kharkiv. In 2000, he graduated from Kharkiv State University of Economics majoring in Finance and Credit, in 2012 he graduated from National University "Yaroslav Mudryi Law Academy of Ukraine" majoring in *Jurisprudence*.

In 2000—2004, he worked at the Ukrainian Audit Service LLC and obtained an Auditor's certificate.

Since 2004, Oleksiy Vasylovych has been working at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"). During his work at the institution he held the positions of Researcher, Senior Researcher and Department Head. Since 2016, he is a Leading Researcher.

He performed a several the most complex forensic economic examinations on tax and accounting, economic activity of enterprises, credit operations, etc. As a research supervisor and responsible executor of forensic economic examinations, he takes an active part in research and development.

In 2014, Oleksiy Vasylovych defended his Dissertation for PhD degree in Economics on the topic: *Economic information of conflict situations as a means of regulating the management of the region*.

In 2020, he was awarded the Academic rank of Senior Researcher majoring in *Economics*.

Main research papers: *Application of the information approach to the study of forensic economic expertise as a process of interrelated transactions with information* (2009), *Basic provisions on the elements of personal income tax and problems that may arise during forensic examinations* (2011), *Forensic economic examination as a tool for forming the principles of ensuring positive effects in the economy* (2015), *Financial and economic innovations as a tool for crisis financial management in the enterprise* (2019, et al.), etc.



ХОША
Вадим Віталійович
(народився 1982)

KHOSHA
Vadym Vitaliiovych
(Birth year: 1982)

В. В. Хоша народився 20 грудня 1982 р. в м. Харкові. 2004 р. закінчив Харківський національний університет радіоелектроніки за спеціальністю «Метрологія та вимірювальна техніка» та здобув кваліфікацію «Інженер з метрології», а 2016 р.— Інститут післядипломної освіти Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди за спеціальністю «Правознавство», здобувши кваліфікацію «Юрист».

2004 р. Вадим Віталійович прийнятий до штату Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») на посаду стажиста-дослідника. Того самого року призначений на посаду молодшого наукового співробітника.

Упродовж 2006—2017 рр. обіймав посади наукового співробітника, завідувача сектору, помічника директора та вченого секретаря. У січні 2018 р. призначений на посаду завідувача лабораторії, у серпні 2018 р.— завідувача відділу. Має значні особисті досягнення у дослідженні актуальних проблем у галузі теоретичних, загально-методичних, процесуальних та організаційних питань судової експертизи. Особливу увагу приділяє питанням стандартизації та міжнародного співробітництва у сфері судово-експертної діяльності, а також реформуванню системи експертного забезпечення правосуддя в Україні.

2017 р. В. В. Хоша захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Адміністративно-правове забезпечення акредитації судово-експертних установ України»*, 2020 р. йому присвоєно вчене звання старшого дослідника зі спеціальності 081 «Право».

Станом на сьогодні активно працює над дисертацією на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за напрямом адміністративно-правового забезпечення судово-експертної діяльності.

Вчений секретар спеціалізованої вченої ради К 64.896.01 у ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук.

Член редакційної колегії періодичного спеціалізованого видання — збірника наукових праць «Теорія та практика судової експертизи і криміналістики».

Vadym Vitaliiovych Khosha was born on December 20, 1982 in the city of Kharkiv. In 2004, he graduated from Kharkiv National University of Radio Electronics majoring in *Metrology and Measurement Engineering* and obtained the qualification of *Metrology Engineer*. In 2016, he graduated from Institute of Post-Graduate Studies of H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University majoring in *Jurisprudence* having obtained the qualification of *Lawyer*.

In 2004, Vadym Vitaliiovych was admitted to the staff of Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute") for the position of Research Intern. In the same year he was appointed a Junior Researcher.

From 2006 to 2017 he held the positions of a Researcher, Department Head, Assistant Director and Academic Secretary. In January 2018, he was appointed Laboratory Head; in August 2018, he was appointed Department Head.

He has significant personal achievements in the research on current issues in the field of theoretical, general methodological, procedural and organizational issues of forensic science. He pays special attention to the issues of standardization and international cooperation in the field of forensic science, as well as the reform of the system of expert support of justice in Ukraine.

In 2017, Vadym Vitaliiovych defended his dissertation for PhD degree on the topic: *Administrative and legal counteraction to intellectual property offenses in Ukraine*; in 2020 he was awarded the academic rank of Senior Researcher majoring in Law.

As of today, he is actively working on his dissertation for the degree of Doctor of Law in the field of administrative and legal support of forensic activities.

He is the Academic Secretary of the Specialized Academic Council: K 64.896.01 at NSC "Hon. Prof. M. S. Bokarius FSI" having right to accept for consideration and conduct the defense of dissertations for PhD degree.

He is a member of the Editorial Board of a periodical specialized publication: namely: *Theory and Practice of Forensic Examinations and Criminalistics* research paper collection.

He is author of more than 70 research papers and research and methodology papers, the main ones

Автор понад 70 наукових і навчально-методичних праць, основними з яких є: *«Возможности судебно-экспертного исследования пластиковых магнитных платежных карт»* (2004, у співавт.), *«Особенности исследования видеоинформации, зафиксированной цифровыми средствами записи»* (2006), *«Возможности решения диагностических задач при исследовании пластиковых магнитных платежных карт и аппаратуры записи информации на них»* (2007), *«Особливості проведення експертиз приладів обліку електричної енергії»* (2007, у співавт.), *«До питання судової експертизи електропобутової техніки»* (2010, у співавт.), *«Проблемні питання акредитації експертних установ Мін'юсту України в аспекті вступу до Європейського співтовариства ENFSI»* (2010), *«Теоретичні та практичні аспекти інтерпретації вимог міжнародного стандарту ISO 17025 з урахуванням специфіки судово-експертної діяльності»* (2013), *«Загальні положення оцінювання невизначеності результатів вимірювань при валідації судово-експертних методик»* (2014), *«Визначення поняття й особливості діяльності судово-експертних установ у правоохоронній системі України»* (2018), *«Визначення правових засад акредитації судово-експертних установ України»* (2019), *«Визначення адміністративних процедур акредитації судово-експертних установ України»* (2019) та ін.

are: *Possibilities of forensic research on plastic magnetic payment cards* (2004, co-authored), *Features of research on video information recorded by digital recording means* (2006), *Possibilities of solving diagnostic problems in the study of plastic magnetic payment cards and equipment for recording information on* (2007), *Features of examinations of electricity meters* (2007, co-authored), *On the issue of forensic examination of electrical appliances* (2010, co-authored), *Problematic issues of accreditation of expert institutions of the Ministry of Justice of Ukraine in the aspect joining to the European Community ENFSI* (2010), *Theoretical and practical aspects of interpretation of the requirements of the international standard ISO 17025 taking into account the specifics of forensic activities* (2013), *General provisions for assessing the uncertainty of measurement results in the validation of forensic methods* (2014), *Definition of the concept and features of forensic institutions in the law enforcement system of Ukraine* (2018), *Determination of legal principles of accreditation of forensic institutions of Ukraine* (2019), *Definition of administrative procedures for accreditation of forensic institutions of Ukraine* (2019), etc.



В. В. Хоша — вчений секретар спеціалізованої вченої ради (2020)

V. V. Khosha — Academic Secretary of the Specialized Academic Council (2020)



ЦИМБАЛ
Михайло Леонідович
(народився 1940)

TSYMBAL
Mykhailo Leonidovych
(Birth year: 1940)

М. Л. Цимбал народився 1 серпня 1940 р. в с. Пилипонівці Бершадського району Вінницької області. У 1960—1963 рр. служив у Збройних силах. 1968 р. закінчив Саратовський юридичний інститут імені Д. І. Курського.

У 1967—1975 рр. працював в органах прокуратури на посадах помічника прокурора, старшого слідчого прокуратури. Упродовж 1975—1993 рр. служив в органах внутрішніх справ Харківської області на посадах слідчого, старшого слідчого з особливо важливих справ, заступника начальника відділу боротьби з розкраданням соціалістичної власності, начальника інспекції з особового складу відділу кадрів, начальника експертно-криміналістичного управління. Полковник міліції.

За сприяння начальника експертно-криміналістичного відділу УВС Харківської області М. Л. Цимбала в експертно-криміналістичній службі Харківської області створено підрозділи фізико-технічних і пожежно-технічних досліджень, а також 15 кущових експертно-криміналістичних відділів.

У 1993—1997 рр. працював в органах прокуратури Харківської області на посаді прокурора слідчого управління.

Упродовж 1997—2010 рр. Михайло Леонідович очолював Харківський науково-дослідний інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»).

Під його безпосереднім керівництвом інститут було визнано найкращим за результатами державної атестації науково-дослідних установ судових експертиз Міністерства юстиції України за показниками раціонального використання науково-технічного потенціалу; започатковано вихід друком фахового збірника наукових праць «Теорія та практика судової експертизи і криміналістики»; Дніпропетровське та Кримське відділення ХНДІСЕ виросли до науково-дослідних інститутів судових експертиз; розпочали свою роботу Севастопольське, Полтавське та Сумське відділення ХНДІСЕ; реалізовано заходи з відновлення роботи музею установи.

Михайло Леонідович неабияку увагу приділяв поліпшенню матеріально-технічної бази інституту, активізуючи діяльність із захисту науковцями установи дисертаційних досліджень та міжнародну діяльність.

Станом на сьогодні Михайло Леонідович працює радником директора інституту.

Mykhailo Leonidovych Tsymbal was born on August 1, 1940 in the village of Pylyponivka of Bershad Raion of Vinnytsia Oblast. In 1960—1963, he served in the Armed Forces. In 1968, he graduated from Saratov State Academy of Law.

From 1967 to 1975 he worked in the Prosecutor's Office as a Prosecutor Assistant and Senior Investigator for the Prosecutor's Office. From 1975 to 1993 he served in Kharkiv Oblast law enforcement agencies as an Investigator, Senior investigator on particularly important cases, Deputy Department Head of the anti-theft department of socialist property, Head of HR Department and Head of the Forensic Science Department. Colonel of Militsiya.

With the assistance of Mykhailo Leonidovych Tsymbal, Head of the Forensic Science Department of the Kharkiv Department of Internal Affairs of Kharkiv Oblast subdivisions of physical and technical and fire and technical researches, and also 15 spray forensic departments are created.

From 1993 to 1997 he worked in the Prosecutor's Office of the Kharkiv Oblast as a Prosecutor of the investigative department.

During 1997—2010 Mykhailo Leonidovych headed Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute").

Under his direct leadership, the institute was recognized as the best by the results of state certification of research institutions of forensic examinations of the Ministry of Justice of Ukraine in terms of rational use of scientific and technical potential; research paper collection: *Theory and Practice of Forensic Science and Criminalistics* was launched; Dnipropetrovsk and Crimean branches of the KhRIFE have become forensic research institutes; the Sevastopol, Poltava and Sumy branches of KhRIFE started their work; implemented measures to restore the museum of the institution.

Mykhailo Leonidovych paid great attention to improving the material and technical base of the institute, intensifying the activities of scientists of the institution of dissertation research and international activities.

As of today, Mykhailo Leonidovych works as Institute Director's Advisor.

In 1999, he defended his dissertation for the degree of Candidate of Law on the topic: *Tactics of fire inspection*, in 2003 he was awarded the academic rank of Associate Professor at the Department of Criminalistics. In 2006, he was awarded Academic rank of Senior Researcher.

1999 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Тактика огляду місця пожежі»*, 2003 р. йому присвоєно вчене звання доцента кафедри криміналістики, 2006 р.— вчене звання старшого наукового співробітника.

2004 р. Указом Президента України М. Л. Цимбалу присвоєно почесне звання «Заслужений юрист України».

М. Л. Цимбал розробив процесуальні, теоретичні та методичні положення судової експертизи та криміналістики. Наукові результати цих досліджень знайшли відображення в понад 30 наукових працях, основними з яких є наукові статті: *«Криміналістична сутність підпалів і злочинних порушень протипожежних правил»* (1998), *«Застосування спеціальних знань при розслідуванні справ про злочинні порушення правил протипожежної безпеки й підпали»* (1999), *«Предмет і задачі пожежно-технічної експертизи»* (2000), *«Проблеми нормативно-правового регулювання судово-експертної діяльності на сучасному етапі судово-правової реформи»* (2001), *«Розвиток судово-експертної діяльності в Україні: проблеми й перспективи»* (2002), *«Сучасний стан, проблеми виробництва судових пожежно-технічних експертиз»* (2002), *«Судова експертиза: проблеми та перспективи розвитку»* (2002), *«Судова експертиза у світлі нових видів досліджень: актуальні питання»* (2004) та ін.

In 2004, by the Decree of the President of Ukraine, Mykhailo Leonidovych was awarded the honorary title of *Honored Lawyer of Ukraine*.

Mykhailo Leonidovych developed procedural, theoretical and methodological provisions of forensic science and criminalistics. The scientific results of these studies are reflected in more than 30 research papers, the main ones are: *Forensic nature of arson and criminal violations of fire regulations* (1998), *Application of special knowledge in the investigation of criminal violations of fire safety rules and arson* (1999), *Subject and tasks of fire technical examination* (2000), *Problems of regulation-legal regulation of forensic activity at the present stage of judicial reform* (2001), *Development of forensic activity in Ukraine: problems and prospects* (2002), *Current state, problems of production of forensic fire and technical examinations* (2002), *Forensic examination: problems and prospects of development* (2002), *Forensic examination in the light of new types of research: current issues* (2004), etc.



М. Л. Цимбал вручає почесну грамоту В. В. Сабадашу

M. L. Tsymbal delivers a sertificate of honor to V. V. Sabadash



ЧОРНИЙ
Сергій В'ячеславович
(народився 1954)

CHORNYI
Serhii Viacheslavovych
(Birth year: 1954)

С. В. Чорний народився 21 жовтня 1954 р. в м. Києві. 1977 р. закінчив Київське вище військове авіаційне інженерне училище за спеціальністю «Інженер з експлуатації авіаційного, електро- та приборного обладнання пілотованих літальних апаратів». Упродовж 1977—2006 рр. служив у Збройних силах СРСР та України.

Кандидат технічних наук із січня 1987 р., доцент кафедри обчислювальної техніки та автоматики з вересня 1990 р. Працював на посадах молодшого та старшого наукового співробітника, начальника науково-дослідної лабораторії, старшого викладача, заступника начальника науково-дослідного відділу, начальника кафедри.

Після звільнення зі Збройних сил України обіймав посади провідного наукового співробітника Харківського інституту радіоелектроніки (*нині* — Харківський національний університет радіоелектроніки), керівника Харківського центру Інституту космічних досліджень НАН України.

Із 2017 р. С. В. Чорний обіймає посаду провідного наукового співробітника ХНДІСЕ (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»). Основний напрям діяльності — розробляння методик судової комп'ютерно-технічної та телекомунікаційної експертиз. Створені ним особисто та під його науковим керівництвом науково-методичні матеріали відзначаються високим рівнем здобутих результатів та завдань, які раніше не вирішувалися в експертній практиці. Сфера наукових інтересів — методи оброблянння сигналів, методи штучного інтелекту — розроблянння методик виявлення монтажу у цифрових зображеннях, виявлення ознак редагування цифрових зображень за допомогою методу стеганографічного аналізу шумів.

За роки наукової діяльності як науковий керівник С. В. Чорний підготував 14 кандидатів технічних наук та 1 кандидата військових наук за напрямами: навігація, повітряна розвідка та телекомунікаційні системи.

Упродовж 2010—2019 рр. відповідно до Указів Президента України був експертом делегації України за Договором із відкритого неба. Загальна кількість наукових робіт — понад 140.

Основні роботи у галузі судової експертизи: «*Розробка методики дослідження ознак монтажу цифрових зображень на основі ентропії шумів*» (2017), «*Розробка методики виділення мовленнєвого сигналу з акустичного потоку*» (2019), «*Виявлення ознак редагування цифрових зображень за допомогою методу стеганографічного аналізу шумів*» (2019) та ін.

Serhii Viacheslavovych Chornyi was born on October 21, 1954 in the city of Kyiv. In 1977, he graduated from the Kiev Military Aviation Engineering Academy majoring in Aviation Engine, Electrical and Instrument Equipment for Manned Aircraft. From 1977 to 2006 he served in the Armed Forces of the USSR and Ukraine.

Since January 1987, he is PhD in Technology. Since September 1990, he is Associate Professor at the Department of Computer Engineering and Automation. He worked as a Junior Researcher and Senior Researcher, Head of research laboratory, Senior Lecturer, Deputy Head of research department, Department head.

After his retiring from the Armed Forces of Ukraine, he worked as a Leading Researcher at the Kharkiv Institute of Radio Electronics (currently, Kharkiv National University of Radio Electronics), head of the Kharkiv Center of Space Research Institute under NAS of Ukraine and State Space Agency of Ukraine.

Since 2017, Serhii Viacheslavovych has held the position of Leading Researcher at KhRIFE (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"). The main activity is the development of methods of forensic computer and telecommunications examinations. The scientific and methodical materials created by him personally and under his scientific guidance are marked by a high level of the obtained results and tasks which were not solved in forensic science earlier. Research interests: methods of signal processing, methods of artificial intelligence; development of methods for detecting montage in digital images: identifying signs of digital image editing using the method of steganographic noise analysis.

Over the years of scientific activity as a scientific supervisor Serhii Viacheslavovych has trained 14 PhDs in Technology and 1 PhD military sciences in the following areas: navigation, air reconnaissance and telecommunication systems.

During 2010—2019 in accordance with the Decrees of the President of Ukraine, he was a Ukrainian delegation expert under Treaty on Open Skies. The general list of research paper is more than 140.

The main research papers in the field of forensic science: *Development of a method for studying the features of digital image editing based on noise entropy* (2017), *Development of a method for extracting a speech signal from an acoustic stream* (2019), *Identifying features for editing digital images using steganographic noise analysis* (2019), etc.



ЧУБЕНКО
Владкор Олександрович
(1931—1991)

CHUBENKO
Vladkor Oleksandrovych
(1931—1991)

В. О. Чубенко народився 15 липня 1931 р. в м. Кобеляки Полтавської області. 1954 р. закінчив із відзнакою Харківський фармацевтичний інститут (*нині* — Національний фармацевтичний університет) за фармацевтичною спеціальністю та здобув кваліфікацію «Провізор».

У 1954—1959 рр. працював асистентом кафедри фармхімії Харківського фармацевтичного інституту, у 1959 р.— викладачем 1-го Харківського медичного училища.

У Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») впродовж 1959—1975 рр. В. О. Чубенко обіймав посаду завідувача лабораторії.

Під його безпосереднім керівництвом відповідний підрозділ значно удосконалив свою роботу, зросли кількісні та якісні показники судово-експертної діяльності. Відповідно до спеціалізації експертної роботи в лабораторії вивчали також особливості застосування мікрокристалоскопії та кристалооптики для дослідження речових доказів.

1969 р. Владкор Олександрович захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата фармакологічних наук за темою *«Использование микрокристаллоскопии и иммерсионного метода для установления природы некоторых фармацевтических препаратов в судебно-химической экспертизе»*.

1972 р. йому присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника за спеціальністю «Фармацевтична хімія».

Основні наукові праці: *«Ідентифікація деяких похідних барбітурової кислоти кристалоскопічним методом»* (1964), *«Применение микрокристаллоскопии для определения неизвестных веществ в ампулированном растворе»* (1965), *«Микрокристаллоскопия и кристаллооптика как методы определения неизвестных органических веществ»* (1966), *«Использование микрокристаллоскопии и кристаллооптики для определения групповой принадлежности веществ»* (1966), *«Применение метода кристаллоскопического анализа в судебно-химическом исследовании вещественных доказательств»* (1966), *«Применение микрокристаллоскопии и кристаллооптики для исследования вещественных доказательств»* (1967), *«Применение иммерсионного метода для определения природы фармацевтических препаратов в лекарственных смесях (порошках)»* (1968) та ін.

Vladkor Oleksandrovychch Chubenko born on July 15, 1931 in the city of Kobeliaky, Poltava Oblast. In 1954, he graduated with honors from the Kharkiv Pharmaceutical Institute (currently, National University of Pharmacy) majoring in *Pharmacy* and qualified as a *Pharmacist*.

From 1954 to 1959 he worked as an assistant at the Department of Pharmaceutical Chemistry of the Kharkiv Pharmaceutical Institute and in 1959 as a teacher at the 1st Kharkiv Medical School.

During 1959—1975 he worked at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"). Vladkor Oleksandrovychch held the position of Laboratory Head.

Under his direct leadership, the relevant unit has significantly improved its work, increased quantitative and qualitative indicators of forensic activity. In accordance with the specialization of expert work in the laboratory, research work was also carried out on the application of crystalline microchemical analysis and crystal optics for the study of physical evidence.

In 1969, Vladkor Oleksandrovychch defended his dissertation for PhD degree in Pharmacology on the topic: *Use of crystalline microchemical analysis and immersion method to determine the nature of some pharmaceuticals in forensic chemical examination* and in 1972 he was awarded Academic rank of Senior Researcher majoring in *Pharmaceutical Chemistry*.

Main research papers: *Identification of some derivatives of barbituric acid by crystalline microchemical analysis method* (1964), *Application of crystalline microchemical analysis to determine unknown substances in ampoule solution* (1965), *Crystalline microchemical analysis and crystal optics as methods for determination of unknown organic substances* (1966), *Use of crystalline microchemical analysis and crystal optics to determine the group affiliation of substances* (1966), *Applications of the method of crystalline microchemical analysis in forensic chemical examination of physical evidence* (1966), *Applications of crystalline microchemical analysis and crystal optics for the study of physical evidence* (1967), *Applications of immersion method for determining the nature of drugs (powders)* (1968), etc.



ШАРАПОВА
Олена Віталіївна
(народилася 1983)

SHARAPOVA
Olena Vitaliivna
(Birth year: 1983)

О. В. Шарапова народилася 21 грудня 1983 р. в м. Харкові. 2006 р. закінчила Харківський національний університет радіоелектроніки за спеціальністю «Радіоелектронні пристрої, системи та комплекси».

Упродовж 2009—2017 рр. працювала на посаді доцента кафедри комп'ютерної радіоінженерії та систем технічного захисту інформації ХНУРЕ.

2011 р. Олена Віталіївна захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за темою *«Нелінійні ефекти в елементах електродинамічних мікрострічкових пристроїв на основі високотемпературних надпровідників»*.

Із 2017 р. О. В. Шарапова працює у Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») на посаді провідного наукового співробітника.

Основний профіль діяльності Олени Віталіївни — інформаційно-аналітичне забезпечення судово-експертної діяльності, сертифікація та контроль якості досліджень.

2019 р. їй присвоєно вчене звання доцента кафедри комп'ютерної радіоінженерії та систем технічного захисту інформації.

Основні наукові праці: *«Нелинейные эффекты в элементах электродинамических микрополосковых устройств на основе высокотемпературных сверхпроводников — монография»* (2015), *«До питання наукового підґрунтя в судово-експертних методиках»* (2017), *«Web-based application to collect and analyze users data for keystroke biometric authentication»* (2017), *«Non-linear effects in configurable antenna»* (2018), *«Застосування спеціальних знань у сфері інформаційних технологій»* (2018), *«Theoretical and Applied Elements of Forensic Prevention»* (2019), *«Теоретичні основи експертної профілактики: поняття та завдання»* (2019) та ін.

Olena Vitaliivna Sharapova was born on December 21, 1983 in the city of Kharkiv. In 2006, she graduated from Kharkiv National University of Radio Electronics majoring in *Radio Electronic Devices, Systems and Complexes*.

From 2009 to 2017 she worked as an Associate Professor at the Department of Computer Radio Engineering and Information Security Systems of KhNURE.

In 2011, Olena Vitaliivna defended her dissertation for PhD degree majoring in Technology on the topic: *Nonlinear effects in the elements of electrodynamic microstrip devices based on high-temperature superconductors*.

Since 2017, Olena Vitaliivna has been working as a Leading Researcher at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute").

The main profile of Olena Vitaliivna's activity is information and analytical support of forensic activity, certification and quality control of research.

In 2019, she was awarded the academic rank of Associate Professor at the Department of Information Technology Security (ITS).

Main research papers: *Monograph: Nonlinear effects in elements of electrodynamic microstrip devices based on high-temperature superconductors* (2015), *On the issue of scientific basis in forensic methods* (2017), *Web-based application to collect and analyze users data for keystroke biometric authentication* (2017), *Non-linear effects in configurable antenna* (2018), *Application of special knowledge in the field of information technology* (2018), *Theoretical and Applied Elements of Forensic Prevention* (2019), *Theoretical Concepts of Forensic Prevention: Concepts and Tasks* (2019), etc.



ШЕПІТЬКО
Ірина Іванівна
(народилася 1961)

SHEPITKO
Iryna Ivanivna
(Birth year: 1961)

І. І. Шепітько народилася 1 серпня 1961 р. в м. Береговому Закарпатської області. 1986 р. закінчила Харківський юридичний інститут імені Ф. Е. Дзержинського (*нині* — Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого) за спеціальністю «Правознавство».

Упродовж 1986—1999 рр.— стажист народного судді Дзержинського районного народного суду м. Харкова; старший консультант, провідний консультант, головний консультант, начальник відділу організаційного забезпечення судової діяльності, судової реформи та виконавчого провадження Управління юстиції Харківського облвиконкому. 1999 р. призначена на посаду судді Комінтернівського районного суду міста Харкова, із 2004 р. обрана на посаду судді Харківського апеляційного господарського суду безстроково. 2006 р. призначена заступником голови Харківського апеляційного господарського суду. У 2011—2016 рр. працювала суддею Харківського апеляційного господарського суду.

2018 р. Ірина Іванівна захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою «*Судовий розгляд (судове слідство) в системі судового провадження у першій інстанції*».

2019 р. зарахована на посаду провідного наукового співробітника ХНДІСЕ (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»). Є відповідальним виконавцем тем науково-дослідних робіт з питань теоретичного, організаційно-процесуального забезпечення судово-експертної діяльності.

Основні наукові праці: «*Сутність судового слідства в кримінально-процесуальному законодавстві України*» (2003), «*Энциклопедия криминалистики в лицах*» (2014, у співавт.), «*Проблеми визначення обсягу доказів та порядок їх дослідження в судовому провадженні*» (2017), *Судовий допит у змагальному кримінальному провадженні*» (2018), «*Поняття, види та технології проведення системних (змішаних) судових дій у кримінальному провадженні*» (2018), «*Судовий розгляд в системі судового провадження у першій інстанції: монографія*» (2018), «*Проблемы использования специальных знаний в судебном разбирательстве*» (2019), «*Технології проведення деяких змішаних судових дій у кримінальному провадженні*» (2019), «*Допит експерта та спеціаліста в системі судових дій: сутність, зміст, можливості проведення*» (2020), «*Вплив європейської інтеграції на експертне забезпечення правосуддя в Україні*» (2020) та ін.

Iryna Ivanivna Shepitko was born on August 1, 1961 in the city of Berehove of Zakarpatska Oblast. In 1986, she graduated from Kharkiv Law Institute named after Feliks Dzerzhinsky (currently, Yaroslav Mudryi National Law University) majoring in *Jurisprudence*.

From 1986 to 1999 he was an Intern at the People's Judge of the Dzerzhinsky District People's Court in Kharkiv; senior consultant, leading consultant, chief consultant, head of the department of organizational support of judicial activity, judicial reform and enforcement proceedings of the Department of Justice of the Kharkiv Regional Executive Committee. In 1999, she was appointed a judge of the Kominternivskyi District Court of Kharkiv, in 2004 she was elected a judge of the Kharkiv Commercial Court of Appeal indefinitely. In 2006, she was appointed Deputy Chairman of the Kharkiv Commercial Court of Appeal. In 2011—2016, she worked as a judge of the Kharkiv Commercial Court of Appeal.

In 2018, Iryna Ivanivna defended her Dissertation for PhD degree in Law on the topic: *Judicial review (judicial investigation) in the system of court proceedings in the first instance.*

In 2019, she was enrolled in the position of a leading researcher KhRIFE (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute"). She is a responsible executor of research topics on theoretical, organizational and procedural support of forensic activities.

Main research papers: *Essence of judicial investigation in the criminal procedure legislation of Ukraine* (2003), *Encyclopedia of criminology in persons* (2014, co-authored)), *Problems of determining the amount of evidence and the procedure for their examination in court proceedings* (2017), *Judicial interrogation in adversarial criminal proceedings* (2018), *Concepts, types and technologies of systemic (mixed) judicial actions in criminal proceedings* (2018), *Judicial review in the system of judicial proceedings in the first instance: monograph* (2018), *Problems of using special knowledge in court proceedings* (2019), *Technologies of conducting some mixed judicial actions in criminal proceedings* (2019), *Interrogation of an expert and a specialist in the judicial system: essence, content, possibilities of conducting* (2020), *Impact of European integration on expert support of justice in Ukraine* (2020), etc.



ШЕРСТЮК
Віра Миколаївна
(народилася 1946)

SHERSTIUK
Vira Mykolaivna
(Birth year: 1946)

В. М. Шерстюк народилась 8 лютого 1946 р. в м. Караганді Казахської РСР. 1970 р. закінчила Карагандинський педагогічний інститут (*нині* — Карагандинський державний університет імені академіка Є. А. Букетова). У 1970—1979 рр. здійснювала педагогічну діяльність у середніх і середньо-спеціальних навчальних закладах м. Караганди. У 1979—1989 рр. працювала в Казахському науково-дослідному інституті Міністерства юстиції Казахської РСР (на посадах від молодшого наукового співробітника до завідувача Карагандинським відділенням інституту).

Упродовж 1990—2002 рр. Віра Миколаївна працювала на посаді завідувача Кримського відділення Харківського науково-дослідного інституту судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»).

2008 р. захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за темою *«Організаційно-правові та морально-психологічні засади судово-експертної діяльності»*.

Головні напрями наукових досліджень: загальна теорія судової експертизи, почеркознавча та авторознавча судова експертиза. У 2000—2011 рр.— член секції судових почеркознавчих та авторознавчих експертиз Науково-консультативної та методичної ради з проблем судової експертизи при Міністерстві юстиції України, у 2002—2011 рр.— член президії цієї ради.

1990 р. успішно організувала роботу Кримського відділення ХНДІСЕ, який став базою для створення Кримського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України. Провела значну роботу зі становлення судово-експертної діяльності в Автономній Республіці Крим.

Автор понад 50 наукових робіт, основні з яких: *«Экспертное обеспечение правосудия по делам, связанными с противоправными действиями в отношении культурных ценностей»* (2005), *«Судебно-экспертная деятельность (организационно-правовые и морально-психологические основы)»* (2008), *«Справочник для государственных исполнителей по вопросам судебно-экспертной деятельности»* (2002, 2004, 2005, у співавт.), *«Судебная экспертиза при рассмотрении хозяйственных дел: научно-практическое пособие»* (2005, 2007, у співавт.) та ін.

Vira Mykolaivna Sherstiuk was born on February 8, 1946 in the city of Karaganda of Kazakh Soviet Socialist Republic. In 1970, she graduated from the Karaganda Pedagogical Institute (currently, Karagandy State University named after E. A. Buketov). From 1970 to 1979 she taught at secondary and secondary special educational institutions in Karaganda. From 1979 to 1989 she worked at the Kazakh Research Institute of the Ministry of Justice of the Kazakh SSR (positions: from Junior Researcher to Head of the Karaganda Branch of the Institute).

During 1990—2002 Vira Mykolayivna worked as the Head of Crimean Branch at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute").

In 2008, she defended her Dissertation for PhD degree in Law on the topic: *Organizational, legal and moral and psychological principles of forensic science*.

Main research areas: Forensic science general theory, handwriting analysis and forensic identify handwriting. In 2000—2011, he was a member of the workshop of forensic handwriting analysis and Forensic identify handwriting of the Scientific Advisory and Methodological Council on Forensic Problems at the Ministry of Justice of Ukraine, in 2002—2011 she was a member of the presidium of this council.

In 1990, she successfully organized the work of the Crimean branch of the KhRIFE, that became the basis for the establishment of the Crimean Research Institute of Forensic Science of the Ministry of Justice of Ukraine. She has carried out significant work on the formation of forensic activities in the Autonomous Republic of Crimea.

She is author of more than 50 research papers, the main ones are: *Expert provision of justice in cases related to illegal actions in relation to cultural values* (2005), *Forensic activities (organizational, legal and moral-psychological bases)* (2008), *Handbook for state executors on forensic issues activities* (2002, 2004, 2005, co-authored), *Forensic examination in economic cases: scientific and practical manual* (2005, 2007, co-authored), etc.



ЯЧИНА
Аліса Сергіївна
(1942—2012)

YACHYNA
Alisa Serhiivna
(1942—2012)

А. С. Ячина народилася 3 травня 1942 р. в с. Боголюбові Старо-Юріївського району Тамбовської області. 1963 р. закінчила Мічуринський державний педагогічний інститут за спеціальністю «Педагогіка та методика початкової освіти».

У 1963—1968 рр. працювала асистентом кафедри педагогіки та методики початкової освіти Мічуринського державного педагогічного інституту.

У 1968—1972 рр.— аспірантка кафедри психології Харківського державного університету імені О. М. Горького (*нині* — Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна). У 1972—1975 рр.— молодший науковий співробітник кафедри психології, у 1975—1998 рр. обіймала посади викладача, старшого викладача, доцента кафедри психології біологічного факультету Харківського державного університету імені О. М. Горького. 1982 р. Аліса Сергіївна захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата психологічних наук із дитячої вікової й педагогічної психології, а 1990 р. їй присвоєно вчене звання доцента кафедри психології.

У Харківському науково-дослідному інституті судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України (*нині* — Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса») працювала впродовж 1998—2012 рр. на посадах завідувача лабораторії, завідувача сектору, старшого наукового співробітника.

А. С. Ячина виконала значну кількість судово-психологічних експертиз підвищеної складності — як первинних, так і повторних: наприклад, експертизи моральної шкоди, посмертні тощо.

Аліса Сергіївна започаткувала новий напрям досліджень у ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» — судову психологічну експертизу та розробила перші судово-експертні методики психологічних досліджень.

Друком видано 70 наукових статей А. С. Ячиної, 10 із них — за результатами наукових експертних досліджень.

Alisa Serhiivna Yachyna was born on May 3, 1942 in the village of Bogolyubovo of Staro-Yuriivskyi Raion of Tambov Oblast. In 1963, she graduated from Michurinsk State Pedagogical Institute majoring in *Pedagogy and methods of primary education*.

In 1963—1968, she worked as an assistant at the Department of Pedagogy and Methods of Primary Education of the Michurinsk State Pedagogical Institute.

In 1968—1972, she was a graduate student of the Department of Psychology at Kharkiv State University named after the Maxim Gorky (currently, V. N. Karazin Kharkiv National University). In 1972—1975, she was a Junior Researcher at the Department of Psychology. In 1975—1998, she held the positions of lecturer, senior lecturer, Associate Professor of the Department of Psychology, Faculty of Biology, Kharkiv State University named after the Maxim Gorky (currently, V. N. Karazin Kharkiv National University). In 1982, Alisa Serhiivna defended her dissertation for PhD degree in Psychology majoring in Child Age and Pedagogical Psychology and in 1990 she was awarded the academic rank of Associate Professor at the Department of Psychology.

She worked from 1998 to 2012 as Laboratory Head, Department Head, Senior Researcher at Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine (currently, National Scientific Centre "Hon. Prof. M. S. Bokarius Forensic Science Institute").

Alisa Serhiivna performed several forensic psychological examinations of increased complexity; both primary and secondary: for example, examinations of moral damage, posthumous, etc.

Alisa Serhiivna started a new direction of research at NSC "Hon. Prof. M. S. Bokarius FSI": forensic psychology and developed the first forensic methods of psychological research.

70 scientific articles by Alisa Serhiivna Yachyna were published, 10 of them were based on the results of forensic researches.

ЗМІСТ

CONTENTS

Передмова ... 3
Доктори наук, професори ... 5
Бокаріус Микола Сергійович ... 6
Бокаріус Микола Миколайович ... 14
Ароцкер Лев Юхимович ... 16
Васильєв Володимир Миколайович ... 19
Васюков Олександр Євгенович ... 20
Грановський Григорій Лазарович ... 21
Даньшин Максим Валерійович ... 23
Демидов Ігор Миколайович ... 25
Євдокіменко Світлана Вікторівна ... 26
Зозуля Ігор Вікторович ... 27
Клюєв Олександр Миколайович ... 28
Колмаков Віктор Павлович ... 31
Коновалова Віолета Омелянівна ... 34
Крайнов Ігор Павлович ... 36
Міхільов Олександр Дмитрович ... 37
Петрова Ірина Анатоліївна ... 39
Петюнін Геннадій Павлович ... 40
Попович Євген Миколайович ... 41
Русецький Анатолій Анатолійович ... 42
Салтевський Михайло Васильович ... 43
Сімакова-Єфремян Елла Борисівна ... 45
Снігерьов Олександр Петрович ... 47
Соколовський Зіновій Мусійович ... 49
Спіцина Ганна Олександрівна ... 50
Угровецький Олег Петрович ... 51
Червяков Іван Михайлович ... 53
Шепітько Валерій Юрійович ... 54
Щербаковський Михайло Григорович ... 57
Яценко Іван Володимирович ... 59

Кандидати наук (доктори філософії), старші наукові співробітники, старші дослідники, доценти ... 61
Авдєєва Галина Костянтинівна ... 62
Агапова Олена Валеріївна ... 63
Аксьонова Віолетта Василівна ... 64
Андренко Світлана Олександрівна ... 65
Аніщенко Ольга Вікторівна ... 66
Балинян Тетяна Євгенівна ... 67
Бобрицький Сергій Михайлович ... 68
Богданюк Ігор Васильович ... 69
Бродська Ганна Борисівна ... 70
Буй Ольга Дмитрівна ... 71
Булавіна Вікторія Сергіївна ... 72
Войнов Василь Корнійович ... 73
Вул Семен Мусійович ... 74
Гаспарян Серафима Геннадіївна ... 76
Грохольський Вадим Петрович ... 77

Foreword ... 3
Doctors of Science, Professors ... 5
Mykola Serhiyovych Bokarius ... 6
Mykola Mykolayovych Bokarius ... 14
Lev Yukhymovych Arotsker ... 16
Volodymyr Mykolaiovych Vasyliev ... 19
Oleksandr Yevhenovych Vasiukov ... 20
Hryhorii Lazarovych Hranovskyi ... 21
Maksym Valeriiovych Danshyn ... 23
Ihor Mykolaiovych Demydov ... 25
Svitlana Viktorivna Yevdokimenko ... 26
Ihor Viktorovych Zozulia ... 27
Oleksandr Mykolaiovych Kliuiev ... 28
Kolmakov Viktor Pavlovych ... 31
Violeta Omelianivna Konovalova ... 34
Ihor Pavlovych Krainov ... 36
Oleksandr Dmytrovych Mikhilev ... 37
Iryna Anatoliivna Petrova ... 39
Hennadii Pavlovych Petiunin ... 40
Evgen Mykolaiovych Popovich ... 41
Anatolii Anatoliiovych Rusetskyi ... 42
Mykhailo Vasylovych Saltevskyi ... 43
Ella Borysivna Simakova-Yefremian ... 45
Oleksandr Petrovych Snigerov ... 47
Zinovii Musiiovych Sokolovskyi ... 49
Hanna Oleksandrivna Spitsyna ... 50
Oleh Petrovych Uhrovetskyi ... 51
Ivan Mykhailovych Cherviakov ... 53
Valerii Yuriiovych Shepitko ... 54
Mikhail Grigorovich Shcherbakovsky ... 57
Ivan Volodymyrovych Yatsenko ... 59

PhDs, Senior Researchers, Docents ... 61
Galyna Kostyantynivna Avdeeva ... 62
Olena Valeriivna Agapova ... 63
Violetta Vasylivna Aksonova ... 64
Svitlana Oleksandrivna Andrenko ... 65
Olga Viktorivna Anishenko ... 66
Tatyana Yevgenyevna Balinyan ... 67
Serhii Mykhailovych Bobrytskyi ... 68
Ihor Vasylovych Bohdaniuk ... 69
Hanna Borysivna Brodska ... 70
Olga Dmitrovna Buy ... 71
Viktoriia Serhiivna Bulavina ... 72
Vasyl Korniiovych Voinov ... 73
Semen Musiyovych Vul ... 74
Serafyma Hennadiivna Hasparian ... 76
Vadym Petrovych Grokholskyi ... 77

Грузкова Валентина Гаврилівна 78
Гущін Василь Федорович 79
Давиденко Дар'я Олександрівна 80
Дереча Лариса Миколаївна 81
Долуда Анатолій Олександрович 83
Дьяченко Олександр Федорович 84
Єрмоленко Борис Миколайович 85
Ільченко Борис Михайлович 86
Казаков-Турбовський Євген Іванович 87
Коломійцев Олександр Вікторович 88
Компанієць Анатолій Михайлович 89
Корчан Микола Семенович 90
Кузенко Тетяна Борисівна 91
Ладін Володимир Миколайович 92
Лозовий Андрій Іванович 93
Лошманов Василь Прокопович 94
Лубенцов Андрій Васильович 95
Любченко Володимир Іванович 96
Маліков Сергій Костянтинович 97
Маркова Галина Дмитрівна 98
Михальський Олег Олександрович 99
Можаєв Михайло Олександрович 100
Можар Ірина Михайлівна 101
Мороз Леонід Никифорович 102
Мороз Світлана Геннадіївна 103
Мотін Олег Миколайович 104
Науменко Сергій Михайлович 105
Остропілець Василь Романович 106
Петров Едуард Володимирович 107
Попович Ірина Миколаївна 108
Прибильова-Марченко Світлана Павлівна 109
Прокопенко Олександр Олександрович 110
Романов Микола Сергійович 111
Руднєв Василь Анатолійович 113
Сабадаш Володимир Вікторович 114
Сабадаш Інна Володимирівна 115
Сапожников Ісак Абрамович 116
Светлаков Євген Михайлович 117
Свиридова Людмила Вікторівна 118
Свідерський Олександр Олександрович 119
Сирих Василь Миколайович 120
Сич Ігор Володимирович 121
Скорик Микола Васильович 122
Смирнов Олександр Олександрович 124
Тарусін Анатолій Дмитрович 125
Уберман Володимир Ілліч 126
Фесюнін Валентин Миколайович 128
Філіпенко Наталія Євгенівна 129
Хлесткова Олена Олексіївна 130
Хомутенко Олексій Васильович 131
Хоша Вадим Віталійович 132
Цимбал Михайло Леонідович 134
Чорний Сергій В'ячеславович 136
Чубенко Владкор Олександрович 137
Шарапова Олена Віталіївна 138
Шепітько Ірина Іванівна 139
Шерстюк Віра Миколаївна 140
Ячина Аліса Сергіївна 141

Valentyna Gavrylivna Hruzkova 78
Vasyl Fedorovych Hushchin 79
Daria Oleksandrivna Davydenko 80
Larysa Mykolaivna Derecha 81
Anatolii Oleksandrovych Doluda 83
Oleksandr Fedorovych Dyachenko 84
Borys Mykolaiovych Yermolenko 85
Borys Mykhailovych Ilchenko 86
Yevhen Ivanovych Kazakov-Turbovskyy 87
Alexander Viktorovych Kolomiytsev 88
Anatolii Mykhailovych Kompaniyets 89
Mykola Semenovych Korchan 90
Tetiana Borysivna Kuzenko 91
Volodymyr Mykolaiovych Ladin 92
Andrii Ivanovych Lozoviy 93
Vasyl Prokopovych Loshmanov 94
Andrii Vasylovych Lubentsov 95
Volodymyr Ivanovych Liubchenko 96
Serhii Kostiantynovych Malikov 97
Halyna Dmytrivna Markova 98
Oleh Oleksandrovych Mykhalskyi 99
Mykhailo Oleksandrovych Mozhaiev 100
Irina Mykhailivna Mozhar 101
Leonid Nykyforovych Moroz 102
Svitlana Hennadiivna Moroz 103
Oleh Mykolaiovych Motin 104
Serhiy Mykhailovych Naumenko 105
Vasyl Romanovych Ostropilets 106
Eduard Volodymyrovych Petrov 107
Iryna Mykolaivna Popovych 108
Svitlana Pavlivna Prybylova-Marchenko 109
Oleksandr Oleksandrovych Prokopenko 110
Mykola Serhiyovych Romanov 111
Vasyl Anatolievich Rudnev 113
Volodymyr Viktorovych Sabadash 114
Inna Volodymyrivna Sabadash 115
Isak Abramovych Sapozhnykov 116
Yevhen Mykhailovych Svetlakov 117
Liudmyla Viktorivna Svyrydova 118
Oleksandr Oleksandrovych Sviderskyi 119
Vasyl Mykolaiovych Syrykh 120
Igor Volodymyrovych Sych 121
Mykola Vasylovych Skoryk 122
Oleksandr Oleksandrovych Smyrnov 124
Anatolii Dmytrovych Tarusin 125
Volodymyr Illich Uberman 126
Valentyn Mykolaiovych Fesiunin 128
Nataliia Yevhenivna Filipenko 129
Elena Alekseevna Hlestkova 130
Oleksiy Vasylovych Homutenko 131
Vadym Vitaliiovych Khosha 132
Mykhailo Leonidovych Tsymbal 134
Serhii Viacheslavovych Chornyi 136
Vladkor Oleksandrovych Chubenko 137
Olena Vitaliivna Sharapova 138
Iryna Ivanivna Shepitko 139
Vira Mykolaivna Sherstiuk 140
Alisa Serhiivna Yachyna 141

НАУКОВЦІ ВИЩОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ
НАЦІОНАЛЬНОГО НАУКОВОГО ЦЕНТРУ
«ІНСТИТУТ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ ІМ. ЗАСЛ. ПРОФ. М. С. БОКАРІУСА»

(довідкове видання)

Українською та англійською мовами

Автори-укладачі:

О. М. Клюєв, Е. Б. Сімакова-Єфремян, В. В. Хоша

Відповідальний за випуск В. М. Фесюнін
Редактор Т. В. Кіпушева
Верстальник І. В. Лущик
Перекладачі А. В. Бубліков, Д. О. Духненко
Дизайнер обкладинки А. С. Тяпкін

Підписано до друку 18.09.2020. Формат 60×90/8. Папір крейдлована.
Гарнітура Myriad Pro. Друк офсет. Ум. друк. арк. 18,0. Зам. №
Наклад 100 прим.

.

Україна, 61177 м. Харків, вул. Золочівська, 8а.
Тел. (057) 372-12-20. E-mail: hniise@hniise.gov.ua